

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ДАРГА ДАШЗЭГВИЙН
АМАРБАЯСГАЛАН ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2024.08.12 № 35-1/106
танай _____-ны № _____-т

Хуулийн төсөл өргөн мэдүүлэх тухай

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 33.1 дэх хэсэгт заасны дагуу яаралтай хэлэлцүүлэхээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж байна.

Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанаар яаралтай хэлэлцүүлж өгөхийг хүсье.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

000244002797

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР**

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.cabinet.gov.mn

2024.08.12 № ХЭГ/1462
танай _____-ны № _____-т

Хуулийн төсөл өргөн мэдүүлэх
хугацааг товлох тухай

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцээд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 33.1 дэх хэсэгт заасны дагуу яаралтай хэлэлцүүлэхээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэсний дагуу холбогдох материалын хамт хүргүүлж байна.

Хянан үзэж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх хугацааг товлож өгөхийг хүсье.

Хавсралт ^{26/} хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА

Н.УЧРАЛ

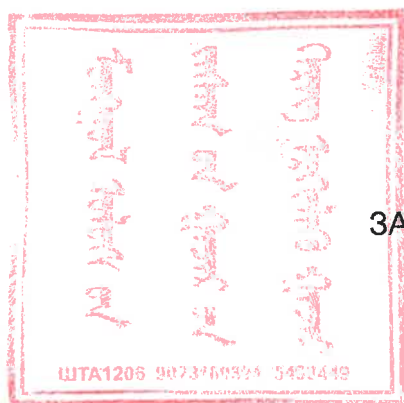
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 08 дугаар сарын 07-ны өдрийн хуралдааны 26 дугаар тэмдэглэлд:

“7.ХЭЛЭЛЦСЭН нь:

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төслийг хэлэлцээд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 33.1 дэх хэсэгт заасны дагуу яаралтай хэлэлцүүлэхээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр тогтов.” гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН САНГИЙН САЙД

Засгийн газрын II байр, С.Данзангийн гудамж 5/1,
4-р хороо, Чингэлтэй дүүрэг, 15160 Улаанбаатар хот,
Утас/факс: (976-51) 26 74 68, Цахим шуудан: info@mof.gov.mn,
Цахим хуудас: http://www.mof.gov.mn

2024.08.03 № 01/6692

танай _____-ны № _____-т

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА Н.УЧРАЛ ТАНАА

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төслүүд болон эдгээр хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төслүүдийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.7 дахь хэсэгт заасны дагуу Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх зөвшөөрлийг үүгээр олгож байна.

Хүндэтгэсэн,

Б.ЖАВХЛАН

9761002091

САНГИЙН САЙД
Б.ЖАВХЛАН ТАНАА

**МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ,
ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД**

Засгийн газрын V байр, Б.Ширэндэвийн гудамж 8/4,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160

Утас/Факс: (976-51) 26 75 33,

Цахим шуудан: info@mojha.gov.mn,

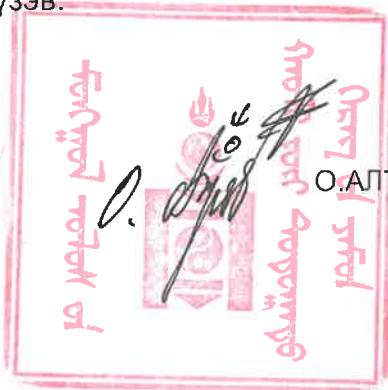
Цахим хуудас: www.mojha.gov.mn

2024. 08. 09 № 1/245
танай _____-ны № _____-т

Дүгнэлт, зөвшөөрөл
олгох тухай

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төсөл нь Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 19¹ дүгээр зүйлийн 19^{1.1} дэх хэсэгт зааснаар тус хуульд заасан шаардлагыг хангасан байна.

Иймд Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөл болон эдгээртэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хууль тогтоомжийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.8 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх нь зүйтэй гэж үзэв.

О.АЛТАНГЭРЭЛ

САНГИЙН САЙД Б. ЖАВХЛАН ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР
САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН САЙД

Засгийн газрын XI байр, Ж.Самбуугийн гудамж 11,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас/Факс: (976-51) 26 33 33,
Цахим шуудан: info@med.gov.mn

2024. 08. 09 № 01/1513

танай _____-ны № _____-т

Зөвшөөрөл олгох тухай

Танаас 2024 оны 08 дугаар сарын 08-ны өдөр ирүүлсэн 01/6624 дугаартай албан бичигтэй танилцлаа.

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд төсвийн тусгай шаардлагад хамрагдах төсвийн тэнцэл болох нэгдсэн төсвийн суурь тэнцлийг тооцоход үнэт цаас болон гадаад зээлээр санхүүжих зардлыг оруулахгүй байх зохицуулалтыг тусгасан байгаа нь цаашид төсвийн хөрөнгийн зардал огцом нэмэгдэж төсвийн сахилга бат алдагдах, эдийн засаг дахь хувийн хэвшлийн оролцоо буурч, төрийн оролцоо нэмэгдэх, Засгийн газар болон орон нутгийн төсвийн захирагч нар хөрөнгийн зардлыг нэмэгдүүлэх зорилгоор хэт их үнэт цаас гаргаж санхүүгийн зах зээлийн тэнцвэр алдагдах, улмаар макро эдийн засгийн тогтвортой байдал алдагдах эрсдэлийг бий болгож байна.

Түүнчлэн нэгдсэн төсвийн урсгал зардлын дээд хэмжээг нэрлэсэн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 30 хувь хүртэл нэмэгдүүлж болох заалтыг хуулийн төсөлд тусгасан байгаа нь цаашид төсвийн урсгал зардал хурдтай нэмэгдэх, уул уурхайн түүхий эд, бүтээгдэхүүний дэлхийн зах зээл дээрх үнийн хэлбэлзэл болон эдийн засгийн мөчлөгийг дагасан төсвийн бодлого хэрэгжих нөхцөлийг бүрдүүлснээр макро эдийн засгийн тогтвортой байдал алдагдаж, улсын зээлжих зэрэглэл буурах эрсдэл үүсэхээр байгааг анхаарна уу.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тодотголын төсөлд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээнүүд нь Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны жилийн төлөвлөгөөнд нийцэж байгаа тул Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4.3 дахь заалтын дагуу зөвшөөрөл олгож байна.

Л.ГАНТӨМӨР

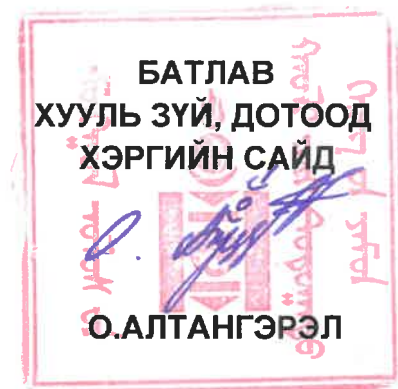
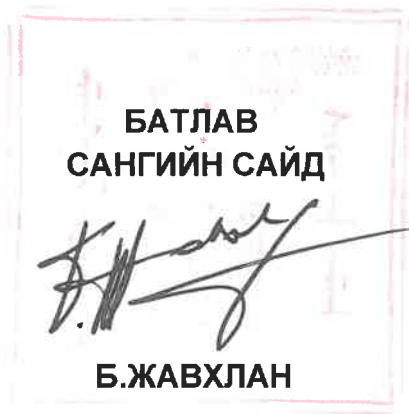
240148

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛЫН БАРИМТ БИЧИГ

УЛААНБААТАР ХОТ
2024 он

МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлага

Хууль зүйн үндэслэл

Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.4 дэх заалтад “төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд төсвийн зохицуулалт хийх” тохиолдолд Засгийн газар тухайн жилийн төсвийн тодотголын төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ гэж заасан нь Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах үндэслэл болж байна.

Практик шаардлага

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдрийн хуралдаанаар Засгийн газрын бүтцийн тухай, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай болон холбогдох бусад хууль, тогтоолын төслүүд батлагдсан. Дээрх хуулиуд батлагдсанаар зарим чиг үүрэг төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд шилжсэн, шинээр төсвийн ерөнхийлөн захирагч бий болсон мөн зарим яам агентлагийн нэр өөрчлөгдөөд байна. Ингэснээр Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд төсвийн зохицуулалт хийх шаардлагыг бий болгож байна.

Түүнчлэн Нийслэл хотын нутаг дэвсгэр жилээс жилд тэлсээр байгаа боловч гэр хороолол нь төвлөрсөн инженерийн дэд бүтцэд холбогдоогүй, нийгэм, соёлын үйлчилгээнээс алслагдсан зэрэг нийтлэг шинж чанар нь хотын байгаль экологи, хүн амын хөгжилд олон талын сөрөг нөлөөг үзүүлж байгааг бууруулах зорилгоор бүтээн байгуулалтыг нэн даруй эхлүүлэх, мөн “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, бүсчилсэн хөгжил, Шинэ сэргэлтийн бодлогын дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүдийг санхүүжүүлэх, олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, гадаад зээл, тусламжийн төслүүдийг хугацаанд нь дуусгаж ашиглалтад оруулах, төслүүдийн үр ашиг, үр дүнг хангах үүднээс гадаад зээл, тусламжийн төслүүдийг эрэмбэлж, ач холбогдол өндөр төслүүдийн ашиглалтыг ирэх жилүүдэд нэмэгдүүлэх зайлшгүй шаардлага бий болсон.

Хоёр.Хуулийн төслийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1.2 дахь заалтад заасны дагуу хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулна.

Хуулийн төсөлд 2024 оны төсвийн жилд төвлөрүүлэх нийт орлого, зарцуулах хэмжээ, хөрөнгө ба өрийн удирдлага, улс болон орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг болон бусад зохицуулалттай холбогдсон харилцааг тусгасан 7 зүйл, 3 хавсралттай байна.

Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар

Хуулийн төсөл батлагдсанаар Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хуульд заасан чиг үүрэг, үйл ажиллагаагаа саадгүй хэрэгжүүлэх, төсвийг захиран зарцуулах боломжтой болно.

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хууль, нийслэлийн дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн томоохон бүтээн байгуулалтыг санхүүжүүлэх, олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, гадаад зээл, тусламжийн төслүүдийг хугацаанд нь дуусгаж ашиглалтад оруулах, төслүүдийн үр ашиг, үр дүнг хангах үүднээс гадаад зээл, тусламжийн төслүүдийг эрэмбэлж, ач холбогдол өндөр төслүүдийн ашиглалтыг ирэх жилүүдэд нэмэгдүүлэх нөхцөл бүрдэх юм.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, хуулийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль тогтоомжийн төслийн талаар

Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль тогтоомжид бүрэн нийцнэ. Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Цөмийн энергийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Байгаль орчныг хамгаалах тухай

хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл, хүүчингүй болсонд тооцох тухай, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон Төрийн өмчийг Нийслэлийн өмчид шилжүүлэх тухай, Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг тус тус боловсруулна.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА**

УЛААНБААТАР ХОТ

2024 он

АГУУЛГА

БҮЛЭГ 1. ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛ ХИЙХ ШААРДЛАГА, ҮНДЭСЛЭЛ.....	4
1.1. “Хурдтай хөгжлийн төлөөх зориг”-Шинэ 30 жилийн хөгжилд чиглэсэн төсвийн бодлого	4
1.2. Хөгжлийн бүтээн байгуулалтыг дэмжих “Төсвийн дүрэм”	6
1.3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийх	7
БҮЛЭГ 2. ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛЫН ТӨСӨЛ	8
2.1. Хөгжлийн хөрөнгө оруулалт	8
2.1.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт.....	8
2.1.2. Гадаад зээл тусламжаар хэрэгжих хөгжлийн бүтээн байгуулалтууд:	14
2.2. Төсвийн урсгал зардал.....	20
2.2.1. Улсын төсвийн урсгал зарлага	21
2.2.2. Нийслэл Улаанбаатар хотын төсвийн суурь зарлага	23
2.3. Болзошгүй өр төлбөр.....	23
Хавсралт. Олон нийтийн хэлэлцүүлгийн үр дүн.....	24

ЗУРАГ

Зураг 1. Ган татлагат гүүрэн байгууламж.....	8
Зураг 2. Гүүрэн байгууламж.....	9
Зураг 3. Хөшигийн хөндийн туннел.....	9
Зураг 4. Хөшигийн хөндийн туннел.....	9
Зураг 5. Шинэ тойрог авто зам.....	10
Зураг 6. Шинэ тойрог авто зам.....	10
Зураг 7. Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор.....	10
Зураг 8. Туул хурдны авто зам.....	11
Зураг 9. Туул хурдны авто зам.....	11
Зураг 10. Бүсийн хөгжил.....	12
Зураг 11. Шинэ Хархорум хот.....	13
Зураг 12. Хиймэл дагуулын төслийн загвар зураг.....	14
Зураг 13. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц.....	15
Зураг 14. Газрын тос боловсруулах үйлдвэр.....	15
Зураг 15. Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн барилга, угсралтын зураг.....	16
Зураг 16. Солонго 1 хороолол.....	17
Зураг 17. Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 4 эгнээ зам.....	17
Зураг 18. Хөтөлбөрийн байршлын зураг.....	18
Зураг 19. Орлогод нийцсэн ногоон орон сууцны хороолол.....	18
Зураг 20. Говьсүмбэр аймгийн төвийн дулааны станцын барилга, угсралтын ажил.....	19
Зураг 21. Дулаан хангамжийн шугам сүлжээний шинэчлэлийн ажил.....	20

1.1. “Хурдтай хөгжлийн төлөөх зориг”-Шинэ 30 жилийн хөгжилд чиглэсэн төсвийн бодлого

Монгол Улсын Үндсэн хуульд орсон өөрчлөлтийн дагуу сонгуулийн холимог тогтолцоогоор анхны 126 төлөөлөл бүхий Улсын Их Хурал 2024 оны 7 дугаар сарын 2-ны өдөр байгуулагдаж, улс төрийн намуудад ард түмний дэмжлэг авсан иргэдийн саналыг гээхгүй байх зарчим дор, эдийн засгийн өсөлтийг жил бүр 6-7 хувьд хадгалах, төрийн бүтээмжийг дээшлүүлж, цомхон чадварлаг, хүнд сурталгүй болгох, хөрөнгө оруулалт, бизнесийн орчныг сайжруулж, эдийн засгийг багадаа хоёр дахин тэлэх, эрчим хүчний либералчлалын хууль эрхзүйн орчныг бүрдүүлэх, орон сууцжуулалтын бодлогыг бүсчилсэн хөгжлийн төслүүдтэй уялдуулан зохион байгуулах, нийгэмд удаан хугацаанд хуримтлагдсан суурь асуудлуудыг шийдэх зэрэг олон чухал асуудлыг хамтран шийдвэрлэх талаар санал нэгдсэний үр дүнд Монгол Ардын нам, Ардчилсан нам, ХҮН намын төлөөллөөс бүрдсэн хамтарсан Засгийн газар байгуулагдаад байна.

“Алсын хараа-2050”, “Шинэ сэргэлтийн бодлого” Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг тогтвортой хэрэгжүүлж, Монгол Улсын хөгжлийн тулгамдсан асуудал, тулгарч буй сорилтыг цаг алдалгүй, хурдтай, үр дүнтэй шийдвэрлэх зорилгоор Хамтарсан Засгийн газарт нэгдсэн улс төрийн гурван намын мөрийн хөтөлбөр, нийтлэг зорилтод суурилсан “ХҮРДАЙ ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨХ ЗОРИГ” гэрээнд Монгол Улсын хөгжил дэвшлийг бодитойгоор урагшлуулж эдийн засгийн суурийг тэлэх эрчим хүч, дэд бүтэц, аж үйлдвэржилтийн хөгжлийн томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлэх томоохон зорилт тусгагдсан.

Энэхүү зорилтын хүрээнд хийгдэх томоохон бүтээн байгуулалт нь бүсчилсэн хөгжлийн бодлогын хүрээнд аймгийн төв, сумд болон хилийн боомтуудыг холбох “Шинэ сэргэлтийн таван тойрог” автозамын төсөл, Шинэ Хархорум төсөл, Улаанбаатар хотын хэт төвлөрлийг задалж төрийн байгууллагуудыг Хөшгийн хөндий рүү шилжүүлэх “20 минутын хот” төслийн хүрээнд хийгдэх Шинэ Зуунмод хот байгуулалтын төсөл, “Хөшгийн хөндийн туннелийн байгууламж”, “Өөдөө тэмүүлэх Монгол-Go Mongolia” ган татлагат гүүрэн байгууламж, “Шинэ тойрог зам”, “Туулын хурдны зам” болон “Төрийн байгууллагуудын нэгдсэн цогцолбор” төслүүд, эдийн засгийн бодлогын хүрээнд хийгдэх мега төслүүдийг тэтгэх эрчим хүчний реформ, түүнчлэн боомт, аялал жуулчлал, төмөр зам, дулааны болон усан цахилгаан станц, газрын тосны төслүүдийг хамтарсан Засгийн газрын бүрэн эрхийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн, төсвийн тодотголд тусгалаа.

Дээр дурдсан бүтээн байгуулалтын төслүүд хэрэгжсэнээр Монгол Улсын хэмжээнд хөгжлийг хязгаарлаж байгаа хүчин зүйлс буюу эрчим хүч, авто зам, дулаан хангамж, орон сууц, түгжрэл, орчны бохирдол зэрэг дэд бүтцийн

тулгамдсан асуудлууд цогцоор шийдвэрлэгдэж, улмаар аймаг, орон нутгийн эдийн засгийн эргэлт сайжрах болно.

Монгол Улс уул уурхайн салбарын эрчимтэй өсөлтийн эхэн үе болох 2010 онд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийг баталж, 2013 оноос хэрэгжүүлж эхэлснээр төсвийн орлогыг тэнцвэржүүлсэн зарчмаар тооцох, тодорхой хэсгийг Төсвийн тогтворжуулалтын санд хуримтлуулах, төсвийн зарлагын өсөлтийг уул уурхайн бус ДНБ-ний өсөлтөөр хязгаарлах, нэгдсэн төсвийн тэнцэл, Засгийн газрын өрийн хязгаарыг тогтоох зэрэг төсвийн тусгай шаардлагуудыг хэрэгжүүлж ирсэн.

Манай улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 2013 онд 19.2 их наяд төгрөг, төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 5.9 их наяд төгрөг, гадаад худалдааны нийт эргэлт 6.1 тэрбум ам.доллар байсан бол 2023 оны эцсийн байдлаар дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 3.7 дахин өсөж 70.4 их наяд төгрөг, төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 3.9 дахин өсөж 23.3 их наяд төгрөг, гадаад худалдааны нийт эргэлт 2.3 дахин өсөж 24.4 тэрбум ам.долларт хүрч эдийн засгийн багтаамж 2-3 дахин тэлсэн байна. Мөн Ирээдүйн өв санд 3.4 их наяд төгрөг, Төсвийн тогтворжуулалтын санд 1.3 их наяд төгрөг хуримтлагдаад байна.

Хэдийгээр эдийн засаг төсөвт эерэг үр дүнгүүд гарч байгаа ч дотоод эх үүсвэр буюу татвар, шимтгэлийн орлогоор бүрдэх төсвийн орлогын өсөлт нь төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, эрүүл мэнд, боловсролын үйлчилгээг өргөжүүлэх, төрийн албан хаагчдын цалин хөлс, ахмад настнуудын тэтгэвэр тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх зэрэг дотоодын бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрт голчлон зарцуулагдаж байна. Өөрөөр хэлбэл, уул уурхайн бус салбарын ДНБ-ий өсөлтийн хэмжээгээр хязгаарлагдсан нэгдсэн төсвийн зарлагын өсөлт нь дээр дурдсан төрийн дотоод үйл ажиллагаанд зарцуулагдахаас хэтрэхгүй байна.

Нөгөөтээгүүр, хүн амын өсөлт, шилжих хөдөлгөөний эрчим нь газар олголт, гэр хорооллын тэлэлт, тээврийн хэрэгслийн тооны өсөлтөөс улбаатай орчны бохирдол, авто замын түгжрэл, эрчим хүчний дутагдал, гамшгийн эрсдэл, хот хөдөөгийн хөгжлийн ялгаа зэрэг асуудлууд нь хүн амын эрүүл мэнд, амьдралын чанар, эдийн засгийн өсөлтөд сөргөөр нөлөөлж байгааг онцгой анхаарч, цаг алдалгүй шийдвэрлэх шаардлага үүсээд байна.

Хамтарсан Засгийн газарт орсон улс төрийн намуудын гэрээнд суурилсан Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан хөгжилд чиглэсэн томоохон төслүүд дээрх тулгамдсан асуудлуудыг цогцоор нь шийдвэрлэх эхлэлийг тавьж байна.

Дээр дурдсан хөгжлийн асуудлуудыг дан ганц татварын орлогын эх үүсвэрээр шийдвэрлэх боломжгүй бөгөөд нэмэлтээр гадаад эх үүсвэртэй хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх замаар шийдвэрлэх боломжтой байдаг. Гэвч нийт

зардлын өсөлтийг хязгаарласан төсвийн дүрэм буюу тусгай шаардлага нь төсөв хэт тэлэхээс сэргийлж байгаа боловч нөгөө талаас хөгжлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжихэд гол байр суурь эзэлдэг гадаадын хөрөнгө оруулалт, гадаад эх үүсвэртэй санхүүжилтийг давхар хязгаарлаж иржээ.

Тиймээс хамтарсан Засгийн газрын бүтцийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа хөгжлийг урагшлуулах томоохон төслүүдийг бодитой хэрэгжүүлэх зорилгоор нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн тэнцэл, Засгийн газрын өрийн тусгай шаардлагын бүтэц, агуулгыг шинэчилж олон улсын жишигт нийцүүлэх тогтолцооны суурь реформыг 2024 оны төсвийн тодотголын хүрээнд эхлүүлэх түүхэн цаг үе ирээд байна.

Монгол Улс өөрийн төсвийн дүрмээ ирэх 30 жилд хэрэгжүүлэх хөгжлийн төлөөх төсвийн бодлоготойгоо нийцүүлэх үүднээс нэгдсэн төсвийн суурь зарлагын бүтцэд зөвхөн дотоод эх үүсвэрээр санхүүжих зардлыг хамруулж гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлэх, мөн үүнтэй зэрэгцээд төсвийн үндсэн тэнцлийг дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2 ба түүнээс дээш хувийн ашигтай байлгаж энэхүү ашгаар Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийг төлж барагдуулан, улмаар төсөвт учруулах төлбөрийн ачааллыг бууруулах боломж бүрдэх юм.

1.2. Хөгжлийн бүтээн байгуулалтыг дэмжих “Төсвийн дүрэм”

Дэлхийн 106 улс төсөвтөө тодорхой дүрэм мөрдөж байна. Эдгээр улс орнууд хөгжлийн үе шат, онцлог, эдийн засгийн бүтцэдээ нийцүүлэн хөгжлийг хурдасгах томоохон төслүүд хэрэгжүүлэх, урсгал захиргааны зардлын өсөлтийг хязгаарлах, төсвийн төлөвийг бодитой үнэлэх зэрэг нийтлэг шалтгаанаар төсвийн дүрмээ шинэчилдэг туршлага байна. Тухайлбал, Япон Улс 1997 оноос төсвийн зарлага, алдагдлын хэмжээг хязгаарлаж эхэлснээс хойш 2001, 2023 онуудад эдийн засгийн өсөлтөө дэмжих, хүн ам зүйн асуудал, урт хугацаат өрийн асуудлаа шийдвэрлэх зорилгоор төсвийн дүрмээ шинэчилж байжээ. Их Британи Умард Ирландын Нэгдсэн Улс 1998 оноос “Алтан дүрэм”-ийг хэрэгжүүлж эхэлснээс хойш 2010, 2014, 2019 онуудад төсвийн дүрэмдээ томоохон өөрчлөлтүүдийг хийж ирсэн нь хөгжлийг дэмжих дэд бүтцийн томоохон хөрөнгө оруулалт, төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд уян хатан болгосны зэрэгцээ захиргааны урсгал зардалдаа илүү хяналт тавих боломжийг олгож байв. (Эх сурвалж: ОУВС)

Иймд Монгол Улсын дараагийн 30 жилийн хөгжлийн шинэ загварт тохирсон, дунд, урт хугацаанд төсвийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан төсвийн тусгай шаардлагыг дараах байдлаар өөрчлөх нь зүйтэй байна. Үүнд:

- ✓ **Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын хэмжээг ДНБ-ий 30 хувиас хэтрүүлэхгүй байх:** байнгын шинжтэй, тогтмол гардаг төсвийн урсгал зардлыг эдийн засгийн багтаамжийн тодорхой хувиар хязгаарласнаар эдийн

засаг дахь төсвийн оролцоог хязгаарлах, хөгжлийн төслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийх төсвийн орон зай үүсэх нөхцөл бүрдэх юм;

- ✓ **Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл ДНБ-ий хоёр буюу түүнээс дээш хувийн ашигтай байх:** Дотоод эдийн засгийн нөөц сууриас бүрдсэн тэнцвэржүүлсэн орлогын эх үүсвэрээр төсвийн зардлыг хязгаарлаж, суурь тэнцлийн ашгийг тооцох ба уг эх үүсвэрээр өрийн үндсэн төлбөрийг төлөхөд зарцуулна. Ингэснээр ирээдүйд өрийн дарамтад орох эрсдэлээс сэргийлнэ;
- ✓ **Засгийн газрын өрийг нэрлэсэн дүнгээр тооцох:** Дэлхий дахинд Засгийн газрын өрийн хязгаарыг мөрддөг 72 улс байгаагаас 65 улс нь нэрлэсэн үлдэгдлээр тооцож байна. Монгол Улс эдгээр орнуудын нийтлэг аргачлалд шилжсэнээр харьцуулах боломж нэмэгдэхийн зэрэгцээ олон нийтэд ойлгомжтой болж, хяналт тавихад хялбар болох юм.

Дээрх өөрчлөлтүүдийг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай болон Өрийн удирдлагын тухай хуульд оруулснаар Монгол Улс шинэ 30 жилийн хөгжлийг эхлүүлэх томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлж, “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал, Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан зорилтуудад хүрнэ.

1.3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийх

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн хуралдаанаар Засгийн газрын бүтцийн тухай, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай болон холбогдох бусад хууль, тогтоолын төслүүд батлагдсан. Дээрх хуулиуд батлагдсанаар зарим чиг үүрэг төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд шилжсэн, шинээр төсвийн ерөнхийлөн захирагч бий болсон мөн зарим яам агентлагийн нэр өөрчлөгдөөд байна.

Дээрх нөхцөл байдал нь Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.4-т заасны дагуу Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд төсвийн зохицуулалт хийх үндэслэл, шаардлагыг бий болгож байна.

2.1. Хөгжлийн хөрөнгө оруулалт

2.1.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлогыг хөгжлийн бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүдийг эхлүүлэх, бэлтгэл ажил, техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтийг төсөвт тусгаж, төсвийн хөрөнгө оруулалтыг бүсчилсэн хөгжил, Улаанбаатар хотын хэт төвлөрөл, түгжрэлийг бууруулах, түүнчлэн Туул голыг дагаж Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэхэд чиглүүлж байна.

Монгол Улсын “Алсын Хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, мөн Улсын Их Хурлын 2024 оны 64 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал”-ын зорилтуудыг хөрөнгө оруулалтын чиглэл болгож, энэ хүрээнд Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тодотголд үндэсний хэмжээний хөгжлийн томоохон бүтээн байгуулалтын дараах төслүүдийг шинээр тусгалаа:

№1: “Өөдөө тэмүүлэх Монгол” ган татлагат гүүрэн байгууламж төсөл

Зураг 1. Ган татлагат гүүрэн байгууламж

/Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгээс Хүрхрээн ам хүртэлх/

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, түүнчлэн Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх мега төсөл болох “Өөдөө тэмүүлэх Монгол” ган татлагат гүүрэн байгууламжийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд, уг гүүрэн байгууламжийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 28.6 тэрбум төгрөгийг Зам,

тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Гүүрэн байгууламж нь Улаанбаатар хотод баригдах бөгөөд Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгээс Богдхан уулын Хүрхрэн ам хүртэлх ган татлагатай 6 эгнээ бүхий 4.7 км авто зам, 900 метр урт гүүр, 80 метр урт нүхэн гарц бүхий бүтэцтэйгээр төлөвлөж байна.

Зураг 2. Гүүрэн байгууламж

Гүүрэн байгууламжийг бүтээн байгуулалтын хүрээнд Туул голын эргийг иргэдийн амралт, аяллын зориулалтаар тохижуулах ажил нь төслийн бүрэлдэхүүнд багтах юм.

№2: “Хөшигийн хөндийн туннел” төсөл /Улаанбаатар хот болон хөшигийн хөндий/

Зураг 3. Хөшигийн хөндийн туннел

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг

бүрдүүлэх мега төсөл болох “Хөшигийн хөндийн туннел” төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд уг гүүрэн байгууламжийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 55.3 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Хөшигийн хөндийн туннел нь 15.2 км урт бүхий 2 эгнээтэй хос туннел бөгөөд Богдхан уулын Их тэнгэрийн амнаас Богдхан уулсын Номтын ам руу барихаар төлөвлөсөн.

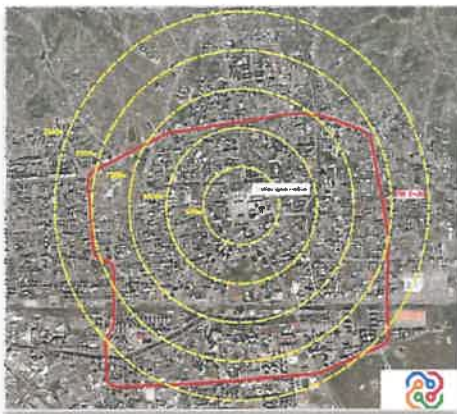
Зураг 4. Хөшигийн хөндийн туннел

Хөшигийн хөндийн туннел нь Улаанбаатар хотод хэрэгжих эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол бүхий үндэсний томоохон төсөл бөгөөд төслийн хувьд зам тээвэр, аялал жуулчлалын салбарын хөгжилд эерэг үр нөлөө үзүүлэхүйц, нөгөө талдаа бүтээн байгуулалтын хүрээнд ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, олон улсын туршлагыг нутагшуулах, үндэсний аж ахуй нэгжүүдийг бизнесийн чадавхыг нэмэгдүүлэх зэрэг олон талын үр ашигтайгаас гадна үндэсний бэлгэ тэмдэг бүхий түүхэн бүтээн байгуулалт болно гэж үзэж байна.

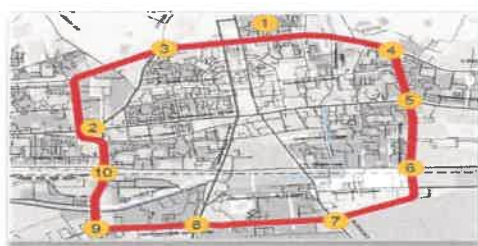
№3: “Шинэ тойрог авто зам” төсөл /Улаанбаатар хот, их тойруу/

Зураг 5. Шинэ тойрог авто зам

Нийслэл Улаанбаатар хотын Их тойруугийн гудамжийг дахин инженерчлэх, хотын түгжрэлийг бууруулах, авто замын сүлжээг өргөтгөх арга хэмжээний хүрээнд “Шинэ тойрог авто зам” төслийг төлөвлөж, төслийн хүрээнд 13.4 км урт бүхий тойрог авто замуудыг барьж байгуулах ажлын урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөвт шаардлагатай 16.9 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Зураг 6. Шинэ тойрог авто

төлөвлөсөн.

Төслийг 2024-2028 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа бөгөөд 2024 онд урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв хийгдсэний үндсэн дээр нийслэлийн 2025 оны төсөвт барилга угсралтын ажлын санхүүжилтийг тусгаж, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэхээр

№4: “Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор” төсөл /Номтын ам, Шинэ зуунмод хот/

Улсын Их Хурлын 2024 оны “Төрийн байгууллагуудыг бүсчлэн байршуулах тухай” 12 дугаар тогтоол, 2024 оны “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 40 дүгээр тогтоолыг хэрэгжүүлэх хүрээнд Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолборыг барьж байгуулахаар болсон.

Түүнчлэн Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн үйлчилгээг 20 минутын дотор

хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх бодлогын хүрээнд Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолборыг Хөшигийн хөндийн Номтын аманд байгуулахаар төлөвлөж,

Зураг 7. Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор

барилгын хэмжээ урьдчилсан байдлаар 70,000 м² бөгөөд төслийн төсөвт өртгийг 676.3 тэрбум төгрөг, 2024 онд санхүүжих дүн болох 100.0 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын багцад тусгалаа.

Ингэснээр цогцолборыг эрчим хүчний хэмнэлттэй, ногоон барилга байхаар төлөвлөн, 2024 онд төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийг боловсруулан барилга угсралтыг эхлүүлж, 2027 онд ашиглалтад оруулахаар төлөвлөв.

№5: “Туул хурдны авто зам” төсөл. /Улаанбаатар хотын баруун хэсгээс зүүн хэсэг хүртэлх/

Зураг 8. Туул хурдны авто зам

Улаанбаатар хотын түгжрэлийг дорвитой бууруулах томоохон бүтээн байгуулалт буюу Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх бодлогын хүрээнд хэрэгжих хөгжлийн төслийн нэг нь “Туулын хурдны авто зам” төсөл бөгөөд 6 эгнээ

бүхий 33 км урт хурдны замыг Улаанбаатар хотын баруун хэсгийг зүүн хэсэгтэй холбосон Туул голыг дагасан хурдны авто зам байгуулагдана.

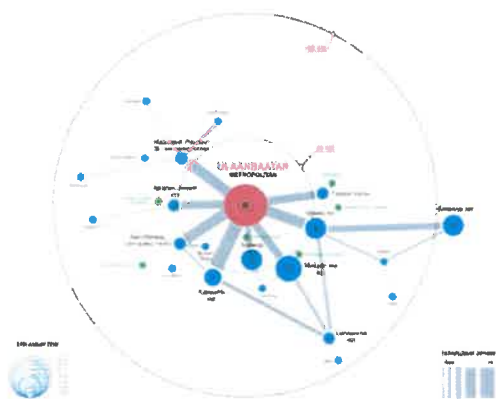
Төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг 2014 онд олон улсын байгууллагын санхүүжилтээр хийж гүйцэтгэсэн байдаг бөгөөд үүнд үндэслэн Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хуулийн дагуу нийслэлийн ТХХТ байдлаар хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна. Уг төслийг хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх бөгөөд барилга угсралтыг 2025 онд эхлүүлэх, түншлэлийг гэрээг олон улсын “ЕРС” гэрээний нөхцөлөөр төлөвлөж, ингэснээр төслийг богино хугацаанд хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ.

Зураг 9. Туул хурдны авто зам

Үүнтэй уялдуулан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

№6. Улаанбаатар хотын “Шинэ Их Тойруу” хурдны зам төсөл /25 км радиустай тойргоор явах тойрог хурдны зам/

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх мега төсөл болох “Шинэ Их Тойруу хурдны авто зам” төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд уг төслийн техник, эдийн

засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 23.0 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Мөн хөгжлийн бүтээн байгуулалтын төслүүдийн нэгдсэн менежментийн зөвлөх үйлчилгээний санхүүжилт болох 50.0 тэрбум төгрөгийг Монгол Улсын сайд бөгөөд 20 минутын хот Үндэсний хорооны даргын багцад тусгав.

Бүсчилсэн бүтээн байгуулалтын төслүүдийн бэлтгэл ажлыг хангана. Бүсийн хөгжлийг дэмжих бүтээн байгуулалтын төслүүдийн ТЭЗҮ, зураг төсөвт шаардлагатай 70.0 тэрбум төгрөгийг төсвийн тодотголд тусгав.

Зураг 10. Бүсийн хөгжил

Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг хэрэгжүүлж бүсийн хөгжлийг дэмжих, Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан бүтээн байгуулалтын төслүүдийг ирэх онуудын төсөвт тусгах, мөн бусад эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах арга хэмжээний хүрээнд 60.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг Монгол Улсын

Шадар сайдын багцад, харин Улаанбаатар хотын бүтээн байгуулалтын төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн зардалд 10.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг Монгол Улсын сайд, 20 минутын хот Үндэсний хорооны даргын багцад тус тус тусгалаа.

“Шинэ Хархорум” хот төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлнэ.

Зураг 11. Шинэ Хархорум хот

Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн зорилтод нийцүүлэн хүн амын нутагшилт, суурьшлын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, хот, хөдөөгийн тэнцвэрт хөгжлийг хангах, түүх, соёл, аялал жуулчлалыг дэмжих бодлогын хүрээнд “Шинэ Хархорум” хотыг байгуулах судалгаа, ТЭЗҮ, зураг төсөв боловсруулахад

санхүүжилтэд 30.0 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 15.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжих дүн бүхий төсөл, арга хэмжээг баталсан бөгөөд уг ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор 2024 оны төсвийн тодотголоор санхүүжих дүнг 15.0 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдүүлж 30.0 тэрбум төгрөг болгов.

“Шинэ Хархорум” хотыг байгуулснаар Бүс, орон нутгийн тэнцвэртэй хөгжлийг хангаж, Улаанбаатар хотод үүссэн хүн ам, эдийн засгийн хэт төвлөрлийг сааруулан, түүхэн өв уламжлалаа сэргээж, үндэсний нэгдмэл үнэт зүйлийг бататгана.

“Шинэ Хархорум” хотын газар нутгийн 50% нь ногоон байгууламж байх, гадаргын ус, саарал усыг дахин ашиглах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, сэргээгдэх эрчим хүчний олон төрлийг ашиглах, байгаль орчинтой харилцан уялдаатай, амьтны амьдрах орчинд ээлтэй, хүн амьдрахад таатай, явган алхалт, унадаг дугуй, нийтийн тээврийн хэрэглээг дэмжсэн, эдийн засгийн хувьд бие даан хөгжсөн хот байх зарчмыг баримтлан урьдчилсан байдлаар 500,000 хүн амтай байхаар тооцож төлөвлөж байна.

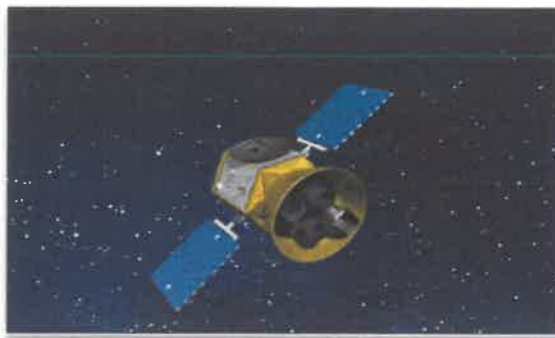
Харилцаа холбооны үндэсний хиймэл дагуул төслийг хэрэгжүүлнэ.

Монгол Улсын газар нутгийг бүрэн хамарсан, орон зайн ялгаваргүй байдлаар харилцаа холбооны тоон системийн сүлжээ үүсгэх зорилготой уг төслийг хэрэгжүүлснээр интернэт суурьтай бүх төрлийн харилцаа холбооны үйлчилгээг байршлаас үл шалтгаалан иргэн, аж ахуйн нэгжид үзүүлэх боломжийг нээж өгнө. Мөн шилэн кабелийн сүлжээнээс

хамааралгүй интернэтийн гуравдагч гарцтай болох, онцгой байдлын үед байнгын харилцаа холбоотой байх, гамшиг ослын эрсдэлийг бууруулах, хот хөдөөгийн иргэдийн тоон ялгааг арилгах, хөдөөгийн иргэд, малчдын хүүхдүүд болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд зайн сургалтад хамрагдах чухал ач холбогдолтой.

Тус төслийг БНФУ-ын нэн хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх бөгөөд санхүүжилтийн 15 хувь буюу нийт 68.8 тэрбум төгрөгийг Монголын талын хөрөнгө оруулалтад тусгалаа.

Зураг 12. Хиймэл дагуулын төслийн загвар зураг

2.1.2. Гадаад зээл тусламжаар хэрэгжих хөгжлийн бүтээн байгуулалтууд:

Гадаад зээлийн төслүүдийн гүйцэтгэл, олон улсын гэрээнд үндэслэн зарим төслүүдийн зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлж төсвийн тодотголд тусгав.

Дэлхий нийтийг хамарсан халдварт цар тахал, геополитикийн нөхцөл байдалтай холбоотойгоор хэрэгжилт нь удааширсан гадаад зээл, тусламжийн төслүүд 2023 оноос идэвхжиж, мөн гацаад байсан олон төслийн хэрэгжилтийг сүүлийн жилүүдэд Засгийн газраас эрчимжүүлсэнтэй холбоотойгоор 2023-2024 онуудад зээл, тусламжийн төслүүдийн гүйцэтгэл сайжирсан тул 2024 онд батлагдсан зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлж, үндэсний томоохон бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийн ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд ашиглалтад оруулах зорилгоор 2024 оны төсвийн тодотголд 984.0 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

Гадаад зээлийн 2024 оны ашиглалтыг хэрэгжүүлэгч байгууллагуудын санал, олон улсын гэрээний үүрэг болон төслүүдийн гүйцэтгэлд үндэслэн нэмэгдүүлсэн бөгөөд эдгээр 11 төслийн 9 төсөл нь дэд бүтцийн томоохон төслүүд байна. Үүнд:

№1: “Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц” барих төсөл /2023-2027/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам

Хөгжлийн түнш: БНХАУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 266.5 сая ам.доллар

Баруун бүсийн болон эрчим хүчний нэгдсэн системийн өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээг найдвартай эх үүсвэрээр хангах, эрчим хүчний системийн аюулгүй байдлыг нэмэгдүүлж, импортын эрчим хүчний хэмжээг бууруулах, нөхөн сэргээгдэх эх үүсвэрийн

нөөцийг бий болгож, бүс нутгийн эдийн засгийн чадавхыг сайжруулах зорилгоор Эрдэнэбүрэнгийн 90 МВт-ын хүчин чадалтай УЦС-ыг БНХАУ-ын хөнгөлөлттэй зээлээр байгуулахаар зээлийн ерөнхий хэлэлцээр байгуулагдсан. Төсөл амжилттай хэрэгжсэнээр жилд ойролцоогоор 756.6 мян.тонн нүүрс шатаасантай тэнцэх нүүрсхүчлийн хий ялгаралтыг бууруулна, баруун аймгуудын импортын цахилгааны хараат байдлаас гарч, 100% дотоодын эх үүсвэрээр хангагдана, УЦС-ын усан сангийн дагуу аялал жуулчлалын бүс бий болно.

Зураг 13. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц

Төслийн гүйцэтгэгчтэй 2021.09.17-ны өдөр байгуулсан гэрээний дагуу урьдчилгаа 30 хувийг тусгайлсан зээлийн гэрээ зурагдсанаар санхүүжүүлэхээр тусгагдсан тул 2024 оны төсвийн тодотголд 256.8 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

№2: Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих төсөл /2017-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам

Хөгжлийн түнш: БНЭУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Санхүүжилтийн нийт дүн: 1,236.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэл: 17%

Нийт зээлийн ашиглалт: 21%

Зураг 14. Газрын тос боловсруулах үйлдвэр

Жилд 1.5 сая тонн түүхий тос боловсруулж, дотоодын хэрэглээний 80%-ийг хангах үндэсний үйлдвэр бий болох ба шинээр 700+ ажлын байр бий болно. Тус үйлдвэр ашиглалтад орсноор Евро - 4,5 стандартын шаардлага хангасан 339.0 мянган тонн автобензин, 824.0 мянган тонн дизель түлш, онгоцны түлш 80.0 мянган тонн, 43.0 мянган

тонн шингэрүүлсэн шатдаг хий болон бусад бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэнэ. Мөн импортын хараат байдлаас гарч, шатахууны үнийг бие даан зохицуулах боломж бүрдэнэ.

Тус төслийн ажлын 2024 онд санхүүжих гүйцэтгэлтэй уялдуулан 52.7 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№3: Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төсөл /2020-2025 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам

Хөгжлийн түнш: БНХАУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 262.7 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 85%

Нийт зээлийн ашиглалт: 72%

Улаанбаатар хотод шинээр хоногт 250,000 м³ ахуйн болон үйлдвэрийн

Зураг 15. Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн барилга, угсралтын зураг

хаягдал ус цэвэрлэх байгууламж барьж, цэвэрлэгдсэн усны чанарыг Монгол Улсын MNS:4943-2015 стандартын түвшинд хүргэнэ.

Төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төслийн хүрээнд нийт 55 барилга байгууламж

баригдаж байгаа бөгөөд бохир ус цэвэрлэх, лаг боловсруулах гэсэн үндсэн хоёр технологийн дагуу ажиллахаар төлөвлөсөн. Цэвэрлэх байгууламжид усны төв коллектороор дамжуулан бохир усыг өөрийн урсгалаар хүлээн авч бохир усанд механик цэвэрлэгээ, биологи цэвэрлэгээ, нэмэлтээр физик, химийн цэвэрлэгээ хийгдэнэ.

Төслийн хүрээнд нийт 32.45 сая ам.долларын санхүүжилтийн хүсэлт ирсэнтэй холбогдуулан 2024 оны төсвийн тодотголд 110.0 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

№4: Солонго 1, 2 орон сууцны хороолол барих төсөл /2020-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам

Хөгжлийн түнш: БНСУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 266.9 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 13%

Нийт зээлийн ашиглалт: 30%

Төслийн хүрээнд Улаанбаатар хотын агаар хөрсний бохирдлыг бууруулах, зорилтот бүлгийн иргэдийг орлогод нийцсэн орон сууцаар хангах хүрээнд 17.5 га газарт 5002 айлын 66 блок 18,000 хүн амьдрах 2,706 авто зогсоолтой орон сууцны цогцолбор хороолол барина.

Зураг 16. Солонго I хороолол

Барилга угсралтын ажлын ерөнхий гүйцэтгэгч нь орон сууцны барилга угсралтын ажлыг энэ онд 35%-д хүргэхээр ажиллаж байгаа бөгөөд төслийн ажлын гүйцэтгэлд олгох нийт 150.1 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№5: Улаанбаатар-Дарханы чиглэлд нэмэлт 2 эгнээ зам барих төсөл /2020-2024 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Зам, тээврийн яам

Хөгжлийн түнш: ЕСБХБ-ны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 157.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 94%

Нийт зээлийн ашиглалт: 54%

Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км 4 эгнээ авто замыг шинээр барьснаар бүс нутгийн зам тээврийн аюулгүй байдал, дэд бүтэц, нэвтрэх хүчин чадал нэмэгдэж иргэдийн амьдралын чанар сайжрахаас гадна олон улсын болон орон нутгийн дамжин өнгөрөх ачаа,

Зураг 17. Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 4 эгнээ зам

зорчигч тээвэрлэлтийг нэмэгдүүлж, дотоодын худалдаа, зах зээлийг хөгжүүлэн олон улс, бүсийн ач холбогдол бүхий нийгэм, эдийн засгийн үр ашигтай.

Тус төсөл нь 2024 онд бүрэн хэрэгжиж дуусах тул замын ажлын 131.5 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№6: Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр /2014-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Хөгжлийн түнш: АХБ, ЕХОБ-ны зээл, тусламж

Нийт санхүүжилтийн дүн: 224.0 сая ам.доллар үүнээс 220.3 сая ам.доллар зээл, 3.7 сая ам.доллар тусламж /Нийслэлийн хөрөнгө оруулалт 120.20 сая ам.доллар/

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 60%

Нийт зээлийн ашиглалт: 67%

Гэр хорооллын бүсэд нийгмийн болон инженерийн дэд бүтцийг цогц, иж бүрэн барьж байгуулснаар **Улаанбаатар хотыг нэг төвт хотоос олон төвт хот болгон хөгжүүлэх суурь** нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор энэхүү төслийг хэрэгжүүлж байна. Төслийн хүрээнд нийт 6 дэд төв (Баянхошуу, Сэлбэ, Дамбадаржаа, Толгойт, Дэнжийн мянга, Шархад)-д нийт 32 км авто зам, 3 гүүр (24м, 30м, 60м), 67 км дулааны шугам, 17.8 км үерийн хамгаалалтын суваг, 7.6 км хөрсний ус зайлуулах шугам зэрэг инженерийн дэд бүтэц бий болно. Сэлбэ, Баянхошуу дэд төвүүдийн ажил 100 хувь хийгдсэн байна.

Төслийг хугацаанд нь амжилттай хэрэгжүүлж төслийг эрчимжүүлэхэд шаардлагатай 61.1 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№7: Улаанбаатар хотын орлогод нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл төсөл /2019-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Хөгжлийн түнш: АХБ-ны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 228.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 40%

Нийт зээлийн ашиглалт: 10%

Нийт тусламжийн ашиглалт: 5%

Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг дахин төлөвлөн, эко хороолол бүхий орлогод нийцсэн ногоон орон сууц, нийгмийн дэд бүтцийг цогцоор нь шийдвэрлэж, агаар, хөрс, орчны бохирдлыг бууруулахад оршино. Гэр хорооллын 30.8 га талбайд 4,988 өрхийн орлогод нийцсэн ногоон орон сууц бүхий эко хороолол барихаар төлөвлөөд байна.

Зураг 19. Орлогод нийцсэн ногоон орон сууцны хороолол

Төслийн хүрээнд хийгдэх газар чөлөөлөлт, нүүлгэн шилжүүлэлтийн нөхөн олговор барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэлийг санхүүжүүлэхэд 71.6 тэрбум төгрөг шаардлагатай байгаа тул 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№8: 10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл /2018-2024 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам

Хөгжлийн түнш: БНСУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 148.7 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 45%

Нийт зээлийн ашиглалт: 40%

Зураг 20. Говьсүмбэр аймгийн төвийн дулааны станцын барилга, угсралтын ажил

Төвлөрсөн дулаан хангамжийн системгүй 10 аймгийн (Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор, Архангай, Өвөрхангай, Төв, Дундговь, Говьсүмбэр, Хэнтий, Сүхбаатар) төвд дэвшилтэт технологийн дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ барьснаар иргэдийг найдвартай халаалт, хэрэгцээний халуун усаар жилийн турш хангах,

дулаан үйлдвэрлэлээс байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахаас гадна нийслэл рүү чиглэсэн шилжилт хөдөлгөөнийг сааруулах, бүс нутгийг хөгжүүлнэ. Төслийн хүрээнд 10 дулааны станц, 88 дулаан дамжуулах төв, 67 км дулааны шугам, 1,400 шинэ ажлын байр бий болох ба 958 ААН, 606 төсөвт байгууллага, 691 нийтийн орон сууц, 1,433 амины орон сууцны дулаан хангамж шийдэгдэнэ.

Төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэхэд 2024 онд нийт 11.4 сая ам.доллар буюу 38.8 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг нэмж шийдвэрлэх шаардлагатай тул төсвийн тодотголд тусгалаа.

№9: Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх төсөл /2020-2025 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам

Хөгжлийн түнш: ДБ-ны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 41.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 67%

Нийт зээлийн ашиглалт: 23%

Эрчим хүчний салбарт баримтлах дунд хугацааны хөтөлбөрийн биелэлтийг хангах, Нийслэлийн гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу бий болох орон сууцны хороолол, нийгэм ахуйн барилга байгууламжуудын хэрэглээг эх үүсвэрүүдийн хүчин чадлын өргөтгөлтэй уялдуулан дулааны эрчим хүчээр хангах, техникийн боломжийг бүрдүүлэх, төвлөрсөн дулаан хангамжийн найдвартай ажиллагааг хангах, сонгосон төслийн

талбайд дулааны сүлжээний хүчин чадлыг тэлж, үр ашигтай байдлыг нь сайжруулахад оршино.

Төслийн үр дүнд дулааны шугам сүлжээний найдвартай ажиллагаа сайжрах, ашиглалтын хугацаа нэмэгдэх, дулааны эрчим хүчний өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээг хангах, агаарын бохирдлыг бууруулах зэрэг байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт эерэг нөлөө үзүүлэх бөгөөд ашиглалтын хугацаа дууссан шугамуудыг өргөтгөн шинэчилснээр ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу баригдах 20,000 айлын орон сууц, 30,000 хүүхдийн сургууль, 7,000 хүүхдийн цэцэрлэг, 10,000 ажлын байрыг дулааны эрчим хүчээр хангах техникийн боломжийг бүрдүүлэх юм.

Зураг 21. Дулаан хангамжийн шугам сүлжээний шинэчлэлийн ажил

Төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлж шинэчлэл хийгдэж байгаа дулааны шугамуудыг халаалтын улирлаас өмнө бүрэн ашиглалтад оруулахын тулд 2024 оны төсвийн тодотголд 38.8 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

Дээрх 9 томоохон бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийн төслөөс гадна Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа 2 төслийн нийт 72.5 тэрбум төгрөгийн зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлэхээр тусгасан болно.

Гадаад зээлийн энэ онд батлагдсан санхүүжилтийг төсвийн тодотголын дагуу нэмэгдүүлснээр нийт 2,209.0 тэрбум төгрөгийн зээлийн ашиглалт 2024 онд бүрэн санхүүжих хүлээлттэй байна.

2.2. Төсвийн урсгал зардал

Нэгдсэн төсвийн урсгал зардлыг ДНБ-ний 30 хувиас хэтрүүлэхгүй байх бодлого баримталж, зарлагын өсөлтийг хүн ам зүйн статистик өөрчлөлтөөр нэмэгдэх нийгмийн суурь үйлчилгээ болон инфляц, ханшийн өөрчлөлттэй уялдаж нэмэгдэх бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, шинээр батлагдсан хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахад голлон чиглүүлнэ.

Түүнчлэн төсвийн үр ашиггүй зардлыг бууруулах, төрийн байгууллагуудын орон тооны давхардлыг арилгах, төрийн үйл ажиллагааг хүрэх үр дүн, гүйцэтгэлд суурилж санхүүжүүлэх бодлого баримтлах бөгөөд үүнтэй холбогдуулан бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, төр хувийн хэвшлийн түншлэл, цалин хөлсний тогтолцоо, бараа, үйлчилгээний тариф, нормативыг шинэчлэх зэрэг арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

2.2.1. Улсын төсвийн урсгал зарлага

2024 оны хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэлээр нэгдсэн төсвийн урсгал зарлага ДНБ-ний 28.7 хувийг эзэлж байгаа бол харин нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын 37.0 хувийг эзэлж байна. Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын бүтцийг авч үзвэл 32.6 хувийг нь төрийн албаны цалин хөлсний зардал, 24.4 хувийг нь тэтгэвэр тэтгэмжийн зардал тус тус эзэлж байгаа бөгөөд тус хоёр зардал нь нийлээд урсгал зарлагын 57.0 хувийг буюу талаас илүүг нь эзэлж байна. Салбараар нь авч үзвэл боловсролын зарлага 16.1 хувийг, эрүүл мэндийн зарлага 8.1 хувийг, нийгмийн хамгааллын зарлага 28.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа бөгөөд нийгмийн суурь үйлчилгээний тус 3 салбарын урсгал зарлага нийлээд нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын 63.7 хувийг, ДНБ-ний 18.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

Цомхон, бүтээмжтэй төрийн байгууллагын тогтолцоотой байх, үргүй зардлыг бууруулах зорилгоор урсгал зарлагыг ДНБ-ны 30.0 хувиас хэтрүүлэхгүй байх бодлого баримталж байгаа бөгөөд энэхүү хязгаарлалт нь эдийн засаг дахь төрийн оролцоог бууруулах, хувийн хэвшилд үйл ажиллагаа явуулах орон зайг бий болгох давхар ач холбогдолтой.

Цомхон, бүтээмжтэй төртэй байхын тулд эрүүл мэнд, боловсрол зэрэг нийгмийн суурь үйлчилгээг иргэдэд үзүүлдгээс бусад төрийн албан хаагчдын тоог жил бүр 10 хүртэл хувиар бууруулах, төрийн албаны анхан болон дунд шатны нэгж дэх давхардлыг арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

1. Эрчим хүчний салбарт реформ хийх нөхцөл бүрдүүлнэ

Монгол Улсад цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ сүүлийн жилүүдийн эдийн засгийн өсөлттэй уялдан жил бүр 6-7 хувиар нэмэгдэж байгаа боловч шинэ эх үүсвэр нэмэгдэхгүй байгаатай холбогдуулан дотоодын дулааны цахилгаан станц(ДЦС)-уудын хүчин чадал дутагдаж, импортын эрчим хүчний хараат байдал улам нэмэгдэж байна.

Эрчим хүчний системийн суурилагдсан хүчин чадлын 81,5%-ийг ДЦС эзэлж байгаа ба цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээний хоногийн графикаар их бага ачааллын зөрүү 280-350 МВт-д хүрч байна. Ачааллын зөрүүний дийлэнх хувийг импорт, экспортын эрчим хүчээр зохицуулж байгаа боловч 2022-2023 онд 116 МВт, 2023-2024 оны 83 МВт-ын чадлын дутагдалд систем орж тодорхой хэмжээнд хэрэглэгчийн хэрэглээг хязгаарлаж байна. Эрчим хүчний үнэ тарифыг үйлдвэрлэл, дамжуулалт, түгээх үйлчилгээний бодит өртгөөс бага тогтоогдож ирсэн нь салбарын санхүү, эдийн засгийн нөхцөлийг жил бүр сулруулах суурь шалтгаан болж байна.

Тиймээс цаашид эрчим хүчний салбарын үнэ тарифыг бодит өртгөө нөхдөг байх зарчимд шилжүүлж хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж тус салбарт хөрөнгө

оруулалт хийх боломжийг бүрдүүлэх, зах зээлийн өрсөлдөөнийг бий болгож нэмэгдүүлэх шаардлагатай байна. Үүний тулд олон жил хуримтлагдсан суурь үнэ тарифыг өөрчилж, цаашид алдагдал болон өр төлбөр хуримтлуулдаг бус өрсөлдөөнийг бий болгож, салбарт хөрөнгө оруулалт, техник, технологийн шинэчлэл хийх боломжийг бий болгох үүднээс тус салбарын санхүү, эдийн засгийн тогтвортой суурийг тавихад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор эрчим хүчний салбарт шинэчлэл хийх шилжилтийн үеийн зардлыг санхүүжүүлэхэд зориулж 131.1 тэрбум төгрөг хуваарилахаар тооцов.

Шилжилтийн хугацаанд хэрэгжүүлэх цогц арга хэмжээний үр дүнд бүсүүд дэх эрчим хүчний бие даасан аж ахуйн нэгжүүлийн бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчилж нэгдсэн сүлжээний хүрээнд алдагдалгүй ажиллаж эхлэх бөгөөд 2025 оноос эхлэн улсын төсвөөс эрчим хүчний алдагдлын татаас олгохгүй байхаар тооцож байна.

Гучин жил хүлээгдсэн эрчим хүчний салбарын реформыг цаг алдалгүй эхлүүлснээр эрчим хүчний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, аж үйлдвэржилт, бүсчилсэн хөгжил, шинэ хотын бүтээн байгуулалт зэрэг эдийн засгийг тэлэх мега төслүүдийг хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ. Цаашлаад сэргээгдэх эрчим хүч, эрчим хүчний үр ашиг, устөрөгч, метан хий, цөмийн эрчим хүч зэрэг шинэ технологи ашиглах чиглэлээр бодлогын дэмжлэг үзүүлж эрчим хүч экспортлогч улс болох томоохон зорилт тавьж байна

2. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийнэ

Монгол Улсын Их Хурал 2024 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдөр Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль болон түүнтэй хамт өргөн мэдүүлсэн холбогдох хууль, тогтоомжийн төслийг хэлэлцэн баталсан.

Засгийн газрын бүтэц, бүрэлдэхүүн шинэчлэгдэн батлагдаж, зарим яамдын эрхлэх асуудал, чиг үүрэгт өөрчлөлт орсон тул шинэ бүтцийг дагалдуулан чиг үүрэг хэрэгжүүлэх төсвийг шилжүүлэх өөрчлөлтийг тусгалаа. Үүнд: Залуучуудын хөгжлийг дэмжих бодлого, аялал жуулчлалын бодлого, биеийн тамир, спортын хөгжлийн бодлогын асуудлыг Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын сайдын чиг үүрэгт, шинжлэх ухаан, технологийн нэгдсэн бодлого, оюуны өмч, патент, зохиогчийн эрхийн асуудлыг Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын чиг үүрэгт, чөлөөт бүсийн хөгжлийн асуудлыг Монгол Улсын Шадар сайдын чиг үүрэгт тус тус шилжүүлсэн.

Мөн бүтцийн өөрчлөлтийн хүрээнд Монгол Улсын Шадар сайд, Монгол Улсын сайд, Хяналт үнэлгээний Үндэсний хорооны дарга, Монгол Улсын сайд, 20 минутын хот Үндэсний хорооны дарга төсвийн ерөнхийлөн захирагчийг шинээр байгуулж, Монгол Улсын Шадар сайдын чиг үүрэгт төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах, хөрөнгө оруулалт, гадаад

худалдаа, шударга өрсөлдөөнийг дэмжих, хянан зохицуулах асуудлыг, Монгол Улсын сайд, Хяналт үнэлгээний Үндэсний хорооны даргын чиг үүрэгт хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих асуудал, төрийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах асуудлыг тус тус нэмж тусгалаа.

2.2.2. Нийслэл Улаанбаатар хотын төсвийн суурь зарлага

Засгийн газрын 2024 оны 265 дугаар тогтоолоор Нийслэл Улаанбаатар хотын гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн хүрээнд хэрэгжих Сэлбэ дэд төвд түшиглэсэн гэр хорооллыг орон сууцжуулах төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх зориулалтаар 500.0 сая ам.долларын нийслэлийн гадаад үнэт цаасыг олон улсын зах зээлд арилжаалах шийдвэр гарсан.

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэр жилээс жилд тэлсээр байгаа боловч гэр хороолол нь төвлөрсөн инженерийн дэд бүтцэд холбогдоогүй, нийгэм, соёлын үйлчилгээнээс алслагдсан зэрэг нийтлэг шинж чанар нь хотын байгаль экологи, хүн амын хөгжилд олон талын сөрөг нөлөөг үзүүлж байна. Иймээс “Алсын хараа-2050” Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хууль, нийслэлийн дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн 3 үе шаттайгаар Сэлбэ дэд төв орчмын 158 га газрыг оновчтой зохион байгуулан хөгжүүлж, 12,000 айлын орон сууц, 960 хүүхдийн 3 сургууль, 240 хүүхдийн 5 цэцэрлэг, спорт цогцолбор, соёл олон нийтийн төв, эмнэлэг, хорооны цогцолбор барилга байгууламж, салбар шугам, авто зам, явган зам, ногоон байгууламж, тохижилтын бүтээн байгуулалтыг хийхээр төлөвлөн шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын зардал, түүнчлэн төслийн талбайд хамрагдаж байгаа 2,206 нэгж талбарыг чөлөөлөхөд шаардлагатай нөхөн олговрын зардлыг нийслэлийн төсвийн суурь зарлагад тус тус нэмж тусгалаа.

2.3. Болзошгүй өр төлбөр

Засгийн газар болон Монгол Улсын Хөгжлийн банкнаас өрийн удирдлагын оновчтой шийдвэр гаргаж, зээлийн эргэн төлөлтийг эрчимтэй хийлгэснээр хугацаа тулаад байсан Засгийн газрын өрийн баталгаат “Самурай” бондын 30 тэрбум иений төлбөрийг 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдөр Монгол Улсын Хөгжлийн банкны өөрийн хөрөнгөөр төлж барагдуулсан болно.

Түүнчлэн, Улсын Их Хурлын 2023 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 90 дүгээр тогтоол, Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 133 дугаар тогтоолын дагуу БНХАУ-ын Хөгжлийн банкны 420 сая юанийн зээлийн эх үүсвэрээр хэрэгжиж буй “Чойбалсан ДЦС-ыг 50 МВт-аар өргөтгөх төсөл”-ийн санхүүжилтэд зориулж Монгол Улсын Хөгжлийн банканд 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдөр Засгийн газрын өрийн баталгааг гаргасан бөгөөд тус дулааны

цахилгаан станцын өргөтгөл нь 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдөр ашиглалтад орсон. Уг зээлийн эргэн төлөлт 2031 онд төлөгдөж дуусах хуваарьтай байна.

Ийнхүү 2023 онд Засгийн газрын өрийн баталгаат үнэт цаасыг төлж барагдуулснаар болзошгүй өр төлбөрийн хүрээнд 2031 он хүртэл томоохон эрсдэлгүй болоод байна.

Цаашлаад Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын зүгээс Засгийн газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 201 дугаар тогтоол болон 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 264 дүгээр тогтоолын дагуу 2024 онд дотоодын зах зээлд 1.0 их наяд төгрөгийн үнэт цаасыг арилжаалж “Бөөрөлжүүтийн ДЦС”, “Батарей хуримтлуурын станц”, “Авто зам, замын байгууламжийн засвар, шинэчлэлтийн ажил”, “Ариутгах Бохир усны Туул-1 коллектор болон үерийн байгууламж” зэрэг төслүүдийг санхүүжүүлэх төлөвлөгөөтэй байна. Үүнээс эхний ээлжид 2024 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөр 500 тэрбум төгрөгийн үнэт цаасыг арилжаалсан болно.

Мөн Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.1} дэх хэсэгт нийслэлийн гадаад үнэт цаасыг Засгийн газрын өрийн баталгаатай гаргаж болохоор заасан бөгөөд Улсын Их Хурлын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 17 дугаар тогтоол болон Засгийн газрын 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 265 дугаар тогтоолоор нийслэлийн 500 сая ам.долларын гадаад үнэт цаасанд Засгийн газрын өрийн баталгаа гаргах зөвшөөрөл олгосон болно.

ХАВСРАЛТ. ОЛОН НИЙТИЙН ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙН ҮР ДҮН

Төсвийн тухай хуульд 2023 оны 7 дугаар сарын 7-ны өдөр орсон нэмэлт, өөрчлөлтөөр жилийн төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг олон нийтэд хэлэлцүүлж, хэлэлцүүлгээс гарсан шаардлага хангасан саналыг төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төсөлд тусгах эрх зүйн зохицуулалттай болсон.

Төсвийн тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.2}-г зааснаар төсвийн тодотголын төслийг өргөн мэдүүлэхээс 14-өөс доошгүй хоногийн хугацаанд зохион байгуулна гэсний дагуу 2024 оны төсвийн тодотголын төсөлтэй холбоотой саналыг Сангийн яамны цахим хуудсаар дамжуулан 2024 оны 7 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 8 дугаар сарын 5-ны өдрийг дуустал цахим хэлбэрээр зохион байгууллаа.

Цахим хэлэлцүүлгийн үр дүнд ямар нэгэн санал ирүүлээгүй байна.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА**

УЛААНБААТАР ХОТ

2024 он

АГУУЛГА

ӨМНӨТГӨЛ	3
БҮЛЭГ 1. ЭДИЙН ЗАСАГ, ТӨСӨВ, САНХҮҮГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ, ХҮЛЭЭГДЭЖ БАЙГАА ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
1.1. Дэлхийн эдийн засгийн нөхцөл байдал	6
1.2. Монгол Улсын макро эдийн засгийн хагас жилийн гүйцэтгэл	7
1.3. Монгол Улсын эдийн засгийн 2024 оны хүлээгдэж буй гүйцэтгэл	10
1.4. Түүхий эдийн үнийн зах зээлийн хандлага	11
1.5. Эдийн засаг болон төсвийн төсөөлөлд учирч болзошгүй бусад эрсдэл	13
1.6. Нэгдсэн төсвийн орлогын 2024 оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэл болон хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл	14
1.6.1. Төсвийн орлогын эхний хагас жилийн гүйцэтгэл	14
1.6.2. Төсвийн орлогын хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл	15
1.7. Төсвийн урсгал зарлагын хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл	16
1.8. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлийн явцын талаар	16
1.9. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламж	17
1.10. Засгийн газрын өр	18
БҮЛЭГ 2. ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛ ХИЙХ ШААРДЛАГА, ҮНДЭСЛЭЛ	21
2.1. “Хурдтай хөгжлийн төлөөх зориг”-Шинэ 30 жилийн хөгжилд чиглэсэн төсвийн бодлого	21
2.2. Хөгжлийн бүтээн байгуулалтыг дэмжих “Төсвийн дүрэм”	23
2.3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийх	24
БҮЛЭГ 3. ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛЫН ТӨСӨЛ	25
3.1. Хөгжлийн хөрөнгө оруулалт	25
3.1.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	25
3.1.2. Гадаад зээл тусламжаар хэрэгжих хөгжлийн бүтээн байгуулалтууд:	31
3.2. Төсвийн урсгал зардал	37
3.2.1. Улсын төсвийн урсгал зарлага	37
3.2.2. Нийслэл Улаанбаатар хотын төсвийн суурь зарлага	40
3.3. Болзошгүй өр төлбөр	40
БҮЛЭГ 4. ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛЫН ТӨСЛИЙН ХАВСРАЛТ	42
4.1. Төсвийн үр дүнгийн үзүүлэлтүүд	42
4.2. Төсвийн тусгай шаардлага	42
4.3. Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн тайлбар 43	
4.4. Олон нийтийн хэлэлцүүлгийн үр дүн	45

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1. Эдийн засгийн өсөлт, салбаруудын хувь нэмэр (хувь)	7
Хүснэгт 2. 2024 оны эхний 6 сарын нэгдсэн төсвийн орлогын гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг).....	15
Хүснэгт 3. 2024 оны нэгдсэн төсвийн орлогын хүлээгдэж буй гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг)	15
Хүснэгт 4. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг).....	17
Хүснэгт 5. Гадаад зээл, тусламжийн төсөл хөтөлбөр, хөгжлийн түншээр (тэрбум төгрөг).....	18
Хүснэгт 6. Засгийн газрын өрийн бүтэц (тэрбум төгрөг)	19
Хүснэгт 7. Нэгдсэн төсвийн үзүүлэлт (тэрбум төгрөг).....	42
Хүснэгт 8. Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь	42
Хүснэгт 9. Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь	43
Хүснэгт 10. Засгийн газрын өрийн төсөөлөл, нэрлэсэн дүнгээр (ДНБ-д эзлэх хувь)	43

ЗУРАГ

Зураг 1. ДНБ-ий өсөлтийн бүтэц, улирлаар (хувь).....	7
Зураг 2. Жилийн инфляц ба зорилтот түвшин (хувь).....	8
Зураг 3. Төлбөрийн тэнцэл (сая ам.доллар)	9
Зураг 4. Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт (тэрбум ам.доллар)	10
Зураг 5. Зэсийн үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/тонн)	12
Зураг 6. Алтны үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/трой унц).....	12
Зураг 7. Төмрийн хүдрийн үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/тонн).....	12
Зураг 8. Нүүрсний үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/тонн)	12
Зураг 9. Газрын тосны үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/баррель)	13
Зураг 10. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт (тэрбум төгрөг).....	16
Зураг 11. Ган татлагат гүүрэн байгууламж	25
Зураг 12. Гүүрэн байгууламж	26
Зураг 13. Хөшигийн хөндийн туннел	26
Зураг 14. Хөшигийн хөндийн туннел	26
Зураг 15. Шинэ тойрог авто зам.....	27
Зураг 16. Шинэ тойрог авто зам.....	27
Зураг 17. Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор	27
Зураг 18. Туул хурдны авто зам	28
Зураг 19. Туул хурдны авто зам	28
Зураг 20. Бүсийн хөгжил.....	29
Зураг 21. Шинэ Хархорум хот.....	30
Зураг 22. Хиймэл дагуулын төслийн загвар зураг.....	31
Зураг 23. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц	32
Зураг 24. Газрын тос боловсруулах үйлдвэр.....	32
Зураг 25. Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн барилга, угсралтын зураг	33
Зураг 26. Солонго I хороолол	33
Зураг 27. Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 4 эгнээ зам	34
Зураг 28. Хөтөлбөрийн байршлын зураг	35
Зураг 29. Орлогод нийцсэн ногоон орон сууцны хороолол	35
Зураг 30. Говьсүмбэр аймгийн төвийн дулааны станцын барилга, угсралтын ажил	36
Зураг 31. Дулаан хангамжийн шугам сүлжээний шинэчлэлийн ажил	37

ӨМНӨТГӨЛ

Дэлхий дахиныг хамарсан цар тахлын нөлөө арилж, улс орнуудын мөнгөний хатуу бодлогын нөлөөгөөр инфляц саарсан нь ажил эрхлэлт, өрхийн хэрэглээг дэмжиж, дэлхийн эдийн засаг 2023 онд 3.3 хувиар өслөө. Дэлхийн эдийн засгийн өсөлтийг Олон улсын валютын сан 2024 онд 3.2 хувь, 2025 онд 3.3 хувь орчимд тогтвортой байхаар тооцож байна. Инфляцын бууралт нь мөнгөний бодлогыг сулруулж, эдийн засгийн идэвхжилийг дэмжихээр байна.

Зүүн Ази, Номхон далайн бүс нутгийн орнуудын эдийн засгийн идэвхжил хүлээлтээс давж 2023 онд 5.0 хувиар өсөж, 2024 оны эхний хагаст ч энэ төлөв хадгалагдаж байгаа нь цаашид бүс нутгийн өсөлт тогтвортой хадгалагдана гэж шинжээчид үзэж байна. БНХАУ-ын эдийн засаг 2023 онд Засгийн газрын зорилтот 5.0 хувийн өсөлтийг давж, 5.2 хувиар өссөн. Гэвч БНХАУ-ын эдийн засагт үл хөдлөх хөрөнгийн салбарын уналт үргэлжилж эдийн засгийн өсөлтийг сааруулж байгаа нь бүс нутгийн эдийн засагт сөргөөр нөлөөлж байна.

Манай улсын хувьд уул уурхайн салбарын экспортын сэргэлт 2023 онд үргэлжилж, төсөв, төлбөрийн тэнцэл түүхэнд байгаагүй ашигтай гарсан нь эдийн засаг 7.4 хувиар өсөх нөхцөл болсон. 2024 оны эхний улирлын байдлаар эдийн засаг 7.8 хувиар өссөн ба энэ онд уул уурхайн салбарын сэргэлт үргэлжилж 5.6 хувиар өсөх төлөвтэй байна.

Импортын инфляцын нийт инфляцад үзүүлэх нөлөө 2023 оноос алгуур буурч тогтворжсоноор инфляцын түвшин саарч, 2024 оны 6 дугаар сард 5.1 хувь буюу мөнгөний бодлогын зорилтот түвшинд хүрээд байна.

Олон улсын байгууллагууд манай улсын эдийн засгийг дунд хугацаанд 6-8 хувиар өсөх төлөвтэй гэж үзэж байгаа ч дэлхийн болон бүсийн эдийн засагт үүсээд буй тодорхой бус байдлаас шалтгаалсан уул уурхайн голлох бүтээгдэхүүний үнийн хэлбэлзэл, хөрш орнуудыг хамарсан геополитикийн хүндрэлтэй асуудлууд нь манай улсад орох хөрөнгийн урсгал, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг бууруулах, уул уурхайн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний эрэлт болон үнэд сөргөөр нөлөөлөх эрсдэлтэйг анхааруулж байна.

Эдгээр гадаад орчны тодорхой бус байдал, эрсдэлт цаг үед улс орны өмнө тулгарч буй сорилт, тулгамдаж буй асуудлуудыг шийдэхийн зэрэгцээ урт хугацааны хөгжлийн зорилтуудад хүрэхийн тулд хурдтай, зоригтой, эрс шийдвэрүүдийг гаргаж, шинэ 30 жилийн хөгжлийн гарааг эхлүүлэх шаардлага үүслээ.

Иймд Монгол Улсын Үндсэн хуульд орсон өөрчлөлтийн дагуу сонгуулийн холимог тогтолцоогоор анхны 126 төлөөлөл бүхий Улсын Их Хурал байгуулагдаж, улс төрийн намуудад ард түмний дэмжлэг авсан иргэдийн саналыг гээхгүй байх зарчим дор Монгол Ардын нам, Ардчилсан нам, ХҮН намын төлөөллөөс бүрдсэн хамтарсан Засгийн газар байгуулагдаад байна. Энэ хүрээнд 3 намын мөрийн хөтөлбөрт туссан нийтлэг зорилтод суурилсан “ХУРДАЙ ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨХ ЗОРИГ” Хамтарсан Засгийн газрын гэрээ байгуулагдаж, хамтын ажиллагааны зарчим, хүрээ, тэргүүлэх чиглэл, хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг тодорхойлсон. Уг гэрээнд үндэслэн Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг боловсруулж, Монгол Улсын хөгжлийн тулгамдсан асуудал,

сорилтыг шийдвэрлэх, эдийн засгийн суурийг тэлэх эрчим хүч, дэд бүтэц, аж үйлдвэржилтийн томоохон төслүүдийг үр дүнтэй хэрэгжүүлнэ.

Дээр дурдсан хөгжлийн асуудлуудыг дан ганц татварын орлогын эх үүсвэрээр шийдвэрлэх боломжгүй бөгөөд нэмэлтээр гадаад эх үүсвэртэй хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх замаар шийдвэрлэх боломжтой юм. Тиймээс хамтарсан Засгийн газрын хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа хөгжлийг урагшлуулах томоохон төслүүдийг бодитой хэрэгжүүлэх зорилгоор нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн тэнцэл, Засгийн газрын өрийн тусгай шаардлагын бүтэц, агуулгыг шинэчилж олон улсын жишигт нийцүүлэх тогтолцооны суурь реформыг эхлүүлнэ.

Түүнчлэн, төрийн болон орон нутгийн өмчит компанийг улс төрөөс хараат бус, нээлттэй, ил тод, зах зээлийн зарчмаар үйл ажиллагаа явуулах, төр хувийн хэвшилтэй өрсөлдөхгүй байх тогтолцоог бүрдүүлж, уул уурхайн төрийн өмчит компаниудын засаглалыг олон улсын жишигт нийцүүлэн шинэчилж, үр ашгийг дээшлүүлэх шинэчлэлийг хэрэгжүүлнэ.

Засгийн газраас эдийн засгийг багтаамжийг нэмэгдүүлэх, хөгжлийг урагшлуулах дараах багц арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна. Үүнд:

Нэгдүгээрт, “ХУРДАЙ ХӨГЖИЛ”-ийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын томоохон бүтээн байгуулалт 1/ бүсчилсэн хөгжлийн бодлогын хүрээнд аймгийн төв, сумд болон хилийн боомтуудыг холбох “Шинэ сэргэлтийн таван тойрог” автозамын төсөл, Шинэ Хархорум төсөл, Улаанбаатар хотын хэт төвлөрлийг задалж төрийн байгууллагуудыг Хөшгийн хөндий рүү шилжүүлэх “20 минутын хот” төслийн хүрээнд хийгдэх Шинэ Зуунмод хот байгуулалтын төсөл, “Хөшгийн хөндийн туннелийн байгууламж”, “Өөдөө тэмүүлэх Монгол-Go Mongolia” ган татлагат гүүрэн байгууламж, “Шинэ тойрог зам”, “Туулын хурдны зам” болон “Төрийн байгууллагуудын нэгдсэн цогцолбор” төслүүд, 2/ эдийн засгийн бодлогын хүрээнд хийгдэх мега төслүүдийг тэтгэх эрчим хүчний реформ, түүнчлэн боомт, аялал жуулчлал, төмөр зам, дулааны болон усан цахилгаан станц, газрын тосны төслүүдийг хамтарсан Засгийн газрын бүрэн эрхийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөлөө.

Хоёрдугаарт, гадаад зээлийн эх үүсвэрээр санхүүжиж буй Бүсчилсэн хөгжил, Шинэ сэргэлтийн бодлогын дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтын төсөл, арга хэмжээний ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.

Шивээхүрэн-Сэхээ боомтын 6.9 км төмөр замын суурь бүтцийг 2024 онд барьснаар уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг төмөр замаар тээвэрлэн экспортлох хүчин чадал 10 сая тонноор нэмэгдүүлсэн. Харин цаашид нүүрсний экспортын зорилтыг хангах хүрээнд төмөр замын боомтын бүтээн байгуулалтыг үргэлжлүүлж, “Гашуунсухайт-Ганцмод” хил дамнасан холболтыг гүйцээснээр нүүрсний экспортын хүчин чадлыг жилдээ 30-50 сая тонноор нэмэгдүүлнэ.

Гуравдугаарт, Сүүлийн 30 жил хүлээгдсэн эрчим хүчний салбарын үнэ тарифын реформыг цаг алдалгүй эхлүүлж, бодит өртгөө нөхдөг байх зарчмыг баримталж, хувийн хэвшил тус салбарт хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг бүрдүүлэх, зах зээлийн өрсөлдөөнийг нэмэгдүүлэх үүднээс эрчим хүчний салбарын шинэчлэл шилжилтийн үеийн зардлыг тусгаж байна.

Дөрөвдүгээрт, Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал шинэчлэгдэн батлагдсантай холбогдуулан Бүсийн хөгжлийг дэмжих бүтээн байгуулалтын төслүүдийн бэлтгэл ажлыг хангах ТЭЗҮ, зураг төсвийн санхүүжилтийг шийдвэрлэж, Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан бүтээн байгуулалтыг төслүүдийг ирэх онуудын төсөвт тусгахаар тооцов.

Тавдугаарт, Засгийн газрын бүтцийн тухай, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжуудад орсон өөрчлөлтийн дагуу зарим чиг үүрэг төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд шилжсэн, шинээр төсвийн ерөнхийлөн захирагч бий болсон мөн зарим яам агентлагийн нэр өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.4-т заасны дагуу Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд төсвийн зохицуулалт хийлээ.

Зургаадугаарт, Төсвийн тодотголын төсөлтэй хамт 13 хуулийн төсөл, 2 Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг боловсрууллаа. Дагалдах хууль тогтоомжийн төсөлд туссан онцлох өөрчлөлтийг дурдвал:

Монгол Улсад өмнө хэрэгжүүлж байгаагүй томоохон бүтээн байгуулалтын гүйцэтгэгчийг сонгох тендер шалгаруулалтыг “Чадавхад суурилсан хэлэлцээний арга”-аар зохион байгуулахаар хуулийн төсөлд тусгалаа. Нэр хүнд бүхий аж ахуй нэгжийг түүний туршлага, санхүүгийн болон техникийн чадавхад үндэслэн урилгаар оролцуулж, хэлэлцээ хийх нөхцөлийг бүрдүүлж байна. Ингэснээр бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөрийг шуурхай хэрэгжүүлэх боломж бий болгоно гэж үзэж байна.

Хувийн хэвшил нийгмийн хариуцлагын хүрээнд байгалийн нөөцийг хамгаалах, нэмэгдүүлэх, зохистой ашиглах, цөлжилтийг сааруулах, орчны бохирдлыг бууруулах, соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн асрамж, хамгааллын үйл ажиллагаа явуулах, боловсрол, шинжлэх ухааныг дэмжих чиглэлээр тэтгэлэг, санхүүгийн дэмжлэг олгох, биеийн тамир, спортын барилга байгууламж барьж, ашиглах зэрэг нийгэмд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт, төсөл хөтөлбөрүүдийг өөрийн хөрөнгөөр санаачлан хэрэгжүүлж, төрийн үүрэх ачааллыг хуваалцаж байгааг татварын бодлогоор дэмжих нь зүйтэй байна. Иймд хувийн хэвшил нийгэмд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт хийж, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлбэл борлуулалтын орлогын 1 хүртэл хувийн татварын хөнгөлөлт үзүүлэхээр тус тус хуулийн төслийг боловсруулан өргөн мэдүүлж байна.

Шинэ 30 жилийн хөгжлийн загварт нийцсэн төсвийн тогтвортой байдлыг дунд, урт хугацаанд хадгалах төсвийн шинэчлэл нь “Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-т туссан Бүсчилсэн хөгжлийн бодлого, Хүний хөгжлийн бодлого, Эдийн засгийн бодлого, Хүний эрхийг дээдэлсэн засаглалын бодлогын тэргүүлэх чиглэл, төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх эхний шат болох ба ингэснээр эдийн засгийн өсөлтийг 5 ба түүнээс дээш хувьд, инфляцыг 5 хувьд, зээлжих зэрэглэлийг тогтвортой түвшинд хадгалах, улмаар Шинэ сэргэлтийн бодлого, Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын дунд, урт хугацааны бодлогын баримт бичгүүдэд тавьсан хөгжлийн зорилтуудыг хангах нөхцөл бүрдэх юм.

БҮЛЭГ 1. ЭДИЙН ЗАСАГ, ТӨСӨВ, САНХҮҮГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ, ХҮЛЭЭГДЭЖ БАЙГАА ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1. Дэлхийн эдийн засгийн нөхцөл байдал

Дэлхий дахиныг хамарсан цар тахал, геополитикийн тогтворгүй байдал, тэдгээрээс үүдэлтэй тээвэр, логистикийн саатал, үнийн өсөлт болон мөнгөний хатуу бодлогын нөлөө үргэлжилсэн ч ажил эрхлэлт, өрхийн орлого сайжирч, нийт эрэлтийг дэмжсэнээр дэлхийн эдийн засаг 2023 онд 3.3 хувиар өслөө. Олон улсын валютын сангийн төсөөллөөр Дэлхийн эдийн засгийн өсөлт 2024 онд 3.2 хувиар өсөхөөр хүлээгдэж байна. Инфляцын бууралт мөнгөний бодлогын төлөвийг сулруулах орон зайг бий болгож, эдийн засгийн идэвхжилийг дэмжихээр байна.

БНХАУ: БНХАУ-ын эдийн засаг 2024 оны 2 дугаар улиралд 4.7 хувиар өслөө. Тус улсын үл хөдлөх салбарын хямрал үргэлжилж байгаа нь дэлхийн эдийн засаг, худалдааны эргэлт, түүхий эдийн эрэлт, үнэд томоохон эрсдэлийг бий болгож байна. 2024 оны эхний 6 сарын байдлаар үл хөдлөх салбарын хөрөнгө оруулалт 10.1 хувиар, борлуулалт 19.0 хувиар тус тус буурснаар салбарын эмзэг байдал илэрч байгаа ба Засгийн газар, Хятадын ардын банкнаас эдийн засгийн идэвхжилийг дэмжихэд чиглэсэн бодлогын арга хэмжээний цар хүрээг хэрхэн тэлэх нь тус улсын эдийн засгийн төлөвийг тодорхойлохоор байна. Олон улсын валютын сан тус улсын эдийн засгийн 2024 оны өсөлтийн төсөөллийг 5.0 хувь байхаар төсөөлж байна.

ОХУ: ОХУ-ын эдийн засаг 2024 оны эхний улиралд 5.4 хувиар өссөн ба уг өсөлтөд Украинд болж буй дайнтай холбоотой цэрэг армийн зардлын өсөлтөөс шалтгаалсан төсвийн тэлэлт голлон нөлөөллөө. Цаашид дайнтай холбоотойгоор ОХУ-ын эдийн засагт тогтворгүй байдал үргэлжлэх төлөвтэй байгаа тул тус улсын эдийн засгийн өсөлт 2024 онд 3.2 хувь, 2025 онд 1.5 хувь орчимд байна гэж тооцож байна.

АНУ: Хувийн хэрэглээ, хөрөнгө оруулалтын өсөлтийн нөлөөгөөр АНУ-ын эдийн засгийн өсөлт 2024 оны 2 дугаар улиралд 2.8 хувьд хүрч эрчимжлээ. 2022 оны 6 дугаар сард 9.1 хувьд хүрээд байсан инфляц 2024 оны 6 дугаар сард 3 хувь болж буурч, үнийн өсөлт саарах хандлага ажиглагдаж байгаа нь бодлогын хүү буурах хүлээлтийг нэмэгдүүлж байна. Тус улсын эдийн засаг 2024 онд 2.6 хувиар өсөх хүлээлттэй байна.

Евро бүс: Инфляцыг хязгаарлахаар хэрэгжүүлж буй мөнгөний хатуу бодлогын нөлөөгөөр хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн зах зээлийн үйл ажиллагаа суларч, евро бүсийн эдийн засгийн өсөлт 2023 онд хүлээлтээс доогуур буюу 0.4 хувь байлаа. Инфляцын дарамт буурсантай холбоотойгоор Европын төв банк бодлогын хүүг 2024 оны 6 дугаар сард 2019 оноос хойш анх удаа бууруулаад байна.

Хэрэглээ, хөрөнгө оруулалтын өсөлт болон мөнгөний бодлогын нөлөөгөөр тус бүсийн эдийн засаг 2024 онд 0.9 хувиар өсөх хүлээлттэй байна.

1.2. Монгол Улсын макро эдийн засгийн хагас жилийн гүйцэтгэл

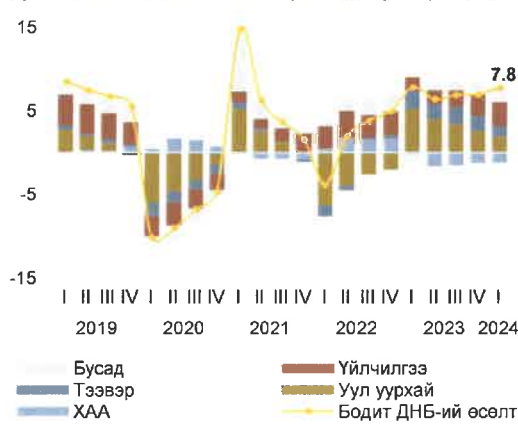
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн: Нэрлэсэн ДНБ 2024 оны эхний улиралд 16.4 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 19 хувиар, 2015 оны зэрэгцүүлэх үнээр тооцсон бодит ДНБ 6.1 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 7.8 хувиар тус тус өслөө. Эдийн засгийн өсөлтөд хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарууд эерэг хувь нэмэр орууллаа.

Хүснэгт 1. Эдийн засгийн өсөлт, салбаруудын хувь нэмэр (хувь)

Үзүүлэлт	2020	2021	2022	2023	2024.I
ДНБ	-4.6	1.6	5.0	7.4	7.8
ХАА	0.8	-0.8	1.7	-1.3	-1.3
Үйлдвэрлэл	-1.3	-0.6	-1.2	3.2	2.8
Уул уурхай	-1.4	0.1	-2.1	2.6	1.9
Боловсруулах	0.3	-0.1	0.5	0.4	0.4
Цахилгаан, ус	0.0	0.2	0.1	0.1	0.3
Барилга	-0.1	-0.9	0.2	0.1	0.2
Үйлчилгээ	-3.0	1.8	3.2	4.7	4.2
Худалдаа	-1.4	0.6	1.1	0.8	0.7
Тээвэр	-1.0	-0.3	0.4	1.8	1.3
Бусад	-0.6	1.5	1.7	2.1	2.2
Цэвэр татвар	-1.1	1.3	1.4	0.8	2.1

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Зураг 1. ДНБ-ий өсөлтийн бүтэц, улирлаар (хувь)

Уул уурхайн салбар 2024 оны эхний улиралд өмнөх оны мөн үеэс 13 хувиар тэлж, эдийн засгийн өсөлтийн 1.9 нэгж хувийг бүрдүүллээ. Үүнд нүүрс олборлолт 22 сая тоннд хүрч өмнөх оны мөн үеэс 25 хувиар, төмрийн хүдэр олборлолт 1.5 сая тоннд хүрч 63 хувиар тус тус өссөн нь голчлон нөлөөлөв. Харин зэсийн баяжмалын үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеийн түвшинтэй ойролцоо байгаа бол алт болон газрын тос олборлолт

харгалзан 5 болон 10 хувиар тус тус буурсан байна. Түүнчлэн, уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортын тээвэр болон бараа, бүтээгдэхүүний импорт өссөнөөр ачаа тээвэр 2024 оны эхний улиралд 34.3 сая тоннд хүрч, тээврийн салбарын үйлдвэрлэл 27 хувиар тэлэв.

Инженерийн дэд бүтцийн томоохон бүтээн байгуулалтуудын нөлөөгөөр барилгын салбар 2024 оны эхний улиралд 27.7 хувиар өссөн бол хүнсний зарим бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нэмэгдсэнээр боловсруулах салбар 6.3 хувиар тэллээ.

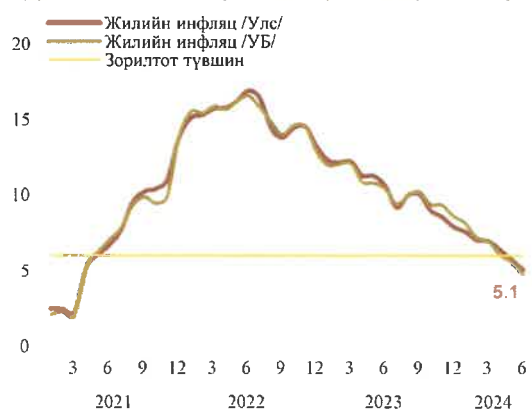
Энэ оны эхний улиралд дотоодын эдийн засгийн идэвхжил, өрхийн бодит орлого нэмэгдсэнээр үйлчилгээний салбарын дийлэнхийг бүрдүүлдэг бөөний болон жижиглэн худалдааны салбар 6.5 хувиар өсөв. Өрхийн хүнсний бус хэрэглээний зардал, хэрэглээний импорт нэмэгдэж, хүнсний бус бүтээгдэхүүний худалдаа 19 хувиар өссөн нь нийт худалдааны борлуулалтад эергээр нөлөөлжээ. Мөн мэдээлэл, холбооны салбар 26.3 хувиар, үйлчилгээний бусад салбаруудын гарц 3.7 хувиар тэлсэн байна.

Харин том малын зүй бус хорогдол 2024 оны эхний улиралд 6.3 сая толгойд хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 5.4 сая толгой малаар нэмэгдсэнээр хөдөө аж ахуйн салбар өмнөх оны мөн үеэс 31.4 хувиар агшиж, нийт эдийн засгийн өсөлтийг 1.3 нэгж хувиар хязгаарлалаа.

Инфляц: Улсын жилийн инфляц 2024 оны 6 дугаар сард 5.1 хувь болж, өмнөх оны мөн үеэс 5.6 нэгж хувиар буурлаа. Инфляцын бууралтын 3.7 нэгж хувийг хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа, 0.7 нэгж хувийг хувцас, бөс бараа, гутал, 0.2 нэгж хувийг орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш, 0.3 нэгж хувийг гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа, 0.3 нэгж хувийг тээвэр, 0.5 нэгж хувийг бусад бараа, үйлчилгээ тус тус бүрдүүлсэн байна.

Импортын инфляцын нийт инфляцад үзүүлэх нөлөө 2023 оноос эхлэн алгуур буурч тогтворжоод байна. Тухайлбал, 2024 оны 6 дугаар сард импортын барааны үнийн өсөлт нийт инфляцын 1.8 нэгж хувь буюу 35.3 хувийг эзэллээ. Импортын инфляц буурахад төгрөгийн ханш тогтворжсон, гадаад үнэ буурсан болон цар тахлаас үүдэлтэй тээвэр логиستيкийн саатал арилсан зэрэг хүчин зүйлс голлон нөлөөлөв.

Зураг 2. Жилийн инфляц ба зорилтот түвшин (хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Дотоодын бараа, үйлчилгээний үнэ 2024 оны 6 дугаар сард 6.1 хувиар өсөж, нийт инфляцын 3.3 нэгж хувийг бүрдүүллээ. Дотоодын хүнсний үнийн өсөлт саарч, жилийн 4.7 хувиар өссөн нь нийт инфляцын 1.4 нэгж хувийг бүрдүүлж байна. Мөн үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлт саарч, жилийн 6.8 хувиар өссөн нь нийт инфляцын 1.5 нэгж хувийг бүрдүүлэв. Үйлчилгээний бүлгийн инфляцад боловсролын үйлчилгээний үнэ 2023 оны 8 дугаар сард 16.8 хувиар өссөн нь голчлон нөлөөлжээ.

Мөнгөний нийлүүлэлт: Мөнгөний нийлүүлэлт 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 41.5 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 31.9 хувиар өслөө.

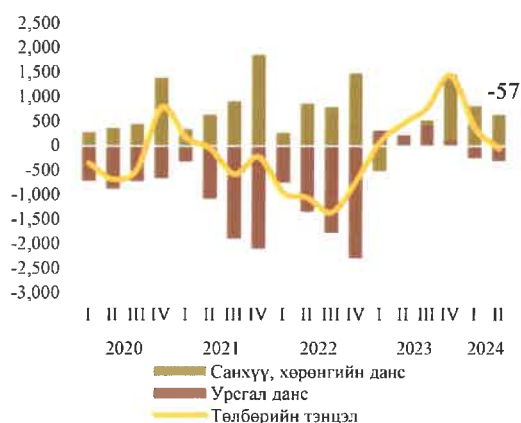
Мөнгөний нийлүүлэлт өсөхөд эх үүсвэр талаас (пассив) төгрөгийн харилцах, хадгаламж нийлбэр дүнгээрээ өмнөх оны мөн үеэс 39.2 хувиар өсөж, нийт өсөлтийн 27.2 нэгж хувийг бүрдүүлжээ. Харин байршуулалт талаас (актив) гадаад цэвэр актив нэмэгдсэн болон зээл олголт өссөн нь мөнгөний нийлүүлэлт нэмэгдэхэд голлох нөлөөг үзүүлэв.

Ажил эрхлэлт, ажилгүйдэл: Эдийн засгийн өсөлт хөдөлмөрийн зах зээлд эергээр нөлөөлж ажиллах хүчний оролцооны түвшин 2024 оны эхний улирлын байдлаар өмнөх оны мөн үеэс 0.8 нэгж хувиар өсөж 59.4 хувьд хүрлээ. Гэсэн хэдий ч цар тахлын өмнөх үеэс 1.2 нэгж хувиар бага байна. Харин хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин өмнөх оны мөн үеэс 1.0 нэгж хувиар өссөнөөр 56.3 хувьд хүрсэн нь цар тахлын өмнөх үеэс 1.6 нэгж хувиар өндөр үзүүлэлттэй байна.

Ажиллагсдын тооны хувьд 2024 оны эхний улирлын байдлаар 1 сая 294 мянга болж өмнөх оны мөн үеэс 37.8 мянган хүнээр, цар тахлын өмнөх үеэс 150 мянган хүнээр тус тус нэмэгджээ. Ажиллагсдыг салбараар харвал худалдаа, үйлчилгээ, уул уурхай, тээвэр, цахилгааны салбарын ажилчид өмнөх оны мөн үеэс өссөн үзүүлэлттэй байгаа бол өвөлжилтийн нөхцөл байдал хүндэрсний улмаас хөдөө аж ахуйн салбарын ажилчдын тоо буурсан байна.

Харин ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 5.6 мянган хүнээр, цар тахлын өмнөх үеэс 11.7 мянган хүнээр тус тус буурч 71 мянгад хүрлээ. Хот, хөдөөгөөр ангилан харвал Улаанбаатар хотод хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдийн тоо 74 мянган хүнээр нэмэгдэж, ажилгүй иргэдийн тоо 15 мянган хүнээр буурсан бол хөдөөд ажиллагчдын тоо 9 мянган хүнээр буурч, ажилгүй иргэдийн тоо мөн 9 мянган хүнээр нэмэгдсэн байна.

Зураг 3. Төлбөрийн тэнцэл (сая ам.доллар)

Төлбөрийн тэнцэл: Төлбөрийн тэнцэл 2024 оны эхний 6 сард 57 сая ам.долларын алдагдалтай гарлаа. Барааны импорт өмнөх оны мөн үеэс 1.2 тэрбум ам.доллаароор өссөнөөр урсгал данс 530 сая ам.долларын алдагдалтай гарсан бол гадаад бондын төлбөр болон худалдааны зээлтэй холбоотой гадаад валютын гарах урсгал буурснаар санхүүгийн данс 721 сая ам.долларын ашигтай гарлаа. Засгийн газар 2024 оны 3 дугаар сард Хуралдай бондын үлдэгдэл өр төлбөрийг бүрэн төлж барагдууллаа. Төлбөрийн тэнцэл ашигтай гарснаар гадаад валютын албан нөөц 2024 оны 7 дугаар сарын эцсийн байдлаар 4.7 тэрбум ам.доллар болж, өмнөх оны мөн үеэс 0.9 тэрбум ам.доллаароор нэмэгдлээ.

Гадаад худалдаа: Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2024 оны эхний 6 сарын байдлаар 13.2 тэрбум ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 12.1 хувиар өссөн бол худалдааны тэнцэл 2.5 тэрбум ам.долларын ашигтай гарлаа. Экспорт 7.9 тэрбум ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 4.3 хувиар өсөв.

Уурхайн хяналт шалгалтын улмаас БНХАУ-ын коксжих нүүрсний дотоод үйлдвэрлэл буурч, импорт нэмэгдсэн нь манай улсын коксжих нүүрсний экспортыг тэтгэж, Монгол Улс 2024 оны эхний 6 сард 40.6 сая тонн нүүрс экспортолж, нүүрсний экспорт өнгөрсөн оны мөн үеэс 38 хувиар нэмэгдлээ. Оюутолгойн гүний уурхайн олборлолт эхэлсэн, төмөр замын тээвэр зохион байгуулалтыг сайжруулсан зэргээс шалтгаалан зэсийн баяжмалын экспорт 2024 оны эхний 6 сард 785

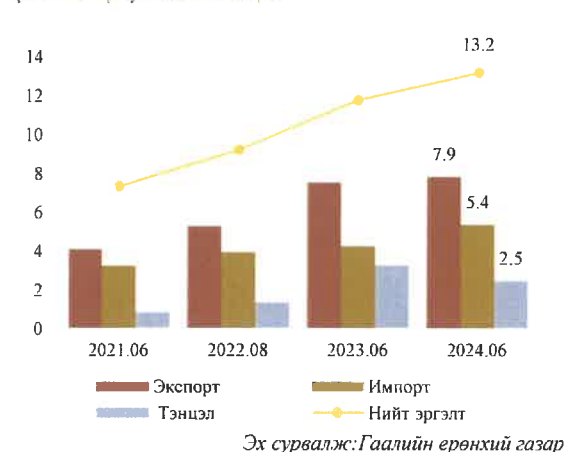
мянган тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 3 хувиар, төмрийн хүдрийн экспорт 3,596 мянган тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 34 хувиар тус тус нэмэгдлээ. Нийт нутгийн ихэнх хэсэгт өвөлжилт, хаваржилт хүндэрсэнтэй холбоотойгоор 2024 оны эхний 6 сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад махны экспорт 57 хувиар, ноосны экспорт 45 хувиар, арьс ширний экспорт 31 хувиар тус тус буурлаа.

Импорт 2024 оны эхний 6 сард 5.4 тэрбум ам.долларт хүрч, өмнөх оноос 25.9 хувь буюу 1.1 тэрбум ам.доллараар нэмэгдлээ. Зээл олголт, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт нэмэгдсэнээр тоног төхөөрөмжийн импорт өмнөх оны мөн үеэс 42.3 хувиар өссөн нь импортын өсөлтөд голлон нөлөөлсөн байна. Мөн өрхийн бодит орлого болон иргэдийн хэрэглээний зээл өссөнөөр худалдан авах чадвар сайжирч, хэрэглээний бараа, бүтээгдэхүүний импорт 22.7 хувиар өссөн ба тэр дундаа автомашины импортын өсөлт өндөр байна.

1.3. Монгол Улсын эдийн засгийн 2024 оны хүлээгдэж буй гүйцэтгэл

Эдийн засгийн өсөлт 2024 оны эцэст 5.6 орчим хувь байхаар төсөөлж байна. Оюутолгойн гүний уурхайн олборлолт үргэлжилснээр баяжмал дахь зэс болон алтны агууламж нэмэгдэхийн зэрэгцээ нүүрс, төмрийн хүдрийн олборлолт өссөнөөр уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэл нэмэгдэхээр байна. Уул уурхайн салбарын дам нөлөөгөөр ачаа тээвэр өсөлттэй байх бол жуулчдыг татахад чиглэсэн арга хэмжээнүүдийн нөлөөгөөр 2024 оны сүүлийн хагас жилд аялал жуулчлал, үйлчилгээний салбар өсөх хүлээлттэй байна. 2022 онд батлагдсан Гаалийн албан татварыг хөнгөлөх тухай хуулийн дагуу хүнс, хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эд боловсруулах тоног төхөөрөмжийн импортын татварыг тэглэснээр 2023 онд тоног төхөөрөмжийн импорт нэмэгдсэн нөлөөгөөр 2024 онд боловсруулах салбарын гарц

Зураг 4. Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт (тэрбум ам.долларт)

нэмэгдэхээр байна. Харин цаг агаарын таагүй нөхцөл байдлын улмаас том малын зүй бус хорогдол 2023 оны түвшнээс давж, хөдөө аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл 2024 онд агшихаар байна. Цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж нэмэгдсэнээр өрхийн хэрэглээ өсөж, дотоод эрэлт сайжран, улмаар худалдаа, үйлчилгээний борлуулалт нэмэгдэн эдийн засгийн өсөлтөд эерэг нөлөө үзүүлэхээр байна.

Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 2024 оны жилийн эцэст 27.9 тэрбум ам.долларт хүрч, худалдааны тэнцэл 5.4 тэрбум ам.долларын ашигтай гарахаар төсөөлж байна. Хилийн боомтуудын дэд бүтцийг сайжруулах, тээвэр зохион байгуулалтыг оновчтой хийх, уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагааг өргөтгөх зэрэг арга хэмжээнүүдийн үр дүнд нүүрсний экспорт 78.1 сая тоннд хүрч, нийт экспортын дүн 2024 оны эцэст 16.7 тэрбум ам.долларт хүрэх төлөвтэй байна. Харин өрхийн орлого, зээл олголт нэмэгдэж, эдийн засгийн өсөлт тогтвортой байснаар импорт 2024 оны эцэст 11.3 тэрбум ам.долларт хүрч өсөхөөр байна.

Засгийн газраас гадаад валютын нөөцийг нэмэгдүүлэх чиглэлд авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ, уул уурхайн голлох бүтээгдэхүүнүүдийн экспортын биет хэмжээний өсөлтийн нөлөөгөөр 2024 онд төлбөрийн тэнцэл ашигтай гарахаар хүлээгдэж байна.

Улсын инфляц 2024 оны эцэст төв банкны зорилтот түвшний дээд интервал орчимд байхаар хүлээгдэж байна. Өвөлжилт, хаваржилтын нөхцөл байдал хүндэрч, 2024 оны 2 дугаар улирлын байдлаар 8.1 сая толгой мал хорогдсон нь ирэх онуудад махны нийлүүлэлт буурч, үнэ өсөх эрсдэлийг нэмэгдүүллээ. Мөн Тяньжин боомт дээрх чингэлгийн тоо хэвийн үеийнхээс давж 2024 оны 7 дугаар сарын байдлаар 5,800 орчим болсон нь импортын барааны нийлүүлэлт тасалдаж, үнэ өсөх эрсдэлийг дагуулж байна.

1.4. Түүхий эдийн үнийн зах зээлийн хандлага

Зэс: Лондоны металлын бирж дэх цэвэр зэсийн 2024 оны эхний хоёр улирлын дундаж үнэ 9,094 ам.доллар болж, өмнөх оны эцсээс 8 хувиар өссөн байна. Дэлхийн томоохон зэсийн ил уурхайнуудын нэг болох “Cobre mine Panama” хаагдсан, Их Британийн уул уурхайн үндэстэн дамнасан Anglo American компани зардлаа танаж, зэсийн үйлдвэрлэлээ бууруулахаа мэдэгдсэн нь богино хугацаанд нийлүүлэлтийн тодорхой бус байдлыг нэмэгдүүлж, үнэ өсөхөд нөлөөлж байна. Сэргээгдэх эрчим хүч, цахилгаан автомашины үйлдвэрлэлийн өсөлтийн нөлөөгөөр зэсийн эрэлт дунд хугацаанд нэмэгдэх төлөвтэй байна. Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар зэсийн дундаж үнэ 2024 онд 9,500 ам.долларт хүрэхээр байна.

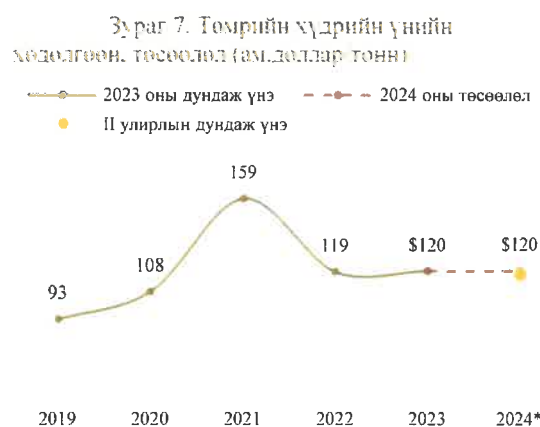
Алт: Алтны 2024 оны эхний хоёр улирлын дундаж үнэ 2,206 ам.доллар болж, өмнөх оны эцсээс 8 хувиар өслөө. Геополитикийн хурцадмал байдал нэмэгдэж байгаа нь алтны эрэлт болон үнэ өсөхөд нөлөөлж байна. Дэлхийн банкны үзэж

байгаагаар дунд хугацаанд дэлхийн эдийн засаг тогтворжиж, алтны эрэлт бага зэрэг сулрах хүлээлттэй байна. Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар алтны дундаж үнэ 2024 онд 2,200 ам.долларт хүрэхээр байна.

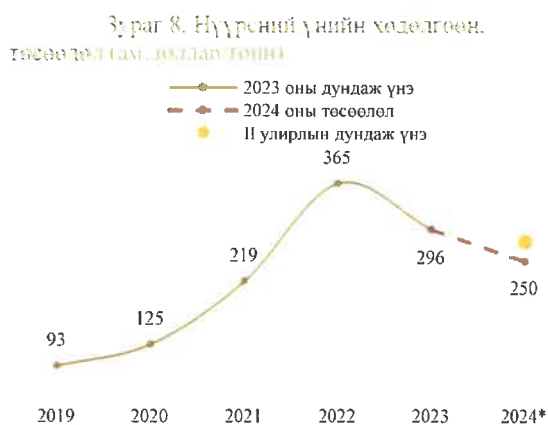
Эх сурвалж: Блүүмберг терминал

Төмрийн хүдэр: Төмрийн хүдрийн (62 хувийн агууламжтай) 2024 оны эхний хоёр улирлын дундаж үнэ 118 ам.доллар болж, өмнөх оны эцсээс 15 хувиар буурсан байна. БНХАУ-ын үл хөдлөх хөрөнгийн салбар сул хэвээр байгаа, Австрали Улс шинэ уурхайн бүтээн байгуулалтын төслүүдийг эрчимжүүлж, Бразил Улс нийлүүлэлтээ жил бүр 6 хувиар нэмэгдүүлэхээ зарласан нь үнэ буурахад голлон нөлөөллөө. Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар төмрийн хүдрийн дундаж үнэ 2024 онд 120 ам.долларт хүрэхээр байна.

Эх сурвалж: Блүүмберг терминал

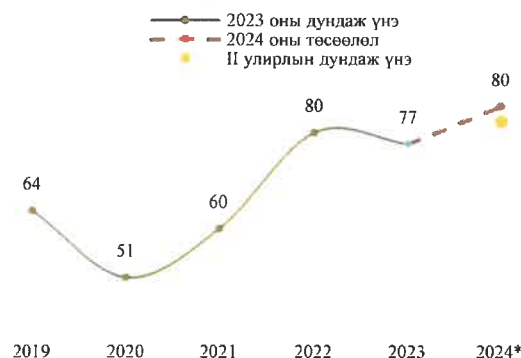
Коксжих нүүрс: Сингапурын бирж дээрх Австралийн сайн чанарын коксжих нүүрсний 2024 оны эхний хоёр улирлын дундаж үнэ 278 ам.долларт хүрч, өмнөх оны эцсээс 19 хувиар буурсан байна. Байгалийн гамшигт үзэгдлээс шалтгаалан саатаад байсан Австралийн коксжих нүүрсний олборлолт хэвийн болж, нийлүүлэлт тогтворжсон нь үнэ буурахад голлон нөлөөллөө. БНХАУ коксжих нүүрсний татварыг сэргээсэн нь эрэлтийг бууруулахаар байна. Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар дундаж үнэ 2024 онд 250 ам.долларт хүрэхээр байна.

Эх сурвалж: Блүүмберг терминал

Газрын тос: Брент төрлийн газрын тосны 2024 оны эхний хоёр улирлын дундаж үнэ 82 ам.долларт хүрч, өмнөх оны эцсээс 6 хувиар өслөө. ОПЕК-ийн орнууд өнгөрсөн оны 6 дугаар сард 2024 онд олборлох газрын тосны хэмжээг бууруулахаар шийдвэрлэснээс гадна нефть, газрын тосны олборлолтын 35 орчим хувийг бүрдүүлдэг Ойрх дорнод дахь мөргөлдөөн нь газрын тосны нийлүүлэлтийн тогтворгүй байдлыг бий болгож, үнэ өсөж байна. Түүнчлэн, алт болон газрын тосны томоохон хэрэглэгч Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын эдийн засгийн идэвхжил газрын тосны эрэлтийг нэмэгдүүлэх төлөвтэй байна. Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар дундаж үнэ 2024 онд 80 ам.долларт хүрэхээр байна.

Зураг 9. Газрын тосны үнийн хөдөлгөөн, төсөөлөл (ам.доллар/баррель)

1.5. Эдийн засаг болон төсвийн төсөөлөлд учирч болзошгүй бусад эрсдэл

Хөрш орнуудыг хамарсан геополитикийн хүндрэлтэй асуудлууд, БНХАУ-ын үл хөдлөх хөрөнгийн зах зээлийн тодорхойгүй байдал, дэлхийн зах зээл дээрх түүхий эдийн үнийн тодорхой бус байдал, эрчим хүчний дутагдал болон уур амьсгалын өөрчлөлт, байгаль, цаг уурын нөлөөлөл нь төсөвт сөрөг нөлөө үзүүлэх эрсдэлтэй байна.

Түүхий эдийн эрэлт, үнэ буурах: Манай экспортын бүтээгдэхүүний гол худалдан авагч болох БНХАУ-ын үл хөдлөх хөрөнгийн салбарт уналт үргэлжилж, эдийн засгийн өсөлтийг сааруулах томоохон хүчин зүйл хэвээр байх эрсдэлтэй байна. Засгийн газраас тус салбарын уналтын эсрэг бодлогын арга хэмжээг удаа дараалан хэрэгжүүлж байгаа ч, дотоодын эрэлт хангалтгүй байгаагаас шалтгаалан орон сууцны үнэ, орон сууц борлуулалт, үл хөдлөх хөрөнгийн салбарын хөрөнгө оруулалт үргэлжлэн буурсаар байна. Үл хөдлөх хөрөнгө болон барилгын салбар нь БНХАУ-ын гангийн хэрэглээний 50 гаруй хувийг эзэлдэг энэхүү бууралт нь гангийн эрэлтэд цаашлаад бүтээгдэхүүний эрэлтэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй байна. Ингэснээр дэлхийн зах зээл дээрх зэс, нүүрс зэрэг голлох уул уурхайн бүтээгдэхүүний үнэ буурах эрсдэлтэй байна.

Нэг. Дэлхийн эдийн засгийн сэргэлт удаашрах: ОХУ-Украины дайн, Ойрх Дорнодод өрнөж буй мөргөлдөөн, БНХАУ-Тайваний сөргөлдөөн зэрэг геополитикийн тогтворгүй нөхцөл байдал үргэлжилсэн хэвээр байгаа нь түүхий эдийн үнэ хэлбэлзэх, үнийн өсөлт үргэлжлэх эрсдэлийг дагуулж байна. Түүнчлэн АНУ зэрэг бусад өндөр хөгжилтэй улс орнуудад үйлчилгээний салбарын инфляц

өндөр хэвээр байгаа нь бодлогын хүүг бууруулахгүй байх нөхцөл бүрдүүлж байна. Мөнгөний хатуу бодлого үргэлжилснээр олон улсын санхүүгийн зах зээл тогтворгүй байдалд орж дэлхийн эдийн засгийн идэвхжилийг хязгаарлаж болзошгүй юм. Дэлхийн эдийн засгийн идэвхжил саарах, түүхий эдийн үнийн тогтворгүй байдал үүсэх нь манай улсад орох хөрөнгийн урсгалыг бууруулах, уул уурхайн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнүүдийн эрэлт болон үнэд сөргөөр нөлөөлөх эрсдэлтэй.

Хоёр. Малын өвчин, цаг агаар, ган зудын эрсдэл: Хөдөө аж ахуйн салбар нь байгаль, цаг уурын нөхцөл байдалтай шууд хамааралтай. Энэ онд өвөлжилт, хаваржилт хүндэрсний улмаас эхний хагас жилийн байдлаар том малын зүй бус хорогдол 8.1 сая буюу нийт малын 13 хувьд хүрээд байна. Улмаар хөдөө аж ахуйн салбарын нийлүүлэлтэд сөргөөр нөлөөлж, нийлүүлэлтийн гаралтай инфляцын дарамтыг нэмэгдүүлэх, өрхүүдийн бодит орлогыг бууруулах, тэгш бус байдлыг нэмэгдүүлэх эрсдэл байна. Мөн хөдөөгийн өрхийн орлогын 38.7 хувийг мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн орлого бүрдүүлдэг бөгөөд малын хорогдол өндөр байгаа нь өрхийн орлогыг бууруулж, ажилгүйдлийн түвшин, тэгш бус байдал, Засгийн газрын зардлыг нэмэгдүүлэх эрсдэлтэй байна.

Гурав. Зээлжих зэрэглэл буурах болон аливаа төрлийн хориг: Хөрш орнуудыг хамарсан геополитикийн хүндрэлтэй асуудлууд өрнөж буй энэ үед зээлжих зэрэглэл буурах, аливаа төрлийн хоригт өртөхгүй байх нь чухал байна. Иймд, манай улс олон улсад баримталж буй дүрэм журмуудыг сайтар мөрдөж, харилцан ойлголцож, зээлжих зэрэглэл тогтоох болон хориг арга хэмжээ авах эрх бүхий олон улсын байгууллагуудад хүргүүлэх холбогдох үнэлгээний тайлангуудыг сайтар бэлтгэх шаардлагатай. Зээлжих зэрэглэл буурч, аливаа хоригт орсон тохиолдолд гадаадын хөрөнгө оруулалт, гадаад зээлийн урсгал буурах, төлбөр тооцоо саатах зэрэг эрсдэлүүд үүсэж болзошгүй.

1.6. Нэгдсэн төсвийн орлогын 2024 оны эхний хагас жилийн гүйцэтгэл болон хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл

1.6.1. Төсвийн орлогын эхний хагас жилийн гүйцэтгэл

Монгол Улсын Засгийн газар экспортыг эрчимжүүлэх, эдийн засгийг идэвхжүүлэх, иргэдийн орлогыг хамгаалах хүрээнд шат дараалсан бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлж байна. Мөн төрийн өмчит компанийн засаглал, ил тод байдлыг сайжруулах, ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэх чиглэлээр цаг үеийн шинжтэй шийдвэрийг шуурхай гаргаж хэрэгжүүлсний үр дүнд 2020 онд 4.6 хувиар агшаад байсан эдийн засаг 2023 онд 7.0 хувийн өсөлттэй гарлаа. Мөн 16 сая тонн болж уналтад ороод байсан нүүрсний экспорт 2023 онд 69.6 сая тоннд хүрч түүхэн дээд амжилт тогтоосон. Эдгээр бодлогын нөлөөгөөр төсвийн орлогын төлөвлөгөө сүүлийн 4 жил тасралтгүй давж биеллээ.

2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн нийт орлого 14,947.1 тэрбум төгрөгт хүрч, жилийн батлагдсан дүнтэй харьцуулахад 54 хувийн биелэлттэй байна.

Хүснэгт 2. 2024 оны эхний 6 сарын нэгдсэн төсвийн орлогын гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2023.06 ГҮЙЦ	2024.06 ГҮЙЦ	ЗӨРҮҮ
Нийт орлого	11,059.3	14,947.2	3,887.8
Тогтворжуулалтын сан	477.9	220.7	-257.3
Тэнцвэржүүлсэн орлого	10,581.3	14,198.8	3,617.5
Татварын орлого	9,841.2	13,291.0	3,449.8
Татварын бус орлого	740.1	907.8	167.7

Эхний хагас жилийн орлогын гүйцэтгэлийг өмнөх оны мөн үеийн орлогын гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 3,887.9 тэрбум төгрөгөөр буюу 35.2 хувиар өсжээ. Үүнд, эдийн засаг идэвхжиж, гадаад худалдааны эргэлт сайжирч, нүүрсний экспорт 40.6 сая тоннд хүрч, улмаар уул уурхай болон тээвэр, үйлчилгээний салбарын орлого өсөж, үүнээс улбаалан аж ахуйн нэгжүүдийн борлуулалт сайжирсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

1.6.2. Төсвийн орлогын хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл

Макро эдийн засгийн нөхцөл байдал, үндсэн үзүүлэлтүүд, энэ оны эхний хагас жилийн орлогын гүйцэтгэлд үндэслэн 2024 оны нэгдсэн төсвийн орлогыг шинэчлэн тооцлоо. Монгол Улсын 2024 оны нэгдсэн төсвийн орлого 30,639.5 тэрбум төгрөгт хүрч, батлагдсан дүнгээс 2,917.4 тэрбум төгрөгөөр, тэнцвэржүүлсэн орлого 28,872.5 тэрбум төгрөгт хүрч, батлагдсан дүнгээс 3,017.3 тэрбум төгрөгөөр тус тус нэмэгдэхээр байна.

Хүснэгт 3. 2024 оны нэгдсэн төсвийн орлогын хүлээгдэж буй гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2024 БАТ	2024 ХБГ	ЗӨРҮҮ
Тэнцвэржүүлсэн орлого	25,855.1	28,872.5	3,017.3

Засгийн газар төсвийн орлого бүрдүүлэх чиглэлээр дээр дурдсан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлснээр худалдааны эргэлт, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэх, тогтвортой байлгах боломжтой. Хилийн боомтын нэвтрэх чадварыг сайжруулах, хилээр нэвтрүүлэх тээврийн хэрэгслийн тоог нэмэгдүүлснээр энэ онд нүүрсний экспортыг түүхэн дээд хэмжээнд буюу 78.1 сая тонн хүргэх зорилт тавин ажиллана. Ингэснээр уул уурхайн салбараас төсөвт төвлөрүүлэх орлого 9 орчим их наяд төгрөгт хүрнэ гэж тооцлоо.

Цаашид 2024 онд төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр дараах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ:

- ✓ Уул уурхайн бүтээгдэхүүний ил тод, нээлттэй худалдааг үргэлжлүүлэн хөгжүүлэх, боловсронгуй болгох зорилгоор уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана;
- ✓ Гадаад худалдааны эргэлтийг нэмэгдүүлэх, голлох хилийн боомтын хүчин чадал, хилээр нэвтрэх тээврийн хэрэгслийн тоог нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ;
- ✓ Татварын ачааллыг нэмэгдүүлэхгүйгээр татварын бүртгэл, хураалтыг сайжруулан, далд эдийн засгийг бууруулж, татварын суурийг өргөжүүлэх үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

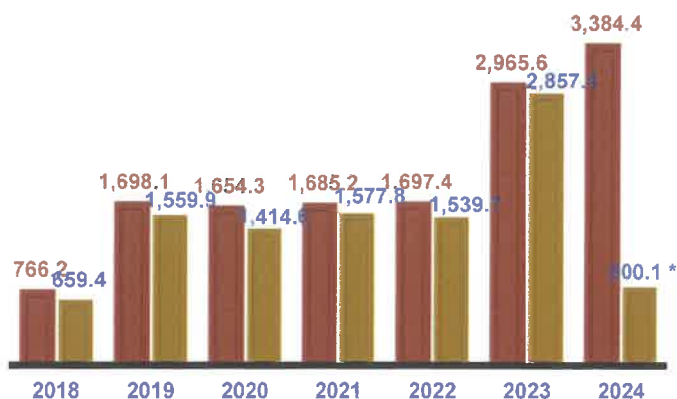
1.7. Төсвийн урсгал зарлагын хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэл

Төсвийн нийт урсгал зардал 2024 онд 22.4 их наяд төгрөгт хүрэхээр байгаа бөгөөд үүний 59.4 хувийг төрөөс иргэдэд олгодог тэтгэвэр, тэтгэмж, халамж, хүүхдийн мөнгө, болон хуульд заасны дагуу тарифаар гүйцэтгэлд үндэслэн санхүүждэг эрүүл мэнд, боловсролын салбарын цалин хөлс, 16.9 хувийг төсвийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаатай холбоотой зардал, 14.4 хувийг бусад салбарын цалин хөлс нэмэгдэл, урамшууллын зардал, 5.3 хувийг гадаад, дотоод зээлийн хүүгийн төлбөр 4.0 хувийг төрөөс иргэн, аж ахуй нэгжид олгох хөнгөлөлт татаас тус тус эзэлж байна.

1.8. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлийн явцын талаар

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2018-2024 онд 13.8 их наяд төгрөгийн санхүүжилт батлагдаж, 2018-2023 онд 9.6 их наяд төгрөгийн санхүүжилт хийгдсэн бол 2024 онд 3.3 их наяд төгрөг батлагдсан.

Зураг 10. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт (тэрбум төгрөг)

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтаар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэхээр 1299 төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтэд 3,359.4 тэрбум төгрөг, концессын “Барих-шилжүүлэх” төрлөөр гэрээ байгуулсан төслийн эргэн төлөлтөд 1 төсөл, арга хэмжээнд 25.0 тэрбум төгрөг, 2024.08.11-ний өдрийн байдлаар гүйцэтгэл 23.6% буюу 800.1 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг олгоод байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2018-2024 онд 13.8 их наяд төгрөгийн санхүүжилт батлагдаж, 2018-2023 онд 9.6 наяд төгрөгийн санхүүжилт хийгдсэн бол 2024 онд 3.3 их наяд төгрөг батлагдсан.

Түүнчлэн, Засгийн газрын 2023 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 409 дүгээр тогтоолоор 2024 онд шинээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний 29%-ийг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар, 25%-ийг төсвийн ерөнхийлөн захирагч нар, 45%-ийг аймгийн Засаг дарга нар тус тус хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд барилга, байгууламжийн 1020 төсөл, арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан.

Тухайлбал, сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсролын байгууллагын барилга байгууламж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, орчин нөхцөлийг сайжруулах чиглэлээр 19.7 мянган ор бүхий 149 цэцэрлэг, 60,000 орчим суудал бүхий 156 сургууль, 1700 ор бүхий 19 дотуур байр, эрүүл мэнд, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний барилга байгууламж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, орчин нөхцөлийг сайжруулах чиглэлээр 3000 орчим ор бүхий 43 эмнэлэг, орон нутгийн иргэдийг соён гэгээрүүлэх, төрийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зориулалт бүхий барилга байгууламжийн чиглэлээр 63 соёлын төв, бүс, орон нутгийн хөгжил, аялал жуулчлалыг дэмжих, сум, сууриныг холбох болон доторх авто замын хүчин чадлыг сайжруулах дэд бүтцийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр 1,883.2 километр бүхий 106 зам, гүүрний барилга, эрчим хүчний эх үүсвэр, үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, инженерийн шугам сүлжээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, шинэ эх үүсвэр бий болгох чиглэлээр 55 төсөл, арга хэмжээ батлагдсан байна.

1.9. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламж

Монгол Улсын 2024 оны төсөвт нийт 1,783.0 тэрбум төгрөгийн гадаад зээл, тусламжийн төслийн санхүүжилтийг авч ашиглахаар төлөвлөгдсөнөөс 2024 оны 7 дугаар сарын эцсийн байдлаар Засгийн газрын гадаад төслийн зээл 1,154.5 тэрбум төгрөг буюу 94.0 хувийн гүйцэтгэлтэй, тусламж 169.4 тэрбум төгрөг буюу 30.0 хувийн гүйцэтгэл, нийт гүйцэтгэл 1,323.9 тэрбум төгрөг буюу 74.0 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Хүснэгт 4. Засгийн газрын гадаад зээл, тусламжийн гүйцэтгэл (тэрбум төгрөг)

Ангилал	Төслийн тоо	2024 оны батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл /2024.07.23/	Хувь	Үлдэгдэл
Гадаад зээл	101	1,225.0	1,154.5	94%	70.5
Гадаад тусламж	29	558.0	169.4	30%	388.6
НИЙТ	130	1,783.0	1,323.90	74%	459.1

Гадаад зээл, тусламжийн төслийн санхүүжилтийг нийт 19 хөгжлийн түнш орон, олон улсын байгууллагаас хүлээн авч, төсөл хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

Хүснэгт 5. Гадаад зээл, тусламжийн төсөл хөтөлбөр, хөгжлийн түншээр (гэрбум төгрөг)

Д/д	Хөгжлийн түнш	Төслийн тоо	2024 оны батлагдсан төсөв	2024 оны санхүүжилтэд эзлэх хувь	Гүйцэтгэл /2024.07.23/
1	Азийн хөгжлийн банк	57	479.1	26.9%	383.5
2	АНУ	1	328.4	18.4%	128.6
3	БНХАУ	14	213.3	12.0%	135.0
4	БНСУ	7	235.8	13.2%	229.5
5	БНЭУ	2	126.6	7.1%	126.4
6	Дэлхийн банк	16	95.7	5.4%	68.9
7	ЕСБХБ	12	97.6	5.5%	83.1
8	Австри	4	68.6	3.8%	66.9
9	БНФУ	2	67.5	3.8%	59.7
10	ХБНГУ	3	24.1	1.4%	7.8
11	Япон	1	5.6	0.3%	3.7
12	ЕХОБ	2	12.1	0.7%	11.3
13	АДБХОБ	1	9.6	0.5%	9.6
14	Боловсролын Дэлхийн түншлэл	1	8.4	0.5%	1.9
15	БНПУ	2	6.8	0.4%	-
16	Люксембург	1	2.7	0.2%	0.5
17	Кувейт	2	1.0	0.1%	0.6
18	ХААХОУС	1	0.1	0.0%	0.01
19	Беларусь	1	0.01	0.0%	-
	НИЙТ	130	1,783.0		1,323.9

1.10.Засгийн газрын өр

Засгийн газрын өрийн үлдэгдэл 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар, нэрлэсэн дүнгээр 30.8 их наяд төгрөг, өнөөгийн үнэ цэнээр ДНБ-ий 38.6 хувьтай, 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 30.2 их наяд төгрөгтэй тэнцэж өнөөгийн үнэ цэнээр ДНБ-ий 33.2 хувьтай тус тус тэнцэж байгаа нь Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Засгийн газрын өрийн тусгай шаардлагыг хангаж байна.

Хүснэгт 6. Засгийн газрын өрийн бүтэц (тэрбум төгрөг)

ӨРИЙН ХЭРЭГСЭЛ		2023	2024.II
I. Засгийн газрын дотоод өр		234.1	141.6
1.1	Үнэт цаас	234.1	141.6
II. Засгийн газрын гадаад өр		30,274.6	29,346.5
2.1	Үнэт цаас	9,141.9	8,716.3
2.2	Зээл	20,902.9	20,630.2
III. Засгийн газрын бусад өр		264.9	759.0
3.1	Засгийн газрын өрийн баталгаа	29.5	254.5
3.2	"Барих-шилжүүлэх" төрлийн концесс	230.9	0.0
3.3	Орон нутгийн зээллэг	4.5	504.5
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН НИЙТ ӨР (I+II+III)		30,773.5	30,247.1
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН НИЙТ ӨР (ӨҮЦ)		26,582.9	26,157.8
Хуулиар тогтоосон өрийн хязгаар		65.0%	60.0%
Засгийн газрын өр (ӨҮЦ) / ДНБ		38.6%	33.2%

Засгийн газрын зүгээс олон улсын хөрөнгө оруулагчидтай тогтмол мэдээлэл солилцож олон улсын санхүүгийн зах зээлийн нөхцөл байдлыг сайтар судалсны үндсэн дээр 2024 оны төлөгдөх нөхцөлтэй “Хуралдай” бондын 600.0 сая ам.долларын төлбөрөөс 2023 онд хийсэн “Сенчири-2” болон “Сенчири-3” өрийн зохицуулалтуудын хүрээнд нийт 547.1 сая ам.долларыг шийдвэрлэсэн. Ингэснээр 2024 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдөр үлдэгдэл 52.9 сая ам.долларын төлбөрийг төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгөөс гүйцэтгэж “Хуралдай” бондын төлбөрийг бүрэн шийдвэрлэсэн болно.

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд холбогдох нэмэлт, өөрчлөлтийг оруулснаар Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд Суурь тэнцлийн ашгийн ДНБ-д эзлэх хэмжээг 2.1 хувь буюу 1.6 их наяд төгрөгөөр Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийг төлөхөөр тооцоолсон. Үүний дагуу төлөгдөх Засгийн газрын үндсэн төлбөрийн хэмжээ 1,545.9 тэрбум төгрөг /Хуралдай бондын дахин санхүүжүүлсэн дүнг оруулаагүйгээр/ байна. Ингэснээр суурь тэнцлийн ашгаар үндсэн төлбөрийг бүрэн төлж, үлдэгдэл хэмжээгээр өрийн зохицуулалт хийх буюу буцаан худалдан авалт хийх, ирэх онуудын үндсэн төлбөрийг төлөх боломж бүрдэнэ. Суурь тэнцлийн ашгаар Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийг төлж барагдуулах нь Засгийн газрын өрийн дарамт, эргэн төлөлтийн эрсдэлийг бууруулах, цаашлаад хөрөнгө оруулагчид, олон улсын санхүүгийн байгууллагууд болон хөгжлийн түнш орнуудын Монгол Улсын төлбөрийн чадварт итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой.

Олон улсын валютын сангийн тоон мэдээллээр төсвийн тусгай шаардлагуудын нэг болох өрийн хязгаарыг дэлхийн 72 улс оронд хүчин төгөлдөр мөрдөж байгаагаас 65 улс нь нэрлэсэн үлдэгдлээр Засгийн газрын өрийг тооцож, дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд харьцуулсан харьцаанд хязгаар тогтоодог бол өнөөгийн үнэ цэнээр зөвхөн 7 улс тогтоож байна. Монгол Улсын хувьд 2011 оноос дундаж орлоготой улсад хамаарагдах болж, зөвхөн нэн хөнгөлөлттэй зээл бус олон улсын зах зээлд гадаад үнэт цаас, баталгаа гаргах, хоёр талт түншүүдээс арилжааны

зээл авах зэрэг олон төрлийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг ашиглах боломжтой болсон. Мөн дундаж орлоготой улс руу шилжсэнээс шалтгаалан ОУВС, Азийн хөгжлийн банк, Дэлхийн банк болон бусад хөгжлийн түнш байгууллагуудаас авах гадаад зээлийн эх үүсвэр нь нэн хөнгөлөлттэй нөхцөлөөс аажим шилжиж хөнгөлөлттэй зээл, арилжааны зээлийн хосолсон нөхцөлтэй зээлийн эх үүсвэрийн төрлийг түлхүү санал болгож байна.

Засгийн газрын өрийн өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдлийн ДНБ-д эзлэх хэмжээ 2024 оны жилийн эцсийн хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 39.0 хувьтай, нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдлийн ДНБ-д эзлэх хэмжээ 44.7 хувьтай тус тус тэнцэж байгаа нь Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Засгийн газрын өрийн тусгай шаардлагыг хангахаар байна.

2.1. “Хурдтай хөгжлийн төлөөх зориг”-Шинэ 30 жилийн хөгжилд чиглэсэн төсвийн бодлого

Монгол Улсын Үндсэн хуульд орсон өөрчлөлтийн дагуу сонгуулийн холимог тогтолцоогоор анхны 126 төлөөлөл бүхий Улсын Их Хурал 2024 оны 7 дугаар сарын 2-ны өдөр байгуулагдаж, улс төрийн намуудад ард түмний дэмжлэг авсан иргэдийн саналыг гээхгүй байх зарчим дор, эдийн засгийн өсөлтийг жил бүр 6-7 хувьд хадгалах, төрийн бүтээмжийг дээшлүүлж, цомхон чадварлаг, хүнд сурталгүй болгох, хөрөнгө оруулалт, бизнесийн орчныг сайжруулж, эдийн засгийг багадаа хоёр дахин тэлэх, эрчим хүчний либералчлалын хууль эрхзүйн орчныг бүрдүүлэх, орон сууцжуулалтын бодлогыг бүсчилсэн хөгжлийн төслүүдтэй уялдуулан зохион байгуулах, нийгэмд удаан хугацаанд хуримтлагдсан суурь асуудлуудыг шийдэх зэрэг олон чухал асуудлыг хамтран шийдвэрлэх талаар санал нэгдсэний үр дүнд Монгол Ардын нам, Ардчилсан нам, ХҮН намын төлөөллөөс бүрдсэн хамтарсан Засгийн газар байгуулагдаад байна.

“Алсын хараа-2050”, “Шинэ сэргэлтийн бодлого” Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг тогтвортой хэрэгжүүлж, Монгол Улсын хөгжлийн тулгамдсан асуудал, тулгарч буй сорилтыг цаг алдалгүй, хурдтай, үр дүнтэй шийдвэрлэх зорилгоор Хамтарсан Засгийн газарт нэгдсэн улс төрийн гурван намын мөрийн хөтөлбөр, нийтлэг зорилтод суурилсан “ХУРДАЙ ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨХ ЗОРИГ” гэрээнд Монгол Улсын хөгжил дэвшлийг бодитойгоор урагшлуулж эдийн засгийн суурийг тэлэх эрчим хүч, дэд бүтэц, аж үйлдвэржилтийн хөгжлийн томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлэх томоохон зорилт тусгагдсан.

Энэхүү зорилтын хүрээнд хийгдэх томоохон бүтээн байгуулалт нь бүсчилсэн хөгжлийн бодлогын хүрээнд аймгийн төв, сумд болон хилийн боомтуудыг холбох “Шинэ сэргэлтийн таван тойрог” автозамын төсөл, Шинэ Хархорум төсөл, Улаанбаатар хотын хэт төвлөрлийг задалж төрийн байгууллагуудыг Хөшгийн хөндий рүү шилжүүлэх “20 минутын хот” төслийн хүрээнд хийгдэх Шинэ Зуунмод хот байгуулалтын төсөл, “Хөшгийн хөндийн туннелийн байгууламж”, “Өөдөө тэмүүлэх Монгол-Go Mongolia” ган татлагат гүүрэн байгууламж, “Шинэ тойрог зам”, “Туулын хурдны зам” болон “Төрийн байгууллагуудын нэгдсэн цогцолбор” төслүүд, эдийн засгийн бодлогын хүрээнд хийгдэх мега төслүүдийг тэтгэх эрчим хүчний реформ, түүнчлэн боомт, аялал жуулчлал, төмөр зам, дулааны болон усан цахилгаан станц, газрын тосны төслүүдийг хамтарсан Засгийн газрын бүрэн эрхийн хугацаанд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн, төсвийн тодотголд тусгалаа.

Дээр дурдсан бүтээн байгуулалтын төслүүд хэрэгжсэнээр Монгол Улсын хэмжээнд хөгжлийг хязгаарлаж байгаа хүчин зүйлс буюу эрчим хүч, авто зам, дулаан хангамж, орон сууц, түгжрэл, орчны бохирдол зэрэг дэд бүтцийн

тулгамдсан асуудлууд цогцоор шийдвэрлэгдэж, улмаар аймаг, орон нутгийн эдийн засгийн эргэлт сайжрах болно.

Монгол Улс уул уурхайн салбарын эрчимтэй өсөлтийн эхэн үе болох 2010 онд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийг баталж, 2013 оноос хэрэгжүүлж эхэлснээр төсвийн орлогыг тэнцвэржүүлсэн зарчмаар тооцох, тодорхой хэсгийг Төсвийн тогтворжуулалтын санд хуримтлуулах, төсвийн зарлагын өсөлтийг уул уурхайн бус ДНБ-ний өсөлтөөр хязгаарлах, нэгдсэн төсвийн тэнцэл, Засгийн газрын өрийн хязгаарыг тогтоох зэрэг төсвийн тусгай шаардлагуудыг хэрэгжүүлж ирсэн.

Манай улсын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 2013 онд 19.2 их наяд төгрөг, төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 5.9 их наяд төгрөг, гадаад худалдааны нийт эргэлт 6.1 тэрбум ам.доллар байсан бол 2023 оны эцсийн байдлаар дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 3.7 дахин өсөж 70.4 их наяд төгрөг, төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 3.9 дахин өсөж 23.3 их наяд төгрөг, гадаад худалдааны нийт эргэлт 2.3 дахин өсөж 24.4 тэрбум ам.долларт хүрч эдийн засгийн багтаамж 2-3 дахин тэлсэн байна. Мөн Ирээдүйн өв санд 3.4 их наяд төгрөг, Төсвийн тогтворжуулалтын санд 1.3 их наяд төгрөг хуримтлагдаад байна.

Хэдийгээр эдийн засаг төсөвт эерэг үр дүнгүүд гарч байгаа ч дотоод эх үүсвэр буюу татвар, шимтгэлийн орлогоор бүрдэх төсвийн орлогын өсөлт нь төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах, эрүүл мэнд, боловсролын үйлчилгээг өргөжүүлэх, төрийн албан хаагчдын цалин хөлс, ахмад настнуудын тэтгэвэр тэтгэмжийг нэмэгдүүлэх зэрэг дотоодын бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрт голчлон зарцуулагдаж байна. Өөрөөр хэлбэл, уул уурхайн бус салбарын ДНБ-ий өсөлтийн хэмжээгээр хязгаарлагдсан нэгдсэн төсвийн зарлагын өсөлт нь дээр дурдсан төрийн дотоод үйл ажиллагаанд зарцуулагдахаас хэтрэхгүй байна.

Нөгөөтээгүүр, хүн амын өсөлт, шилжих хөдөлгөөний эрчим нь газар олголт, гэр хорооллын тэлэлт, тээврийн хэрэгслийн тооны өсөлтөөс улбаатай орчны бохирдол, авто замын түгжрэл, эрчим хүчний дутагдал, гамшгийн эрсдэл, хот хөдөөгийн хөгжлийн ялгаа зэрэг асуудлууд нь хүн амын эрүүл мэнд, амьдралын чанар, эдийн засгийн өсөлтөд сөргөөр нөлөөлж байгааг онцгой анхаарч, цаг алдалгүй шийдвэрлэх шаардлага үүсээд байна.

Хамтарсан Засгийн газарт орсон улс төрийн намуудын гэрээнд суурилсан Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан хөгжилд чиглэсэн томоохон төслүүд дээрх тулгамдсан асуудлуудыг цогцоор нь шийдвэрлэх эхлэлийг тавьж байна.

Дээр дурдсан хөгжлийн асуудлуудыг дан ганц татварын орлогын эх үүсвэрээр шийдвэрлэх боломжгүй бөгөөд нэмэлтээр гадаад эх үүсвэртэй хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх замаар шийдвэрлэх боломжтой байдаг. Гэвч нийт

зардлын өсөлтийг хязгаарласан төсвийн дүрэм буюу тусгай шаардлага нь төсөв хэт тэлэхээс сэргийлж байгаа боловч нөгөө талаас хөгжлийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжихэд гол байр суурь эзэлдэг гадаадын хөрөнгө оруулалт, гадаад эх үүсвэртэй санхүүжилтийг давхар хязгаарлаж иржээ.

Тиймээс хамтарсан Засгийн газрын бүтцийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа хөгжлийг урагшлуулах томоохон төслүүдийг бодитой хэрэгжүүлэх зорилгоор нэгдсэн төсвийн зарлага, төсвийн тэнцэл, Засгийн газрын өрийн тусгай шаардлагын бүтэц, агуулгыг шинэчилж олон улсын жишигт нийцүүлэх тогтолцооны суурь реформыг 2024 оны төсвийн тодотголын хүрээнд эхлүүлэх түүхэн цаг үе ирээд байна.

Монгол Улс өөрийн төсвийн дүрмээ ирэх 30 жилд хэрэгжүүлэх хөгжлийн төлөөх төсвийн бодлоготойгоо нийцүүлэх үүднээс нэгдсэн төсвийн суурь зарлагын бүтцэд зөвхөн дотоод эх үүсвэрээр санхүүжих зардлыг хамруулж гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлэх, мөн үүнтэй зэрэгцээд төсвийн үндсэн тэнцлийг дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 2 ба түүнээс дээш хувийн ашигтай байлгаж энэхүү ашгаар Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийг төлж барагдуулан, улмаар төсөвт учруулах төлбөрийн ачааллыг бууруулах боломж бүрдэх юм.

2.2. Хөгжлийн бүтээн байгуулалтыг дэмжих “Төсвийн дүрэм”

Дэлхийн 106 улс төсөвтөө тодорхой дүрэм мөрдөж байна. Эдгээр улс орнууд хөгжлийн үе шат, онцлог, эдийн засгийн бүтцэдээ нийцүүлэн хөгжлийг хурдасгах томоохон төслүүд хэрэгжүүлэх, урсгал захиргааны зардлын өсөлтийг хязгаарлах, төсвийн төлөвийг бодитой үнэлэх зэрэг нийтлэг шалтгаанаар төсвийн дүрмээ шинэчилдэг туршлага байна. Тухайлбал, Япон Улс 1997 оноос төсвийн зарлага, алдагдлын хэмжээг хязгаарлаж эхэлснээс хойш 2001, 2023 онуудад эдийн засгийн өсөлтөө дэмжих, хүн ам зүйн асуудал, урт хугацаат өрийн асуудлаа шийдвэрлэх зорилгоор төсвийн дүрмээ шинэчилж байжээ. Их Британи Умард Ирландын Нэгдсэн Улс 1998 оноос “Алтан дүрэм”-ийг хэрэгжүүлж эхэлснээс хойш 2010, 2014, 2019 онуудад төсвийн дүрэмдээ томоохон өөрчлөлтүүдийг хийж ирсэн нь хөгжлийг дэмжих дэд бүтцийн томоохон хөрөнгө оруулалт, төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд уян хатан болгосны зэрэгцээ захиргааны урсгал зардалдаа илүү хяналт тавих боломжийг олгож байв. (Эх сурвалж: ОУВС)

Иймд Монгол Улсын дараагийн 30 жилийн хөгжлийн шинэ загварт тохирсон, дунд, урт хугацаанд төсвийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан төсвийн тусгай шаардлагыг дараах байдлаар өөрчлөх нь зүйтэй байна. Үүнд:

- ✓ **Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын хэмжээг ДНБ-ий 30 хувиас хэтрүүлэхгүй байх:** байнгын шинжтэй, тогтмол гардаг төсвийн урсгал зардлыг эдийн засгийн багтаамжийн тодорхой хувиар хязгаарласнаар эдийн

засаг дахь төсвийн оролцоог хязгаарлах, хөгжлийн төслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийх төсвийн орон зай үүсэх нөхцөл бүрдэх юм;

- ✓ **Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл ДНБ-ий хоёр буюу түүнээс дээш хувийн ашигтай байх:** Дотоод эдийн засгийн нөөц сууриас бүрдсэн тэнцвэржүүлсэн орлогын эх үүсвэрээр төсвийн зардлыг хязгаарлаж, суурь тэнцлийн ашгийг тооцох ба уг эх үүсвэрээр өрийн үндсэн төлбөрийг төлөхөд зарцуулна. Ингэснээр ирээдүйд өрийн дарамтад орох эрсдэлээс сэргийлнэ;
- ✓ **Засгийн газрын өрийг нэрлэсэн дүнгээр тооцох:** Дэлхий дахинд Засгийн газрын өрийн хязгаарыг мөрддөг 72 улс байгаагаас 65 улс нь нэрлэсэн үлдэгдлээр тооцож байна. Монгол Улс эдгээр орнуудын нийтлэг аргачлалд шилжсэнээр харьцуулах боломж нэмэгдэхийн зэрэгцээ олон нийтэд ойлгомжтой болж, хяналт тавихад хялбар болох юм.

Дээрх өөрчлөлтүүдийг Төсвийн тогтвортой байдлын тухай болон Өрийн удирдлагын тухай хуульд оруулснаар Монгол Улс шинэ 30 жилийн хөгжлийг эхлүүлэх томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлж, “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал, Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан зорилтуудад хүрнэ.

2.3. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийх

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдрийн хуралдаанаар Засгийн газрын бүтцийн тухай, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай болон холбогдох бусад хууль, тогтоолын төслүүд батлагдсан. Дээрх хуулиуд батлагдсанаар зарим чиг үүрэг төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд шилжсэн, шинээр төсвийн ерөнхийлөн захирагч бий болсон мөн зарим яам агентлагийн нэр өөрчлөгдөөд байна.

Дээрх нөхцөл байдал нь Төсвийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.4-т заасны дагуу Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд төсвийн зохицуулалт хийх үндэслэл, шаардлагыг бий болгож байна.

3.1. Хөгжлийн хөрөнгө оруулалт

3.1.1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлогыг хөгжлийн бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүдийг эхлүүлэх, бэлтгэл ажил, техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтийг төсөвт тусгаж, төсвийн хөрөнгө оруулалтыг бүсчилсэн хөгжил, Улаанбаатар хотын хэт төвлөрөл, түгжрэлийг бууруулах, түүнчлэн Туул голыг дагаж Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэхэд чиглүүлж байна.

Монгол Улсын “Алсын Хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, мөн Улсын Их Хурлын 2024 оны 64 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал”-ын зорилтуудыг хөрөнгө оруулалтын чиглэл болгож, энэ хүрээнд Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тодотголд үндэсний хэмжээний хөгжлийн томоохон бүтээн байгуулалтын дараах төслүүдийг шинээр тусгалаа:

№1: “Өөдөө тэмүүлэх Монгол” ган татлагат гүүрэн байгууламж төсөл

Зураг 11. Ган татлагат гүүрэн байгууламж

/Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгээс Хүрхрэн ам хүртэлх/

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, түүнчлэн Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх мега төсөл болох “Өөдөө тэмүүлэх Монгол” ган татлагат гүүрэн байгууламжийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд, уг гүүрэн байгууламжийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 28.6 тэрбум төгрөгийг Зам,

тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Гүүрэн байгууламж нь Улаанбаатар хотод баригдах бөгөөд Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгээс Богдхан уулын Хүрхрэн ам хүртэлх ган татлагатай 6 эгнээ бүхий 4.7 км авто зам, 900 метр урт гүүр, 80 метр урт нүхэн гарц бүхий бүтэцтэйгээр төлөвлөж байна.

Гүүрэн байгууламжийг бүтээн байгуулалтын хүрээнд Туул голын эргийг иргэдийн амралт, аяллын зориулалтаар тохижуулах ажил нь төслийн бүрэлдэхүүнд багтах юм.

Зураг 12. Гүүрэн байгууламж

№2: “Хөшигийн хөндийн туннел” төсөл /Улаанбаатар хот болон хөшигийн хөндий/

Зураг 13. Хөшигийн хөндийн туннел

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг

бүрдүүлэх мега төсөл болох “Хөшигийн хөндийн туннел” төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд уг гүүрэн байгууламжийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 55.3 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Хөшигийн хөндийн туннел нь 15.2 км урт бүхий 2 эгнээтэй хос туннел бөгөөд Богдхан уулын Их тэнгэрийн амнаас Богдхан уулсын Номтын ам руу барихаар төлөвлөсөн.

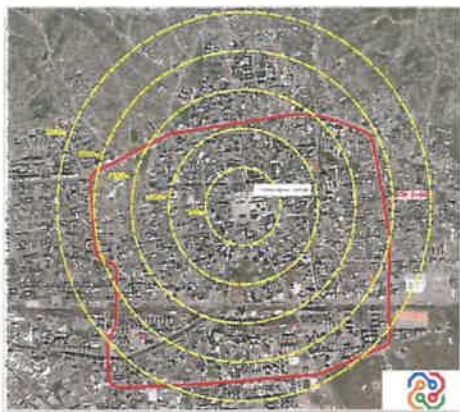
Хөшигийн хөндийн туннел нь Улаанбаатар хотод хэрэгжих эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол бүхий үндэсний томоохон төсөл бөгөөд төслийн хувьд зам тээвэр, аялал жуулчлалын салбарын хөгжилд эерэг үр нөлөө үзүүлэхүйц, нөгөө талдаа бүтээн байгуулалтын хүрээнд ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, олон улсын туршлагыг нутагшуулах, үндэсний аж ахуй нэгжүүдийг бизнесийн чадавхыг нэмэгдүүлэх зэрэг олон талын үр ашигтайгаас гадна үндэсний бэлгэ тэмдэг бүхий түүхэн бүтээн байгуулалт болно гэж үзэж байна.

Зураг 14. Хөшигийн хөндийн туннел

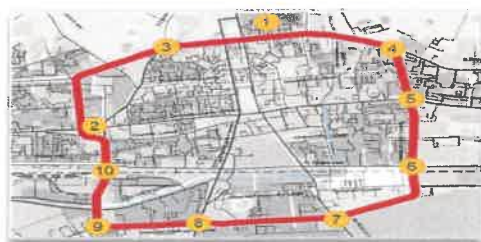
№3: “Шинэ тойрог авто зам” төсөл /Улаанбаатар хот, их тойруу/

Зураг 15. Шинэ тойрог авто зам

Нийслэл Улаанбаатар хотын Их тойруугийн гудамжийг дахин инженерчлэх, хотын түгжрэлийг бууруулах, авто замын сүлжээг өргөтгөх арга хэмжээний хүрээнд “Шинэ тойрог авто зам” төслийг төлөвлөж, төслийн хүрээнд 13.4 км урт бүхий тойрог авто замуудыг барьж байгуулах ажлын урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөвт шаардлагатай 16.9 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Зураг 16. Шинэ тойрог авто зам

төлөвлөсөн.

Төслийг 2024-2028 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа бөгөөд 2024 онд урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв хийгдсэний үндсэн дээр нийслэлийн 2025 оны төсөвт барилга угсралтын ажлын санхүүжилтийг тусгаж, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэхээр

№4: “Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор” төсөл /Номтын ам, Шинэ зуунмод хот/

Улсын Их Хурлын 2024 оны “Төрийн байгууллагуудыг бүсчлэн байршуулах тухай” 12 дугаар тогтоол, 2024 оны “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 40 дүгээр тогтоолыг хэрэгжүүлэх хүрээнд Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолборыг барьж байгуулахаар болсон.

Түүнчлэн Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх бодлогын хүрээнд Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний

Зураг 17. Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолбор

цогцолборыг Хөшигийн хөндийн Номтын аманд байгуулахаар төлөвлөж, барилгын хэмжээ урьдчилсан байдлаар 70,000 м² бөгөөд төслийн төсөвт өртгийг 676.3 тэрбум төгрөг, 2024 онд санхүүжих дүн болох 100.0 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын багцад тусгалаа.

Ингэснээр цогцолборыг эрчим хүчний хэмнэлттэй, ногоон барилга байхаар төлөвлөн, 2024 онд төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийг боловсруулан барилга угсралтыг эхлүүлж, 2027 онд ашиглалтад оруулахаар төлөвлөв.

№5: “Туул хурдны авто зам” төсөл. /Улаанбаатар хотын баруун хэсгээс зүүн хэсэг хүртэлх/

Зураг 18. Туул хурдны авто зам

Улаанбаатар хотын түгжрэлийг дорвитой бууруулах томоохон бүтээн байгуулалт буюу Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх бодлогын хүрээнд хэрэгжих хөгжлийн төслийн нэг нь “Туулын хурдны авто зам” төсөл бөгөөд 6 эгнээ

бүхий 33 км урт хурдны замыг Улаанбаатар хотын баруун хэсгийг зүүн хэсэгтэй холбосон Туул голыг дагасан хурдны авто зам байгуулагдана.

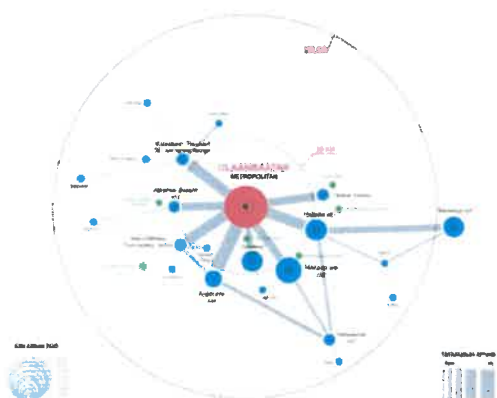
Төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг 2014 онд олон улсын байгууллагын санхүүжилтээр хийж гүйцэтгэсэн байдаг бөгөөд үүнд үндэслэн Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хуулийн дагуу нийслэлийн ТХХТ байдлаар хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна. Уг төслийг хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх бөгөөд барилга угсралтыг 2025 онд эхлүүлэх, түншлэлийг гэрээг олон улсын “ЕРС” гэрээний нөхцөлөөр төлөвлөж, ингэснээр төслийг богино хугацаанд хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ.

Зураг 19. Туул хурдны авто зам

Үүнтэй уялдуулан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

№6. Улаанбаатар хотын “Шинэ Их Тойруу” хурдны зам төсөл /25 км радиустай тойргоор явах тойрог хурдны зам/

Нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, нийгмийн суурь үйлчилгээг 20 минутын дотор хүргэх шинэ орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, авто замын түгжрэлийг бууруулах арга хэмжээг бодитой хэрэгжүүлэх, Туул голыг дагасан, Хөшигийн хөндий рүү чиглэсэн шинэ их тойруу дэд бүтцийг бүрдүүлэх мега төсөл болох “Шинэ Их Тойруу хурдны авто зам” төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх ажлын хүрээнд уг төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн санхүүжилтэд шаардлагатай 23.0 тэрбум төгрөгийг Зам тээврийн сайдын багцад тусгалаа.

Мөн хөгжлийн бүтээн байгуулалтын төслүүдийн нэгдсэн менежментийн зөвлөх үйлчилгээний санхүүжилт болох 50.0 тэрбум төгрөгийг Монгол Улсын сайд бөгөөд 20 минутын хот Үндэсний хорооны даргын багцад тусгав.

Бүсчилсэн бүтээн байгуулалтын төслүүдийн бэлтгэл ажлыг хангана. Бүсийн хөгжлийг дэмжих бүтээн байгуулалтын төслүүдийн ТЭЗҮ, зураг төсөвт шаардлагатай 70.0 тэрбум төгрөгийг төсвийн тодотголд тусгав.

Зураг 20. Бүсийн хөгжил

Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг хэрэгжүүлж бүсийн хөгжлийг дэмжих, Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан бүтээн байгуулалтын төслүүдийг ирэх онуудын төсөвт тусгах, мөн бусад эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах

арга хэмжээний хүрээнд 60.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг Монгол Улсын Шадар сайдын багцад, харин Улаанбаатар хотын бүтээн байгуулалтын төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсвийн зардалд 10.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг Монгол Улсын сайд, 20 минутын хот Үндэсний хорооны даргын багцад тус тус тусгалаа.

“Шинэ Хархорум” хот төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлнэ.

Зураг 21. Шинэ Хархорум хот

Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн зорилтод нийцүүлэн хүн амын нутагшилт, суурьшлын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, хот, хөдөөгийн тэнцвэрт хөгжлийг хангах, түүх, соёл, аялал жуулчлалыг дэмжих бодлогын хүрээнд “Шинэ Хархорум” хотыг байгуулах судалгаа, ТЭЗҮ, зураг төсөв боловсруулахад санхүүжилтэд 30.0 тэрбум төгрөгийн

төсөвт өртөгтэй, 15.0 тэрбум төгрөгийн санхүүжих дүн бүхий төсөл, арга хэмжээг баталсан бөгөөд уг ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор 2024 оны төсвийн тодотголоор санхүүжих дүнг 15.0 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдүүлж 30.0 тэрбум төгрөг болгов.

“Шинэ Хархорум” хотыг байгуулснаар Бүс, орон нутгийн тэнцвэртэй хөгжлийг хангаж, Улаанбаатар хотод үүссэн хүн ам, эдийн засгийн хэт төвлөрлийг сааруулан, түүхэн өв уламжлалаа сэргээж, үндэсний нэгдмэл үнэт зүйлийг бататгана.

“Шинэ Хархорум” хотын газар нутгийн 50% нь ногоон байгууламж байх, гадаргын ус, саарал усыг дахин ашиглах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах, сэргээгдэх эрчим хүчний олон төрлийг ашиглах, байгаль орчинтой харилцан уялдаатай, амьтны амьдрах орчинд ээлтэй, хүн амьдрахад таатай, явган алхалт, унадаг дугуй, нийтийн тээврийн хэрэглээг дэмжсэн, эдийн засгийн хувьд бие даан хөгжсөн хот байх зарчмыг баримтлан урьдчилсан байдлаар 500,000 хүн амтай байхаар тооцож төлөвлөж байна.

Харилцаа холбооны үндэсний хиймэл дагуул төслийг хэрэгжүүлнэ.

Монгол Улсын газар нутгийг бүрэн хамарсан, орон зайн ялгаваргүй байдлаар харилцаа холбооны тоон системийн сүлжээ үүсгэх зорилготой уг төслийг хэрэгжүүлснээр интернэт суурьтай бүх төрлийн харилцаа холбооны үйлчилгээг байршлаас үл шалтгаалан иргэн, аж ахуйн нэгжид үзүүлэх боломжийг нээж өгнө. Мөн шилэн кабелийн сүлжээнээс

хамааралгүй интернэтийн гуравдагч гарцтай болох, онцгой байдлын үед байнгын харилцаа холбоотой байх, гамшиг ослын эрсдэлийг бууруулах, хот хөдөөгийн иргэдийн тоон ялгааг арилгах, хөдөөгийн иргэд, малчдын хүүхдүүд болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд зайн сургалтад хамрагдах чухал ач холбогдолтой.

Тус төслийг БНФУ-ын нэн хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх бөгөөд санхүүжилтийн 15 хувь буюу нийт 68.8 тэрбум төгрөгийг Монголын талын хөрөнгө оруулалтад тусгалаа.

3.1.2. Гадаад зээл тусламжаар хэрэгжих хөгжлийн бүтээн байгуулалтууд:

Гадаад зээлийн төслүүдийн гүйцэтгэл, олон улсын гэрээнд үндэслэн зарим төслүүдийн зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлж төсвийн тодотголд тусгав.

Дэлхий нийтийг хамарсан халдварт цар тахал, геополитикийн нөхцөл байдалтай холбоотойгоор хэрэгжилт нь удааширсан гадаад зээл, тусламжийн төслүүд 2023 оноос идэвхжиж, мөн гадаад байсан олон төслийн хэрэгжилтийг сүүлийн жилүүдэд Засгийн газраас эрчимжүүлсэнтэй холбоотойгоор 2023-2024 онуудад зээл, тусламжийн төслүүдийн гүйцэтгэл сайжирсан тул 2024 онд батлагдсан зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлж, үндэсний томоохон бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийн ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд ашиглалтад оруулах зорилгоор 2024 оны төсвийн тодотголд 984.0 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

Гадаад зээлийн 2024 оны ашиглалтыг хэрэгжүүлэгч байгууллагуудын санал, олон улсын гэрээний үүрэг болон төслүүдийн гүйцэтгэлд үндэслэн нэмэгдүүлсэн бөгөөд эдгээр 11 төслийн 9 төсөл нь дэд бүтцийн томоохон төслүүд байна. Үүнд:

№1: “Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц” барих төсөл /2023-2027/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам

Хөгжлийн түнш: БНХАУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 266.5 сая ам.доллар

Зураг 22. Хиймэл дагуулын төслийн загвар зураг

Баруун бүсийн болон эрчим хүчний нэгдсэн системийн өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээг найдвартай эх үүсвэрээр хангах, эрчим хүчний системийн аюулгүй байдлыг нэмэгдүүлж, импортын эрчим хүчний хэмжээг бууруулах, нөхөн сэргээгдэх эх үүсвэрийн

нөөцийг бий болгож, бүс нутгийн эдийн засгийн чадавхыг сайжруулах зорилгоор Эрдэнэбүрэнгийн 90 МВт-ын хүчин чадалтай УЦС-ыг БНХАУ-ын хөнгөлөлттэй зээлээр байгуулахаар зээлийн ерөнхий хэлэлцээр байгуулагдсан. Төсөл амжилттай хэрэгжсэнээр жилд ойролцоогоор 756.6 мян.тонн нүүрс шатаасантай тэнцэх нүүрсхүчлийн хий ялгаралтыг бууруулна, баруун аймгуудын импортын цахилгааны хараат байдлаас гарч, 100% дотоодын эх үүсвэрээр хангагдана, УЦС-ын усан сангийн дагуу аялал жуулчлалын бүс бий болно.

Зураг 23. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц

Төслийн гүйцэтгэгчтэй 2021.09.17-ны өдөр байгуулсан гэрээний дагуу урьдчилгаа 30 хувийг тусгайлсан зээлийн гэрээ зурагдсанаар санхүүжүүлэхээр тусгагдсан тул 2024 оны төсвийн тодотголд 256.8 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

№2: Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих төсөл /2017-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам

Хөгжлийн түнш: БНЭУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Санхүүжилтийн нийт дүн: 1,236.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэл: 17%

Нийт зээлийн ашиглалт: 21%

Зураг 24 Газрын тос боловсруулах үйлдвэр

Жилд 1.5 сая тонн түүхий тос боловсруулж, дотоодын хэрэглээний 80%-ийг хангах үндэсний үйлдвэр бий болох ба шинээр 700+ ажлын байр бий болно. Тус үйлдвэр ашиглалтад орсноор Евро - 4,5 стандартын шаардлага хангасан 339.0 мянган тонн автобензин, 824.0 мянган тонн дизель түлш, онгоцны түлш 80.0 мянган тонн, 43.0 мянган

тонн шингэрүүлсэн шатдаг хий болон бусад бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэнэ. Мөн импортын хараат байдлаас гарч, шатахууны үнийг бие даан зохицуулах боломж бүрдэнэ.

Тус төслийн ажлын 2024 онд санхүүжих гүйцэтгэлтэй уялдуулан 52.7 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№3: Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төсөл /2020-2025 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам

Хөгжлийн түнш: БНХАУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 262.7 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 85%

Нийт зээлийн ашиглалт: 72%

Улаанбаатар хотод шинээр хоногт 250,000 м³ ахуйн болон үйлдвэрийн

Зураг 25. Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн барилга, угсралтын зураг

хаягдал ус цэвэрлэх байгууламж барьж, цэвэрлэгдсэн усны чанарыг Монгол Улсын MNS:4943-2015 стандартын түвшинд хүргэнэ.

Төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих төслийн хүрээнд нийт 55 барилга байгууламж

баригдаж байгаа бөгөөд бохир ус цэвэрлэх, лаг боловсруулах гэсэн үндсэн хоёр технологийн дагуу ажиллахаар төлөвлөсөн. Цэвэрлэх байгууламжид усны төв коллектороор дамжуулан бохир усыг өөрийн урсгалаар хүлээн авч бохир усанд механик цэвэрлэгээ, биологи цэвэрлэгээ, нэмэлтээр физик, химийн цэвэрлэгээ хийгдэнэ.

Төслийн хүрээнд нийт 32.45 сая ам.долларын санхүүжилтийн хүсэлт ирсэнтэй холбогдуулан 2024 оны төсвийн тодотголд 110.0 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

№4: Солонго 1, 2 орон сууцны хороолол барих төсөл /2020-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам

Хөгжлийн түнш: БНСУ-ын ЭКСИМ банкны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 266.9 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 13%

Нийт зээлийн ашиглалт: 30%

Зураг 26. Солонго 1 хороолол

Төслийн хүрээнд Улаанбаатар хотын агаар хөрсний бохирдлыг бууруулах, зорилтот бүлгийн иргэдийг орлогод нийцсэн орон сууцаар хангах хүрээнд 17.5 га газарт 5002 айлын 66 блок 18,000 хүн амьдрах 2,706 авто зогсоолтой орон сууцны цогцолбор хороолол барина.

Барилга угсралтын ажлын ерөнхий гүйцэтгэгч нь орон сууцны барилга угсралтын ажлыг энэ онд 35%-д хүргэхээр ажиллаж байгаа бөгөөд төслийн ажлын гүйцэтгэлд олгох нийт 150.1 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№5: Улаанбаатар-Дарханы чиглэлд нэмэлт 2 эгнээ зам барих төсөл /2020-2024 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Зам, тээврийн яам

Хөгжлийн түнш: ЕСБХБ-ны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 157.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 94%

Нийт зээлийн ашиглалт: 54%

Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 202.4 км 4 эгнээ авто замыг шинээр барьснаар бүс нутгийн зам тээврийн аюулгүй байдал, дэд бүтэц, нэвтрэх хүчин чадал нэмэгдэж иргэдийн амьдралын чанар сайжрахаас гадна олон улсын болон орон нутгийн дамжин өнгөрөх ачаа, зорчигч тээвэрлэлтийг нэмэгдүүлж, дотоодын худалдаа, зах зээлийг хөгжүүлэн олон улс, бүсийн ач холбогдол бүхий нийгэм, эдийн засгийн үр ашигтай.

Зураг 27. Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн 4 эгнээ зам

Тус төсөл нь 2024 онд бүрэн хэрэгжиж дуусах тул замын ажлын 131.5 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№6: Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр /2014-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Хөгжлийн түнш: АХБ, ЕХОБ-ны зээл, тусламж

Нийт санхүүжилтийн дүн: 224.0 сая ам.доллар үүнээс 220.3 сая ам.доллар зээл, 3.7 сая ам.доллар тусламж /Нийслэлийн хөрөнгө оруулалт 120.20 сая ам.доллар/

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 60%

Нийт зээлийн ашиглалт: 67%

Гэр хорооллын бүсэд нийгмийн болон инженерийн дэд бүтцийг цогц, иж бүрэн барьж байгуулснаар **Улаанбаатар хотыг нэг төвт хотоос олон төвт хот болгон хөгжүүлэх суурь** нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор энэхүү төслийг хэрэгжүүлж байна. Төслийн хүрээнд нийт 6 дэд төв (Баянхошуу, Сэлбэ, Дамбадаржаа, Толгойт, Дэнжийн мянга, Шархад)-д нийт 32 км авто зам, 3 гүүр (24м, 30м, 60м), 67 км дулааны шугам, 17.8 км үерийн хамгаалалтын суваг, 7.6 км хөрсний ус зайлуулах шугам зэрэг инженерийн дэд бүтэц бий болно. Сэлбэ, Баянхошуу дэд төвүүдийн ажил 100 хувь хийгдсэн байна.

Зураг 28. Хөтөлбөрийн байршлын зураг

Төслийг хугацаанд нь амжилттай хэрэгжүүлж төслийг эрчимжүүлэхэд шаардлагатай 61.1 тэрбум төгрөгийг 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№7: Улаанбаатар хотын орлогод нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл төсөл /2019-2027 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Нийслэлийн засаг даргын тамгын газар

Хөгжлийн түнш: АХБ-ны зээл

Нийт санхүүжилтийн дүн: 228.0 сая ам.доллар

Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 40%

Нийт зээлийн ашиглалт: 10%

Нийт тусламжийн ашиглалт: 5%

Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг дахин төлөвлөн, эко хороолол бүхий орлогод нийцсэн ногоон орон сууц, нийгмийн дэд бүтцийг цогцоор нь шийдвэрлэж, агаар, хөрс, орчны бохирдлыг бууруулахад оршино. Гэр хорооллын 30.8 га талбайд 4,988 өрхийн орлогод нийцсэн ногоон орон сууц бүхий эко хороолол барихаар төлөвлөөд байна.

Зураг 29. Орлогод нийцсэн ногоон орон сууцны хороолол

Төслийн хүрээнд хийгдэх газар чөлөөлөлт, нүүлгэн шилжүүлэлтийн нөхөн олговор барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэлийг санхүүжүүлэхэд 71.6 тэрбум төгрөг шаардлагатай байгаа тул 2024 оны төсвийн тодотголд тусгалаа.

№8: 10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл /2018-2024 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам
Хөгжлийн түнш: БНСУ-ын ЭКСИМ банкны зээл
Нийт санхүүжилтийн дүн: 148.7 сая ам.доллар
Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 45%
Нийт зээлийн ашиглалт: 40%

Зураг 36. Говьсүмбэр аймгийн төвийн дулааны станцын барилга, угсралтын ажил

Төвлөрсөн дулаан хангамжийн системгүй 10 аймгийн (Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор, Архангай, Өвөрхангай, Төв, Дундговь, Говьсүмбэр, Хэнтий, Сүхбаатар) төвд дэвшилтэт технологийн дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ барьснаар иргэдийг найдвартай халаалт, хэрэгцээний халуун усаар жилийн турш хангах,

дулаан үйлдвэрлэлээс байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахаас гадна нийслэл рүү чиглэсэн шилжилт хөдөлгөөнийг сааруулах, бүс нутгийг хөгжүүлнэ. Төслийн хүрээнд 10 дулааны станц, 88 дулаан дамжуулах төв, 67 км дулааны шугам, 1,400 шинэ ажлын байр бий болох ба 958 ААН, 606 төсөвт байгууллага, 691 нийтийн орон сууц, 1,433 амины орон сууцны дулаан хангамж шийдэгдэнэ.

Төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэхэд 2024 онд нийт 11.4 сая ам.доллар буюу 38.8 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг нэмж шийдвэрлэх шаардлагатай тул төсвийн тодотголд тусгалаа.

№9: Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх төсөл /2020-2025 он/

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага: Эрчим хүчний яам
Хөгжлийн түнш: ДБ-ны зээл
Нийт санхүүжилтийн дүн: 41.0 сая ам.доллар
Нийт ажлын гүйцэтгэлийн хувь: 67%
Нийт зээлийн ашиглалт: 23%

Эрчим хүчний салбарт баримтлах дунд хугацааны хөтөлбөрийн биелэлтийг хангах, Нийслэлийн гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу бий болох орон сууцны хороолол, нийгэм ахуйн барилга байгууламжуудын хэрэглээг эх үүсвэрүүдийн хүчин чадлын өргөтгөлтэй уялдуулан дулааны эрчим хүчээр хангах, техникийн боломжийг бүрдүүлэх, төвлөрсөн дулаан хангамжийн найдвартай ажиллагааг хангах, сонгосон төслийн талбайд дулааны сүлжээний хүчин чадлыг тэлж, үр ашигтай байдлыг нь сайжруулахад оршино.

Төслийн үр дүнд дулааны шугам сүлжээний найдвартай ажиллагаа сайжрах, ашиглалтын хугацаа нэмэгдэх, дулааны эрчим хүчний өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээг хангах, агаарын бохирдлыг бууруулах зэрэг байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт эерэг нөлөө үзүүлэх бөгөөд ашиглалтын хугацаа дууссан шугамуудыг өргөтгөн шинэчилснээр ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу баригдах 20,000 айлын орон сууц, 30,000 хүүхдийн сургууль, 7,000 хүүхдийн цэцэрлэг, 10,000 ажлын байрыг дулааны эрчим хүчээр хангах техникийн боломжийг бүрдүүлэх юм.

Зураг 31. Дулаан хангамжийн шугам сүлжээний шинэчлэлийн ажил

Төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлж шинэчлэл хийгдэж байгаа дулааны шугамуудыг халаалтын улирлаас өмнө бүрэн ашиглалтад оруулахын тулд 2024 оны төсвийн тодотголд 38.8 тэрбум төгрөгийг тусгалаа.

Дээрх 9 томоохон бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийн төслөөс гадна Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа 2 төслийн нийт 72.5 тэрбум төгрөгийн зээлийн ашиглалтыг нэмэгдүүлэхээр тусгасан болно.

Гадаад зээлийн энэ онд батлагдсан санхүүжилтийг төсвийн тодотголын дагуу нэмэгдүүлснээр нийт 2,209.0 тэрбум төгрөгийн зээлийн ашиглалт 2024 онд бүрэн санхүүжих хүлээлттэй байна.

3.2. Төсвийн урсгал зардал

Нэгдсэн төсвийн урсгал зардлыг ДНБ-ний 30 хувиас хэтрүүлэхгүй байх бодлого баримталж, зарлагын өсөлтийг хүн ам зүйн статистик өөрчлөлтөөр нэмэгдэх нийгмийн суурь үйлчилгээ болон инфляц, ханшийн өөрчлөлттэй уялдаж нэмэгдэх бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, шинээр батлагдсан хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахад голлон чиглүүлнэ.

Түүнчлэн төсвийн үр ашиггүй зардлыг бууруулах, төрийн байгууллагуудын орон тооны давхардлыг арилгах, төрийн үйл ажиллагааг хүрэх үр дүн, гүйцэтгэлд суурилж санхүүжүүлэх бодлого баримтлах бөгөөд үүнтэй холбогдуулан бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, төр хувийн хэвшлийн түншлэл, цалин хөлсний тогтолцоо, бараа, үйлчилгээний тариф, нормативыг шинэчлэх зэрэг арга хэмжээг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

3.2.1. Улсын төсвийн урсгал зарлага

2024 оны хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэлээр нэгдсэн төсвийн урсгал зарлага ДНБ-ний 28.7 хувийг эзэлж байгаа бол харин нэгдсэн төсвийн нийт зарлагын 37.0 хувийг эзэлж байна. Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын бүтцийг авч үзвэл 32.6 хувийг нь төрийн албаны цалин хөлсний зардал, 24.4 хувийг нь тэтгэвэр тэтгэмжийн зардал тус тус эзэлж байгаа бөгөөд тус хоёр зардал нь нийлээд урсгал зарлагын 57.0 хувийг буюу талаас илүүт нь эзэлж байна. Салбараар нь авч үзвэл боловсролын зарлага 16.1 хувийг, эрүүл мэндийн зарлага 8.1 хувийг, нийгмийн хамгааллын зарлага 28.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа бөгөөд нийгмийн суурь үйлчилгээний тус 3 салбарын урсгал зарлага нийлээд нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын 63.7 хувийг, ДНБ-ний 18.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

Цомхон, бүтээмжтэй төрийн байгууллагын тогтолцоотой байх, үргүй зардлыг бууруулах зорилгоор урсгал зарлагыг ДНБ-ны 30.0 хувиас хэтрүүлэхгүй байх бодлого баримталж байгаа бөгөөд энэхүү хязгаарлалт нь эдийн засаг дахь төрийн оролцоог бууруулах, хувийн хэвшилд үйл ажиллагаа явуулах орон зайг бий болгох давхар ач холбогдолтой.

Цомхон, бүтээмжтэй төртэй байхын тулд эрүүл мэнд, боловсрол зэрэг нийгмийн суурь үйлчилгээг иргэдэд үзүүлдгээс бусад төрийн албан хаагчдын тоог жил бүр 10 хүртэл хувиар бууруулах, төрийн албаны анхан болон дунд шатны нэгж дэх давхардлыг арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

1. Эрчим хүчний салбарт реформ хийх нөхцөл бүрдүүлнэ

Монгол Улсад цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ сүүлийн жилүүдийн эдийн засгийн өсөлттэй уялдан жил бүр 6-7 хувиар нэмэгдэж байгаа боловч шинэ эх үүсвэр нэмэгдэхгүй байгаагаар холбогдуулан дотоодын дулааны цахилгаан станц(ДЦС)-уудын хүчин чадал дутагдаж, импортын эрчим хүчний хараат байдал улам нэмэгдэж байна.

Эрчим хүчний системийн суурилагдсан хүчин чадлын 81,5%-ийг ДЦС эзэлж байгаа ба цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээний хоногийн графикаар их бага ачааллын зөрүү 280-350 МВт-д хүрч байна. Ачааллын зөрүүний дийлэнх хувийг импорт, экспортын эрчим хүчээр зохицуулж байгаа боловч 2022-2023 онд 116 МВт, 2023-2024 оны 83 МВт-ын чадлын дутагдалд систем орж тодорхой хэмжээнд хэрэглэгчийн хэрэглээг хязгаарлаж байна. Эрчим хүчний үнэ тарифыг үйлдвэрлэл, дамжуулалт, түгээх үйлчилгээний бодит өртгөөс бага тогтоогдож ирсэн нь салбарын санхүү, эдийн засгийн нөхцөлийг жил бүр сулруулах суурь шалтгаан болж байна.

Тиймээс цаашид эрчим хүчний салбарын үнэ тарифыг бодит өртгөө нөхдөг байх зарчимд шилжүүлж хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж тус салбарт хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг бүрдүүлэх, зах зээлийн өрсөлдөөнийг бий болгож нэмэгдүүлэх шаардлагатай байна. Үүний тулд олон жил хуримтлагдсан суурь үнэ тарифыг өөрчилж, цаашид алдагдал болон өр төлбөр хуримтлуулдаг бус

өрсөлдөөнийг бий болгож, салбарт хөрөнгө оруулалт, техник, технологийн шинэчлэл хийх боломжийг бий болгох үүднээс тус салбарын санхүү, эдийн засгийн тогтвортой суурийг тавихад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор эрчим хүчний салбарт шинэчлэл хийх шилжилтийн үеийн зардлыг санхүүжүүлэхэд зориулж 131.1 тэрбум төгрөг хуваарилахаар тооцов.

Шилжилтийн хугацаанд хэрэгжүүлэх цогц арга хэмжээний үр дүнд бүсүүд дэх эрчим хүчний бие даасан аж ахуйн нэгжүүлийн бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчилж нэгдсэн сүлжээний хүрээнд алдагдалгүй ажиллаж эхлэх бөгөөд 2025 оноос эхлэн улсын төсвөөс эрчим хүчний алдагдлын татаас олгохгүй байхаар тооцож байна.

Гучин жил хүлээгдсэн эрчим хүчний салбарын реформыг цаг алдалгүй эхлүүлснээр эрчим хүчний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, аж үйлдвэржилт, бүсчилсэн хөгжил, шинэ хотын бүтээн байгуулалт зэрэг эдийн засгийг тэлэх мега төслүүдийг хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ. Цаашлаад сэргээгдэх эрчим хүч, эрчим хүчний үр ашиг, устөрөгч, метан хий, цөмийн эрчим хүч зэрэг шинэ технологи ашиглах чиглэлээр бодлогын дэмжлэг үзүүлж эрчим хүч экспортлогч улс болох томоохон зорилт тавьж байна

2. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв хооронд зохицуулалт хийнэ

Монгол Улсын Их Хурал 2024 оны 7 дугаар сарын 10-ны өдөр Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль болон түүнтэй хамт өргөн мэдүүлсэн холбогдох хууль, тогтоомжийн төслийг хэлэлцэн баталсан.

Засгийн газрын бүтэц, бүрэлдэхүүн шинэчлэгдэн батлагдаж, зарим яамдын эрхлэх асуудал, чиг үүрэгт өөрчлөлт орсон тул шинэ бүтцийг дагалдуулан чиг үүрэг хэрэгжүүлэх төсвийг шилжүүлэх өөрчлөлтийг тусгалаа. Үүнд: Залуучуудын хөгжлийг дэмжих бодлого, аялал жуулчлалын бодлого, биеийн тамир, спортын хөгжлийн бодлогын асуудлыг Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын сайдын чиг үүрэгт, шинжлэх ухаан, технологийн нэгдсэн бодлого, оюуны өмч, патент, зохиогчийн эрхийн асуудлыг Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын чиг үүрэгт, чөлөөт бүсийн хөгжлийн асуудлыг Монгол Улсын Шадар сайдын чиг үүрэгт тус тус шилжүүлсэн.

Мөн бүтцийн өөрчлөлтийн хүрээнд Монгол Улсын Шадар сайд, Монгол Улсын сайд, Хяналт үнэлгээний Үндэсний хорооны дарга, Монгол Улсын сайд, 20 минутын хот Үндэсний хорооны дарга төсвийн ерөнхийлөн захирагчийг шинээр байгуулж, Монгол Улсын Шадар сайдын чиг үүрэгт төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах, хөрөнгө оруулалт, гадаад худалдаа, шударга өрсөлдөөнийг дэмжих, хянан зохицуулах асуудлыг, Монгол Улсын сайд, Хяналт үнэлгээний Үндэсний хорооны даргын чиг үүрэгт хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Засгийн газрын үйл ажиллагааны

хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих асуудал, төрийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах асуудлыг тус тус нэмж тусгалаа.

3.2.2. Нийслэл Улаанбаатар хотын төсвийн суурь зарлага

Засгийн газрын 2024 оны 265 дугаар тогтоолоор Нийслэл Улаанбаатар хотын гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн хүрээнд хэрэгжих Сэлбэ дэд төвд түшиглэсэн гэр хорооллыг орон сууцжуулах төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх зориулалтаар 500.0 сая ам.долларын нийслэлийн гадаад үнэт цаасыг олон улсын зах зээлд арилжаалах шийдвэр гарсан.

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэр жилээс жилд тэлсээр байгаа боловч гэр хороолол нь төвлөрсөн инженерийн дэд бүтцэд холбогдоогүй, нийгэм, соёлын үйлчилгээнээс алслагдсан зэрэг нийтлэг шинж чанар нь хотын байгаль экологи, хүн амын хөгжилд олон талын сөрөг нөлөөг үзүүлж байна. Иймээс “Алсын хараа-2050” Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хууль, нийслэлийн дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн 3 үе шаттайгаар Сэлбэ дэд төв орчмын 158 га газрыг оновчтой зохион байгуулан хөгжүүлж, 12,000 айлын орон сууц, 960 хүүхдийн 3 сургууль, 240 хүүхдийн 5 цэцэрлэг, спорт цогцолбор, соёл олон нийтийн төв, эмнэлэг, хорооны цогцолбор барилга байгууламж, салбар шугам, авто зам, явган зам, ногоон байгууламж, тохижилтын бүтээн байгуулалтыг хийхээр төлөвлөн шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын зардал, түүнчлэн төслийн талбайд хамрагдаж байгаа 2,206 нэгж талбарыг чөлөөлөхөд шаардлагатай нөхөн олговрын зардлыг нийслэлийн төсвийн суурь зарлагад тус тус нэмж тусгалаа.

3.3. Болзошгүй өр төлбөр

Засгийн газар болон Монгол Улсын Хөгжлийн банкнаас өрийн удирдлагын оновчтой шийдвэр гаргаж, зээлийн эргэн төлөлтийг эрчимтэй хийлгэснээр хугацаа тулаад байсан Засгийн газрын өрийн баталгаат “Самурай” бондын 30 тэрбум иений төлбөрийг 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдөр Монгол Улсын Хөгжлийн банкны өөрийн хөрөнгөөр төлж барагдуулсан болно.

Түүнчлэн, Улсын Их Хурлын 2023 оны 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 90 дүгээр тогтоол, Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 133 дугаар тогтоолын дагуу БНХАУ-ын Хөгжлийн банкны 420 сая юанийн зээлийн эх үүсвэрээр хэрэгжиж буй “Чойбалсан ДЦС-ыг 50 МВт-аар өргөтгөх төсөл”-ийн санхүүжилтэд зориулж Монгол Улсын Хөгжлийн банканд 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдөр Засгийн газрын өрийн баталгааг гаргасан бөгөөд тус дулааны цахилгаан станцын өргөтгөл нь 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдөр ашиглалтад орсон. Уг зээлийн эргэн төлөлт 2031 онд төлөгдөж дуусах хуваарьтай байна.

Ийнхүү 2023 онд Засгийн газрын өрийн баталгаат үнэт цаасыг төлж барагдуулснаар болзошгүй өр төлбөрийн хүрээнд 2031 он хүртэл томоохон эрсдэлгүй болоод байна.

Цаашлаад Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын зүгээс Засгийн газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 201 дугаар тогтоол болон 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 264 дүгээр тогтоолын дагуу 2024 онд дотоодын зах зээлд 1.0 их наяд төгрөгийн үнэт цаасыг арилжаалж “Бөөрөлжүүтийн ДЦС”, “Батарей хуримтлуурын станц”, “Авто зам, замын байгууламжийн засвар, шинэчлэлтийн ажил”, “Ариутгах Бохир усны Туул-1 коллектор болон үерийн байгууламж” зэрэг төслүүдийг санхүүжүүлэх төлөвлөгөөтэй байна. Үүнээс эхний ээлжид 2024 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдөр 500 тэрбум төгрөгийн үнэт цаасыг арилжаалсан болно.

Мөн Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.1} дэх хэсэгт нийслэлийн гадаад үнэт цаасыг Засгийн газрын өрийн баталгаатай гаргаж болохоор заасан бөгөөд Улсын Их Хурлын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 17 дугаар тогтоол болон Засгийн газрын 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн 265 дугаар тогтоолоор нийслэлийн 500 сая ам.долларын гадаад үнэт цаасанд Засгийн газрын өрийн баталгаа гаргах зөвшөөрөл олгосон болно.

4.1. Төсвийн үр дүнгийн үзүүлэлтүүд

Нэгдсэн төсвийн тэнцвэржүүлсэн орлого 28,872.5 тэрбум төгрөг, нэгдсэн төсвийн суурь зарлага 27,269.0 тэрбум төгрөг, нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл 1,603.5 тэрбум төгрөг буюу ДНБ-ий 2.0 хувийн ашигтай байхаар тооцлоо. Тус суурь тэнцлийн ашгийг Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийг төлж барагдуулахад зарцуулна.

Хүснэгт 7. Нэгдсэн төсвийн үзүүлэлт (тэрбум төгрөг)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2024 БАТ	2024 ТОД	ЗӨРҮҮ
НИЙТ ОРЛОГО	27,722.2	30,639.5	2,917.4
Тогтворжуулалтын сан	513.7	478.6	-35.2
Үндэсний баялгийн сан	1,353.3	1,288.5	-64.8
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО	25,855.1	28,872.5	3,017.3
НИЙТ ЗАРЛАГА	27,360.5	30,487.9	3,127.4
Урсгал зардал	21,221.9	22,431.5	1,194.5
Хөрөнгийн зардал	6,273.3	8,071.0	1,797.7
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	-134.7	-14.6	120.1
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ТЭНЦЭЛ	-1,505.4	-1,615.4	-110.0
ДНБ-д эзлэх хувь	-2.0%	-2.0%	-
СУУРЬ ЗАРЛАГА	-	27,269.0	-
ДНБ-д эзлэх хувь	-	34.4%	-
СУУРЬ ТЭНЦЭЛ	-	1,603.5	-
ДНБ-д эзлэх хувь	-	2.0%	-

4.2. Төсвийн тусгай шаардлага

☐ **Нэгдсэн төсвийн орлогыг тэнцвэржүүлсэн журмаар тооцсон байх.** Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.3.а-д заасан шаардлагын дагуу зэс, нүүрсний үнийг тэнцвэржүүлсэн журмаар тооцсон бөгөөд 2024 онд зэсийн тэнцвэржүүлсэн үнийг тонн тутамд 7,386.6 ам.доллар, нүүрсний тэнцвэржүүлсэн үнийг тонн тутамд 182.5 ам.доллар байхаар тооцлоо.

☐ **Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл ашигтай байх.** Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд оруулж байгаа өөрчлөлтийн дагуу нэгдсэн төсвийн суурь тэнцэл ашигтай байна.

Хүснэгт 8. Нэгдсэн төсвийн суурь тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь

	2024
Хуулийн хязгаар	2.0%
Төсөөлөл	2.0%

□ **Тухайн жилийн нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын хэмжээ** тухайн жилийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 30 хувиас хэтрэхгүй байх. Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд оруулж байгаа өөрчлөлтийн дагуу тусгай шаардлагыг хангаж байна.

Хүснэгт 9. Нэгдсэн төсвийн урсгал зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь

ӨСӨЛТ	2024
Хуулийн хязгаар	30.0%
Төсөөлөл	28.3%

□ **Засгийн газрын өрийн нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдэл.** Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.4-д оруулж байгаа өөрчлөлтийн дагуу “Засгийн газрын өрийн нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдэл нь тухайн жилийн оны үнээр тооцсон дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 60 хувиас хэтрэхгүй байх” гэж заасан. Засгийн газрын өрийн нэрлэсэн дүнгээр илэрхийлсэн үлдэгдэл 2023-2025 онд хуульд заасан хязгаарт байхаар байна.

Хүснэгт 10. Засгийн газрын өрийн төсөөлөл, нэрлэсэн дүнгээр (ДНБ-д эзлэх хувь)

	2024
Хуулийн хязгаар	60.0%
Төсөөлөл	43.5%

4.3. Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн тайлбар

1 дүгээр зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/1 дүгээр зүйл - Үндэсний баялгийн сангийн тухай хууль батлагдсанаар Ирээдүйн өв санд 2024 онд орлого төвлөрүүлэх, хуримтлуулахтай холбогдсон харилцааг тусдаа хуулиар буюу Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн хуулиар зохицуулах болсон тул Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл буюу хуулийн зорилт хэсгээс Ирээдүйн өв сантай холбоотой хэсгийг хасахаар тусгав.

2/3 дугаар зүйл - Төсвийн тодотгол хийх үндэслэл бүлэгт дурдсаны дагуу Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа болон бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын шинэчилсэн дүнг хүснэгтээр тусгасан.

3/5 дугаар зүйл - Төсвийн тодотгол хийх үндэслэл бүлэгт дурдсаны дагуу Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын эргэн төлөх үндсэн төлбөрийн хэмжээний шинэчилсэн дүнг хүснэгтээр тусгасан.

4/6 дугаар зүйл - Төсвийн тодотгол хийх үндэслэл бүлэгт дурдсаны дагуу Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын зарцуулах зардал, эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр олгох зарцуулалтын хэмжээг шинэчилсэн дүнг хүснэгтүүдээр тусгасан.

5/16-18 дугаар зүйл:

16 дугаар зүйл - Монгол Улсын 2024 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн шинэчилсэн хэмжээг хүснэгтээр тусгасан.

17 дугаар зүйл - Монгол Улсын 2024 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогын шинэчилсэн хэмжээг хүснэгтээр тусгасан.

18 дугаар зүйл – Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, газрын тосны нөөц ашигласны төлбөрийн төсөөлөл өөрчлөгдсөнтэй холбоотойгоор Монгол Улсын 2024 оны төсвийн жилд Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн шинэчилсэн хэмжээг хүснэгтээр тусгасан.

2 дугаар зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтаар баталсан " *"Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын 2024 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"* -ыг 1 дүгээр хавсралтаар өөрчилсөн.

3 дугаар зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт" -ыг Засгийн газрын бүтэц өөрчлөгдсөнтэй холбоотой тухайн чиг үүргийн дагуу зарим төсөл, арга хэмжээг хуулийн төслийн 2 дугаар хавсралтаар шилжүүлэн өөрчилсөн.

4 дүгээр зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд эргэн төлөлт хийх концессын "Барих-Шилжүүлэх" төрлөөр хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт" -ыг Засгийн газрын бүтэц өөрчлөгдсөнтэй холбоотой тухайн чиг үүргийн дагуу зарим төсөл, арга хэмжээг хуулийн төслийн 3 дугаар хавсралтаар шилжүүлэн өөрчилсөн.

5 дугаар зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн "18,359,777.4" гэснийг "20,173,724.9" гэж, 7 дугаар зүйлийн "20,753,857.3" гэснийг "22,677,835.3" гэж, 8 дугаар зүйлийн "3,359,350.2" гэснийг "3,833,414.6" гэж, 10

дугаар зүйлийн "513,710.9" гэснийг "478,553.6" гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн "3,414,050.7" гэснийг "3,951,799.6" гэж, 12.2 дахь хэсгийн "1,225,000.0" гэснийг "2,209,000.0" гэж, 13 дугаар зүйлийн "3,286,546.7" гэснийг "1,940,399.6" гэж тус тус тусгасан.

2024 оны төсвийн жилд төсвийн төвлөрүүлсэн орлогын хэмжээ, зарцуулах зарлагын хэмжээг тус тус шинэчлэн тусгасан. Засгийн газрын хийх зээллэгийн хэмжээ нь Улсын Их Хурлын 2024 оны 17 дугаар тогтоол, Засгийн газрын 2024 оны 201, 264, 265 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газраас гаргах гадаад, дотоод үнэт цаасыг нэмж оруулж байгаа тул 4.0 их наяд төгрөгтэй тэнцэж байна. Засгийн газрын өрийн үндсэн төлбөрийн хувьд 2023 оны 12 дугаар сард хийсэн өрийн зохицуулалтын хүрээнд "Хуралдай" бондын төлбөрөөс 339.6 сая ам.доллартой тэнцэх хэсгийг шийдвэрлэсэн тул төлөх төлбөрийн хэмжээг буурууллаа.

6 дугаар зүйл.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай

Үндэсний баялгийн сангийн тухай хууль болон Төсвийн тухай хуулийн дагуу Ирээдүйн өв санд 2024 онд орлого төвлөрүүлэх, хуримтлуулахтай холбогдсон харилцааг тусдаа хуулиар буюу Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн хуулиар зохицуулна. Үүнтэй нийцүүлэн Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйл буюу Ирээдүйн өв сантай холбоотой зүйлийг хүчингүй болгохоор тусгав.

7 дугаар зүйл.

Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Хуулийн дагаж мөрдөх огноог заасан.

4.4. Олон нийтийн хэлэлцүүлгийн үр дүн

Төсвийн тухай хуульд 2023 оны 7 дугаар сарын 7-ны өдөр орсон нэмэлт, өөрчлөлтөөр жилийн төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төслийг олон нийтэд хэлэлцүүлж, хэлэлцүүлгээс гарсан шаардлага хангасан саналыг төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдлийн төсөлд тусгах эрх зүйн зохицуулалттай болсон.

Төсвийн тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.2}-т зааснаар төсвийн тодотголын төслийг өргөн мэдүүлэхээс 14-өөс доошгүй хоногийн хугацаанд зохион байгуулна гэсний дагуу 2024 оны төсвийн тодотголын төсөлтэй холбоотой саналыг Сангийн яамны цахим хуудсаар дамжуулан 2024 оны 7 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 8 дугаар сарын 5-ны өдрийг дуустал цахим хэлбэрээр зохион байгууллаа.

Цахим хэлэлцүүлгийн үр дүнд ямар нэгэн санал ирүүлээгүй байна.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн дараахь зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/1 дүгээр зүйл:

1.1. Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төвлөрүүлэх орлого, зарцуулах төсвийн хэмжээ, орлого төвлөрүүлэх байгууллага, орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг, Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг, орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид төсөв зарцуулах эрх олгох, Төсвийн тогтворжуулалтын санд хуримтлуулах хөрөнгийн хэмжээ, төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, мөнгөн гүйлгээтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2/3 дугаар зүйл:

3 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа болон бусад байгууллага доор дурдсан орлого төвлөрүүлнэ:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төгрөгөөр/
1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	185.0 185.0
2	Монгол Улсын Их Хурлын дарга Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	100.0 100.0
3	Монгол Улсын Ерөнхий сайд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	105,629.2 101,200.0 4,429.2
4	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	510.0 510.0
5	Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,737.7 2,737.7
6	Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн	2,472.9

	засаг, хөгжлийн сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,472.9
7	Монгол Улсын Шадар сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	16,099.0 16,099.0
8	Монгол Улсын Шадар сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	25.0 25.0
9	Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	175.0 175.0
10	Гадаад харилцааны сайд Дипломат төлөөлөгчийн газрууд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	6,000.0 5,100.0 900.0
11	Сангийн сайд Татварын ерөнхий газар үүнээс: Төсвийн тогтворжуулалтын санд Гаалийн ерөнхий газар Сангийн яам Гадаад тусламжийн орлогоос санхүүжих Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	18,784,694.9 11,143,087.7 478,553.6 6,792,915.6 281,474.0 558,000.0 9,217.6
12	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар Цагдаагийн ерөнхий газар Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	81,276.1 45,000.0 2,700.0 1,552.9 32,023.2
13	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд Ашигт малтмал, газрын тосны газар Үндэсний геологийн алба Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	360,261.8 355,971.6 130.0 4,160.2
14	Батлан хамгаалахын сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	38,185.4 38,185.4
15	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,485.5 1,485.5
16	Боловсролын сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5,857.9 5,857.9
17	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас улсын эмнэлэгт олгох санхүүжилтийн орлого Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	39,034.4 850.0 2,535.1 35,649.3
18	Зам, тээврийн сайд Иргэний нисэхийн ерөнхий газар Зам, тээврийн хөгжлийн яам Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	105,656.0 80,000.0 300.0 25,356.0
19	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	54,588.5 54,588.5

20	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	8,665.5 8,665.5
21	Эрүүл мэндийн сайд Харьяа төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5,555.4 5,555.4

3/5 дугаар зүйл:

5 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсөвт 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч доор дурдсан хэмжээтэй эргэн төлөх үндсэн төлбөр төлнө:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төгрөгөөр/
1	Сангийн сайд Үүнээс: УБТЗ-ХНН-ийн дүрмийн санд	487,311.2 83,673.5
2	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	20,600.7
3	Боловсролын сайд	30,000.0
4	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	10,286.9
5	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд	22,758.8

4/6 дугаар зүйл:

6 дугаар зүйл.Монгол Улсын төсвөөс 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч доор дурдсан төсөв зарцуулна:

6.1.Монгол Улсын төсвөөс 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн зарцуулах зардал доор дурдсан хэмжээтэй байна:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төгрөгөөр/
1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга Урсгал зардал	30,283.9 30,283.9
2	Монгол Улсын Их Хурлын дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	142,182.7 120,093.1 22,089.6
3	Монгол Улсын Ерөнхий сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	384,831.7 311,552.3 73,279.5
4	Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга Урсгал зардал	4,510.2 4,510.2
5	Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Урсгал зардал	29,070.1 17,541.3

	Хөрөнгийн зардал	11,528.8
6	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	166,192.6 146,367.6 19,825.0
7	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дарга Урсгал зардал	5,571.7 5,571.7
8	Улсын ерөнхий прокурор Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	110,621.1 99,272.8 11,348.3
9	Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга Урсгал зардал	18,849.9 18,849.9
10	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	44,294.5 43,413.4 881.1
11	Авлигатай тэмцэх газрын дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	48,006.0 45,347.9 2,658.2
12	Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	14,727.6 13,835.1 892.5
13	Төрийн албаны зөвлөлийн дарга Урсгал зардал	7,554.9 7,554.9
14	Үндэсний статистикийн хорооны дарга Урсгал зардал	21,784.5 21,784.5
15	Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга Урсгал зардал	73,210.6 73,210.6
16	Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах улсын комиссын дарга Урсгал зардал	8,314.6 8,314.6
17	Шүүхийн сахилгын хорооны дарга Урсгал зардал	4,862.1 4,862.1
18	Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	183,147.5 90,681.7 92,465.9
19	Монгол Улсын Шадар сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	363,931.8 255,364.4 108,567.4
20	Монгол Улсын Шадар сайд Урсгал зардал	5,143.1 5,143.1
21	Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	235,939.8 82,748.4 153,191.4
22	Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны дарга Урсгал зардал	14,506.6 14,506.6
23	Монгол Улсын сайд, 20 минутын хот Үндэсний хорооны дарга	116,229.2

	Хөрөнгийн зардал	116,229.2
24	Монгол Улсын сайд, Боомтын сэргэлтийн Үндэсний хорооны дарга Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	11,176.3 5,713.2 5,463.1
25	Гадаад харилцааны сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	207,047.1 193,347.1 13,700.0
26	Сангийн сайд Урсгал зардал үүнээс: Зээлийн хүүгийн төлбөрт Хөрөнгийн зардал Гадаад зээл, тусламжаас санхүүжих зардал	5,594,295.3 2,533,689.1 1,173,620.2 293,606.2 2,767,000.0
27	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	1,406,724.4 1,279,536.7 127,187.7
28	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	61,794.3 21,794.3 40,000.0
29	Батлан хамгаалахын сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	617,877.5 557,285.9 60,591.7
30	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	240,267.2 219,729.5 20,537.7
31	Боловсролын сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	4,144,822.6 3,427,417.7 717,404.9
32	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	3,966,463.5 3,917,705.4 48,758.1
33	Зам, тээврийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	817,649.9 24,320.3 793,329.6
34	Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	574,260.6 330,626.7 243,634.0
35	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	430,898.7 10,605.8 420,293.0
36	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	679,072.5 555,484.2 123,588.3
37	Цахим хөгжил, инновац, харилцаа холбооны сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	87,490.3 71,067.3 16,423.0
38	Эрчим хүчний сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	469,464.1 242,170.1 227,294.0

39	Эрүүл мэндийн сайд Урсгал зардал Хөрөнгийн зардал	1,657,121.7 1,376,042.7 281,079.0
-----------	--	--

6.2.Монгол Улсын төсвөөс 2024 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагчид эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр доор дурдсан хэмжээтэй санхүүжилт олгоно:

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Дүн /сая төгрөгөөр/
1	Сангийн сайд	162,278.2
2	Боловсролын сайд	31,036.3
3	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	50,285.5
4	Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын сайд	5,000.0

5/16-18 дугаар зүйл:

16 дугаар зүйл.2024 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсөвт доор дурдсан хэмжээтэй санхүүгийн дэмжлэг олгоно:

Д/д	Аймаг	Олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Архангай	33,831.9
2	Баян-Өлгий	22,080.6
3	Баянхонгор	34,182.5
4	Булган	10,232.3
5	Говь-Алтай	26,065.0
6	Дундговь	18,195.6
7	Завхан	37,581.9
8	Өвөрхангай	27,680.8
9	Сүхбаатар	13,917.6
10	Төв	16,840.6
11	Увс	30,877.0
12	Ховд	12,982.1
13	Хөвсгөл	37,957.8
14	Хэнтий	38,777.6
15	Говьсүмбэр	6,836.4
Нийт дүн		368,039.7

17 дугаар зүйл.2024 оны төсвийн жилд орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт доор дурдсан хэмжээтэй орлого төвлөрүүлнэ:

Д/д	Аймаг	Төвлөрүүлэх орлогын хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Дорноговь	11,773.8
2	Дорнод	2,619.1
3	Өмнөговь	1,419,975.6
4	Сэлэнгэ	2,308.0
5	Дархан-Уул	1,355.1
6	Улаанбаатар	19,590.5
7	Орхон	137,661.3
Нийт дүн		1,595,283.5

18 дугаар зүйл.2024 оны төсвийн жилд Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сан болон улсын төсвөөс Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг доор дурдсан хэмжээтэй байна:

Д/д	Аймаг	Шилжүүлгийн хэмжээ /сая төгрөгөөр/
1	Архангай	12,690.8
2	Баян-Өлгий	11,949.5
3	Баянхонгор	21,577.0
4	Булган	14,228.4
5	Говь-Алтай	17,357.4
6	Дорноговь	42,708.1
7	Дорнод	25,422.0
8	Дундговь	15,880.4
9	Завхан	14,700.7
10	Өвөрхангай	14,480.8
11	Өмнөговь	47,716.0
12	Сүхбаатар	18,215.7
13	Сэлэнгэ	27,768.4
14	Төв	28,366.8
15	Увс	13,069.0
16	Ховд	29,385.2
17	Хөвсгөл	16,739.1
18	Хэнтий	18,587.1
19	Дархан-Уул	20,763.4
20	Улаанбаатар	50,167.0
21	Орхон	34,710.3
22	Говьсүмбэр	7,000.3
Нийт дүн		503,483.6

2 дугаар зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын 2024 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын

болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар өөрчлөн найруулсугай.

3 дугаар зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 2 дугаар хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд санхүүжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт" -ыг 2 дугаар хавсралтаар өөрчлөн найруулсугай.

4 дүгээр зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Монгол Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд эргэн төлөлт хийх концессын "Барих-Шилжүүлэх" төрлөөр хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт" -ыг 3 дугаар хавсралтаар өөрчлөн найруулсугай.

5 дугаар зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн "18,359,777.4" гэснийг "20,173,724.9" гэж, 7 дугаар зүйлийн "20,753,857.3" гэснийг "22,677,835.3" гэж, 8 дугаар зүйлийн "3,359,350.2" гэснийг "3,833,414.6" гэж, 10 дугаар зүйлийн "513,710.9" гэснийг "478,553.6" гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн "3,414,050.7" гэснийг "3,951,799.6" гэж, 12.2 дахь хэсгийн "1,225,000.0" гэснийг "2,209,000.0" гэж, 13 дугаар зүйлийн "3,286,546.7" гэснийг "1,940,399.6" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

6 дугаар зүйл.Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ НАРЫН 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР, ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ
ЧАНАРЫН БОЛОН ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Д/д	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	Хөтөлбөр	Хөтөлбөрийн зорилт, хүрэх үр дүн	Шалгуур үзүүлэлтийн дугаар	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин он	Суурь түвшин	2024 оны зорилтот түвшин	
1	МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА									
	70101 Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн бодлого, үйл ажиллагаа									
	1.1	1.1.1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан үндэсний хөтөлбөр, чуулган, форум, уулзалт, хөтөлбөрт арга хэмжээ болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн төрийн айлчлал, бусад арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.							
			70424 Дотоод, гадаад шуурхай мэдээллийн үйл ажиллагаа							
	1.2	1.2.1	Монгол Улсын иргэд, олон нийт, байгууллага, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийг дотоодод болон гадаадын улсад болж байгаа үйл явдлын мэдээллээр тогтмол, шуурхай хангана.							
		1.2.2	Монгол Улсын гадаад, дотоод бодлого, түүх, өв, соёл, уламжлал, хөгжил дэвшлийг гадаадын улсад тогтмол мэдээлж сурталчлан таниулна.							
			МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА							
	70102 Хууль тогтоох, хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих									
	2	2.1	2.1.1	Хууль тогтоомжийн төслийг Байнгын хорооны болон Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлж батлуулна.	2.1.1.1	Хууль тогтоомжийн төсөл	тоо	2022	Хуулийн төсөл-557, тогтоолын төсөл-84	Суурь түвшнээс доошгүй
			2.1.2	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үр дагаврын үнэлгээ хийж эрх зүйн орчныг сайжруулах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2.1.2.1	Хяналтад авах хууль тогтоомж	тоо	2022	Хууль-154, тогтоол- 107, Байнгын хорооны тогтоол-109	Суурь түвшнээс доошгүй
3	МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДАРГА									
	70404 Үндсэн хуулийн биелэлтэд дээд хяналт тавих									
	3.1	3.1.1	Үндсэн хуулийн биелэлтэд дээд хяналт тавина.	3.1.1.1	Өргөдөл, мэдээлэл, хүсэлтийг хуульд нийцүүлэн хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн байдал	хувь	2021	100	90<	
				3.1.1.2	Бага суудлын хуралдаанаар гомдлыг хуульд нийцүүлэн хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн байдал	хувь	2021	100	90<	
3.1.1.3				Дунд, их суудлын хуралдаанаар маргааныг хуульд нийцүүлэн хуулийн хугацаанд хянан шийдвэрлэсэн байдал	хувь	2021	100	90<		
4	УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ									
	4.1	4.1.1	Шүүн таслах ажиллагааны чанар, тэгш, хүртээмжтэй байдлыг дээшлүүлж шуудаг, шуурхай шүүхээр шүүлгэх иргэдийн эрхийг хангана.	4.1.1.1	Хяналтын шатны журмаар хуулийн хугацаанд хянан шийдвэрлэсэн хэргийн эзлэх хувь	хувь	2023	84.3	93.0	
ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА										
5	5.1	70701	Шүүхийн бие даасан, хараат бус байдлыг хангах	5.1.1.1	Хэрэг маргаан шийдвэрлэлтийн хувь	хувь	2022	78.1	79.0	
										ШҮҮХИЙН САХИЛГЫН ХОРООНЫ ДАРГА
6	6.1	70714	Сахилгын хэрэг шалгах, хянан шийдвэрлэх							

	6.1.1	Шүүгчийн ёс зүй, сахилгатай холбоотой өргөдөл, мэдээллийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэнэ.	6.1.1.1	Улсын хэмжээнд өргөдөл, мэдээллийн шийдвэрлэлт	хувь	2022	96.5	97.0	
ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН ДАРГА	70409 Хүний эрхийн хэрэгжилтэд хяналт тавих								
	7.1.1	Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх илтгэлийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлнэ.	7.1.1.1	Хүргүүлэх илтгэл	тоо	2023	1	1	
	7.1.2	Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдсөн асуудлаарх гомдлыг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэнэ.	7.1.2.1	Гомдол шийдвэрлэлт	хувь	2022	95.0	95.0	
	7.1.3	Комиссын зөвлөмж, гишүүний шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт тавина.	7.1.3.1	Зөвлөмж, шаардлагын хэрэгжилт	хувь	2022	80.0	85.0	
	7.1.4	Хөндсэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавина.	7.1.4.1	Хэрэгжилтэд хяналт тавих хууль тогтоомж	тоо	2022	3	4	
	7.1.5	Хүний эрхийн боловсролыг дэмжиж, түгээн дэлгэрүүлнэ.	7.1.5.1	Сургалт	цаг	2022	2,236	2,700	
	7.1.6	Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны тайланг Улсын Их Хуралд хүргүүлнэ.	7.1.6.1	Тайлан	тоо	2022	1	1	
	7.1.7	Эмэгтэйчүүдийг алгалцах бүх хэлбэрийг устгах зөвлөмжийн биелэлтийг хангуулна.	7.1.7.1	Зөвлөмжийн хэрэгжилтийн үнэлгээ	тоо	2022	1	1	
	УЛСЫН ЕРӨНХИЙ ПРОКУРОР								
	70703 Прокурорын хяналт								
8	8.1.1	Эрүүгийн хууль болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавина.	8.1.1.1	Хэргийн хяналт, шийдвэрлэлтийн тайлан	тоо	2021	1	1	
	8.1.2	Ял эдлүүлэх үйл ажиллагаа хуулиар тогтоосон нөхцөл, журмын дагуу явагдаж байгаа эсэхэд хяналт тавина.	8.1.2.1	Шалгалт, судалгаа, танилцах ажиллагааны тоо	тоо	2021	7,407	7,450	
	8.1.3	Зөрчлийн тухай хууль болон Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавина.	8.1.3.1	Зөрчлийн талаарх гомдол, мэдээлэл, хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэсэн зөрчлийн тоо	тоо	2021	2,698,521	2,650,000	
	МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ АКУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ЗӨВЛӨЛИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА								
9	70706 Үндэсний аюулгүй байдлыг сахин хамгаалах								
	9.1	9.1.1	Үндэсний язгуур ашиг сонирхол, үндэсний аюулгүй байдалд нөлөөлөх дотоод, гадаад хүчин зүйлийг судалж, дүн шинжилгээ хийж, үнэлэлт дүгнэлт өгч зөвлөмж боловсруулна.	9.1.1.1	Судалгаанд үндэслэсэн бодлогын зөвлөгөө	тоо	2022	216	100
		9.1.2	Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй мэдээлэл, санал, бодлогын зөвлөмжөөр хангана.	9.1.2.1	Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмж	тоо	2022	20	10
	МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ АУДИТОР								
10	70402 Төрийн аудитын үйлчилгээ								
	10.1	10.1.1	Аудитын чанарыг сайжруулна.	10.1.1.1	Санхүүгийн аудит	тоо	2022	6,618	6,634
				10.1.1.2	Санхүү нийцлийн аудитын үр өгөөж	төгрөг	2022	T	T+3%
				10.1.1.3	Гүйцэтгэл нийцлийн аудит	тоо	2022	108	184
				10.1.1.4	Гүйцэтгэл нийцлийн аудитын үр өгөөж	төгрөг	2022	T	T+3%
	10.1.2	Төрийн аудитын мэдээллийн ил тод байдлын үнэлгээг нэмэгдүүлнэ.	10.1.2.1	Зохихон байгуулах арга хэмжээ	тоо	2022	T	T<	
			10.1.2.2	Үнэлгээний аргачлал, журам, заавар	тоо	2022	T	T<	
			10.1.2.3	Сайтын хяналт	тоо	2022	T	T<	
	10.1.3	Төрийн аудитын хараат бус байдлыг бэхжүүлж, төрийн аудитын байгууллагын хүний нөөцийн чадварыг сайжруулна.	10.1.3.1	Төрийн аудитын байгууллагын урт болон дунд хугацааны хөгжлийн төлөвлөгөөний тухайн оны хэрэгжилт	хувь	2022	85.8	90.1	
	АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗРЫН ДАРГА								
11									

15		статистик мэдээллээр тогтмол хангана.	14.1.2.2	Сарын бюлетьень, танилцуулга	тоо	2023	36	36
			14.1.3.1	Инфографик	тоо	2023	20	20
	14.1.3	Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн санг баяжуулж, тооллого, судалгааны хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	14.1.3.2	Тооллого, судалгаа	тоо	2023	10	10
			14.1.3.3	Мэдээллийн нэгдсэн сан 1212.mn-д байршуулах тайлан	тоо	2023	850	850
	14.1.4	Статистикийн мэдээллийн арга зүй, аргачлалыг олон улсын стандартад нийцүүлж боловсронгуй болгоно.	14.1.4.1	Шинэ болон шинэчлэн сайжруулах аргачлал	тоо	2023	6	6
	14.1.5	Нийгэм, эдийн засгийн салбаруудын судалгааны хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	14.1.5.1	Нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтээр хийх судалгааны тоо	тоо	2023	35	35
16	14.1.6	Сэдэвчилсэн болон түүвэр судалгаа, тооллогын мэдээллээр бодлого боловсруулагчид, хэрэглэгчдийг хангана.	14.1.6.1	Тооллого	тоо	2023	2	2
			14.1.6.2	Судалгаа	тоо	2023	3	3
	СОНГУУЛИЙН ЕРӨНХИЙ ХОРООНЫ ДАРГА							
	70403 Бүх шатны сонгууль зохион байгуулах							
	15.1.1	Сонгох, сонгогдох эрхийг хангаж сонгогчийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	15.1.1.1	Санал өгсөн сонгогчийн нийт сонгогчдоод эзлэх хувь	хувь	2021	59.3	60.5
	15.1.2	Сонгууль зохион байгуулах үйл ажиллагаанд оролцогчдын чадавхыг сайжруулна.	15.1.2.1	Байнгын бус ажиллагаатай сонгуулийн байгууллагад ажиллах төрийн албан хаагч болон даамалд зориулсан сургалт	тоо	2021	22	44
17	15.1.3	Сонгогчдын боловсролыг дээшлүүлнэ.	15.1.2.2	Байнгын бус ажиллагаатай сонгуулийн байгууллагад ажиллах төрийн албан хаагч болон даамалд зориулсан гарын авлага	тоо	2021	5	8
	15.1.4	Сонгуулийн мэдээллийн хүртээмж, найдвартай байдлыг бэхжүүлнэ.	15.1.3.1	Сурталчилгааны материал	тоо	2022	3	4
			15.1.4.1	Улсын Их Хурлын сонгуулийн мэдээллийн сан	тоо	2020	22	22
			15.1.4.2	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн мэдээллийн сан	тоо	2020	22	22
	ЦАГААТГАХ АЖЛЫГ УДИРДАН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ УЛСЫН КОМИССЫН ДАРГА							
	72204 Улс төрийн хилс хэрэгт хэлмэгдэгсдийг цагаатгах үйл ажиллагаа							
17	16.1.1	Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд хуулийн хэрэгжилтийг хангана.	16.1.1.1	Улс төрийн хилс хэрэгт хэлмэгдэгчдийг олж тогтоох зорилгоор шалгах хэрэг, материалын тоо	тоо	2022	190	220
	16.1.2	Улс төрийн хилс хэрэгт хэлмэгдэгчдийн нөхөн төлбөр авах эрхийг хангана.	16.1.2.1	Шүүхийн шийдвэрийн дагуу олгох нөхөх олговор	тоо	2022	316	155
	16.1.3	Соён гэгээрүүлэх олон талт үйл ажиллагааны хүртээмжийг нэмэгдүүлж, хэлмэгдүүлэлт давтагдахаас урьдчилан сэргийлнэ.	16.1.3.1	"Хэлмэгдэгчдийн дурсгалд зориулах ногоон төгөл"-ийг байгуулах аймаг, нийслэлийн салбар комисс	тоо	2022	13	5
			16.1.3.2	Соён гэгээрүүлэх чиглэлээр бэлтгэх мэдээллийн тоо	тоо	2022	30	30
	МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД							
	70426 Төрийн өмчийн эрхийг хэрэгжүүлэх							
17	17.1.1	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн засаглалыг сайжруулж, үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.	17.1.1.1	Төрийн өмчит компанийн засаглалын үнэлгээ /Компанийн засаглалын дундаж үнэлгээ/	хувь	2021	53.9	80.0
			17.1.1.2	Олон нийтийн шууд хяналтад оруулах төрийн өмчит компани	тоо	2021	1	2
	17.1.2	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулна.	17.1.2.1	Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн эд, хөрөнгийн мэдээллийн нэгдсэн систем хөгжүүлэлтийн явц	хувь	2021	40.0	90.0
			17.1.2.2	Улсын үзлэг тооллогын мөрөөр авах арга хэмжээний хэрэгжилт	хувь	2021	97.0	98.0
	17.1.3	Төрийн өмчид тавих төрийн хяналтыг сайжруулж, хариуцлагын тогтолцоог	17.1.3.1	Төрийн өмчид хийгдэх хяналт, шалгалт	тоо	2021	35	35

		боловсронгүй болгоно.	17.1.3.2	Хууль, эрх зүйн шинэчлэлтийн арга хэмжээний хэрэгжилт	хувь	2021	70.0	90.0
	72201	Жендэрийн тэгш байдлыг хангах			тоо, хувь			
	17.2.1	Бүх нийтэд хүний эрх, жендэрийн боловсрол олгох үндэсний тогтолцоог бүрдүүлнэ.	17.2.1.1	Сургалтад хамрагдах хүний тоо болон салбар, орон нутгийн жендэрийн бодлого, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь /хүйсээр/	тоо	2021	Сургалт-багш-154, удирдах ажилтан-65, төрийн албан хаагч-80, төлөвлөгөөний хэрэгжилт-50 хувь	
	17.2.2	Яамдын жендэрийн бодлого болон аймаг, нийслэл, дүүргийн жендэрийн дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангана.	17.2.2.1	Орон нутгийн жендэрийн тэгш байдлыг хангах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө	тоо	2021	30	31
	17.2.3	Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар олон нийтийн ойлголт, мэдлэгийг дээшлүүлнэ.	17.2.3.1	Хэвлэл мэдээллийн байгууллагад чиглэсэн жендэрийн мэдрэмжтэй редакцин бодлогын сургалт, оролцогчид /хүйсээр/	тоо	2021	Сургалт-5, оролцогч-115	Сургалт-9, оролцогч-215
17.2	17.2.4	Эмэгтэйчүүдийн улс төрийн манлайллын сүлжээг өргөжүүлж жендэрийн тэгш байдлын талаар улс төрийн нам, олон нийтийн ойлголт, хандлагыг нэмэгдүүлнэ.	17.2.4.1	Жендэрийн сургалтын модулийг нэвтрүүлэх сэтгүүлч, нийгмийн ажилтан, эрх зүйч бэлтгэдэг их, дээд сургууль	тоо	2021	Хөтөлбөр-1, модуль-2 бэлтгэсэн	Их, дээд сургууль-32
	17.2.5	Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлогыг хэрэгжүүлэх эдийн засаг, эрх зүйн баталгааг бэхжүүлнэ.	17.2.5.1	Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах чиглэлээр хэрэгжүүлсэн сайн туршлагын талаарх сурталчилгаа	тоо	2021	3	5
	71504	Газрын зураглал, кадастр	17.2.5.2	Жендэрийн мэдрэмжтэй ажлын байр бий болгоход чиглэсэн бодлогын баримт бичиг	тоо	2021	Бодлогын төсөл	Батлагдсан бодлого-1
17.3	17.3.1	Газрын нэгдмэл сангийн удирдлага мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлнэ.	17.3.1.1	Мэдээллийн цахим систем нэвтрүүлэлт	хувь	2022	70.0	80.0
	МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД							
	70708	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх			хувь			
18.1	18.1.1	Гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны чанар үр, нөлөөг дээшлүүлнэ.	18.1.1.1	Байгалийн болон хүний хүчин зүйл, техникийн гаралтай гамшгийн төрөл тус бүрээр аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад, хийх эрсдэлийн үнэлгээ	хувь	2021	13.0	10.0
			18.1.1.2	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, гамшгаас хамгаалах хяналт шалгалтын тоо	тоо	2021	34,419	38,191
			18.1.1.3	Тусгай зориулалтын багаж, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлийн хангалт	хувь	2021	60.0	80.0
			18.1.1.4	Аврах ажиллагааны биелэлт	хувь	2021	90.0	90.0
18	70201	Эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөлт						
18.2	18.2.1	Бүс, орон нутгийн хөгжлийг нэмэгдүүлнэ.	18.2.1.1	Орон нутгийн хөгжлийн индекс	оноо	2021	0.532	0.581
	71201	Чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх						
18.3	18.3.1	Чөлөөт бүсүүдийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, хөрөнгө оруулалт татна.	18.3.1.1	Чөлөөт бүсүүдийн дэд бүтцийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт	хувь	2022	-	100
	70407	Стандартчилал, хэмжил зүй						
18.4	18.4.1	Стандартчилал, тохирлын найдвартай байдлыг хангана.	18.4.1.1	Шалгалт тохируулгад хамруулах хэмжих хэрэгсэлийн тоо	мянган нэгж	2021	8.1	8.1
			18.4.1.2	Загварын туршилтад хамруулан улсын бүртгэлд бүртгэх хэмжих хэрэгсэлийн тоо	тоо	2021	63	63

			18.4.1.3	Элжит баталгаажуулалтад заавал хамруулах хэмжих хэрэгслийн тоо	мянган нэгж	2021	265.9	265.9
			18.4.1.4	Чанарын удирдлагын тогтолцооны баталгаажуулалтад хамруулах байгууллага, аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	2021	162	162
			18.4.1.5	Үндэсний стандартад олон улс, бүс нутгийн дэвшилтэт стандартын эзлэх хувь	хувь	2021	41.5	41.5
	МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД							
	70201 Эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөлт							
19.1	19.1.1	Гадаад худалдааг хөнгөчилж, экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулж байгаа хугацааг бууруулна.	19.1.1.1	Экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулах хугацаа	цаг	2022	302	72
	19.1.2	Гадаад худалдаа, экспорт хийх таатай нөхцөл, Боломжийг бүрдүүлнэ.	19.1.2.1	Засгийн газар хооронд байгуулах хэлэлцээр	тоо	2022	2	6
	70410 Зах зээлийн өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн эрхийн хамгаалалт							
19.2	19.2.1	Зах зээлдэх шударга өрсөлдөөний хяналт, зохицуулалтыг сайжруулж, хэрэглэгчийн эрхийг хамгаална.	19.2.1.1	Төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналт	тоо	2021	40	40
			19.2.1.2	Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас гаргасан өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлт	хувь	2021	100	100
			19.2.1.3	Зүй ёсны монопол болон давамгайл байдлтай аж ахуй эрхлэгчээр тогтоох судалгааны дагуу илрүүлсэн зөрчил хянан шийдвэрлэлт	хувь	2021	100	100
			19.2.1.4	Нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд нөлөө үзүүлдэг салбараас сонгон хийх өрсөлдөөний судалгаа	тоо	2021	15	2<
			19.2.1.5	Хууль тогтоомжийн сурталчилгаа	тоо	2021	15	15
МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН САЙД								
20.1	70201 Эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөлт							
	20.1.1	Дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээг тодорхойлно.	20.1.1.1	Бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг	тоо	2022	1	2
	70428 Оюуны өмчийн эрхийн баталгаажуулалт							
20.2	20.2.1	Хувийн өмч, хөрөнгө оруулалт, оюуны өмчийн эрхийн хамгаалалтыг сайжруулна.	20.2.1.1	Оюуны өмчийн бүтээлийн сан бүрдүүлэлт /аж үйлдвэрийн өмч, зохиогчийн эрх, оюуны өмчийн гэрээ хэлэлцээрийн баталгаажилт/	тоо	2022	4,200	4,950
			20.2.1.2	Оюуны өмчийн мэдээлэл, хийх сургалт, гаргах лавлагаа	тоо	2022	70	80
			20.2.1.3	Хяналт тавьж шийдвэрлэх оюуны өмч	тоо	2022	450	400
	71805 Шинжлэх ухаан, технологи							
20.3	20.3.1	Судалгаа боловсруулалтын ажлын нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх үр нөлөө, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлнэ.	20.3.1.1	Судалгаа хөгжүүлэлтийн ажил	тоо	2022	1,400	1,550
	20.3.2	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны менежментийг боловсронгуй болгож, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлнэ.	20.3.2.1	Хэвлүүлсэн бүтээл /дотоод, гадаадад/	тоо	2022	12,508	12,610
МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА								
	70413 Төр, засгийн аж ахуйн үйлчилгээ							
21.1	21.1.1	Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй, хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлж, олон улсын чанарын менежментийн стандартыг хангуулна.	21.1.1.1	MNS-ISO 9001:2016 стандартын шаардлагыг хангасан байдал	хувь	2022	100	100
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД								
	71403 Ойжуулалт							
22.1	22.1.1	Зориудаар ойжуулах, байгалийн сэргэн ургалтыг дэмжихэд чиглэсэн үйл ажиллагааг идэвхүүлнэ.	22.1.1.1	Ойжуулж, нөхөн сэргээлт хийх талбайн хэмжээ /мод тарж ургуулах талбайн хэмжээ/	мянган га	2022	7.1	7.9
			22.1.1.2	Худалдан авах таримал ой /талбайн хэмжээ/	мянган га	2022	-	20.0
			22.1.1.3	Дэмжлэг авсан мод үржүүлгийн газрын суулгачын тоо	мянган ширхэг	2022	10.0	50.0

	22.1.2	Ой хамгаалах менежментийг сайжруулж, ойн хомсдол, доройтлыг бууруулна.	22.1.2.1	Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх талбай	мянган га	2022	165.0	230.0
			22.1.2.2	Ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа хийгдэх талбай	сая га	2022	2.0	2.0
			22.1.2.3	Ой зохион байгуулалтын ажил хийгдэх талбай	сая га	2022	1.6	5.0
			22.1.2.4	Нийт ойн талбайд эзлэх түймрээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах ажил хийгдэх талбай	хувь	2022	5.0	5.0
			22.1.3.1	Ойн төлөв байдлыг сайжруулах арчилгаа, цэвэрлэгээ хийгдэх талбай	мянган га	2022	0.3	4.0
22.2	22.2.2	Цөлжилтийн хүчтэй, нэн хүчтэй зэрэглэл бүхий аймгуудын нутагт газрын доройтлыг бууруулах, нөхөн сэргээх, элсний нүүлтийг сааруулах арга хэмжээ авна.	22.2.1.1	Биологийн нөхөн сэргээлт хийх жишиг талбай	га	2022	773	1,000
			22.2.1.2	Техникийн нөхөн сэргээлт хийх талбай	га	2022	2,189	2,500
			22.2.1.3	Эдгэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн хяналтын тооллого хийгдэх талбай	га	2022	8,000	8000<
			22.2.2.1	Байгалийн ургамлыг нөхөн сэргээж тарималжуулах талбайн хэмжээ	га	2022	50	100
			22.2.2.2	Цөлжилтийг сааруулах, элсний нүүлтээс хамгаалах зурвас байгуулах талбайн хэмжээ	га	2022	10	50
22.3	22.3.2	Хот, суурин газрын хүн амын ус хангамжийн болон үйлдвэрлэлийн усны эх үүсвэр, нөөцийг баталгаажуулна.	22.2.2.3	Бэлчээрийн талбайг хашиж хамгаалан, ургамлан нөмрөгийг нөхөн сэргээх талбайн хэмжээ	га	2022	-	50
			71404 Усны нөөц, нуур, гол мөрний менежмент					
			22.3.1.1	Гол, горхи, булаг, шанд, рашааны ундаргын эхийг хамгаалах ажлыг эрчимжүүлж, гол мөрний болон хур бороо, цас, мөсний усыг хуримтлуулах, усан сан, хөв цөөрөм шинээр барих зэргээр усны хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	тоо	2022	-	7
			22.3.1.2	Эх, ундаргыг нь хамгаалах горхи, булаг шанд	тоо	2021	2,936	3,900
			22.3.2.1	Хүн амын унд, ахуйн ус хангамжийн эх үүсвэрийг тогтоох хот, суурин газар	тоо	2022	1	5
22.4	22.3.2	Усны нөөцийг бохирдож, хомсгохоос хамгаалж, галаргын болон газрын доорх усны хяналт шинжилгээний ажлыг хэрэгжүүлсэн байна.	22.3.2.2	Гидрогеологийн дунд маслтаб /1:200000/-ын зураглал шинээр хийх талбай	хувь	2022	15.3	17.0
			22.3.2.3	Рашааны ордын нөөцийн дахин үнэлгээ хийх орд	тоо	2022	2	4
			22.3.3.1	Туул голын хурдсыг цэвэрлэх хэмжээ /цэвэрлэсэн голын хурдсын уртын хэмжээ/	км	2022	-	5
			22.3.3.2	Аймаг, нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа ус бохирдуулагчийн тооллогын тайлан	тоо	2022	-	320<
			22.3.3.3	Хяналт шинжилгээ/сүлжээнд холбоосон болон сүлжээг өргөжүүлсэн цооног/	тоо	2022	309	344
22.4	22.4.1	Улсын тусгай хамгаалалтад авах цэнгэг усны нөөц, урсал бүрэлдэх эх, ойн сан бүхий газар, биологийн олон янз байдлын хувьд чухал газар нутгийн хүрээг нэмэгдүүлж, сүлжээг өргөжүүлнэ.	22.3.3.4	Урсгал засвар хийх газрын доорх усны хяналт-шинжилгээний цооног	тоо	2022	-	50
			71405 Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалт					
			22.4.1.1	Улсын тусгай хамгаалалтад авах газар нутгийн хэмжээ/нийт газар нутагт эзлэх талбай/	хувь	2022	21.0	23.0
			22.4.1.2	Тусгай хамгаалалтад авахаар судалгаа хийсэн газар нутгийн хэмжээ	мянган га	2022	600.0	600.0
			22.4.1.3	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн экосистемийн үнэ цэн, ач холбогдлыг олон нийтэд сурталчлан таниулах үйл ажиллагаа /судалгааны тайлан, арга хэмжээний тайлан/	тоо	2022	1	2
22.4	22.4.2	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн олон талын оролцоотой хамгааллын менежментийг бэхжүүлнэ.	22.4.2.1	Аялал жуулчлалын нөөц, даашыг тодорхойлох судалгаа хийсэн тусгай хамгаалалттай газрууд	тоо	2022	10	10
			22.4.2.2	Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө батлан хэрэгжүүлсэн тусгай хамгаалалттай газрууд	тоо	2022	11	12

			22.4.2.3	Хамгааллын менежментийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа тусгай хамгаалалттай газрууд /нэмэгдэх тоо/	Тоо	2022	4	1
	71412	Хүрээлэн буй орчны судалгаа, шинжилгээ						
22.5	22.5.1	Ашиглалтад өртөмтгий ургамал, амьтны биологийн болон ашиглалтын нөөцийг тогтоож, экологи-эдийн засгийн үнэлгээг шинэчилнэ.	22.5.1.1	Судалгаанд хамрагдах ургамал газарзүйн тойрог, ургамлын зүйл	тойргийн / зүйлийн тоо	2022	150/2	300/ 7
	22.5.1.2		Олон улсын улаан дансны үнэлгээгээр үнэлсэн ургамлын зүйл	Тоо	2022	500	1500	
	22.5.1.3		Экологи-эдийн засгийн үнэлгээг тогтоосон ургамлын зүйл	Тоо	2022	2,500	3,000	
	22.5.1.4		Шинээр нөөц тогтоосон амьтны зүйл	Тоо	2022	2	2	
	22.5.2	Нэн ховор, ховор амьтан, ургамлыг хамгаалах, нөхөн сэргээх, генийн санг хадгалахад чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	22.5.2.1	Хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд хамрагдах нэн ховор, ховор амьтан, ургамал	Тоо	2022	5	4 /ургамал 2, амьтан 2/
			22.5.2.2	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн хэрэгжилт	хувь	2022	28.0	40.0
			22.5.2.3	Генетик нөөц, түүнтэй холбоотой уламжлалт мэдлэгийг бүртгэлжүүлэх чадавхын сургалтад хамрагдах хүний тоо	Тоо	2022	80	100 <
			22.5.2.4	Харь зүйлийн эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн тайлан /тосны ургамал, шилжмэл гентэй ургамлын тариалангийн талбайд хийсэн эрсдэлийн үнэлгээ/	Тоо	2019	1	1
	71406	Хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтол						
22.6	22.6.1	Орчны чанар, төлөв байдал, бохирдолд нөлөөлөх хүчин зүйлийн иж бүрэн судалгааг хийж, бохирдлын эрсдэлийг бууруулна.	22.6.1.1	Улаанбаатар хотын агаар дахь PM2.5 тоосонцрын агууламж /жилийн дундаж агууламжийн хэмжээ/	мкг/м3	2022	41	31
	22.6.1.2		Агаарын чанарын иж бүрэн автомат суурин харуул суурилуулсан аймаг, суурин /суурин харуулын тоо/	Тоо	2022	2	5	
	22.6.1.3		Бохирдол өндөртэй голуудад хийх цэвэрлэгээ /цэвэрлэх голын урт/	км	2022	-	30	
	22.6.1.4		Хөвсгөл нуурын бохирдлын эрсдэлийг бууруулах ажлын гүйцэтгэл	хувь	2022	40.0	70.0	
	22.6.2	Байгаль, ээлтэй, дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэх замаар бүх төрлийн эх үүсвэрээс ялгарах бохирдуулах бодисын хаягдал, ялгарлыг бууруулна.	22.6.1.5	Хөрсний нягтийн бохирдлын судалгаа /Улаанбаатар хотын хэмжээнд судалгаа хийх талбайн хэмжээ/	мянган км2	2022	-	4.7
			22.6.2.1	Шинээр барьсан аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах агуулах	Тоо	2022	16	21
			22.6.2.2	Эко тэмдэг, ногоон гэрчилгээ олгож, дэмжлэг үзүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага	Тоо	2022	16	36
			22.6.2.3	Ногоон зээл авсан зээлдэгчид /иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага/	Тоо	2022	700	1,000
	71408	Ус цаг уур, орчны шинжилгээ						
22.7	22.7.1	Цаг агаарын урьдчилсан мэдээний чанарыг сайжруулна.	22.7.1.1	Цаг агаарын аюултай үзэгдлийн урьдчилан илрүүлэлт /мэдээний таарц/	хувь	2022	88.7	89.0
	22.7.1.2		Цаг агаарын урьдчилсан мэдээ /мэдээний таарц/	хувь	2022	87.5	88.3	
	22.7.1.3		Мэдээг интернэтээр дамжуулах өртөө харуулын эзлэх хувь	хувь	2022	30.3	100	
	22.7.2	Цаг агаарын мэдээлэл дамжуулалтын чанарыг сайжруулна.	22.7.2.1	Автомат хэмжих хэрэгсэлээр хэмжсэн цаг агаарын мэдээллийг 1 минут тутам төв серверт дамжуулах өртөө харуулын эзлэх хувь	хувь	2022	-	100
	22.7.2.2		Шинээр байгуулагдах цаг уурын өртөөнд хоногт 8 удаа хийх цаг уурын үндсэн үзүүлэлтүүдийн хэмжилт	Тоо	2022	-	23,360	
	22.7.3	Цаг уурын ажиглалтын өртөө, харуулд хийгдэх хэмжилтийг нэмэгдүүлнэ.	22.7.3.1	Шинээр байгуулагдах цаг уурын харуулд хоногт 3 удаа хийх цаг уурын үндсэн үзүүлэлтүүдийн хэмжилт	Тоо	2022	-	4,380
			22.7.3.2	Шинээр байгуулагдах ус судлалын харуулд хоногт 2 удаа хийх цаг уурын үндсэн үзүүлэлтүүдийн хэмжилт	Тоо	2022	-	7,300

				22.7.3.3	Монгол Улсын хэмжээнд ургамлын ургалт, бэлчээрийн даац, багтаамжийн мониторинг хийх давтамжийн тоо /1 жилд/	тоо	2022	1	1
				22.7.3.4	Улсын хэмжээнд ган болох эрсдэлийн зураглал	тоо	2022	-	1
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД									
70305 Гадаад харилцааны бодлого, удирдлага									
23.1	23.1.1	Монгол Улсын гадаад бодлогыг хэрэгжүүлэх, гадаад улс төр, худалдаа, эдийн засаг, соёл, хүмүүнлэгийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	23.1.1.1	Гадаад харилцааны бодлого, удирдлагын чиглэлээр зохион байгуулах сургалт семинар	тоо	2022	5	2	
			23.1.1.2	Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр	тоо	2022	30	15	
			23.1.1.3	Зөвлөлдөх уулзалт, дугуй ширээний уулзалт	тоо	2022	15	12	
			23.1.1.4	Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээг хэвлэн нийтлэх тоо	тоо	2022	400	300	
	23.1.2	Хоёр талын харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, айлчлал, арга хэмжээний давтамжийг нэмэгдүүлнэ.	23.1.2.1	Зохион байгуулах өндөр, дээд түвшний айлчлалын тоо	тоо	2022	4	10	
23.2	70301	Гадаад улс орнууд дахь дипломат үйл ажиллагаа							
	23.2.1	Төсвийн орлогын төлөвлөгөөг батлагдсан хуваарийн дагуу төвлөрүүлнэ.	23.2.1.1	Төвлөрүүлэх орлогын хэмжээ	тэрбум төгрөг	2022	7.9	6.0	
23.3	70304	Гадаад улс оронд байгаа монгол иргэдэд туслах							
	23.3.1	Гадаад улсад байгаа Монгол Улсын иргэдийн гаргасан хүсэлтийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэнэ.	23.3.1.1	Гадаад улсад байгаа Монгол Улсын иргэдийн гаргасан хүсэлтийн шийдвэрлэлт	хувь	2022	100	100	
23.4	70303	Олон улсын хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх							
	23.4.1	ЮНЕСКО-д биет болон биет бус өвийг бүртгүүлнэ.	23.4.1.1	ЮНЕСКО-д бүртгүүлэх биет болон биет бус өв	тоо	2022	1	1	
САНГИЙН САЙД									
24.1	70202	Санхүү, төсвийн нэгдсэн удирдлага							
	24.1.1	Төсвийн ил тод байдлыг нэмэгдүүлнэ.	24.1.1.1	Олон улсын "Төсвийн нээлттэй байдал" үнэлгээ	оноо	2021	60	60 <	
24.2	70205	Татвар хураалт, орлого бүрдүүлэлт							
	24.2.1	Гаалийн хяналт, шалгалтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, гаалийн бүрдүүлэлтэд зарцуулах хугацааг бууруулна.	24.2.1.1	Улс, орон нутгийн төсөвт орох татварын орлогын төлөвлөгөөний биелэлт	хувь	2022	100	100	
			24.2.1.2	Эрсдэлийн удирдлагад суурилсан гаалийн хяналт, шалгалтын үйл ажиллагааны хэрэгжилт	хувь	2022	59.0	65.0	
			24.2.1.3	Гаалийн бүрдүүлэлтэд зарцуулах хугацааны бууралт	хувь	2022	5.0	6.0	
			24.2.2.1	Өмнөх онуудын тайлангаар ногдуулсан татварын өр барагдуулалт	хувь	2022	57.2	70.0	
	24.2.2.2	Өмнөх онуудын хяналт шалгалтаар ногдуулсан өр барагдуулалт	хувь	2022	10.4	50.0			
24.2.2	24.2.2.3	Тайлант хугацааны татварын тайлангийн ногдол өр барагдуулалт	хувь	2022	73.2	80.0			
	24.2.2.4	Татварын цөхмийн тайлан тушаалт	хувь	2022	68.0	75.0			
	24.2.2.5	"Х" тайлан тушаалтын бууралт	хувь	2022	1.0	1.0			
ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД									
70704 Цагдаа									
25.1	25.1.1	Хэргийг хэрэг бүртгэлт явуулж эхэлснээс хойш хуулийн хугацаанд шийдвэрлэнэ.	25.1.1.1	Хэргийг хэрэг бүртгэлт явуулж эхэлснээс хойш хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн байдал	хувь	2022	80.0	80.0	
			25.1.1.2	Эрэн сурвалжлагдаж байгаа хүн, эд зүйлийн илрүүлэлт	хувь	2022	50.0	50.0	
			25.1.1.3	Хэрэг илрүүлэлт	хувь	2022	50.0	65.0	
			25.1.1.4	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр авах арга хэмжээний хэрэгжилт	хувь	2022	90.0	90.0	

			25.1.1.5	Гэмт хэрэг, захиргааны зөрчил, гал түймэр, гамшиг осол, эмнэлгийн яаралтай тусламжийн хүлээн авч, дамжуулах дуудлагын бодит хувь	хувь	2022	90.0	90.0
	70711	Шүүгч болон гэрч, хохирогчийн аюулгүй байдлыг хамгаалах						
25.2	25.2.1	Гэрч, хохирогч болон шүүхийн байр, шүүх хурлын танхим, шүүгчийн хамгаалалт, шүүгчийн захирамжаар албадан авчрах ажиллагааны биелэлтийг хангуулна.	25.2.1.1	Гэрч, хохирогчийн хамгаалалт	хүний тоо	2022	70	70
			25.2.1.2	Шүүхийн байрны хамгаалалт	хувь	2022	100	100
			25.2.1.3	Шүүх хурлын танхимын хамгаалалт	хувь	2022	100	100
			25.2.1.4	Шүүгчийн хамгаалалт	хувь	2022	100	100
			25.2.1.5	Шүүгчийн захирамжаар хэрэгжүүлсэн албадлагын арга хэмжээний биелэлт	хувь	2022	85.0	85.0
	70602	Хил хамгаалах						
25.3	25.3.1	Улсын хил хамгаалалтын техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	25.3.1.1	Хил хамгаалалтад орчин үеийн холбоо, зэвсэглэл, техник, технологийн ололтын нэвтрүүлэлт	хувь	2022	3.0	5.0
			25.3.1.2	Хилийн торон саадын шинэчлэлтийн явц	хувь	2022	6.0	4.0
			25.3.1.3	Улсын хил хамгаалалтын зориулалттай инженер, техникийн байгууламж, барилга, дэд бүтцийн шинэчлэлт	хувь	2022	8.0	12.0
			25.3.1.4	Хилийн салбаруудыг байнгын цахилгааны эх үүсвэрт холбох ажил /салбарын тоогоор/	тоо	2022	6	4
			25.3.1.5	"Ухаалаг цахим" технологийн тонологдсон боомт	тоо	2022	1	3
	70705	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэл						
25.4	25.4.1	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг хангана.	25.4.1.1	Хоригдлын хөдөлмөр эрхлэлт	хувь	2022	59.0	60.0
			25.4.1.2	Мэргэжлийн сургалтад хамрагдах хоригдол	тоо	2022	350	450
			25.4.1.3	Цийдвэр гүйцэтгэлийн ажиллагаа	хувь	2022	49.0	50.0
			25.4.1.4	Хорихос өөр төрлийн ял эдлүүлэх ажиллагааны бодит биелэлт	хувь	2022	80.0	80.0
			25.4.1.5	Хорих ял эдэлж байгаа этгээд болон сэжигтнийг амбулаторийн болон урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан байдал	хувь	2022	43.0	46.0
	70406	Улсын бүртгэл, мэдээлэл						
25.5	25.5.1	Иргэн, аж ахуйн нэгжид үйлчилгээг шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэнэ.	25.5.1.1	Иргэний үнэмлэх олголт	мянган хүн	2022	250.0	300.0
			25.5.1.2	Гадаад паспорт олголт	мянган хүн	2022	350.0	350.0
			25.5.1.3	Бэлтгэсэн улсын бүртгэлийн маягт	мянган ширхэг	2022	980.0	1246.1
			25.5.1.4	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн архивын баримт шийдхэг	мянган шийдхэг	2022	460.0	480.0
			25.5.1.5	Төсөвт тавируулах орлогын хэмжээ	сая төгрөг	2022	16,900.0	45,000.0
	70707	Шүүхийн шинжилгээ						
25.6	25.6.1	Шүүхийн шинжилгээний үйл ажиллагаанд шуурхай, үнэн зөв дүгнэлт гаргах зарчмыг баримтална.	25.6.1.1	Эдийн засгийн шинжилгээний дүгнэлт	тоо	2022	169	170
			25.6.1.2	Шүүх эмнэлгийн шинжилгээний дүгнэлт	тоо	2022	41,699	40,000
			25.6.1.3	Криминалистын шинжилгээний дүгнэлт	тоо	2022	8,877	9,000
			25.6.1.4	Хими, физик, биологи, ДНХ, бактериологийн шинжилгээний дүгнэлт	тоо	2022	18,364	19,000

			25.6.1.5	Экологийн шинжилгээний дүгнэлт	Тоо	2022	92	100
25.7	70420	Цагаачлал, гадаадын иргэдийн бүртгэлийн үйлчилгээ						
	25.7.1	Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн, цагаачдын тооны зохих түвшнийг хадгалж, бүртгэл, мэдээлэл, хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгоно.	25.7.1.1	Гадаадын иргэнд олгох виз	Тоо	2022	7 956	15,000
			25.7.1.2	Хяналтад хамрагдах Монгол Улсад түр болон байнга оршин суух гадаад иргэд	Тоо	2022	2,116	7,000
25.8	70712	Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын удирдлага, зохицуулалт						
	25.8.1	Монгол Улсад шударга ёс, хууль дээдлэх зарчмыг хэрэгжүүлж, төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц хууль зүйн баталгааг бүрдүүлнэ.	25.8.1.1	Боловсруулах баримт бичиг, хуулийн төсөл	Тоо	2022	35	35
			25.8.1.2	Хянах эрх зүйн акт	Тоо	2022	1,000	1,000
			25.8.2.1	Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ	Мянган хүн	2022	160.0	180.6
			25.8.2.2	Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээ	Мянган хүн	2022	10.0	11.4
	25.8.2	Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын албан хаагчдын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	25.8.2.3	Өдрийн эмчилгээ	Мянган хүн	2022	1.0	1.2
			25.8.2.4	Оношилгоо, шинжилгээ	Мянган хүн	2022	195.0	237.4
25.9	70411	Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлт	25.8.2.5	Хилийн хөдөлгөөнт бүлгийн үзлэг	Мянга	2022	4.0	14.7
			25.9.1.1	Стандартын дагуу бүрдүүлсэн хадгаламж	Мянган нэгж	2022	15.0	5.0
	25.9.1	Төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн талаар төрөөс баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлж, иргэн, хуулийн этгээдэд архивын үйлчилгээ үзүүлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	25.9.1.2	Хэвлүүлсэн эрдэм шинжилгээ, судалгааны эмхэтгэл	Тоо	2022	6	6
25.10			25.9.1.3	Стандартын дагуу дахин боловсруулалт, нөхөн сэргээлт хийсэн хадгаламж	Мянган нэгж	2022	13.5	15.0
			25.9.1.4	Стандартын дагуу баяжуулах архивын сан хөмрөг	Мянган ширхэг	2022	10.0	10.0
	70710	Төлбөрийн чадваргүй яллагдагч, сэжигтэнд эрх зүйн тусалцаа үзүүлэх						
25.11	25.10.1	Хууль зүйн тусалцааны үйлчлэх хүрээг өргөжүүлж, төлбөрийн чадваргүй сэжигтэн, яллагдагч, ялтан, зарим эрүүгийн хэргийн хохирогч, иргэний болон захираганы зарим хэргийн төлбөрийн чадваргүй оролцогчийн хууль зүйн тусалцаа авах эрхийг хангана.	25.10.1.1	Хууль зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл авах үйлчилүүлэгч	Тоо	2022	7,687	14,000
			25.10.1.2	Өмгөөллийн үйлчилгээнд хамрагдах үйлчилүүлэгч	Тоо	2022	7,582	14,000
	70713	Эрх зүй, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын судалгаа, шинжилгээ						
25.12	25.11.1	Цагдаа, онцгой байдал, хил хамгаалах, шүүх шинжилгээ, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн албаны хүний нөөцийн чадавхыг бэхжүүлнэ.	25.11.1.1	Хөтөлбөрүүдэд хамрагдах сонгогч	Тоо	2022	2,200	2,200
	25.11.2	Хууль сахиулах салбарын судалгаа, шинжилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	25.11.2.1	Зохихон байгуулах эрх зүйн сургалт, сурталчилгаа	Тоо	2022	200	200
			25.11.2.2	Эмхэтгэсэн эрдэм шинжилгээний судалгааны ажил	Тоо	2022	30	30
25.12	70709	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх						
	25.12.1	Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлнэ.	25.12.1.1	Суурь оны хэрэгжилтийн үр дүнг дараа оны хэрэгжилтэй харьцуулсан өсөлт	хувь	2022	5.0	7.0
	25.12.2	Ерөнхий боловсролын сургуулиудын ахлах ангийн сурагчдын гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх мэдлэг, ойлголтыг сайжруулна.	25.12.2.1	Суурь оны сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоог дараа оны хамрагдах хүүхдийн тоотой харьцуулсан өсөлт	хувь	2022	5.0	7.0
	25.12.3	Малын хулгайн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх талаар малчдын мэдлэг, ойлголтыг сайжруулна.	25.12.3.1	Сургалт, сурталчилгаа хүрэх хүний тоо	Тоо	2022	400	520
	25.12.4	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, энэ төрлийн гэмт хэргийн хор уршгийн талаарх иргэдийн хууль, эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлнэ.	25.12.4.1	Сургалт, сурталчилгаа хүрэх хүний тоо	Мянган хүн	2022	10.0	30.0

	25.12.5	Олон нийтийн телевиз, радио, сонин сэтгүүл, сайт зэрэг хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран ажиллах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх хууль тогтоомжийг өргөн хүрээнд сурталчилж, иргэдийн хууль, эрх зүйн мэдлэгийг нэмэгдүүлнэ.	25.12.5.1	Сургалт, сурталчилгаа хүрэх хүний тоо	мянган хүн	2022	50.0	80.0
	25.12.6	Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлж, төрийн болон төрийн бус, олон улсын байгууллагын хамтын ажиллагааг сайжруулна.	25.12.6.1	Суурь оны хэрэгжилтийн үр дүнг дараа оны үр дүнтэй харьцуулсан өсөлт	хувь	2022	2.0	7.0
	25.12.7	Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодистой холбоотой гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдох эрсдэл бүхий зорилтот бүлгийн талаар мэдээлэл солилцох дундын мэдээллийн сэнг үйл ажиллагаандаа ашиглана.	25.12.7.1	Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиг үүрэг бүхий байгууллагаас дундын мэдээллийн санд хамрагдах байгууллага	тоо	2022	2	5
	25.12.8	Сотгуурах, мансуурах донтой хүнийг албадан болон сайн дурын үндсэн дээр эмчлэх эмчилгээний байгууллага, төвийн тоог нэмэгдүүлнэ.	25.12.8.1	Сайн дураар эмчлэх төв	тоо	2022	1	3
	25.12.9	Мансууруулах эм, сэтгэцэд, нөлөөт ургамлын тархцыг хязгаарлаж, энэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажилд ахиц гаргана.	25.12.9.1	Суурь оны хэрэгжилтийн үр дүнг дараа оны үр дүнтэй харьцуулсан өсөлт	хувь	2022	3.0	5.0
	25.12.10	Иргэд гэр бүлдээ амар тайван, аюулгүй амьдрах орчин нөхцөлийг олгох, хүүхэд эмэгтэйчүүдийг бэлгийн мөлжлөг, хүн худалдаалах гэмт хэрэгт өртөж хохирохоос урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.	25.12.10.1	Сургалт, сурталчилгаа хүрэх хүний тоо	мянган хүн	2022	100.0	120.0
	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД							
	71107 Зам тээврийн бодлого, удирдлага							
	26.1.1	Товолтот хугацаанд техникийн үзлэгт хамрагдах байдлыг нэмэгдүүлнэ.	26.1.1.1	Авто тээврийн хэрэгслийн үзлэгт оношилгооны хамгаалалт	хувь	2023	70.0	85.0
	26.1.2	Авто тээврийн үйлчилгээний эргэлтийг нэмэгдүүлнэ.	26.1.2.1	Зорчигч эргэлт	мянган хүн	2023	140,000.0	144,000.0
			26.1.2.2	Ачаа эргэлт	мянган тонн	2023	42,000.0	45,500.0
26.1	26.1.3	Байнгын ашиглалтад оруулах авто замын нийт хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	26.1.3.1	Ашиглалтад оруулах олон улс, улсын болон орон нутгийн чанартай авто зам	км	2023	450	1,100
	26.1.4	Байнгын ашиглалтад оруулах гүүрний нийт хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	26.1.4.1	Байнгын ашиглалтад оруулах гүүрний нийт хүчин чадал	урт/метр	2023	120.00	283.69
	26.1.5	Улсын чанартай авто замын сүлжээнд эзлэх хатуу хучилттай авто замын уртыг нэмэгдүүлнэ.	26.1.5.1	Хатуу хучилттай авто замын нийт авто замын сүлжээнд эзлэх хувь	хувь	2023	52.0	53.0
			26.1.6.1	Зүүнбаян-Ханги чиглэлийн төмөр замын төслийн ажлын гүйцэтгэл	хувь	2023	90.0	100.0
	26.1.6	Төмөр замын бүтээн байгуулалтыг эрчимжүүлнэ.	26.1.6.2	Гашуунсухайт-Ганцмод чиглэлийн хил дамнасан төмөр замын төслийн ажлын гүйцэтгэл	хувь	2023	-	30.0
			26.1.6.3	Шинэ төмөр замуудаар тээвэрлэх ачаа	мянган тонн	2023	2,800.0	10,000.0
26.2	71101 Авто зам							
	26.2.1	Авто зам, гүүрний аюулгүй байдлыг хангана.	26.2.1.1	Урсгал засвар, арчлалт хийх авто замын нийт хүчин чадал	км	2023	14,891.4	14,921.3
			26.2.1.2	Урсгал засвар, арчлалт хийх гүүрний нийт хүчин чадал	урт/метр	2023	15,989.4	16,098.6
	26.2.2	Авто замын барилгын болон засварын үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.	26.2.2.1	Эрдэм шинжилгээ, туршилт, судалгаа	тоо	2023	3	2
			26.2.2.2	Лабораторийн туршилт, шинжилгээний дүгнэлт	тоо	2023	1,100	1,100
26.3	71103 Төмөр зам							
	26.3.1	Төмөр замын байгууллагуудын галт тэрэгний хөдөлгөөний зохицуулалт, уялдаа холбоог сайжруулна.	26.3.1.1	Үйл ажиллагааны гүйцэтгэл	хувь	2023	98.9	100
26.4	71104 Агаарын тээвэр							
	26.4.1	Агаарын тээврийн үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ.	26.4.1.1	Олон улсын өнгөрөлтийн нислэг	мянган нислэг	2023	36.1	39.7
			26.4.1.2	Буулт, хөөрөлт	мянган нислэг	2023	16.0	20.8
			26.4.1.3	Ачаа тээвэрлэлт	мянган тонн	2023	10.0	12.0

				26.4.1.4	Зорчилч тээвэрлэлт	мянган хүн	2023	1,500.0	1,845.0
	БАТЛАН ХАМГААЛАХЫН САЙД								
27	27.1	70601	Зэвсэгт хүчний үйл ажиллагаа						
		27.1.1	Хөгжлийн бодлогын баримт бичигт заасан батлан хамгаалах салбарын зорилтыг хэрэгжүүлнэ.						
	БОЛОВСРОЛЫН САЙД								
		71801	Сургуулийн өмнөх боловсрол						
28.1		28.1.1	Сургуулийн өмнөх боловсролын тэгш хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	28.1.1.1	Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалт	хувь	2021	77.8	87.0
		28.1.1.2		5 настай хүүхдийн сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдалт	хувь	2021	93.0	100.0	
		28.1.2	Сургуулийн өмнөх боловсролын чанарт ахиц гаргана.	28.1.2.1	5 настай хүүхдийн сургуульд бэлтгэгдсэн байдлын улсын дундаж гүйцэтгэл /хүүхдийн хөгжлийн үзүүлэлт/	хувь	2021	60.7	73.0
		71802	Ерөнхий боловсрол						
28.2		28.2.1	Ерөнхий боловсролын 7-14 настай суралцагчийн суурь чадаарын түвшинд ахиц гаргана.	28.2.1.1	Унших суурь чадвар эзэмшсэн 9 дүгээр ангийн суралцагчдын гүйцэтгэлийн дундаж /монгол хэлний шалгалтын гүйцэтгэлийн дундаж/	хувь	2021	41.1	50.0
				28.2.1.2	Математикийн хичээлээр суурь чадвар эзэмшсэн 9 дүгээр ангийн суралцагчдын гүйцэтгэлийн дундаж	хувь	2021	33.7	41.0
				28.2.1.3	Гурван хичээлийн жилийн өмнө 6 дугаар ангид элссэн суралцагчдаас суурь боловсрол эзэмшсэн хувь	хувь	2021	98.4	99.2
			28.2.1.4	Ерөнхий шалгалтын анхны онооны дундаж	хувь	2022	48.05	50.0	
			28.2.2.1	Сурах бичгийн хангалтын хувь	хувь	2022	56.0	63.0	
		28.2.2	Сургалтын болон дотуур байрны орчин, нөхцөл, хэрэглэгдэхүүн, хоолны үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	28.2.2.2	Үдийн хоолны үйлчилгээнд хамрагдах ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхэд	тоо	2022	382,000	401,000
		28.2.2.3		Дотуур байранд суух хүсэлтийн дагуу амьдарч байгаа суралцагч /хүсэлт гаргасан суралцагчдаас дотуур байранд амьдарсан суралцагчдын эзлэх хувь/	хувь	2021	92.0	92.5	
				28.2.3.1	Ахлах ангийн /10 дугаар/ элсэлтийн хувь /суурь боловсрол эзэмшигчдээс ахлах ангид элссэн суралцагчдын эзлэх хувь/	хувь	2022	84.2	92.0
				28.2.3.2	Найман хичээлийн жилийн өмнө 1 дүгээр ангид элссэн суралцагчдаас суурь боловсрол эзэмшсэн хувь	хувь	2022	94.8	96.0
		28.2.3	Ерөнхий боловсролын тэгш хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	28.2.3.3	18 настай хүн амд бүрэн дунд боловсрол эзэмшсэн хүний эзлэх хувь	хувь	2022	77.1	82.0
28.2.3.4	Хоёр хичээлийн жилийн өмнө 10 дугаар ангид элссэн суралцагчдаас бүрэн дунд боловсрол эзэмшсэн хувь			хувь	2022	96.4	98.0		
28.2.4.1	Нэг компьютерт ногдох хүүхэд			тоо	2023	24	10		
28.2.4	Цахим сургалтын хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.			28.2.4.2	Цахим платформоор дамжуулж явуулдаг хичээл	тоо	2023	2	3
				28.2.4.3	Цахим сургалтад хамрагдах ерөнхий боловсролын суралцагч	тоо	2023	10,439	22,000
		71803	Дээд боловсрол						
28.3		28.3.1	Дээд боловсролын сургалтын байгууллагад тавигдах шаардлагыг олон улсын жишгт нийцүүлнэ.	28.3.1.1	Дээд боловсролын гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн норматив түвшнийг хангасан их, дунд, бага ангийн хүүхдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	тоо	2021	88	65
		28.3.2	Олон улсад өрсөлдөх ур чадвар бүхий төгсөгчийн тоог нэмэгдүүлнэ.	28.3.2.1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тэтгэлгээт хамрагдах оюутан	тоо	2021	225	166

			28.3.2.2	Засгийн газрын тэтгэлэг /Монгол Улсын Ерөнхий сайдын/-т хамрагдах оюутан	Тоо	2022	31	23
			28.3.3.1	Тэргүүлэх болон эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр суралцагчдад олгох оюутны хөгжлийн зээлд хамрагдах суралцагч	Тоо	2021	11,063	12,393
			28.3.3.2	Сургалтын төлбөрийн буцалтгүй тусламжид хамрагдах суралцагч	Тоо	2021	5,466	3,615
			71804 Мэргэжлийн боловсрол					
28.4	28.4.1	Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын хүртээмж, хамрагдахыг нэмэгдүүлнэ.	28.4.1.1	Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтад хамрагдсан суралцагчийн тухайн насны хүн амд эзлэх хувь	хувь	2021	1.87	1.9
	28.4.2		28.4.2.1	Төгсөөд ажлын байртай болсон төгсөгчийн хувь /тухайн жилд төгсөөд ажлын байртай болсон төгсөгчийг нийт төгсөгчийн тоонд харьцуулж тоолсон хувь/	хувь	2021	51.6	53.0
			28.4.2.2	Олон улсад магадлан итгэмжлэгдсэн мэргэжлийн болон техникийн боловсролын байгууллагын тоо	Тоо	2021	1	2
			71806 Насан туршийн боловсрол					
28.5			28.5.1.1	Цахим үр чадвар олгох сургалтад хамрагдах 25-45 насны иргэд	Тоо	2021	9,576	9,576
	28.5.1	Иргэдийг насан туршдаа суралцах боломжоор хангана.	28.5.1.2	Дүйцсэн хөтөлбөрөөр бага, суурь, бүрэн дунд боловсрол нөхөн олгосон хүн	Тоо	2021	5,270	5,270
			28.5.1.3	Насан туршийн суралцахуйн төвөөс үйлчилгээ авсан иргэдийн хувь /нийт хүн амд эзлэх жин/	хувь	2021	10.2	10.2
			71807 Тусгай хэрэгцээт боловсрол					
28.6			28.6.1.1	Сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээнд хамрагдсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хувь /2-5 насны сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээнд хамрагдаж байгаа нийт хүүхдэд эзлэх жин/	хувь	2021	0.5	0.5
			28.6.1.2	Ерөнхий боловсролын үйлчилгээнд хамрагдсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хувь /6-18 насны ерөнхий боловсролын үйлчилгээнд хамрагдсан нийт хүүхдэд эзлэх жин/	хувь	2021	0.8	0.8
	28.6.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчийн сургуулийн өмнөх, ерөнхий, мэргэжлийн болон техникийн, дээд болон насан туршийн боловсролд эрх тэгш суралцах боломжийг нэмэгдүүлнэ.	28.6.1.3	Мэргэжлийн болон техникийн боловсролд суралцсан хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хувь /15-45 насны мэргэжлийн болон техникийн боловсролд суралцсан нийт хүн амд эзлэх жин/	хувь	2021	1.7	1.7
			28.6.1.4	Дээд боловсролд эрх тэгш оролцсон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хувь /18-45 насны дээд боловсролд суралцсан нийт хүн амд эзлэх жин/	хувь	2021	0.3	0.3
			28.6.1.5	Насан туршийн суралцахуйн төвд боловсролын үйлчилгээнд хамрагдсан хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хувь /2-45 насны насан туршийн суралцахуйн төвд боловсролын үйлчилгээнд хамрагдсан нийт хүн амд эзлэх жин/	хувь	2021	0.5	0.5
			71808 Боловсролын бодлого, удирдлага					
28.7	28.7.1	Ерөнхий боловсролын сургалтын орчны стандарт үзүүлэлтүүдийг дээшлүүлнэ.	28.7.1.1	Ашиглалтад орох байгалийн ухааны лаборатори	Тоо	2022	-	116
	28.7.2		28.7.1.2	Ашиглалтад орох сургууль	Тоо	2022	24	49
	28.7.3		28.7.2.1	Ашиглалтад орох цэцэрлэг	Тоо	2022	35	15
			28.7.3.1	Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн гүйцэтгэлийн үнэлгээ	хувь	2023	Цэцэрлэг - 87.1, ерөнхий	Цэцэрлэг - 89.0, ерөнхий

30.4	30.4.1	Үйлдвэр технологийн паркийг бий болгоно.	30.4.1.1	"Дархан арьс ширний цогцолбор" үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтэц, үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын явц	хувь	2022	-	50.0
	30.4.1.2		"Шинэ Ховд" үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын явц	хувь	2022	30.0	100.0	
30.5	72101	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих						
	30.5.1		30.5.1.1	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зээлд хамрагдсан аж ахуйн нэгжээр дамжуулан шинээр бий болгох ажлын байрны тоог нэмэгдүүлнэ.	тоо	2023	200	1,500
ГЭР БҮЛ, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД								
31.1	71901	Нийгмийн даатгал						
	31.1.1			Нийгмийн даатгалын ач холбогдлын талаарх олон нийтийн ойлголтыг нэмэгдүүлнэ.	хувь	2022	5.1	5.0
31.2	71902	Нийгмийн халамж						
	31.2.1		31.2.1.1	Зорилтот бүлгүүдийн нийгмийн баталгааг дээшлүүлнэ.	хувь	2022	86.0	90.0
31.3	71903	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын бодлого, удирдлага						
	31.3.1		31.3.1.1	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын салбарын бодлого, стратеги, тогтолцоог боловсронгуй болгохтой холбоотой анхдагч болон шинэчлэн найруулах хуулийн төсөл	тоо	2022	-	30
31.4	72102	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих						
	31.4.1		31.4.1.1	Шинээр байнгын ажилтай болж, 3 сараас доошгүй хугацаанд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж ажилласан хүн	мянган хүн	2022	17.0	17.6
31.5	72103	Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, аюулгүй байдлыг сайжруулах						
	31.4.2		31.4.2.1	Нийгмийн халамж хүртэгчийн хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	хувь	2022	-	60.0
31.6	72103	Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, аюулгүй байдлыг сайжруулах						
	31.4.3		31.4.3.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	тоо	2022	4,832	5,638
31.7	72206	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжил, хамгаалал						
	31.5.1		31.5.1.1	Эрүүл, аюулгүй ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	тоо	2022	1,958	2,509
31.8	72207	Хүүхдийн хөгжил, хамгаалал						
	31.6.1		31.6.1.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний суурь эрхийг хангах, эрүүл насжилт, амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.	хувь	2022	14.0	20.0
31.9	72207	Хүүхдийн хөгжил, хамгаалал						
	31.6.2		31.6.2.1	Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвд суралцаж байгаа хөгжлийн бэрхшээлтэй сурагчдад	тоо	2022	148	150
31.10	72207	Хүүхдийн хөгжил, хамгаалал						
	31.7.1		31.7.1.1	Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авахаар хандсан хүүхдийн нийт хүүхдэд эзлэх хувь	хувь	2022	5.2	5.0

[illegible]

34	33.1.1	Дулаан, цахилгааны эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	33.1.1.1	Шинээр нэмэгдүүлэх дулаан, цахилгааны эх үүсвэрийн хүчин чадал	км/цаг	2023	230	232
	33.1.2	Дулааны шугам сүлжээний өргөтгөл, шинэчлэлт хийнэ.	33.1.2.1	Дулааны шугам сүлжээний өргөтгөлийн шугамын үрт	км	2023	66.5	15.9
	33.1.3	Улаанбаатар хотын цахилгаан хангамжийн дамжуулах, түгээх сүлжээнд өргөтгөл, шинэчлэлт хийнэ.	33.1.3.1	Өргөтгөл, шинэчлэлд хамрагдах айл өрх	тоо	2023	9,062	8,338
	33.1.4	Орон нутгийн цахилгаан хангамжийн дамжуулах, түгээх сүлжээнд өргөтгөл, шинэчлэлт хийнэ.	33.1.4.1	Өргөтгөл, шинэчлэлийг хийх сумд	тоо	2023	28	45
	33.1.5	Гэр хорооллын айл өрхүүдэд цахилгааны хөнгөлөлт үзүүлнэ.	33.1.5.1	Цахилгааны үнийн хөнгөлөлт үзүүлэх айл, өрх	тоо	2023	210,569	217,423
	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД							
34	71509 Барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуйн бодлого, удирдлага							
	34.1.1	Шаардлага хангасан үндны усны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	34.1.1.1	Шинээр барих болон шинэчлэх цэвэр усны шугам сүлжээ	км	2022	67	30
	34.1.2	Шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжаар хангагдсан хүн амын эзлэх хувийг нэмэгдүүлнэ.	34.1.2.1	Шинээр барих болон шинэчлэх бохир усны шугам сүлжээ	км	2022	77	40
	34.1.3	"Шинэ Зууниод" хот болон Улаанбаатар хотын орон сууцны Залуус-1, Солонго-1, 2 хорооллын эхний ээлжийн дулаан болон цахилгаан хангамжийн барилга угсралтын ажлыг үе шаттай гүйцэтгэж томоохон бүтээн байгуулалтын төсөл, арга хэмжээ амжилттай хэрэгжих нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	34.1.3.1	Шинээр барих болон шинэчлэх дулааны шугам сүлжээ	км	2022	27	15
			34.1.3.2	Шинээр барих болон шинэчлэх цахилгаан шугам сүлжээ	км	2022	11	10
	34.1.4	Ахуйн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг үе шаттайгаар шинээр барьж ашиглалтад оруулна.	34.1.4.1	Шинээр барих цэвэрлэх байгууламжийн бүтээн байгуулалтын явц	хувь	2022	7.0	70.0
34.2	71503 Хот суурингийн ерөнхий төлөвлөлт							
	34.2.1	Хот, суурин газрын ногоон байгууламжийн холбогдох үйл ажиллагааг зохицуулах эрх зүйн орчныг бийрүүлнэ.	34.2.1.1	Боловруулах хуулийн төсөл	тоо	2022	-	1
СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД								
35	71702 Соёл урлаг							
	35.1.1	Бүх нийтийн боловсрол олгох арга хэмжээг нэмэгдүүлэн, хүмүүнлэг, соёлын мэдлэг чадвартай, монгол хүнийг бэлтгэнэ.	35.1.1.1	Нийтийн номын сангийн байнгын уншигчийн нийт хүн амд эзлэх хувь	хувь	2021	7.0	15.0
			35.1.1.2	10,000 хүнд ногдох номын тоо	мянган ширхэг	2021	19.0	28.0
	35.1.2	Олон нийтийг соён гэгээрүүлж, нийгэмд эерэг хандлагыг түгээж, соёлын дурсгалын зүйлийн хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулж, сурталчлан таниулна.	35.1.2.1	Музейн үзэгчийн нийт хүн амд эзлэх хувь	хувь	2021	9.0	21.0
			35.1.2.2	Жилийн эцэст хүрсэн байх музейн үзмэрийн тоо	мянган ширхэг	2021	243.1	245.0
	35.1.3	Хүн амд хүргэх соёлын боловсролын хүртээмж, чанарыг сайжруулна.	35.1.3.1	10,000 хүнд ногдох соёлын төвийн суудал	тоо	2021	279	300
35	71701 Биеийн тамир, спорт							
			35.1.3.2	Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчдийн тоо	сая хүн	2021	1.3	3.6
	35.2.1	Идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй хүний тоог нэмэгдүүлнэ.	35.2.1.1	6-64 насны бие бялдрын түвшин тогтоох сорилд хамрагдсан хүмүүст А, В, С үнэлгээ авсан хүний эзлэх хувь /хүйсээр/	хувь	2022	53.0	59.0
			35.2.2.1	Дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээн /олимпын наадам/- эс авах медаль	тоо	2022	14	16
	35.2.2	Тив, дэлхийн спортын амжилтыг нэмэгдүүлнэ.	35.2.2.2	Дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээн /олимпын наадам/-д оролцох эрх авах тамирчид	тоо	2021	56	58
			35.2.2.3	Тивийн аварга шалгаруулах тэмцээн /тивийн наадам/-эс авах медаль	тоо	2022	43	45
35.3	71703 Аялал жуулчлал							
	35.3.1	Жуулчдыг хүлээн авах аялал жуулчлалын дэд бүтцийн нөхцөлийг сайжруулна.	35.3.1.1	Аялал жуулчлалын зам дагуу шинээр байгуулах ариун цэврийн байгууламж бүхий үйлчилгээний цогцолбор	тоо	2022	1	10
			35.3.1.2	Отоглох цэг /өссөн дүнгээр/	тоо	2022	35	55

			35.3.1.3	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулах стандарт /өссөн дүнгээр/	Тоо	2022	6	11
			35.3.2.1	Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтад хамрагдах хүний тоо	мянган хүн	2022	10.0	100.0
			35.3.2.2	Монгол Улсыг сонирхсон гадаадын жуулчдын цахим хандалт /нэмэгдэлтийн хувь/	хувь	2019	10.0	30.0
			35.3.2.3	Гадаад, дотоодод зохион байгуулах арга хэмжээ	Тоо	2023	73	83
			35.3.2.4	Хүлээн авах гадаадын жуулчид /өссөн дүнгээр/	мянган хүн	2022	290.0	1,000.0
			35.3.2.5	Аялал жуулчлалын салбарын өрсөлдөх чадварын үзүүлэлт /индекс/	эрэмбэ	2021	83	78
	35.4	72209	Залуучууд					
		35.4.1	35.4.1.1	Зорилгот бүлгийн залуучуудын нийгмийн оролцоо, үйлчилгээнд хамрагдахыг нэмэгдүүлнэ.	хувь	2022	40.3	45.0
	ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ИННОВАЦ, ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЙД							
		71302	Мэдээллийн нэгдсэн тогтолцооны дэд бүтэц					
			36.1.1.1	Төрийн байгууллагуудын албан хэрэг хөтөлтийн системд нийтийн түлхүүрийн дэд бүтцийг холбох /төрийн албан хаагчийн тоо/	мянган хүн	2022	3.3	5.0
		36.1.1	36.1.1.2	Цахим гарын үсэг олгох Монгол Улсын иргэн	мянган хүн	2022	719.0	1,000.0
			36.1.1.3	Төрөөс цахим хэлбэрээр шинээр хүргэх үйлчилгээ	тоо	2022	710	1,000
		36.1.2	36.1.2.1	"ХҮР" системд холбогдох төрийн байгууллага	тоо	2022	128	140
			36.1.2.2	"ХҮР" системийг ашиглах байгууллага	тоо	2022	328	350
		36.1.3	36.1.3.1	Алслагдсан бүс нутагт хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ хүргэсэн баг	тоо	2022	15	29
	36.2	71805	Шинжлэх ухаан, технологи					
		36.2.1	36.2.1.1	Инновацийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад дэмжлэг үзүүлэх замаар инновацийн тэргүүлэх чиглэл, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.	тоо	2022	6	16
	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, БООМТЫН СЭРГЭЭЛТИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА							
		71106	Хилийн боомтын үйлчилгээ					
		37.1.1	37.1.1.1	Авто зам, төмөр зам, төмөр замын холболтын төслүүдийн явц	хувь	2021	20.0	40.0
		37.1.2	37.1.2.1	Боомтын үндсэн байгууламжийн бүтээн байгуулалтын тоо	тоо	2021	-	4
			37.1.3.1	Бичигт, Хавирга, Булган, Ханги хилийн боомтуудын үндсэн байгууламжийн бүтээн байгуулалтын явц	хувь	2021	-	25.0
		37.1.3	37.1.3.2	Тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан гаалийн шалган нэвтрүүлэх цэг	тоо	2021	-	16
			37.1.3.3	Цагаандэл-уул хилийн боомтын байгууламжийн бүтээн байгуулалтын явц	хувь	2021	-	50.0
	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, 20 МИНУТЫН ХОТ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА							
		71105	Авто тээврийн хяналт, зохицуулалт, үйлчилгээ, нийтийн тээвэр					
		38.1.1	38.1.1.1	Нийслэл Улаанбаатар хотын авто замын түгжрэлд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлсийг тогтоож, эрх зүйн орчныг сайжруулна.	хувь	2022	-	100
			38.1.1.2	Тандан судалгаа	хувь	2022	50.0	100

				38.1.1.3	Хуулийн төсөл боловсруулах ажлын явц /Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түрхрэлийн нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийн төсөл/	хувь	2022	30.0	100
	38.1.2	Хүүхдэд замын хөдөлгөөнд оролцох нэвдлэг, дадал, хэвшлийг суулгаж, хүүхэд өртсөн зам тээврийн ослын тоог бууруулна.	38.1.2.1		Төхөөрөмж, хэрэглүүр нийлүүлэлтийн биелэлт	хувь	2022	-	100
	38.1.3	Торгууль төрүүлэх байдлыг хялбарчилж, шугам замын хяналтыг сайжруулна.	38.1.3.1		Шинээр нийлүүлэх төхөөрөмж	тоо	2023	20	20
			38.1.3.2		Автоматтээврийн хяналт шалгалтын тусгай тоноглол бүхий тээврийн хэрэгсэл	тоо	2023	10	10
МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ХЯНАЛТ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА									
39	70103 Гүйцэтгэх засаглалын удирдлага								
	39.1	39.1.1	Хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг хангуулна.	39.1.1.1	Хууль болон журмын хугацаанд тайлагнах бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, төсөл, хөтөлбөр	тоо	2022	6	6

Тэмдэгтийн тайлбар:

"Т" - сүүлийн мэдэгдэж байгаа суурь оны түвшин

"<" - зэс/аас доошгүй

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2024 ОНД САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН
ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭ, БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН ЖАГСААЛТ

/сая төгрөгөөр/

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
I	МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА					22,089.6	22,089.6	
I.2	II. Их засвар					3,089.6	3,089.6	
	Шинэ					3,089.6	3,089.6	
I.2.1	Хуралдааны танхимуудын засвар, тохижилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2400200001	2024	2024		3,089.6	3,089.6	Улсын төсөв
I.3	III. Тоног төхөөрөмж					19,000.0	19,000.0	
	Шинэ					19,000.0	19,000.0	
I.3.1	Улсын Их Хурлын Тамгын газрын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402000526	2024	2024		19,000.0	19,000.0	Улсын төсөв
II	МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД					1,200.0	1,200.0	
II.1	I. Барилга байгууламж					1,200.0	1,200.0	
	Шинэ					1,200.0	1,200.0	
II.1.1	Төрийн өмчийн удирдлагын мэдээллийн систем, дэд бүтэц /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2401000272	2024	2024		1,200.0	1,200.0	Улсын төсөв
III	МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН САЙД				98,000.0	203,011.7	67,465.9	
III.1	Эдийн засаг, хөгжлийн яам					40,000.0	40,000.0	
III.1.4	IV. ТЭЗҮ					40,000.0	40,000.0	
	Шинэ					40,000.0	40,000.0	
III.1.4.1	Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв, зөвлөх үйлчилгээ, бэлтгэл хангалт /Улсын хэмжээнд/	УТ2406600094	2024	2024		40,000.0	40,000.0	Улсын төсөв
III.2	Шинжлэх ухаан				98,000.0	163,011.7	27,465.9	
III.2.1	I. Барилга байгууламж				98,000.0	162,228.7	26,682.9	
	Шилжих				98,000.0	159,770.5	24,224.7	
III.2.1.1	Шинжлэх ухааны судалгааны лаборатори, спорт танхимын барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 13 дугаар хороо/	УТ2101501043	2012	2025	4,000.0	5,278.8	289.4	Улсын төсөв
III.2.1.2	Шинжлэх ухааны хүрээлэнгүүдийн нэгдсэн цогцолбор /Улаанбаатар/	УТ2001500725	2020	2026	94,000.0	154,491.7	23,935.3	Улсын төсөв
	Шинэ					2,458.2	2,458.2	
III.2.1.3	Эрдэнэт шинжлэх, ухаан технологийн паркийн барилга /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2401502586	2024	2024		2,458.2	2,458.2	Улсын төсөв
III.2.3	III. Тоног төхөөрөмж					783.0	783.0	
	Шинэ					783.0	783.0	
III.2.3.1	Эрдэнэт шинжлэх, ухаан технологийн паркийн тоног төхөөрөмж /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2401502587	2024	2024		783.0	783.0	Улсын төсөв
IV	МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД				20,034.1	110,773.8	89,687.7	
IV.1	Онцгой байдлын ерөнхий газар				4,400.0	32,099.1	22,309.7	
IV.1.1	I. Барилга байгууламж				4,400.0	14,899.1	5,109.7	
	Шилжих				4,400.0	12,461.2	3,571.8	
IV.1.1.1	Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэргэжлийн сургалтын төвийн барилга /Улаанбаатар/	УТ2100900057	2022	2025	4,400.0	12,461.2	3,571.8	Улсын төсөв
	Шинэ					2,437.9	1,537.9	
IV.1.1.2	Онцгой байдлын эрэн хайх, аврах ангийн барилга /Сэлэнгэ, Цагааннуур сум/	УТ2400900251	2024	2025		1,800.0	900.0	Улсын төсөв
IV.1.1.3	Тусгай чиг үүргийн байгууллагуудын бие бүрэлдэхүүний дадлага, сургалт хийх талбай /Улаанбаатар, Багахангай дүүрэг/	УТ2400900252	2024	2024		637.9	637.9	Улсын төсөв
IV.1.3	III. Тоног төхөөрөмж					17,200.0	17,200.0	
	Шинэ					17,200.0	17,200.0	
IV.1.3.1	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх тоног төхөөрөмж /Дундговь, Говьсүмбэр, Дорноговь/	УТ2400900258	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
IV.1.3.2	Онцгой байдал, хот тохижуулах албаны тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2400900249	2024	2024		900.0	900.0	Улсын төсөв
IV.1.3.3	Онцгой байдлын автомашин /Хөвсгөл, Их-Уул сум/	УТ2400900257	2024	2024		120.0	120.0	Улсын төсөв
IV.1.3.4	Онцгой байдлын салбарын техник, тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2400900254	2024	2024		15,000.0	15,000.0	Улсын төсөв
IV.1.3.5	Онцгой байдлын тоног төхөөрөмж /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2400900256	2024	2024		180.0	180.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
IV.2	Алтанбулаг чөлөөт бүс				15,634.1	15,296.7	4,000.0	
IV.2.1	I. Барилга байгууламж				15,634.1	15,296.7	4,000.0	
	Шилжих				15,634.1	15,296.7	4,000.0	
IV.2.1.1	"Алтанбулаг" чөлөөт бүсийн цахилгаан хангамжийн өргөтгөл /Сэлэнгэ, Алтанбулаг сум/	УТ2106600590	2022	2025	15,634.1	15,296.7	4,000.0	Улсын төсөв
IV.3	Стандарт, хэмжил зүйн газар					3,378.0	3,378.0	
IV.3.3	III. Тоног төхөөрөмж					3,378.0	3,378.0	
	Шинэ					3,378.0	3,378.0	
IV.3.3.1	Стандарт, хэмжил зүйн хэлтсийн тоног төхөөрөмж /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2400900250	2024	2024		378.0	378.0	Улсын төсөв
IV.3.3.2	Хүнсний лабораторийн тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2400900255	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
IV.4	Монгол Улсын Шадар сайд					60,000.0	60,000.0	
IV.4.4	IV. ТЭЗҮ					60,000.0	60,000.0	
	Шинэ					60,000.0	60,000.0	
IV.4.4.1	Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих бүтээн байгуулалтын төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улсын хэмжээнд/	УТ2402804438	2024	2024		60,000.0	60,000.0	Улсын төсөв
V	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА				42,946.1	780,433.6	153,191.4	
V.1	I. Барилга байгууламж				38,084.8	759,841.9	133,727.0	
	Шилжих				38,084.8	46,602.5	18,499.9	
V.1.1	Засаг даргын Тамгын газрын барилга /Өвөрхангай, Тарагт сум/	УТ1901000003	2019	2024	1,000.0	1,478.3	498.3	Улсын төсөв
V.1.2	Хорооны цогцолбор барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2101001034	2019	2024	1,354.0	1,623.5	329.7	Улсын төсөв
V.1.3	Багийн төвийн барилга /Ховд, Буянт сум, Наранхайрхан баг/	УТ2001000049	2020	2024	250.0	857.0	423.1	Улсын төсөв
V.1.4	Багийн төвийн цогцолборын барилга /Орхон, Баян-Өндөр сум, Зэст баг/	УТ2001000059	2020	2024	2,050.0	2,789.3	199.3	Улсын төсөв
V.1.5	Хорооны цогцолбор барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 10 дугаар хороо/	УТ2001000056	2020	2024	1,800.0	2,457.9	571.5	Улсын төсөв
V.1.6	Хорооны цогцолбор барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 9 дүгээр хороо/	УТ2001000057	2020	2024	1,800.0	2,801.0	778.5	Улсын төсөв
V.1.7	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төвийн барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2001000072	2021	2024	7,000.0	6,974.5	3,198.7	Улсын төсөв
V.1.8	Удирдлагын академийн кампус, өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2001000070	2021	2025	18,827.2	20,723.0	8,000.8	Улсын төсөв
V.1.9	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Ховд, Манхан сум/	УТ2101001205	2022	2024	2,003.6	2,129.5	1,629.5	Улсын төсөв
V.1.10	Хорооны барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 39, 43 дугаар хороо/	УТ2201011381	2022	2024	2,000.0	4,768.6	2,870.5	Улсын төсөв
	Шинэ					713,239.4	115,227.0	
V.1.11	Засгийн газрын нэг цэгийн үйлчилгээний цогцолборын зураг төсөв, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэх /Улаанбаатар, Номтын ам, Төв, Хөшигийн хөндий/	УТ2402804439	2024	2027		676,272.0	100,000.0	Улсын төсөв
V.1.12	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Архангай, Булган сум/	УТ2401000255	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.13	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Архангай, Цахир сум/	УТ2401000257	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.14	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Архангай, Өндөр-Улаан сум/	УТ2401000256	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.15	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Говь-Алтай, Баян-Уул сум/	УТ2401000265	2024	2025		2,453.8	1,226.9	Улсын төсөв
V.1.16	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Говь-Алтай, Тайшир сум/	УТ2401000260	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.17	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Завхан, Баянтэс сум/	УТ2401000286	2024	2026		2,270.2	685.0	Улсын төсөв
V.1.18	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Завхан, Сантмаргаз сум/	УТ2401000285	2024	2026		2,199.3	500.0	Улсын төсөв
V.1.19	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Завхан, Тэлмэн сум/	УТ2401000284	2024	2026		3,027.3	500.0	Улсын төсөв
V.1.20	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Сэлэнгэ, Түшиг сум/	УТ2401000264	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.21	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Хэнтий, Мөрөн сум/	УТ2401000275	2024	2026		3,526.1	1,057.8	Улсын төсөв
V.1.22	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Хөвсгөл, Жаргалант сум/	УТ2401000027	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв
V.1.23	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2401000061	2024	2026		2,440.1	732.0	Улсын төсөв
V.1.24	Иргэдэд үйлчлэх мэдээллийн төвийн барилга, музейн танхимын хамт /Өвөрхангай, Есөнзүйл сум/	УТ2401000262	2024	2025		2,453.9	1,227.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
V.1.25	Төрийн нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн барилга /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2401000261	2024	2025		3,873.3	1,936.7	Улсын төсөв
V.2	II. Их засвар				800.0	7,014.7	6,714.7	
	Шилжих				800.0	7,014.7	6,714.7	
V.2.1	Засаг даргын Тамгын газрын барилгын их засвар /Архангай, Ихтамир сум/	УТ2101000886	2021	2024	300.0	502.2	202.2	Улсын төсөв
V.2.2	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, харьяа байгууллагуудын барилгын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2101001144	2022	2024	500.0	6,512.5	6,512.5	Улсын төсөв
V.3	III. Тоног төхөөрөмж				4,061.3	13,577.0	12,749.7	
	Шилжих				4,061.3	1,809.3	982.0	
V.3.1	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, харьяа байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2101001150	2022	2024	450.0	398.0	382.0	Улсын төсөв
V.3.2	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2201011378	2022	2024	3,611.3	1,411.3	600.0	Улсын төсөв
	Шинэ					11,767.7	11,767.7	
V.3.3	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, харьяа байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2201011379	2024	2024		6,696.0	6,696.0	Улсын төсөв
V.3.4	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий, Алтай, Баяннуур, Бугат, Буянт, Дэлүүн, Сагсай, Улаанхус, Цэнгэл, Ногооннуур, Толбо сум/	УТ2401000277	2024	2024		134.0	134.0	Улсын төсөв
V.3.5	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий/	УТ2401000258	2024	2024		1,269.7	1,269.7	Улсын төсөв
V.3.6	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401000280	2024	2024		150.0	150.0	Улсын төсөв
V.3.7	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Увс/	УТ2401000282	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
V.3.8	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл, Арбулаг, Ханх, Цагааннуур, Шинэ-Идэр, Төмөрбулаг, Ренчинлхүмбэ, Галт, Тосонцэнгэл, Тариалан, Рашаант, Цагаан-Үүр сум/	УТ2401000278	2024	2024		880.0	880.0	Улсын төсөв
V.3.9	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2401000274	2024	2024		300.0	300.0	Улсын төсөв
V.3.10	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Өвөрхангай/	УТ2401000279	2024	2024		530.0	530.0	Улсын төсөв
V.3.11	Төрийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Өмнөговь/	УТ2401000263	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
V.3.12	Төрийн байгууллагуудын цахим тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2401000281	2024	2024		208.0	208.0	Улсын төсөв
V.3.13	Төрийн үйлчилгээг анхан шатны нэгжийн тоног төхөөрөмж /Увс/	УТ2401000283	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
VI	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, 20 МИНУТЫН ХОТ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА				363,000.0	422,949.3	116,229.2	
VI.1	I. Барилга байгууламж				45,000.0	45,000.0	10,500.0	
	Шилжих				45,000.0	45,000.0	10,500.0	
VI.1.1	Түгжрэлийг бууруулах, хотын төвлөрлийг сааруулах асуудлын хүрээнд захиргааны зарим байгууллагын нэгдсэн цогцолбор барилгын дуусгал /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2303200011	2023	2025	45,000.0	45,000.0	10,500.0	Улсын төсөв
VI.3	III. Тоног төхөөрөмж				318,000.0	317,949.3	45,729.2	
	Шилжих				318,000.0	317,949.3	45,729.2	
VI.3.1	Нийтийн тээврийн автобус /Улаанбаатар/	УТ2303200010	2023	2024	318,000.0	317,949.3	45,729.2	Улсын төсөв
VI.4	IV. ТЭЗҮ					60,000.0	60,000.0	
	Шинэ					60,000.0	60,000.0	
VI.4.1	20 минутын хотын бүтээн байгуулалтын төслүүдийн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улаанбаатар/	УТ2402804440	2024	2024		10,000.0	10,000.0	Улсын төсөв
VI.4.2	Бүтээн байгуулалтын төслүүдийн нэгдсэн менежментийн зөвлөх үйлчилгээ /Улаанбаатар/	УТ2402804441	2024	2024		50,000.0	50,000.0	Улсын төсөв
VII	МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, БООМТЫН СЭРГЭЛТИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА					5,463.1	5,463.1	
VII.1	I. Барилга байгууламж					3,663.1	3,663.1	
	Шинэ					3,663.1	3,663.1	
VII.1.1	Гаалийн ажилчдын албаны орон сууц худалдаж авах, засварлах /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	УТ2403200133	2024	2024		3,663.1	3,663.1	Улсын төсөв
VII.3	III. Тоног төхөөрөмж					1,800.0	1,800.0	
	Шинэ					1,800.0	1,800.0	
VII.3.1	Хилийн боомтуудын захиргааны тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2403200131	2024	2024		1,800.0	1,800.0	Улсын төсөв
VIII	ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД					13,700.0	13,700.0	
VIII.2	II. Их засвар					6,300.0	6,300.0	
	Шинэ					6,300.0	6,300.0	
VIII.2.1	Гадаад харилцааны салбарын барилга байгууламжийн их засвар /Улаанбаатар/	УТ2401600179	2024	2024		6,300.0	6,300.0	Улсын төсөв
VIII.3	III. Тоног төхөөрөмж					7,400.0	7,400.0	
	Шинэ					7,400.0	7,400.0	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
VIII.3.1	Гадаад харилцааны салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар/	УТ2401600180	2024	2024		7,400.0	7,400.0	Улсын төсөв
IX	САНГИЙН САЙД				58,016.1	733,338.0	293,606.2	
IX.1	Гаалийн ерөнхий газар				34,095.2	116,797.5	15,285.2	
IX.1.1	I. Барилга байгууламж				1,900.0	2,653.6	785.2	
	<i>Шилжих</i>				1,900.0	2,653.6	785.2	
IX.1.1.1	Гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтийн барилга /Увс, Улаангом сум/	УТ2101100064	2022	2024	1,900.0	2,653.6	785.2	Улсын төсөв
IX.1.3	III. Тоног төхөөрөмж				32,195.2	114,143.9	14,500.0	
	<i>Шилжих</i>				32,195.2	114,143.9	14,500.0	
IX.1.3.1	Гаалийн шинэчлэл-Гаалийн ерөнхий газар, газар, хороодын шуурхай удирдлагын төв, хяналт шалгалтын тоног төхөөрөмж, дэд бүтцийн хамт /Улсын хэмжээнд/	УТ2001100127	2019	2026	32,195.2	114,143.9	14,500.0	Улсын төсөв
IX.2	Сангийн яам				8,000.0	599,830.4	274,730.2	
IX.2.1	I. Барилга байгууламж				8,000.0	580,830.4	255,730.2	
	<i>Шилжих</i>				8,000.0	18,000.0	5,300.2	
IX.2.1.1	Төсөл, арга хэмжээний бэлтгэл хангах /Улсын хэмжээнд/	УТ2101101145	2022	2024	8,000.0	18,000.0	5,300.2	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					562,830.4	250,430.0	
IX.2.1.2	Гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжих төслүүдийн монголын талын хөрөнгө оруулалт /Улсын хэмжээнд/	УТ2101101137	2024	2026		562,830.4	250,430.0	Улсын төсөв
IX.2.3	III. Тоног төхөөрөмж					19,000.0	19,000.0	
	<i>Шинэ</i>					19,000.0	19,000.0	
IX.2.3.1	Тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401100277	2024	2024		9,000.0	9,000.0	Улсын төсөв
IX.2.3.2	Төсөл, арга хэмжээний бэлтгэл хангах хөрөнгө оруулалт /Улсын хэмжээнд/	УТ2401100278	2024	2024		10,000.0	10,000.0	Улсын төсөв
IX.3	Татварын ерөнхий газар				15,920.9	16,710.1	3,590.8	
IX.3.1	I. Барилга байгууламж				15,920.9	16,710.1	3,590.8	
	<i>Шилжих</i>				15,920.9	15,429.9	2,950.7	
IX.3.1.1	Татварын хэлтсийн барилга /Улаанбаатар, Хөвсгөл, Увс, Баянхонгор/	УТ2001100129	2020	2025	15,920.9	15,429.9	2,950.7	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					1,280.2	640.1	
IX.3.1.2	Татварын хэлтсийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2401100276	2024	2025		1,280.2	640.1	Улсын төсөв
X	ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД				43,564.6	195,078.5	127,187.7	
X.1	Гадаадын иргэн, харьяатын газар					423.8	423.8	
X.1.1	I. Барилга байгууламж					423.8	423.8	
	<i>Шинэ</i>					423.8	423.8	
X.1.1.1	Гадаадын иргэн, харьяатын газрын баруун бүсийн барилгын шугам сүлжээ /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2401201118	2024	2024		423.8	423.8	Улсын төсөв
X.2	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар					8,819.6	6,284.8	
X.2.1	I. Барилга байгууламж					5,069.6	2,534.8	
	<i>Шинэ</i>					5,069.6	2,534.8	
X.2.1.1	Улсын бүртгэлийн хэлтэс, архивын тасгийн байр /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2401201096	2024	2025		5,069.6	2,534.8	Улсын төсөв
X.2.3	III. Тоног төхөөрөмж					3,750.0	3,750.0	
	<i>Шинэ</i>					3,750.0	3,750.0	
X.2.3.1	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201111	2024	2024		3,750.0	3,750.0	Улсын төсөв
X.3	Хил хамгаалах ерөнхий газар				31,664.5	83,191.2	49,889.2	
X.3.1	I. Барилга байгууламж				14,339.1	30,799.4	14,342.1	
	<i>Шилжих</i>				14,339.1	20,161.6	9,397.3	
X.3.1.1	Эрэнцэвчин шалган нэвтрүүлэх заставын өргөтгөл, хилийн отряд шинээр байгуулах /Дорнод, Чулуунхороот сум/	УТ2101200334	2021	2024	6,000.0	11,822.5	4,950.2	Улсын төсөв
X.3.1.2	Хилийн анги шинээр байгуулах /Хөвсгөл, Цагаан-Уул сум/	УТ2101201249	2022	2024	8,339.1	8,339.1	4,447.1	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					10,637.8	4,944.8	
X.3.1.3	Хилийн цэргийн 0253 дугаар ангийн цэргийн байр /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2401201097	2024	2024		2,504.9	2,504.9	Улсын төсөв
X.3.1.4	Хилийн цэргийн 0277 дугаар ангийн барилга байгууламжийн шинэчлэл /Завхан, Тэс сум/	УТ2401201087	2024	2026		3,435.8	1,030.7	Улсын төсөв
X.3.1.5	Хилийн цэргийн 0287 дугаар ангийн Штабын барилга /Хэнтий, Дадал сум/	УТ2401200348	2024	2026		4,697.1	1,409.1	Улсын төсөв
X.3.2	II. Их засвар					8,428.6	5,909.3	
	<i>Шинэ</i>					8,428.6	5,909.3	
X.3.2.1	Хил хамгаалах салбарын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201112	2024	2025		5,038.6	2,519.3	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
X.3.2.2	Хилийн цэргийн 0198, 0132, 0306 дугаар ангиудын барилга байгууламжийн их засвар /Дорнод, Халхгол, Баянтүмэн сум/	УТ2401201086	2024	2024		2,040.0	2,040.0	Улсын төсөв
X.3.2.3	Хилийн цэргийн 0214 дүгээр ангийн барилгын их засвар /Говь-Алтай, Тонхил сум, Тахийн шар нуруу/	УТ2401201119	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
X.3.2.4	Хилийн цэргийн 0214 дүгээр ангийн хилийн салбарын их засвар /Говь-Алтай, Цогт сум, Өргөстэй/	УТ2401201120	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
X.3.2.5	Хилийн цэргийн 0245 дугаар ангийн спорт заалны барилгын их засвар /Увс, Улаангом сум/	УТ2401201091	2024	2024		350.0	350.0	Улсын төсөв
X.3.3	III. Тоног төхөөрөмж				17,325.4	43,963.2	29,637.8	
	Шилжих				17,325.4	18,325.4	4,000.0	
X.3.3.1	Улсын хил хамгаалалтын зориулалтын инженерийн байгууламжийн шинэчлэлт /Улсын хэмжээнд/	УТ2101201136	2021	2025	17,325.4	18,325.4	4,000.0	Улсын төсөв
	Шинэ					25,637.8	25,637.8	
X.3.3.2	Монгол Улс, Оросын Холбооны Улсын хилийг хамтран шалгах ажлын хэсгийн техник, тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201110	2024	2024		10,002.7	10,002.7	Улсын төсөв
X.3.3.3	Улсын хил хамгаалалтын дохиолол, хяналтын системийн шинэчлэлт /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201122	2024	2024		4,382.1	4,382.1	Улсын төсөв
X.3.3.4	Улсын хил хамгаалалтын зэвсэглэл, техник хангамж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201121	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
X.3.3.5	Хил хамгаалах салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201113	2024	2024		10,053.0	10,053.0	Улсын төсөв
X.3.3.6	Хилийн цэргийн 0130 дугаар ангийн 8 заставын тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2401201116	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
X.4	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам					42,331.0	42,331.0	
X.4.2	II. Их засвар					6,031.0	6,031.0	
	Шинэ					6,031.0	6,031.0	
X.4.2.1	Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын барилга байгууламжийн их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201085	2024	2024		6,031.0	6,031.0	Улсын төсөв
X.4.3	III. Тоног төхөөрөмж					36,300.0	36,300.0	
	Шинэ					36,300.0	36,300.0	
X.4.3.1	Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401201114	2024	2024		36,300.0	36,300.0	Улсын төсөв
X.5	Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн					7,500.0	7,500.0	
X.5.1	I. Барилга байгууламж					7,500.0	7,500.0	
	Шинэ					7,500.0	7,500.0	
X.5.1.1	Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2401201098	2024	2024		7,500.0	7,500.0	Улсын төсөв
X.6	Цагдаагийн ерөнхий газар				7,660.0	35,969.4	12,301.9	
X.6.1	I. Барилга байгууламж				7,660.0	35,029.4	11,361.9	
	Шилжих				7,660.0	10,811.1	3,079.4	
X.6.1.1	Цагдаагийн тасгийн байр /Өвөрхангай, Богд сум/	УТ2101201405	2021	2024	300.0	924.1	531.9	Улсын төсөв
X.6.1.2	Цагдаагийн газрын барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2201211464	2022	2024	5,400.0	6,238.6	858.0	Улсын төсөв
X.6.1.3	Цагдаагийн тасгийн байр /Баянхонгор, Богд сум/	УТ2201211460	2022	2024	600.0	820.4	221.4	Улсын төсөв
X.6.1.4	Цагдаагийн тасгийн байр /Баянхонгор, Жаргалант сум/	УТ2201211461	2022	2024	600.0	896.5	296.5	Улсын төсөв
X.6.1.5	Цагдаагийн тасгийн байр /Хэнтий, Батноров сум, Бэрх тосгон/	УТ2101201403	2022	2024	380.0	1,040.7	660.7	Улсын төсөв
X.6.1.6	Цагдаагийн тасгийн байр /Хэнтий, Баян-Овоо сум/	УТ2101201404	2022	2024	380.0	890.8	510.8	Улсын төсөв
	Шинэ					24,218.3	8,282.5	
X.6.1.7	Цагдаагийн газрын барилга /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401201088	2024	2026		5,014.7	1,507.4	Улсын төсөв
X.6.1.8	Цагдаагийн газрын барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2401201089	2024	2025		4,485.0	2,242.5	Улсын төсөв
X.6.1.9	Цагдаагийн газрын барилга /Төв, Зуунмод сум/	УТ2401201090	2024	2025		4,681.7	2,340.9	Улсын төсөв
X.6.1.10	Цагдаагийн газрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2401201117	2024	2026		8,576.9	1,753.8	Улсын төсөв
X.6.1.11	Цагдаагийн хэлтсийн барилга /Өвөрхангай, Уянга сум/	УТ2401201104	2024	2026		1,460.0	438.0	Улсын төсөв
X.6.3	III. Тоног төхөөрөмж					940.0	940.0	
	Шинэ					940.0	940.0	
X.6.3.1	Цагдаагийн байгууллагын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2401201084	2024	2024		740.0	740.0	Улсын төсөв
X.6.3.2	Цагдаагийн хэлтсийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401201123	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
X.7	Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар				2,100.0	7,239.2	5,219.2	
X.7.1	I. Барилга байгууламж				2,100.0	2,489.2	469.2	
	Шилжих				2,100.0	2,489.2	469.2	
X.7.1.1	Шүүхийн шинжилгээний албаны лабораторийн барилга /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2101200083	2022	2024	2,100.0	2,489.2	469.2	Улсын төсөв
X.7.3	III. Тоног төхөөрөмж					4,750.0	4,750.0	
	Шинэ					4,750.0	4,750.0	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
Х.7.3.1	Шүүх шинжилгээний ерөнхий газрын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2401201099	2024	2024		4,750.0	4,750.0	Улсын төсөв
X.8	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар				2,140.1	9,604.3	3,237.9	
X.8.1	I. Барилга байгууламж				2,140.1	9,604.3	3,237.9	
	<i>Шилжих</i>				2,140.1	3,566.4	1,426.5	
X.8.1.1	Нэг цэгийн үйлчилгээ бүхий төв, цагдан хорих байр /Төв, Зуунмод сум/	УТ2201211463	2022	2024	2,140.1	3,566.4	1,426.5	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					6,037.9	1,811.4	
X.8.1.2	Сургалт хүмүүжлийн сургуулийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2401201095	2024	2026		6,037.9	1,811.4	Улсын төсөв
XI	БАТЛАН ХАМГААЛАХЫН САЙД				5,023.5	69,779.6	60,591.7	
XI.1	Батлан хамгаалахын яам				5,023.5	29,203.3	20,015.3	
XI.1.1	I. Барилга байгууламж				5,023.5	18,463.3	9,275.3	
	<i>Шилжих</i>				5,023.5	5,964.1	940.6	
XI.1.1.1	Зэвсэгт хүчний 327 дугаар ангийн цэргийн гал тогооны барилга /Дорнод, Чойбалсан сум/	УТ2101400342	2022	2024	1,550.0	1,949.0	399.0	Улсын төсөв
XI.1.1.2	Зэвсэгт хүчний 338 дугаар ангийн цэргийн байрны барилга /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2101400567	2022	2024	1,923.5	2,059.2	135.7	Улсын төсөв
XI.1.1.3	Зэвсэгт хүчний 339 дүгээр ангийн цэргийн гал тогооны барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2101400139	2022	2024	1,550.0	1,955.9	405.9	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					12,499.2	8,334.8	
XI.1.1.4	Зэвсэгт хүчний 341 дүгээр ангийн ажилчдын орон сууцны барилга, 50 айл /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2401400216	2024	2026		5,949.2	1,784.8	Улсын төсөв
XI.1.1.5	Тусгай зориулалтын байгууламж худалдан авах /Сүхбаатар/	УТ2401400220	2024	2024		6,000.0	6,000.0	Улсын төсөв
XI.1.1.6	Тусгай объектын барилгад засвар үйлчилгээ хийх, шугам сүлжээ байгуулах /Сүхбаатар/	УТ2401400219	2024	2024		550.0	550.0	Улсын төсөв
XI.1.2	II. Их засвар					2,000.0	2,000.0	
	<i>Шинэ</i>					2,000.0	2,000.0	
XI.1.2.1	Батлан хамгаалах салбарын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2401400217	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XI.1.3	III. Тоног төхөөрөмж					8,740.0	8,740.0	
	<i>Шинэ</i>					8,740.0	8,740.0	
XI.1.3.1	Батлан хамгаалах салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401400218	2024	2024		8,740.0	8,740.0	Улсын төсөв
XI.2	Зэвсэгт хүчний Жанжин штаб					40,576.3	40,576.3	
XI.2.3	III. Тоног төхөөрөмж					40,576.3	40,576.3	
	<i>Шинэ</i>					40,576.3	40,576.3	
XI.2.3.1	Зэвсэгт хүчний тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2402804442	2024	2024		40,576.3	40,576.3	Улсын төсөв
XII	БАЙГАЛЬ ОРЧИН, УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН САЙД				5,650.0	35,468.6	20,537.7	
XII.1	I. Барилга байгууламж				5,650.0	22,665.3	7,934.4	
	<i>Шилжих</i>				5,650.0	5,677.8	1,610.6	
XII.1.1	Хиймэл дагуулын мэдээ хүлээн авах газрын станцын антены цамхгийн байр /Улаанбаатар/	УТ2101300962	2019	2024	5,200.0	5,050.0	1,387.8	Улсын төсөв
XII.1.2	Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн барилга /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2401300862	2022	2024	450.0	627.8	222.8	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					16,987.5	6,323.8	
XII.1.3	Ганга нуурын бохирдолт, ширгэлтээс хамгаалах, урсцыг сайжруулах төслийн 2 дугаар үе шат /Сүхбаатар/	УТ2401300389	2024	2025		3,000.0	1,500.0	Улсын төсөв
XII.1.4	Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2401300900	2024	2026		2,322.5	500.0	Улсын төсөв
XII.1.5	Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн барилга /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2401300891	2024	2026		2,512.5	753.8	Улсын төсөв
XII.1.6	Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн барилга /Өмнөговь, Даланзадгад сум/	УТ2401300902	2024	2026		2,512.5	850.0	Улсын төсөв
XII.1.7	Хэрлэн голыг бохирдолт, ширгэлтээс хамгаалах, урсцыг сайжруулах төсөл /Хэнтий/	УТ2401300899	2024	2026		3,000.0	900.0	Улсын төсөв
XII.1.8	Цаг уурын өртөөний барилга /Хөвсгөл, Шинэ-Идэр, Тариалан, Цагаан-Үүр сум/	УТ2401300897	2024	2025		640.0	320.0	Улсын төсөв
XII.1.9	Өгийнуурын бохирдолт, ширгэлтээс хамгаалах, урсцыг сайжруулах төслийн 2 дугаар үе шат /Архангай/	УТ2401300882	2024	2025		3,000.0	1,500.0	Улсын төсөв
XII.2	II. Их засвар					3,000.0	3,000.0	
	<i>Шинэ</i>					3,000.0	3,000.0	
XII.2.1	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн салбарын байгууллагуудын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2401300825	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XII.3	III. Тоног төхөөрөмж					9,553.3	9,553.3	
	<i>Шинэ</i>					9,553.3	9,553.3	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XII.3.1	Агаарын бохирдлыг бууруулах тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401300903	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XII.3.2	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401300894	2024	2024		5,000.0	5,000.0	Улсын төсөв
XII.3.3	Ногоон байгууламж бүхий эко дүүрэг /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401300901	2024	2024		2,448.3	2,448.3	Улсын төсөв
XII.3.4	Цаг уурын албаны тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401300904	2024	2024		105.0	105.0	Улсын төсөв
XII.4	IV. ТЭЗҮ					250.0	50.0	
	Шинэ					250.0	50.0	
XII.4.1	Чигжийн голын хөв цөөрмийн зураг төсөв /Увс, Өндөрхангай сум/	УТ2401300905	2024	2026		250.0	50.0	Улсын төсөв
XIII	БОЛОВСРОЛЫН САЙД				842,502.2	2,217,797.7	717,404.9	
XIII.1	Боловсрол				840,340.2	2,173,682.3	699,306.4	
XIII.1.1	I. Барилга байгууламж				816,135.2	2,089,251.4	636,660.2	
	Шилжих				816,135.2	1,211,139.0	374,599.4	
XIII.1.1.1	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2401500162	2014	2024	1,250.0	1,626.6	20.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.2	Япон Улсын Засгийн газрын буцалтгүй тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжих Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургуулийн эмнэлгийн барилга төслийн монголын талын хөрөнгө /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2101500883	2015	2025	12,900.0	23,012.6	3,743.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.3	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 12 дугаар хороо/	УТ2001500399	2018	2024	2,000.0	3,635.3	218.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.4	Спорт заалны барилга /Орхон, Баян-Өндөр сум, Баянбулаг баг/	УТ2101500458	2018	2024	800.0	800.0	279.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.5	Сургуулийн барилга буулгаж, шинээр барих, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 19 дүгээр сургууль/	УТ2001500506	2018	2024	3,266.8	7,891.0	26.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.6	Сургуулийн барилга, 250 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, Рашаант баг/	УТ2001550575	2018	2025	1,000.0	3,953.6	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.7	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Чандмань-Өндөр сум/	УТ2001500495	2018	2024	3,600.0	6,776.8	2,009.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.8	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 28 дугаар хороо/	УТ2001500546	2018	2024	5,566.0	7,145.5	1,415.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.9	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 32 дугаар хороо/	УТ2101501033	2018	2025	4,396.8	5,051.3	268.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.10	Сургуулийн барилга, 920 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 26 дугаар хороо/	УТ2101500841	2018	2024	6,600.0	7,106.1	340.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.11	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Говь-Алтай, Дэлгэр сум/	УТ1901500013	2018	2024	2,100.0	3,493.5	543.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.12	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 71 дүгээр сургууль/	УТ2101500838	2018	2025	1,500.0	4,050.6	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.13	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, Эрдмийн өргөө цогцолбор сургууль/	УТ2001500581	2018	2024	3,840.0	5,762.3	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.14	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 5 дугаар сургууль/	УТ2101500831	2018	2025	4,000.0	6,805.2	769.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.15	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Говь-Алтай, Халиун сум/	УТ2001551938	2018	2025	900.0	2,000.3	666.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.16	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан сум/	УТ2001551952	2018	2025	2,160.0	2,160.0	74.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.17	Цэцэрлэгийн барилга, 280 ор /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 17, 18 дугаар хороо/	УТ2101501010	2018	2024	2,050.1	2,557.3	112.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.18	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Сэлэнгэ, Орхонтуул сум, Рашаант тосгон/	УТ2001500456	2018	2024	870.0	1,190.8	123.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.19	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 240 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 66 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401501403	2018	2024	2,500.0	2,089.0	45.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.20	Бага сургуулийн барилга /Төв, Бүрэн сум/	УТ1901500014	2019	2024	1,151.0	1,451.9	274.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.21	Бага сургуулийн барилга, 360 суудал /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум, Тыва бага сургууль/	УТ2101500094	2019	2024	1,200.0	3,051.3	329.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.22	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор, 240 суудал /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 19 дүгээр хороо/	УТ2001500530	2019	2024	2,500.0	4,937.3	755.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.23	Дотуур байрны барилга /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум/	УТ1901500031	2019	2024	1,618.1	1,619.0	25.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.24	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Дорнод, Цагаан-Овоо сум/	УТ2101500350	2019	2024	1,500.0	1,963.6	397.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.25	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Архангай, Цахир сум/	УТ2001500522	2019	2024	3,200.0	7,082.6	2,391.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.26	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Баянхонгор, Баянцагаан сум/	УТ2001500524	2019	2025	3,432.9	9,534.6	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.27	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2001500531	2019	2024	3,700.0	4,050.5	2,050.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.28	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2001500532	2019	2024	3,500.0	4,592.9	407.8	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.29	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Өмнөговь, Цогт-Овоо сум/	УТ2101500533	2019	2025	3,500.0	4,664.3	542.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.30	Сургуулийн барилга, 480 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 20 дугаар хороо/	УТ2001500535	2019	2024	3,332.0	6,234.4	406.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.31	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Баян-Өлгий, Өлгий сум, Кутты мекен хотхон/	УТ2001500537	2019	2025	5,000.0	10,597.7	1,088.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.32	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Баянхонгор, Баянхонгор сум, 2, 7, 9 дүгээр баг/	УТ2101501431	2019	2024	5,166.1	6,006.3	860.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.33	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Дорнод, Хэрлэн сум, 3 дугаар баг/	УТ2001500540	2019	2024	4,000.0	5,438.9	2,697.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.34	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2101500546	2019	2025	5,000.0	8,458.3	3,128.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.35	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Увс, Наранбулаг сум/	УТ2001500544	2019	2024	3,892.5	5,117.2	527.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.36	Сургуулийн барилга, 720 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 12 дугаар хороо/	УТ2001500549	2019	2025	6,040.0	9,681.5	762.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.37	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 2 дугаар хороо/	УТ2001500554	2019	2025	6,500.0	8,668.3	1,984.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.38	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Хөвсгөл, Тариалан сум/	УТ2001500556	2019	2025	4,000.0	11,182.6	3,153.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.39	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Сэлэнгэ, Мандал сум, 3 дугаар сургууль/	УТ2101500581	2019	2025	3,800.0	3,800.0	1,823.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.40	Сургуулийн дотуур байрны барилга, 100 ор /Говь-Алтай, Жаргалан сум/	УТ2001500378	2019	2024	900.0	2,676.8	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.41	Сургуулийн дотуур байрны барилга, 100 ор /Говь-Алтай, Төгрөг сум/	УТ2001500379	2019	2024	900.0	2,294.4	442.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.42	Сургуулийн өргөтгөлийн барилга, 320 суудал /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум, 4 дүгээр сургууль/	УТ2001500389	2019	2025	3,100.0	7,113.0	2,924.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.43	Цэцэрлэгийн А байрны барилгыг буулгаж, шинээр барих /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 9 дүгээр хороо, 134 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2101501044	2019	2024	2,400.0	2,406.1	46.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.44	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Төмөрбулаг сум/	УТ2101501285	2019	2024	1,230.0	1,230.0	523.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.45	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Хэрлэн сум, 4 дүгээр баг/	УТ2001500430	2019	2024	1,500.0	2,902.1	1,129.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.46	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2001500477	2019	2024	1,300.0	1,842.9	29.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.47	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Сүхбаатар, Баяндэлгэр сум/	УТ2101500547	2019	2025	2,100.0	2,100.0	37.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.48	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 1 дүгээр хороо, Богд-Ар хороолол/	УТ2201511613	2019	2024	2,000.0	2,247.7	91.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.49	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Алтай сум/	УТ2101500204	2019	2024	900.0	1,548.9	683.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.50	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Дэлгэр сум/	УТ2001500453	2019	2024	900.0	1,517.0	59.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.51	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Цээл сум/	УТ2301514885	2019	2024	900.0	1,498.6	498.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.52	Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга, 150 ор /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2101500266	2019	2024	1,619.2	1,618.6	44.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.53	Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 13 дугаар хороо, 172 дугаар цэцэрлэг/	УТ2001551715	2019	2024	1,558.5	2,933.2	1,374.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.54	Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга, 50 ор /Архангай, Тариат сум/	УТ2001500478	2019	2024	500.0	1,120.3	541.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.55	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолбор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 13 дугаар хороо/	УТ2001500519	2020	2024	3,000.0	5,022.0	349.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.56	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 23 дугаар хороо/	УТ2001500541	2020	2024	3,315.0	6,717.8	2,592.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.57	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 20 дугаар хороо/	УТ2001500552	2020	2024	2,832.1	4,555.4	618.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.58	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 23 дугаар хороо/	УТ2001500563	2020	2024	3,500.0	5,481.7	373.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.59	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 24 дүгээр хороо/	УТ2101501038	2020	2024	3,500.0	6,951.0	4,716.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.60	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 7 дугаар хороо/	УТ2001500377	2020	2025	3,500.0	6,659.2	3,066.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.61	Дотуур байрны барилга /Дорнод, Хэрлэн сум, Хан-Уул цогцолбор сургууль/	УТ2001500421	2020	2024	1,783.0	1,991.5	254.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.62	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Дорнод, Хөлөнбуйр сум/	УТ2001500432	2020	2024	1,607.1	1,941.9	27.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.63	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Баянхонгор, Богд сум/	УТ2001500476	2020	2024	2,100.0	2,792.6	1,125.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.64	Дотуур байрны барилга, 75 ор /Баянхонгор, Баянбулаг сум/	УТ2001500499	2020	2024	1,000.0	2,222.8	1,540.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.65	Спорт, урлагийн цогцолбор сургууль, 320 суудал /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2001500504	2020	2025	2,500.0	7,003.0	5,001.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.66	Сургуулийн барилга, 160 суудал /Баянхонгор, Заг сум/	УТ2001500514	2020	2025	1,540.0	4,516.0	192.9	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.67	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Завхан, Эрдэнэхайрхан сум/	УТ2001500517	2020	2024	2,528.5	3,701.8	1,073.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.68	Сургуулийн барилга, 250 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, Говил баг/	УТ2301514892	2020	2025	2,000.0	3,944.2	45.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.69	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Баян-Өлгий, Буянт сум/	УТ2101501429	2020	2024	2,974.0	5,160.2	2,116.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.70	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Говьсүмбэр, Шивээговь сум, 3 дугаар сургууль/	УТ2001500526	2020	2024	3,300.0	3,988.0	2,789.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.71	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 10 дугаар хороо/	УТ2001500528	2020	2024	3,450.0	4,980.1	1,906.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.72	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хэнтий, Жаргалтхаан сум/	УТ2001500533	2020	2024	2,473.9	7,735.6	297.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.73	Сургуулийн барилга, 480 суудал /Дархан-Уул, Дархан сум, 3 дугаар баг/	УТ2001500534	2020	2024	5,200.0	6,274.0	38.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.74	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Хэнтий, Өмнөдэлгэр сум/	УТ2001553561	2020	2025	4,000.0	9,371.9	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.75	Сургуулийн барилга, урлаг заал, 320 суудал /Хэнтий, Батноров сум/	УТ2001500565	2020	2024	4,003.6	5,643.2	721.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.76	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Архангай, Хашаат сум/	УТ2101501426	2020	2024	1,000.0	1,148.5	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.77	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Архангай, Өлзийт сум/	УТ2001500566	2020	2024	800.0	972.3	141.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.78	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 13 дугаар хороо, 14 дүгээр сургууль/	УТ2101501433	2020	2025	3,800.0	9,881.0	1,307.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.79	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 15 дугаар хороо, 115 дугаар сургууль/	УТ2001500571	2020	2024	2,000.0	2,583.3	229.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.80	Сургуулийн спорт заалны барилга /Завхан, Цагаанчулуут сум/	УТ2001500393	2020	2024	1,104.2	1,378.5	125.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.81	Сургуулийн спорт заалны барилга /Хэнтий, Биндэр сум/	УТ2101501414	2020	2025	500.0	1,245.7	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.82	Сургуулийн спорт заалны барилга /Хэнтий, Хэрлэн сум, 4 дүгээр сургууль/	УТ2001500397	2020	2024	1,020.0	1,709.9	23.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.83	Сургуулийн спорт заалны өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 105 дугаар сургууль/	УТ2101501030	2020	2024	1,060.0	1,114.9	70.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.84	Сургуулийн өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 9 дүгээр хороо, 76 дугаар сургууль/	УТ2001500386	2020	2024	2,000.0	2,610.8	519.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.85	Сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 7 дугаар хороо/	УТ2301514876	2020	2024	3,300.0	5,018.9	151.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.86	Цэцэрлэгийн барилга /Завхан, Тосонцэнгэл сум/	УТ2001553560	2020	2024	1,500.0	2,685.7	818.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.87	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 149 дүгээр цэцэрлэг, 1 дүгээр корпус/	УТ2001500407	2020	2024	1,687.5	2,382.3	375.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.88	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 16 дугаар хороо, 40 дүгээр сувилал цэцэрлэг/	УТ2001500411	2020	2024	3,780.0	4,592.2	98.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.89	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум/	УТ2001500419	2020	2024	1,000.0	1,600.2	24.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.90	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Баянхайрхан сум/	УТ2001500423	2020	2024	1,500.0	2,387.0	887.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.91	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Баян-Өлгий, Өлгий сум, Кутты мекен хотхон/	УТ2001500426	2020	2024	800.0	2,393.8	632.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.92	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Баянхонгор, Баян-Овоо сум/	УТ2001500427	2020	2024	1,600.0	2,042.0	20.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.93	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 22 дугаар хороо/2	УТ2001500498	2020	2024	1,800.0	5,751.0	2,569.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.94	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 27 дугаар хороо/	УТ2001500433	2020	2024	1,500.0	2,852.7	1,525.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.95	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 28 дугаар хороо/	УТ2001500434	2020	2024	1,750.0	3,863.6	231.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.96	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 34 дүгээр хороо/	УТ2101500779	2020	2024	1,800.0	4,851.9	107.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.97	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Улаан-Уул сум/	УТ2301514889	2020	2024	1,700.0	2,666.9	1,088.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.98	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2001500439	2020	2024	2,200.0	2,813.0	34.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.99	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2001500444	2020	2024	2,800.0	3,872.0	1,072.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.100	Цэцэрлэгийн барилга, 320 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 26 дугаар хороо/	УТ2301514881	2020	2024	3,500.0	5,450.2	462.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.101	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Баян-Өлгий, Баяннуур сум, "Ак арал" баг/	УТ2101500118	2020	2024	380.0	885.9	505.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.102	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Баян-Өлгий, Ногооннуур сум, Улаанбайшинт боомт/	УТ2001500451	2020	2024	450.0	1,388.5	1,195.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.103	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 150 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 27 дугаар хороо, 45 дугаар цэцэрлэг/	УТ2001500461	2020	2025	2,500.0	3,789.7	349.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.104	Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 71 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2001550760	2020	2024	1,536.0	3,098.2	2,215.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.105	Шинээр баригдсан цэцэрлэг, соёлын төвийн дэд бүтэц, халаалтын зуух /Говь-Алтай, Цээл сум/	УТ2001550764	2020	2024	200.0	193.8	38.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.106	Бага сургууль, цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 6 дугаар хороо/	УТ2301514888	2021	2025	3,300.0	4,887.2	1,339.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.107	Боловсролын үнэлгээ, мэдээллийн нэгдсэн төвийн барилга /Улаанбаатар/	УТ2001500594	2021	2025	15,000.0	14,998.9	4,462.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.108	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Бүрэнтогтох сум/	УТ2001500630	2021	2025	1,700.0	3,908.6	1,340.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.109	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Өвөрхангай, Хархорин сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2001500641	2021	2024	1,000.0	2,377.2	286.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.110	Дотуур байрны барилга, 200 ор /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 14 дүгээр баг/	УТ2001500617	2021	2024	2,400.0	4,352.0	1,952.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.111	Дотуур байрны барилга, 40 ор, гал тогооны хамт /Хэнтий, Баянхутаг сум/	УТ2001500596	2021	2024	900.0	1,430.5	989.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.112	Сум дундын сургуулиудын хүүхдийн зуслан /Булган, Хишиг-Өндөр сум/	УТ2001500648	2021	2024	3,000.0	3,939.1	3,473.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.113	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Архангай, Батцэнгэл сум/	УТ2301514893	2021	2024	3,000.0	6,066.4	2,068.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.114	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Говь-Алтай, Тонхил сум/	УТ2001500591	2021	2025	2,800.0	5,599.3	1,286.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.115	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Говь-Алтай, Цээл сум/	УТ2001500632	2021	2024	3,938.5	4,989.5	1,077.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.116	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Заамар сум, Хайлааст баг/	УТ2101500642	2021	2025	2,865.1	6,199.9	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.117	Сургуулийн барилга, 440 суудал /Өвөрхангай, Бат-Өлзий сум/	УТ2001500623	2021	2024	5,000.0	7,852.7	179.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.118	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Дундговь, Сайнцагаан сум, Говийн ирээдүй цогцолбор/	УТ2001500586	2021	2025	5,496.4	14,726.6	4,646.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.119	Сургуулийн барилга, спорт заал, 940 суудал /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2001500639	2021	2025	8,800.0	13,834.3	2,709.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.120	Сургуулийн барилга, урлаг заал, 200 суудал /Хэнтий, Мөрөн сум/	УТ2001500595	2021	2025	2,500.0	5,014.4	291.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.121	Сургуулийн барилгыг буулгаж, шинээр барих, 960 суудал /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 18 дугаар хороо, 12 дугаар сургууль/	УТ2001500613	2021	2025	7,300.0	21,387.3	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.122	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 34 дүгээр сургууль/	УТ2001500650	2021	2024	4,700.0	7,236.7	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.123	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 120 суудал /Өвөрхангай, Уянга сум, Жаргалант баг/	УТ2001500622	2021	2024	1,000.0	2,470.1	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.124	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 13 дугаар хороо, 84 дүгээр сургууль/	УТ2101500772	2021	2024	3,800.0	5,983.7	2,385.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.125	Сургуулийн номын сан, урлаг заалны өргөтгөл /Өвөрхангай, Арвайхээр сум, 4 дүгээр сургууль/	УТ2001500621	2021	2024	1,200.0	1,880.7	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.126	Сургуулийн спорт заалны барилга /Баян-Өлгий, Баяннуур сум, 1, 3, 5 дугаар баг/	УТ2001500590	2021	2024	1,620.0	2,767.6	1,002.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.127	Сургуулийн спорт заалны барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 4 дүгээр хороо, 97 дугаар сургууль/	УТ2101500903	2021	2024	1,200.0	2,308.7	1,108.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.128	Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2001500614	2021	2024	4,000.0	6,944.6	1,220.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.129	Цэцэрлэгийн барилга /Төв, Угтаалцайдам сум/	УТ2301514886	2021	2024	1,300.0	2,296.4	935.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.130	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Өлгий сум, 12 дугаар баг/	УТ2001500606	2021	2024	1,500.0	2,102.2	210.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.131	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Өлгий сум, 4 дүгээр баг, 20 дугаар цэцэрлэг/	УТ2001500604	2021	2024	1,500.0	2,413.7	97.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.132	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2001500618	2021	2024	1,400.0	2,843.2	1,963.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.133	Цэцэрлэгийн барилга, 120 ор /Булган, Хутаг-Өндөр сум/	УТ2001500649	2021	2024	994.4	1,703.6	702.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.134	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Төвшрүүлэх сум/	УТ2301514887	2021	2025	1,400.0	2,480.1	138.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.135	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Цэнхэр сум/	УТ2001500603	2021	2025	1,500.0	2,564.2	354.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.136	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Сүхбаатар, Дарьганга сум/	УТ2001500642	2021	2024	1,600.0	3,648.9	2,130.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.137	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Лүн сум/	УТ2001500619	2021	2024	1,500.0	2,532.4	1,065.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.138	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 7 дугаар хороо/	УТ2101500879	2021	2024	1,750.0	3,851.9	2,101.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.139	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/1	УТ2001500626	2021	2024	1,300.0	2,319.0	1,095.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.140	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Өвөрхангай, Бат-Өлзий сум/	УТ2001500625	2021	2024	1,300.0	2,161.4	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.141	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 12 дугаар хороо, 20 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500847	2021	2024	1,900.0	1,888.6	1,888.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.142	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Хэнтий, Бор-Өндөр сум/	УТ2001500597	2021	2025	2,200.0	5,581.1	1,481.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.143	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 20 дугаар хороо/	УТ2001500029	2021	2024	2,500.0	6,059.9	1,470.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.144	Цэцэрлэгийн барилга, 280 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 23 дугаар хороо, 211 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2001500628	2021	2024	2,500.0	5,176.2	1,824.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.145	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Баян-Өлгий, Булган сум, Сайхан баг/	УТ2001500605	2021	2024	750.0	1,924.0	1,076.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.146	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 100 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 4 дүгээр хороо, 145 дугаар цэцэрлэг/	УТ2001500610	2021	2024	1,265.0	3,734.6	2,469.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.147	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 120 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 2 дугаар хороо, 67 дугаар цэцэрлэг/	УТ2001500028	2021	2024	1,500.0	3,020.0	1,521.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.148	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Увс, Ховд сум/	УТ2101500697	2021	2024	960.0	1,007.7	347.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.149	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, урлаг заал /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2001500624	2021	2024	250.0	441.6	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.150	Албан бус боловсролын төвийн барилга /Сэлэнгэ, Баруунбүрэн сум/	УТ2101500614	2022	2024	250.0	247.8	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.151	Бага сургуулийн барилга, 160 суудал /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 6 дугаар баг/	УТ2101500017	2022	2024	4,144.7	4,137.7	1,590.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.152	Бага сургуулийн барилга, 160 суудал /Баян-Өлгий, Ногооннуур сум, 6 дугаар баг/	УТ2101500070	2022	2024	2,300.0	2,402.8	487.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.153	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг, 3 дугаар хороо/	УТ2101500839	2022	2025	3,500.0	6,824.4	474.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.154	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 10 дугаар хороо/	УТ2101500874	2022	2024	4,552.7	5,351.9	2,256.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.155	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 4 дүгээр хороо/	УТ2101500875	2022	2025	4,552.7	5,039.6	3,710.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.156	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 21 дүгээр хороо/	УТ2101500607	2022	2024	4,552.0	5,119.8	2,200.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.157	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 33 дугаар хороо, Тахилтын эцэс/	УТ2101500872	2022	2024	4,552.7	6,122.5	4,601.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.158	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УТ2101500873	2022	2025	4,552.7	5,838.0	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.159	Бага сургууль, цэцэрлэгийн цогцолборын барилга /Ховд, Жаргалант сум, 12 дугаар баг, Малчны хороолол/	УТ2101501203	2022	2024	5,150.0	5,046.5	3,148.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.160	Багшийн хөгжлийн төвийн барилга /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2101501199	2022	2024	3,000.0	7,226.7	2,409.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.161	Багшийн хөгжлийн төвийн барилга худалдан авах /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2101500286	2022	2024	1,800.0	1,800.0	440.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.162	Дотуур байрны барилга буулгаж, шинээр барих, 160 ор /Говь-Алтай, Баян-Уул сум, 1 дүгээр баг/	УТ2101500208	2022	2025	3,515.0	5,694.4	2,113.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.163	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Алтанцөгц сум/	УТ2101500095	2022	2024	2,880.1	2,760.0	1,370.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.164	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Увс, Наранбулаг сум/	УТ2101500689	2022	2024	2,880.1	4,617.8	2,045.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.165	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Шинэ-Идэр сум/	УТ2101501307	2022	2024	2,880.1	2,880.0	1,490.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.166	Дотуур байрны барилга, 120 ор /Өмнөговь, Даланзадгад сум/	УТ2101500524	2022	2025	2,274.2	4,559.1	220.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.167	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Булган, Дашинчилэн сум/	УТ2101500574	2022	2024	3,700.0	3,512.6	623.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.168	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Булган, Хутаг-Өндөр сум/	УТ2101500174	2022	2024	3,200.0	3,892.8	1,903.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.169	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Ховд, Манхан сум, Төгрөг гол баг/	УТ2101501212	2022	2024	3,335.4	3,184.9	1,317.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.170	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Цагаан-Уул сум, 6 дугаар баг/	УТ2101501271	2022	2024	2,911.8	2,889.9	380.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.171	Дотуур байрны барилга, 160 ор /Дорнод, Баян-Уул сум/	УТ2101500351	2022	2025	2,916.2	4,795.3	961.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.172	Дотуур байрны барилга, 160 ор /Төв, Зуунмод сум, 1 дүгээр баг/	УТ2101500644	2022	2024	2,100.0	3,246.2	1,150.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.173	Дотуур байрны барилга, 160 ор /Хөвсгөл, Төмөрбулаг сум/	УТ2101501264	2022	2025	3,229.9	5,173.5	1,965.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.174	Монгол Улсын Их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн хичээлийн 3 дугаар байрыг буулгаж барих ажлын үлдэгдэл санхүүжилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2301514895	2022	2025	28,400.0	26,006.4	17,106.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.175	Насан туршийн боловсролын төвийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 21, 27 дугаар хороо/	УТ2101500127	2022	2025	2,500.0	3,184.3	1,798.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.176	Спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2101500492	2022	2024	1,200.0	1,723.2	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.177	Спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Хархорин сум, 1 дүгээр сургууль/	УТ2101500493	2022	2024	1,200.0	2,175.9	1,049.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.178	Спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Хархорин сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2101500494	2022	2024	1,200.0	1,795.6	629.7	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.179	Сургуулийн барилга буулгаж, шинээр барих 640 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 93 дугаар сургууль/	УТ2101500629	2022	2024	9,000.0	12,377.3	8,121.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.180	Сургуулийн барилга буулгаж, шинээр барих, 960 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 11 дүгээр хороо, 28 дугаар сургууль/	УТ2101500824	2022	2025	11,000.0	15,701.8	1,467.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.181	Сургуулийн барилга буулгаж, шинээр барих, спорт заал, 960 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, 3 дугаар сургууль/	УТ2101500445	2022	2025	8,233.1	16,489.3	4,190.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.182	Сургуулийн барилга, 160 суудал /Ховд, Мөнххайрхан сум/	УТ2101501208	2022	2025	4,900.0	5,977.0	4,286.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.183	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум/	УТ2101500073	2022	2025	7,411.7	12,367.0	3,692.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.184	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Увс, Завхан сум/	УТ2101500690	2022	2024	7,534.8	7,324.7	5,644.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.185	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Увс, Хяргас сум/	УТ2101500682	2022	2024	7,411.7	7,342.9	4,011.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.186	Сургуулийн барилга, 320 суудал, спорт заал /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2101500477	2022	2024	7,411.7	7,298.5	730.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.187	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Завхан, Улиастай сум, 5 дугаар баг/	УТ2101500397	2022	2025	8,157.0	11,529.8	4,357.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.188	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2101500798	2022	2024	9,723.5	9,717.6	7,699.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.189	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УТ2101500576	2022	2024	9,723.4	11,084.8	5,116.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.190	Сургуулийн барилга, 640 суудал, спорт заал /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2101500370	2022	2024	9,548.3	11,235.1	3,368.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.191	Сургуулийн барилга, 640 суудал, спорт заал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 26 дугаар хороо, Олимп хотхон/	УТ2101500822	2022	2025	10,200.0	17,929.8	7,906.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.192	Сургуулийн барилга, 640 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Галт сум, 5 дугаар баг/	УТ2101501256	2022	2025	10,123.0	14,447.9	8,948.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.193	Сургуулийн барилга, 640 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Жаргалант сум, 5 дугаар баг/	УТ2101501257	2022	2025	10,123.0	15,105.5	3,246.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.194	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Увс, Улаангом сум, 1 дүгээр сургууль/	УТ2101500681	2022	2025	11,000.0	15,469.4	7,300.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.195	Сургуулийн барилга, 960 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 8 дугаар баг, Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургууль/	УТ2101501258	2022	2024	9,898.5	13,055.0	7,484.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.196	Сургуулийн барилга, спорт заал, 320 суудал /Завхан, Баянтэс сум/	УТ2101500628	2022	2025	6,179.9	6,164.0	3,240.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.197	Сургуулийн барилга, урлаг заал /Дорнод, Баяндун сум, 1 дүгээр баг/	УТ2101500357	2022	2025	3,373.4	4,577.9	1,644.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.198	Сургуулийн барилгын урлаг заал, номын сан бүхий өргөтгөлийн барилга /Өвөрхангай, Уянга сум/	УТ2101500490	2022	2024	2,000.0	2,126.6	641.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.199	Сургуулийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 2 дугаар хороо, 31 дүгээр сургууль/	УТ2101500917	2022	2025	2,600.0	5,239.3	236.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.200	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Дархан-Уул, Дархан сум, 9 дүгээр сургууль/	УТ2101500283	2022	2024	7,411.7	7,401.4	2,608.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.201	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, Оюут баг/	УТ2101500443	2022	2024	7,411.7	7,406.3	3,186.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.202	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Сэлэнгэ, Цагааннуур сум, 3 дугаар баг/	УТ2101500594	2022	2024	4,200.0	4,130.9	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.203	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2101500478	2022	2024	7,411.7	6,955.9	1,355.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.204	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Мөрөн сум, Титэм сургууль/	УТ2101501261	2022	2024	7,534.8	9,315.9	6,315.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.205	Сургуулийн дотуур байрны барилга, 30 ор /Баян-Өлгий, Ногооннуур сум, 2 дугаар баг/	УТ2101500089	2022	2024	857.0	1,332.4	602.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.206	Сургуулийн дотуур байрны барилга, 80 ор /Дундговь, Говь-Угтаал сум/	УТ2101500630	2022	2024	1,600.0	2,410.0	1,571.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.207	Сургуулийн спорт заалны барилга /Баян-Өлгий, Булган сум, 4 дүгээр баг/	УТ2101500090	2022	2024	1,600.0	2,259.5	847.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.208	Сургуулийн спорт заалны барилга /Говь-Алтай, Дарви сум/	УТ2101500243	2022	2024	500.0	1,711.1	1,502.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.209	Сургуулийн спорт заалны барилга /Завхан, Отгон сум/	УТ2101500409	2022	2025	1,693.0	2,207.3	1,470.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.210	Сургуулийн спорт заалны барилга /Завхан, Цагаанхайрхан сум/	УТ2101500413	2022	2025	1,232.1	2,119.0	1,208.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.211	Сургуулийн хичээлийн байрны барилга, 160 суудал /Говь-Алтай, Дэлгэр сум, Гуулин тосгон/	УТ2101500242	2022	2025	2,853.0	3,119.1	1,326.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.212	Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2101500855	2022	2025	6,175.0	6,083.0	5,320.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.213	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 150 ор /Баянхонгор, Баянхонгор сум, 3 дугаар баг, "Дуурсах" 2 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500631	2022	2024	1,801.0	2,602.8	1,331.2	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.214	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 240 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 5 дугаар хороо, 52 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500920	2022	2025	3,600.0	5,285.4	467.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.215	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 240 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 10 дугаар хороо, 49 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2101500826	2022	2024	2,800.0	5,673.5	3,950.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.216	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 240 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 6 дугаар хороо, 108 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500921	2022	2025	2,910.0	6,956.2	800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.217	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 240 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 6 дугаар хороо, 74 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2101500922	2022	2025	2,860.0	6,710.3	800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.218	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 280 ор /Булган, Булган сум, 4 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2101500171	2022	2024	4,915.4	4,657.1	1,257.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.219	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 320 ор /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум, Харзат баг, 6 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500237	2022	2024	4,319.4	4,948.0	3,104.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.220	Цэцэрлэгийн барилга худалдан авах, 300 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 24 дүгээр хороо/	УТ2101500666	2022	2025	4,800.0	4,800.0	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.221	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Баян-Өлгий, Сагсай сум, 5 дугаар баг/	УТ2101500091	2022	2024	2,882.7	4,943.9	2,349.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.222	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Баян-Өлгий, Улаанхус сум/	УТ2101500092	2022	2025	2,882.7	3,529.5	1,016.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.223	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Говьсүмбэр, Шивээговь сум, 1 дүгээр баг/	УТ2101500264	2022	2025	2,200.0	2,769.3	700.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.224	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Хэрлэн сум, 11 дүгээр баг/	УТ2101500348	2022	2024	3,040.0	3,246.5	1,435.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.225	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дундговь, Дэлгэрцогт сум, 2 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500379	2022	2024	2,882.0	2,860.9	413.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.226	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дундговь, Эрдэнэдалай сум, 2 дугаар цэцэрлэг/	УТ2201511865	2022	2025	2,094.0	3,346.7	1,061.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.227	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Жаргалант сум/	УТ2101500650	2022	2024	1,500.0	2,560.7	1,061.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.228	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 23 дугаар хороо/	УТ2101500860	2022	2024	2,882.8	3,177.9	1,055.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.229	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 43 дугаар хороо/	УТ2101500861	2022	2024	2,882.8	3,816.9	1,066.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.230	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Булган сум, Баянсудал баг/	УТ2101501195	2022	2024	4,168.6	3,789.9	688.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.231	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 7 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101501289	2022	2024	3,750.0	3,667.0	-	Улсын төсөв
XIII.1.1.232	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/2	УТ2101500491	2022	2024	2,000.0	3,756.3	1,756.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.233	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум, 4 дүгээр баг/	УТ2101500595	2022	2025	4,154.0	6,399.4	2,320.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.234	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 24 дүгээр хороо/	УТ2101500827	2022	2024	4,154.0	4,141.3	4,141.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.235	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 18 дугаар хороо/	УТ2101500865	2022	2024	4,154.0	4,134.2	4,109.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.236	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Хэнтий, Биндэр сум/	УТ2101501369	2022	2024	4,154.0	4,700.6	605.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.237	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 2 дугаар хороо/	УТ2101500919	2022	2024	3,200.0	3,199.7	2,899.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.238	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 40 дүгээр хороо/	УТ2101500884	2022	2025	3,000.0	5,695.3	2,854.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.239	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 42 дугаар хороо/	УТ2101500885	2022	2025	3,000.0	5,654.9	2,062.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.240	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 9 дүгээр хороо, Өргөө цэцэрлэг/	УТ2201511868	2022	2025	2,000.0	2,361.0	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.241	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2101500985	2022	2025	1,522.7	1,891.9	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.242	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Говь-Алтай, Чандмань сум/	УТ2101500238	2022	2024	1,563.0	2,211.6	1,407.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.243	Цэцэрлэгийн барилга, 75 ор /Ховд, Жаргалант сум, Алагтолгой баг/	УТ2201511869	2022	2024	2,200.0	2,107.1	197.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.244	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2201511870	2022	2025	2,000.0	5,318.0	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.245	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Өвөрхангай, Баянгол сум, 6 дугаар баг/	УТ2101500501	2022	2024	400.0	564.1	164.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.246	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Өвөрхангай, Хайрхандулаан сум, 6 дугаар баг/	УТ2101500502	2022	2024	400.0	508.8	108.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.247	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Өвөрхангай, Хархорин сум/	УТ2101500503	2022	2024	400.0	498.2	98.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.248	Цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилга, 200 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 198 дугаар цэцэрлэг/	УТ2101500992	2022	2025	4,452.6	4,984.8	544.9	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.249	Шинээр баригдаж байгаа сургуулийн дотуур байрны барилгын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Говь-Алтай, Жаргалан сум/	УТ2101500223	2022	2024	369.2	342.3	21.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.250	Шинээр баригдаж байгаа сургуулийн дотуур байрны барилгын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Говь-Алтай, Төгрөг сум/	УТ2101500222	2022	2024	392.8	371.2	221.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.251	Шинээр баригдаж байгаа сургууль, цэцэрлэгийн барилгын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Говь-Алтай, Дэлгэр сум/	УТ2101500206	2022	2024	980.0	1,619.1	81.1	Улсын төсөв
	Шинэ					878,112.4	262,060.8	
XIII.1.1.252	"Ногоон нуур-1008 айлын орон сууц" төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэх сургуулийн барилга, 960 суудал /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 9 дүгээр хороо/	УТ2401502608	2024	2026		19,500.0	1,950.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.253	"Ногоон нуур-1008 айлын орон сууц" төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэх цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 9 дүгээр хороо/	УТ2401502609	2024	2026		6,476.8	650.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.254	Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургуулийн Дархан-Уул аймаг дахь салбар Анагаах ухааны сургуулийн эмнэлгийн өргөтгөлийн барилга /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2401502616	2024	2026		11,482.3	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.255	Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургуулийн салбар сургуулийн цогцолборын барилга /Дорноговь, Сайншанд сум/	УТ2401502400	2024	2026		25,101.6	7,530.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.256	Бага сургуулийн өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 9 дүгээр хороо, 4 дүгээр сургууль/	УТ2401502606	2024	2026		4,027.5	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.257	Бага сургуулийн өргөтгөлийн барилга, 320 суудал /Дорнод, Хэрлэн сум, 12 дугаар сургууль/	УТ2401502403	2024	2026		6,915.2	1,884.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.258	Багшийн хөгжлийн ордны барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2401501739	2024	2026		7,227.3	2,168.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.259	Дотуур байрны барилга /Завхан, Их-Уул сум/	УТ2401502611	2024	2026		4,040.4	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.260	Дотуур байрны барилга /Төв, Баянчандмань сум/	УТ2401502428	2024	2026		3,500.0	1,050.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.261	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Архангай, Төвшрүүлэх сум/	УТ2401501686	2024	2025		3,085.7	1,542.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.262	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Баяннуур сум/	УТ2401502579	2024	2026		3,200.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.263	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Говь-Алтай, Дэлгэр сум/	УТ2401502390	2024	2026		2,916.4	874.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.264	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Ховд, Зэрэг сум/	УТ2401502550	2024	2026		3,085.7	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.265	Дотуур байрны барилга, 100 ор /Өвөрхангай, Уянга сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502446	2024	2026		2,924.8	877.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.266	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Булган, Хангал сум, Хялганат тосгон/	УТ2401500595	2024	2025		3,343.3	1,671.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.267	Дотуур байрны барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2401502556	2024	2026		3,000.0	800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.268	Дотуур байрны барилга, 160 суудал /Увс, Өмнөговь сум, 5 дугаар баг/	УТ2401502431	2024	2026		5,480.3	1,644.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.269	Дотуур байрны барилга, 240 ор /Хөвсгөл, Галт сум/	УТ2401502557	2024	2026		9,237.6	2,771.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.270	Дотуур байрны барилга, 75 ор /Сэлэнгэ, Мандал сум, Түнхэл тосгон/	УТ2401502421	2024	2024		2,278.4	2,278.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.271	Ерөнхий боловсролын сургуулийн олон улсын стандарт хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, дотуур байр, иж бүрэн хөл бөмбөгийн талбай /Увс, Улаангом сум, 1 дүгээр сургууль/	УТ2401502432	2024	2026		10,000.0	2,235.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.272	Ерөнхий боловсролын сургуулийн спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Сант сум/	УТ2401502471	2024	2026		2,850.7	855.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.273	Кэмбриджийн сургалттай олон улсын сургуулийн дотуур байр, 300 ор /Хэнтий, Батноров сум, Бэрх тосгон/	УТ2401502598	2024	2026		9,363.8	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.274	Монгол Улсын Консерваторын цогцолборын барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2401502455	2024	2026		27,016.0	7,104.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.275	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Дундговь, Өлзийт сум/	УТ2401502584	2024	2024		591.0	591.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.276	Номын сан, урлаг заал бүхий сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Өвөрхангай, Баянгол сум/	УТ2401502369	2024	2026		3,000.0	900.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.277	Оюутны дотуур байрны барилга /Ховд/	УТ2401502599	2024	2026		12,606.8	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.278	Спорт заалны барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502422	2024	2024		1,568.4	1,568.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.279	Спорт заалны барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 9 дүгээр хороо, 79 дүгээр сургууль/	УТ2401502476	2024	2025		1,693.1	846.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.280	Спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Гучин-Ус сум/	УТ2401502472	2024	2026		2,850.0	855.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.281	Спорт заалны барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Уянга сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502477	2024	2026		2,850.7	855.2	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.282	Сургуулийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 27 дугаар хороо/	УТ2401502478	2024	2026		13,094.3	4,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.283	Сургуулийн барилга худалдаж авах /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум, 8 дугаар баг/	УТ2401502578	2024	2024		1,203.3	1,203.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.284	Сургуулийн барилга, 1500 суудал /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2401502395	2024	2026		24,976.0	7,492.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.285	Сургуулийн барилга, 1500 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 38 дугаар хороо, Баганат хороолол/	УТ2401502479	2024	2026		24,976.0	9,492.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.286	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Завхан, Цагаанхайрхан сум/	УТ2401502614	2024	2026		4,849.8	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.287	Сургуулийн барилга, 240 суудал /Ховд, Манхан сум/	УТ2401502370	2024	2025		4,514.5	2,257.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.288	Сургуулийн барилга, 250 суудал /Баянхонгор, Жаргалант сум/	УТ2401502383	2024	2026		8,282.9	2,484.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.289	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Булган, Баян-Агт сум/	УТ2401501090	2024	2026		6,947.0	2,084.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.290	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Булган, Сайхан сум/	УТ2401502386	2024	2026		5,078.8	1,523.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.291	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Дорноговь, Даланжаргалан сум/	УТ2401502401	2024	2026		7,896.3	2,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.292	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Сүхбаатар, Түвшинширээ сум/	УТ2401502588	2024	2026		9,625.6	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.293	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Төв, Борнуур сум/	УТ2401502585	2024	2026		5,961.9	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.294	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Увс, Бөхмөрөн сум/	УТ2401501049	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.295	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Увс, Давст сум/	УТ2401502433	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.296	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум/	УТ2401502558	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.297	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Хөвсгөл, Цагааннуур сум/	УТ2401502559	2024	2026		8,161.8	2,448.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.298	Сургуулийн барилга, 320 суудал /Өвөрхангай, Хархорин сум/	УТ2401502416	2024	2026		7,571.6	1,871.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.299	Сургуулийн барилга, 320 суудал, спорт заал /Завхан, Завханмандал сум/	УТ2401502610	2024	2026		7,729.6	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.300	Сургуулийн барилга, 320 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум, Хатгал тосгон/	УТ2401502560	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.301	Сургуулийн барилга, 320 суудал, спорт заал /Хөвсгөл, Цагаан-Үүр сум/	УТ2401502619	2024	2026		6,858.0	1,858.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.302	Сургуулийн барилга, 480 суудал /Дархан-Уул, Орхон сум/	УТ2401502396	2024	2026		11,241.0	3,372.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.303	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Баянхонгор, Баянхонгор сум, Соого сэйкео сургууль/	УТ2401502156	2024	2026		13,329.0	3,998.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.304	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум, Хантайшир-Эрдэм цогцолбор/	УТ2401502391	2024	2026		11,748.7	3,524.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.305	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Дундговь, Эрдэнэдалай сум/	УТ2401500673	2024	2026		10,597.0	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.306	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Сэлэнгэ, Мандал сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502423	2024	2026		11,366.1	3,409.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.307	Сургуулийн барилга, 640 суудал /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум, 3 дугаар сургууль/	УТ2401502420	2024	2026		14,915.0	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.308	Сургуулийн барилга, 640 суудал, дотуур байрны барилга, 100 ор /Сүхбаатар, Мөнххаан сум/	УТ2401501789	2024	2026		19,015.1	5,704.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.309	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, 7 дугаар хороолол/	УТ2401502413	2024	2026		15,795.2	4,738.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.310	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Орхон, Баян-Өндөр сум, Оюут баг, 2А хороолол/	УТ2401502414	2024	2026		15,795.2	4,738.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.311	Сургуулийн барилга, 960 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 34 дүгээр хороо/	УТ2401502480	2024	2026		15,795.2	4,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.312	Сургуулийн барилга, спорт заал, 320 суудал /Өвөрхангай, Баян-Өндөр сум, 5 дугаар баг/	УТ2401502503	2024	2026		8,500.0	2,550.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.313	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 120 суудал /Булган, Баяннуур сум/	УТ2401502590	2024	2025		1,700.0	800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.314	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 160 суудал /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 3 дугаар сургууль/	УТ2401502371	2024	2025		3,607.1	1,803.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.315	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 160 суудал /Дорнод, Сэргэлэн сум/	УТ2401502404	2024	2026		3,995.2	1,198.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.316	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 160 суудал /Хэнтий, Галшар сум/	УТ2401501301	2024	2026		3,808.7	1,142.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.317	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 240 суудал /Баянхонгор, Баянхонгор сум, Эрдэм сургууль/	УТ2401501061	2024	2026		8,272.9	2,481.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.318	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум, 5 дугаар сургууль/	УТ2401500243	2024	2026		12,878.5	3,863.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.319	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Дорнод, Хэрлэн сум, Шинэ Хөгжил сургууль/	УТ2401502405	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.320	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Төв, Зуунмод сум, 5 дугаар сургууль/	УТ2401502429	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.321	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Ховд, Жаргалант сум, 2 дугаар баг, 7 дугаар сургууль/	УТ2401502551	2024	2026		9,507.7	2,852.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.322	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Хөвсгөл, Мөрөн сум, Гурван-Эрдэнэ сургууль/	УТ2401502561	2024	2026		7,436.4	2,230.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.323	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал /Өвөрхангай, Арвайхээр сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502417	2024	2026		7,586.3	1,725.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.324	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 320 суудал, /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум, 1 дүгээр сургууль/	УТ2401502392	2024	2026		7,811.3	2,343.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.325	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401502408	2024	2026		11,748.7	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.326	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Төв, Зуунмод сум, Хүмүүн цогцолбор сургуулийн А байр/	УТ2401502430	2024	2026		13,274.7	4,982.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.327	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 2 дугаар хороо, 15 дугаар сургууль/	УТ2401502601	2024	2026		10,301.0	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.328	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 640 суудал /Хөвсгөл, Мөрөн сум, Эрдмийн далай цогцолбор сургууль/	УТ2401502562	2024	2026		11,633.2	3,490.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.329	Сургуулийн барилгын өргөтгөл, 960 суудал /Дархан-Уул, Дархан сум, 10 дугаар баг, Оюуны ирээдүй цогцолбор сургууль/	УТ2401502397	2024	2026		19,635.0	5,890.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.330	Сургуулийн дотуур байрны барилга, 100 ор /Орхон, Баян-Өндөр сум, Ирээдүйн одод сургууль/	УТ2401502415	2024	2025		2,916.3	1,458.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.331	Сургуулийн спорт заалны барилга /Сэлэнгэ, Сайхан сум, Номгон тосгон/	УТ2401502605	2024	2026		1,482.1	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.332	Сургуулийн спорт заалны барилга /Хэнтий, Баян-Овоо сум/	УТ2411800153	2024	2026		3,157.0	947.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.333	Сургуулийн спорт заалны барилга /Хөвсгөл, Төмөрбулаг сум/	УТ2401502618	2024	2025		2,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.334	Сургуулийн урлаг заал, гал тогооны барилгын өргөтгөл /Хэнтий, Хэрлэн сум, Хан Хэнтий цогцолбор сургууль/	УТ2401502568	2024	2026		2,200.0	660.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.335	Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Өвөрхангай, Арвайхээр сум, 13 дугаар баг/	УТ2401502418	2024	2025		4,261.6	2,130.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.336	Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн яслийн барилга, 60 ор /Булган, Булган сум/	УТ2401502387	2024	2025		2,904.7	1,452.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.337	Цэцэрлэгийн барилга /Завхан, Тэс сум/	УТ2401502613	2024	2026		2,615.6	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.338	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 14 дүгээр хороо, Консулын 6-9 дүгээр гудамж/	УТ2401502484	2024	2026		6,132.9	1,839.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.339	Цэцэрлэгийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 4 дүгээр хороо, Монгол цэргийн музейн урд талд/	УТ2401502485	2024	2026		6,132.9	1,839.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.340	Цэцэрлэгийн барилга буулгаж, шинээр барих, 240 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 5 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502372	2024	2026		8,830.0	2,649.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.341	Цэцэрлэгийн барилга худалдаж авах /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 40 дүгээр хороо/	УТ2401502617	2024	2026		3,800.0	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.342	Цэцэрлэгийн барилга худалдаж авах /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 42 дугаар хороо/	УТ2401502583	2024	2024		1,108.9	1,108.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.343	Цэцэрлэгийн барилга худалдан авах, 75 ор /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2401502552	2024	2025		1,560.0	780.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.344	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Баянхонгор, Бөмбөгөр сум/	УТ2401502592	2024	2024		2,600.0	2,600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.345	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дархан-Уул, Дархан сум, 2 дугаар баг/	УТ2401502398	2024	2025		3,473.9	1,736.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.346	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Дархан-Уул, Дархан сум, Малчин баг/	УТ2401500399	2024	2026		3,831.5	1,149.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.347	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Отгон сум/	УТ2401501517	2024	2025		2,387.0	1,193.5	Улсын төсөв
XIII.1.1.348	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Түдэвтэй сум/	УТ2401502612	2024	2026		2,615.5	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.349	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Завхан, Эрдэнэхайрхан сум/	УТ2401502410	2024	2026		2,615.5	784.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.350	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 7 дугаар хороо/	УТ2401502490	2024	2026		3,473.8	1,042.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.351	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Хашаат сум/	УТ2401502580	2024	2026		4,246.9	1,275.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.352	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 14 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2401502375	2024	2026		4,246.9	1,274.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.353	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 3 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502376	2024	2026		3,473.9	1,042.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.354	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 8 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502377	2024	2026		4,371.4	1,311.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.355	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 9 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2401502581	2024	2026		4,246.9	1,274.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.356	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Өгийнуур сум/	УТ2401502373	2024	2026		3,473.8	1,042.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.357	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Архангай, Өлзийт сум/	УТ2401502374	2024	2026		3,473.8	1,042.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.358	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дархан-Уул, Дархан сум, 14 дүгээр баг/	УТ2401502399	2024	2025		5,557.5	2,778.8	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.1.359	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорноговь, Сайншанд сум/	УТ2401502402	2024	2025		3,321.2	1,660.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.360	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Дорнод, Матад сум/	УТ2401502407	2024	2026		3,473.8	1,042.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.361	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401502411	2024	2026		3,473.8	1,236.9	Улсын төсөв
XIII.1.1.362	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Орхон, Баян-Өндөр сум, Оюут баг, 2а хороолол/	УТ2401502366	2024	2025		3,473.8	1,800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.363	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Сүхбаатар, Баяндэлгэр сум/	УТ2401502594	2024	2025		3,473.8	1,443.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.364	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Сүхбаатар, Уулбаян сум/	УТ2401502589	2024	2026		3,473.8	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.365	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Төв, Баянцогт сум/	УТ2401501357	2024	2026		2,800.0	800.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.366	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Увс, Тэс сум/	УТ2401502435	2024	2026		3,473.8	1,042.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.367	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2401502571	2024	2025		3,321.2	1,820.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.368	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Жаргалант сум, 12 дугаар баг, 4 дүгээр цэцэрлэг/	УТ2401502553	2024	2026		3,473.9	1,042.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.369	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Жаргалант сум, 5 дугаар баг, 6 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502554	2024	2026		3,473.9	1,042.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.370	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 2 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502564	2024	2026		4,411.0	1,323.3	Улсын төсөв
XIII.1.1.371	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 8 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502563	2024	2025		3,119.4	1,559.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.372	Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Хөвсгөл, Цагааннуур сум/	УТ2401502565	2024	2026		4,411.3	1,325.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.373	Цэцэрлэгийн барилга, 200 ор /Хэнтий, Батноров сум/	УТ2411800155	2024	2026		3,919.0	1,175.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.374	Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Ховд, Жаргалант сум, 7 дугаар баг, 2 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401500716	2024	2026		5,200.0	1,560.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.375	Цэцэрлэгийн барилга, 280 суудал /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2401502384	2024	2026		5,354.6	1,606.4	Улсын төсөв
XIII.1.1.376	Цэцэрлэгийн барилга, 300 ор /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401502492	2024	2026		3,469.6	300.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.377	Цэцэрлэгийн барилга, 50 ор /Архангай, Цэцэрлэг сум/	УТ2401502378	2024	2025		1,602.1	801.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.378	Цэцэрлэгийн барилга, 100 ор /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум, Хатгал тосгон/	УТ2401502566	2024	2026		3,119.4	935.8	Улсын төсөв
XIII.1.1.379	Цэцэрлэгийн барилгыг буулгаж, шинээр барих, 150 ор /Булган, Булган сум, 6 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502388	2024	2025		3,724.4	1,862.2	Улсын төсөв
XIII.1.1.380	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Богд сум/	УТ2401502527	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.381	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 120 ор /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум, 6 дугаар цэцэрлэг/	УТ2401502393	2024	2025		3,001.4	1,500.7	Улсын төсөв
XIII.1.1.382	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Өвөрхангай, Бүрд сум, 5 дугаар баг/	УТ2401502528	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.383	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 50 ор /Өвөрхангай, Зүүнбаян-Улаан сум, 3 дугаар баг/	УТ2401502529	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XIII.1.1.384	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 75 ор /Булган, Рашаант сум/	УТ2401502389	2024	2025		2,433.2	1,216.6	Улсын төсөв
XIII.1.1.385	Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөл, 75 ор /Сэлэнгэ, Шаамар сум, Дулаанхан тосгон/	УТ2401502425	2024	2025		1,602.1	801.1	Улсын төсөв
XIII.1.1.386	Яслийн барилга буулгаж, шинээр барих, 120 ор /Хэнтий, Хэрлэн сум, 4 дүгээр баг/	УТ2401502569	2024	2026		3,240.2	972.1	Улсын төсөв
XIII.1.2	II. Их засвар				8,695.0	8,862.9	2,811.9	
	<i>Шилжих</i>				8,695.0	8,862.9	2,811.9	
XIII.1.2.1	Бага сургуулийн барилгын өргөтгөлийн их засвар /Хөвсгөл, Арбулаг сум, Сүмбэр баг/	УТ2001500662	2020	2024	175.0	172.4	54.1	Улсын төсөв
XIII.1.2.2	Бага сургууль, дотуур байрны барилгын өргөтгөлийн их засвар /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум, Могойн гол баг/	УТ2001500668	2020	2024	175.0	163.0	40.1	Улсын төсөв
XIII.1.2.3	Дотуур байрны барилгын их засвар /Завхан, Отгон сум/	УТ2401501421	2020	2024	445.0	445.0	91.0	Улсын төсөв
XIII.1.2.4	Сургууль, цэцэрлэгийн барилгын их засвар /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2001500676	2021	2024	2,000.0	2,110.0	177.4	Улсын төсөв
XIII.1.2.5	Хөдөө, аж ахуйн их сургуулийн харьяа Агроэкологи, бизнесийн сургуулийн барилгын их засвар /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2101500302	2022	2024	2,900.0	2,899.1	1,149.2	Улсын төсөв
XIII.1.2.6	Цэцэрлэг, сургуулиудын гадна талбайн тохижилт, ногоон байгууламж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2101501041	2022	2025	1,000.0	1,285.0	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.2.7	Цэцэрлэгүүдийн шүдний кабинет, тохижилт /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2101501060	2022	2024	2,000.0	1,788.3	1,200.0	Улсын төсөв
XIII.1.3	III. Тоног төхөөрөмж				15,510.0	75,568.0	59,834.4	
	<i>Шилжих</i>				15,510.0	13,515.0	5,481.4	
XIII.1.3.1	Багш хөгжлийн танхимын тоног төхөөрөмж, тохижилт /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2101500973	2022	2024	2,510.0	2,332.1	1,184.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.2	Боловсролын байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2101500654	2022	2024	1,700.0	1,573.8	140.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.3	Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдад зориулсан автобус /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2101500856	2022	2025	5,400.0	5,400.0	2,000.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.1.3.4	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоног төхөөрөмж /Завхан/	УТ2101500415	2022	2024	500.0	436.3	44.2	Улсын төсөв
XIII.1.3.5	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28 дугаар хороо/	УТ2101500923	2022	2024	2,200.0	2,200.0	1,873.3	Улсын төсөв
XIII.1.3.6	Сургууль, цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж /Дундговь/	УТ2101500385	2022	2024	700.0	626.8	70.5	Улсын төсөв
XIII.1.3.7	Сургууль, цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2101500963	2022	2024	2,000.0	554.1	69.4	Улсын төсөв
XIII.1.3.8	Цэцэрлэг, сургуулийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 4, 5, 6, 8, 13, 14, 15, 16, 18, 25, 26 дугаар хороо/	УТ2101501002	2022	2024	500.0	392.0	100.0	Улсын төсөв
	Шинэ					62,053.0	54,353.0	
XIII.1.3.9	Боловсрол, хүүхэд хамгааллын салбарын тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий/	УТ2401502379	2024	2024		1,300.0	1,300.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.10	Боловсролын байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Архангай/	УТ2401502582	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.11	Боловсролын байгууллагын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2401502468	2024	2024		1,175.0	1,175.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.12	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий, Баяннуур, Сагсай, Дэлүүн сум/	УТ2401502591	2024	2024		750.0	750.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.13	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2401502576	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.14	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Булган/	УТ2401502385	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.15	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Дархан-Уул/	УТ2401502615	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.16	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Завхан/	УТ2401502412	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.17	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401502604	2024	2024		215.0	215.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.18	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2401502570	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.19	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Багануур, Налайх, Багахангай дүүрэг/	УТ2401502600	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.20	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 37 дугаар хороо/	УТ2401502469	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.21	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2401502573	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.22	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2401502607	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.23	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401502549	2024	2025		30,000.0	25,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.24	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2401502593	2024	2024		1,453.0	1,453.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.25	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2401502555	2024	2025		1,000.0	500.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.26	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Өмнөговь/	УТ2401502419	2024	2024		1,150.0	1,150.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.27	Боловсролын салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401502475	2024	2025		4,200.0	2,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.28	Дэлхийн шилдэг хүүхдийн зохиол болон ерөнхий боловсролын сургуулийн номын фонд, тоног төхөөрөмж /Ховд, Хөвсгөл/	УТ2401502575	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.29	Ерөнхий боловсролын сургуулийн автомашин /Хөвсгөл, Төмөрбулаг, Жаргалант, Эрдэнэбулган, Цагаан-Үүр, Арбулаг, Цэцэрлэг сум/	УТ2401502597	2024	2024		480.0	480.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.30	Ерөнхий боловсролын сургуулийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Сэлэнгэ/	УТ2401502620	2024	2024		525.0	525.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.31	Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын автобус /Дорноговь, Сайншанд, Замын-Үүд сум/	УТ2401502596	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.32	Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, Ирээдүй, Хөгжил, Өнөр цогцолбор сургууль, 12, 62, 67, 74, 76, 104, 105, 121, 129, 143, 151, 153 дугаар сургууль/	УТ2401502577	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.33	Малчдын хүүхдийн сургуулийн өмнөх боловсролын тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2401502381	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.34	Сургуулийн тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий, Булган сум, 2 дугаар сургууль/	УТ2401502380	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.35	Сургуулийн тоног төхөөрөмж /Увс, Сагил, Наранбулаг, Өлгий сум/	УТ2401502434	2024	2024		535.0	535.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.36	Сургууль, цэцэрлэгийн багш нарын тоног төхөөрөмж /Сэлэнгэ/	УТ2401502424	2024	2024		300.0	300.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.37	Сургууль, цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401502467	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.38	Сургууль, цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж /Өвөрхангай/	УТ2401502602	2024	2024		1,970.0	1,970.0	Улсын төсөв
XIII.1.3.39	Цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401502595	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.2	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага				2,162.0	44,115.4	18,098.5	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIII.2.1	I. Барилга байгууламж				2,162.0	43,083.7	17,066.8	
	<i>Шилжих</i>				2,162.0	10,557.7	7,233.6	
XIII.2.1.1	Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургуулийн Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн хичээлийн байр /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2001500173	2013	2024	2,162.0	10,557.7	7,233.6	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					32,526.0	9,833.2	
XIII.2.1.2	Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн дотуур байрны барилга, 150 ор /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2401502382	2024	2025		4,569.5	2,284.8	Улсын төсөв
XIII.2.1.3	Политехник коллежийн дотуур байрны барилга, 150 ор /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401501258	2024	2026		4,569.5	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.2.1.4	Политехник коллежийн цогцолборын барилга, 800 суудал /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2401500498	2024	2026		19,220.0	5,548.4	Улсын төсөв
XIII.2.1.5	Хөгжим бүжгийн коллежийн дотуур байрны барилга, 150 ор /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401502409	2024	2026		4,167.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIII.2.3	III. Тоног төхөөрөмж					1,031.7	1,031.7	
	<i>Шинэ</i>					1,031.7	1,031.7	
XIII.2.3.1	Политехник коллежийн тоног төхөөрөмж /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2401501638	2024	2024		1,031.7	1,031.7	Улсын төсөв
XIV	ГЭР БҮЛ, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД				37,604.9	134,603.3	48,758.1	
XIV.1	Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын ерөнхий газар				17,230.0	71,602.8	21,193.6	
XIV.1.1	I. Барилга байгууламж				17,230.0	70,962.8	20,553.6	
	<i>Шилжих</i>				17,230.0	38,230.0	8,730.4	
XIV.1.1.1	Усан спорт цогцолбор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, Найрамдал зуслан/	УТ2003900155	2014	2025	5,000.0	17,240.3	700.1	Улсын төсөв
XIV.1.1.2	Залуучуудын хөгжлийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103900975	2019	2024	2,500.0	2,253.0	600.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.3	Залуучуудын хөгжлийн ордны барилга /Сэлэнгэ, Сайхан сум/	УТ2003900006	2021	2024	1,100.0	2,370.1	1,225.4	Улсын төсөв
XIV.1.1.4	Спорт заал бүхий "Иргэдийн хөгжлийн төв"-ийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 9, 10, 16 дугаар хороо/	УТ2003900005	2021	2024	2,200.0	3,416.7	993.8	Улсын төсөв
XIV.1.1.5	Хүүхэд хамгаалал, хөгжлийн төвийн барилга /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2003900019	2021	2025	1,930.0	6,803.9	3,393.9	Улсын төсөв
XIV.1.1.6	Хүүхэд, залуучууд, ахмадын хөгжлийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 12 дугаар хороо/	УТ2003900015	2021	2024	1,000.0	1,576.3	648.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.7	Нөхөн сэргээх, хүүхэд хөгжил, сургалтын төвийн барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2103900592	2022	2024	3,500.0	4,569.7	1,169.2	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					32,732.8	11,823.2	
XIV.1.1.8	Буянт хотхон хүүхдийн зуслангийн өвлийн байр, 250 ор /Өмнөговь, Даланзадгад сум/	УТ2403901089	2024	2026		3,057.9	500.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.9	Гэр бүл хөгжлийн төвийн барилга /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2403901080	2024	2025		3,272.2	1,636.1	Улсын төсөв
XIV.1.1.10	Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн хэлтсийн барилга /Улаанбаатар, Багахангай дүүрэг/	УТ2403901090	2024	2026		2,732.2	500.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.11	Гэр бүлийн хөгжлийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2403901067	2024	2026		3,416.7	1,025.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.12	Дарьганга зуслангийн орчин үеийн стандартад нийцүүлсэн амралт, аялал жуулчлалын цогцолборын шинэчлэл /Сүхбаатар, Дарьганга сум/	УТ2403901054	2024	2025		3,739.1	1,869.6	Улсын төсөв
XIV.1.1.13	Жаргалант зуслангийн өргөтгөлийн барилга, 60 ор /Булган, Бугат сум/	УТ2403901049	2024	2025		1,645.0	822.5	Улсын төсөв
XIV.1.1.14	Иргэд, хүүхэд, залуучууд, ахмад настанд зориулсан хөгжлийн төв /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 1, 2, 3, 4, 5, 6 дугаар хороо/	УТ2403901091	2024	2026		3,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.15	Хүний хөгжлийн ордны барилга /Завхан, Тосонцэнгэл сум/	УТ2403900712	2024	2026		4,499.6	600.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.16	Хүүхэд залуучуудын хөгжлийн ордны барилга /Өвөрхангай, Хархорин сум/	УТ2403901047	2024	2026		5,000.0	1,500.0	Улсын төсөв
XIV.1.1.17	Хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн төвийн барилга /Сэлэнгэ, Баруунбүрэн сум/	УТ2403901055	2024	2024		2,370.1	2,370.1	Улсын төсөв
XIV.1.2	II. Их засвар					490.0	490.0	
	<i>Шинэ</i>					490.0	490.0	
XIV.1.2.1	"Өнөр бүл хүүхдийн төв"-ийн цэцэрлэгийн дээврийн их засвар /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2403901066	2024	2024		490.0	490.0	Улсын төсөв
XIV.1.3	III. Тоног төхөөрөмж					150.0	150.0	
	<i>Шинэ</i>					150.0	150.0	
XIV.1.3.1	"Өнөр бүл хүүхдийн төв"-ийн хүүхдийн автобус /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2403901065	2024	2024		150.0	150.0	Улсын төсөв
XIV.2	Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар					2,760.0	1,380.0	
XIV.2.1	I. Барилга байгууламж					2,760.0	1,380.0	
	<i>Шинэ</i>					2,760.0	1,380.0	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIV.2.1.1	Нийгмийн даатгалын хэлтсийн барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2403900752	2024	2025		2,760.0	1,380.0	Улсын төсөв
XIV.3	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газар					4,409.3	2,304.7	
XIV.3.1	I. Барилга байгууламж					4,209.3	2,104.7	
	<i>Шинэ</i>					4,209.3	2,104.7	
XIV.3.1.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн төвийн барилга /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2403901053	2024	2025		4,209.3	2,104.7	Улсын төсөв
XIV.3.3	III. Тоног төхөөрөмж					200.0	200.0	
	<i>Шинэ</i>					200.0	200.0	
XIV.3.3.1	Тусгай хэрэгцээт иргэдийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403901092	2024	2024		150.0	150.0	Улсын төсөв
XIV.3.3.2	Хараагүй хүмүүсийн хөдөлмөр сургалт хөгжлийн төвийн автомашин /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2403901068	2024	2024		50.0	50.0	Улсын төсөв
XIV.4	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам					4,054.5	4,054.5	
XIV.4.3	III. Тоног төхөөрөмж					4,054.5	4,054.5	
	<i>Шинэ</i>					4,054.5	4,054.5	
XIV.4.3.1	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2403901083	2024	2024		4,054.5	4,054.5	Улсын төсөв
XIV.5	Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар				20,374.9	51,776.7	19,825.3	
XIV.5.1	I. Барилга байгууламж				20,374.9	50,336.7	18,385.3	
	<i>Шилжих</i>				20,374.9	31,265.8	10,719.2	
XIV.5.1.1	Ахмадын холбоо, сувиллын барилга /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2003900181	2020	2025	1,200.0	3,805.7	1,000.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.2	Ахмадын сувиллын барилга /Булган, Хишиг-Өндөр сум/	УТ2103900173	2021	2025	1,250.0	3,125.0	1,046.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.3	Ахмадын төвийн барилга /Сэлэнгэ, Мандал сум/	УТ2003900009	2021	2024	1,000.0	2,207.8	1,091.1	Улсын төсөв
XIV.5.1.4	Ахмадын сувиллын барилга /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 1 дүгээр хороо/	УТ2103900905	2022	2025	2,599.9	6,795.2	100.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.5	Ахмадын хөгжлийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг/	УТ2203900015	2022	2025	950.0	1,235.8	100.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.6	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2103900765	2022	2025	13,375.0	14,096.4	7,382.1	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					19,070.9	7,666.1	
XIV.5.1.7	Ахмад настны асрамж, үйлчилгээний төвийн барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2403901081	2024	2026		4,965.9	1,494.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.8	Ахмадын өргөөний барилга /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2403901050	2024	2025		2,662.3	1,331.2	Улсын төсөв
XIV.5.1.9	Ахмадын өргөөний барилга /Дундговь, Гурвансайхан сум/	УТ2403901085	2024	2025		770.0	409.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.10	Ахмадын өргөөний барилга /Хөвсгөл, Улаан-Уул, Мөрөн, Эрдэнэбулган сум/	УТ2403901082	2024	2026		1,440.0	432.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.11	Тусгай хэрэгцээт хүүхдийн сувилал, ахмадын хөгжлийн төвийн барилга худалдан авах /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2403901094	2024	2025		1,000.0	500.0	Улсын төсөв
XIV.5.1.12	Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар болон Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын газарт барилга худалдаж авах /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2403901086	2024	2025		8,232.6	3,500.0	Улсын төсөв
XIV.5.3	III. Тоног төхөөрөмж					1,440.0	1,440.0	
	<i>Шинэ</i>					1,440.0	1,440.0	
XIV.5.3.1	Ахмадын төвийн тоног төхөөрөмж /Увс, Сагил сум/	УТ2403901056	2024	2024		50.0	50.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.2	Ахмадын хөгжлийн төвийн тоног төхөөрөмж /Дундговь/	УТ2403901052	2024	2024		180.0	180.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.3	Ахмадын хөгжлийн төвийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403901093	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.4	Ахмадын хөгжлийн төвийн тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2403901087	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.5	Ахмадын хөгжлийн төвийн тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2403901088	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.6	Ахмадын хөгжлийн өргөөний тоног төхөөрөмж /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2403901048	2024	2024		150.0	150.0	Улсын төсөв
XIV.5.3.7	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих төвийн тусгай хэрэгцээт иргэдийн сургалтын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2403901070	2024	2024		560.0	560.0	Улсын төсөв
XV	ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЙД				938,941.9	2,880,874.3	736,856.5	
XV.1	Авто зам				927,626.6	2,786,238.8	689,238.3	
XV.1.1	I. Барилга байгууламж				920,176.6	2,682,249.4	591,796.7	
	<i>Шилжих</i>				920,176.6	1,187,446.3	247,722.8	
XV.1.1.1	Аймгийн төвийн 4 дүгээр тойргийн хатуу хучилттай авто зам, 9.1 км /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2002800827	2019	2024	5,700.0	5,741.2	212.0	Улсын төсөв
XV.1.1.2	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто зам, дугуйн зам, 5.5 км /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2002800864	2019	2024	10,900.0	10,925.7	977.0	Улсын төсөв
XV.1.1.3	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай зам, 2.8 км хүртэл /Увс, Улаангом сум, 1 дүгээр баг/	УТ2302814294	2019	2024	2,000.0	1,939.8	158.1	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XV.1.1.4	Багануур-Мөнгөнморьт чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 60 км /Төв, Мөнгөнморьт сум/	УТ2002800867	2019	2025	48,000.0	52,102.0	4,000.1	Улсын төсөв
XV.1.1.5	Дархан-Шарын гол чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл /Дархан-Уул, Шарын гол сум/	УТ2002800822	2019	2025	41,600.0	52,363.7	100.0	Улсын төсөв
XV.1.1.6	Мянганы замын хэвтээ тэнхлэгийн Орхон гол-Их тамир чиглэлийн гүүр, авто замын ажлын эхлэл, 63 км /Архангай, Батцэнгэл сум/	УТ2002800829	2019	2025	69,000.0	71,070.5	14,705.9	Улсын төсөв
XV.1.1.7	Ривер Хилс хотхоноос Зайсангийн гудамж хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, зогсоол, 1 км /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 11 дүгээр хороо/	УТ1902850003	2019	2024	1,500.0	1,575.0	159.0	Улсын төсөв
XV.1.1.8	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 2 км /Дундговь, Эрдэнэдалай сум/	УТ2002800836	2019	2024	1,800.0	2,057.1	311.6	Улсын төсөв
XV.1.1.9	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 3 км /Завхан, Их-Уул сум/	УТ2102800423	2019	2024	2,000.0	2,025.0	254.5	Улсын төсөв
XV.1.1.10	Хувьсгалчдын гудамжнаас хорооны цогцолбор хүртэлх авто зам, 0.9 км /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2002850412	2019	2024	890.0	866.9	91.0	Улсын төсөв
XV.1.1.11	Дүүргийн соёлын төв дагуух хатуу хучилттай авто зам, 1.6 км /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2002800824	2020	2024	1,800.0	1,977.4	621.8	Улсын төсөв
XV.1.1.12	Сумын төвийн бетон авто зам, 8.3 км /Хөвсгөл, Тариалан сум/	УТ2002800833	2020	2024	10,294.4	10,398.2	3,686.7	Улсын төсөв
XV.1.1.13	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам /Ховд, Жаргалант сум, Баатархайрхан, Бичигт баг/	УТ2002800835	2020	2024	913.0	962.6	94.6	Улсын төсөв
XV.1.1.14	Тоосгоны 20 дугаар гудамжнаас Хангай зах хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 1 км /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 6 дугаар хороо/	УТ2002800843	2020	2024	1,500.0	1,599.3	743.1	Улсын төсөв
XV.1.1.15	Босоо тэнхлэг ба шинэ хотхоны авто зам /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2002800019	2021	2024	2,000.0	2,157.5	1,525.9	Улсын төсөв
XV.1.1.16	Гэр хорооллын дундах авто замын дэд бүтцийг сайжруулах, шинэчлэх /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102800815	2021	2024	3,000.0	2,963.8	832.8	Улсын төсөв
XV.1.1.17	Энтүм зочид буудлаас 3, 4 дүгээр байрны хойд талын уулзвар хүртэлх авто зам, Хийдийн 60 автомашины зогсоол, Жинст баг, Хөгжил хорооллын доод талаас 3, 4 дүгээр гудамжинд хатуу хучилттай авто зам /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2002800035	2021	2025	3,200.0	3,607.5	1,656.5	Улсын төсөв
XV.1.1.18	Зуунмод сумын төвөөс Хөшигийн хөндийн шинэ нисэх онгоцны буудал чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам /Төв, Зуунмод сум/	УТ2102801371	2021	2024	8,161.7	9,051.8	1,243.1	Улсын төсөв
XV.1.1.19	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто зам, 10 км /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2102800193	2022	2024	10,001.9	9,964.3	5,201.2	Улсын төсөв
XV.1.1.20	Аймгийн шинэ суурьшлын бүсийн хатуу хучилттай авто зам, 10 км /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2102800135	2022	2024	8,000.0	7,995.2	3,380.7	Улсын төсөв
XV.1.1.21	Баян-Уул сумаас Ульхан боомт хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 50 км /Дорнод, Баян-Уул сум/	УТ2102800333	2022	2025	49,820.0	84,892.6	20,892.6	Улсын төсөв
XV.1.1.22	Дорнод аймгийн Хэрлэн сумаас Хавиргын боомт чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 124.5 км /Дорнод/	УТ2102800331	2022	2026	114,044.9	187,003.4	27,500.0	Улсын төсөв
XV.1.1.23	Норовлин сумаас Баян-Уул чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 68.3 км /Хэнтий, Норовлин сум, Дорнод, Баян-уул сум/	УТ2102801338	2022	2025	66,740.0	75,380.7	18,200.8	Улсын төсөв
XV.1.1.24	Орхон-Хишиг-Өндөр-Гурванбулаг сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл, 31.08 км /Булган, Хишиг-Өндөр сум/	УТ2102800162	2022	2025	29,900.0	32,090.2	15,518.8	Улсын төсөв
XV.1.1.25	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 6.9 км /Говьсүмбэр, Шивээговь сум/	УТ2102800262	2022	2024	5,355.6	5,337.9	3,086.7	Улсын төсөв
XV.1.1.26	Төв аймгийн Угтаалцайдам, Цээл, Заамар сумдыг холбох хатуу хучилттай авто зам, 122.4 км /Төв, Угтаалцайдам, Цээл, Заамар сум/	УТ2102800632	2022	2026	115,862.7	185,396.8	32,105.7	Улсын төсөв
XV.1.1.27	Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн авто замаас Борнуур сумын Дуган хад ам хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 8.5 км /Төв, Борнуур сум/	УТ2102800640	2022	2025	8,500.0	11,402.1	5,914.1	Улсын төсөв
XV.1.1.28	Улаанбаатар-Чингис хот чиглэлийн авто замаас Өмнөдэлгэр сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 52.5 км /Хэнтий, Жаргалтхаан, Өмнөдэлгэр сум/	УТ2102801343	2022	2025	53,910.0	53,709.0	17,629.8	Улсын төсөв
XV.1.1.29	Ховд-Алтай чиглэлийн авто замаас Чандмань сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 56.9 км /Ховд/	УТ2102801188	2022	2025	43,597.0	41,635.9	13,012.2	Улсын төсөв
XV.1.1.30	Хужирт-Бат-Өлзий чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 49 км /Өвөрхангай, Бат-Өлзий сум/	УТ2102800470	2022	2025	51,600.0	67,941.3	10,973.0	Улсын төсөв
XV.1.1.31	Өндөр-Улаан багийн Донгой багаас Чулуут сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 65.8 км /Архангай, Ихтамир, Чулуут сум/	УТ2102800005	2022	2025	39,456.3	39,452.7	20,135.1	Улсын төсөв
XV.1.1.32	Өндөрхаан-Норовлин чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл, 130 км /Хэнтий, Батноров, Норовлин сум/	УТ2102801334	2022	2025	109,129.0	151,859.4	22,798.6	Улсын төсөв
	Шинэ					1,494,803.0	344,073.9	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XV.1.1.33	A0302 авто замаас Хайрхандулаан сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 3.2 км /Өвөрхангай, Хайрхандулаан сум/	УТ2402800532	2024	2025		2,693.7	2,154.9	Улсын төсөв
XV.1.1.34	Авто зам авто зогсоол /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг 1, 3 дугаар хороо/	УТ2402804428	2024	2025		4,200.0	2,700.0	Улсын төсөв
XV.1.1.35	Авто замын шинэчлэл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 2, 3, 4, 17, 18, 19 дүгээр хороо/	УТ2402804423	2024	2026		3,800.0	1,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.36	Аймгийн төвийн доторх хатуу хучилттай авто зам /Дархан-Уул, Дархан сум, 4, 5 дугаар баг/	УТ2402804351	2024	2025		4,986.0	2,493.0	Улсын төсөв
XV.1.1.37	Аймгийн төвийн доторх хатуу хучилттай авто замын 2 дугаар үе шат /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402804352	2024	2025		34,547.8	16,273.9	Улсын төсөв
XV.1.1.38	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто зам, 5.5 км /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2402804355	2024	2025		3,900.0	3,450.0	Улсын төсөв
XV.1.1.39	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто зам, 6.3 км /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2402804366	2024	2026		9,444.6	2,833.4	Улсын төсөв
XV.1.1.40	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто замын үргэлжлэл, 15.6 км /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2402804346	2024	2026		15,611.6	4,683.5	Улсын төсөв
XV.1.1.41	Аймгийн төвийн хатуу хучилттай авто замын өргөтгөл /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2402800161	2024	2025		4,276.7	3,956.8	Улсын төсөв
XV.1.1.42	Баруун босоо тэнхлэгийн авто замаас Ховд аймгийн Мөнххайрхан сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 63.5 км /Ховд, Мөнххайрхан сум/	УТ2402804415	2024	2026		70,105.1	8,500.0	Улсын төсөв
XV.1.1.43	Баруун тойруугийн хатуу хучилттай авто замын шинэчлэл /Увс, Улаангом сум/	УТ2402804370	2024	2026		3,602.0	1,080.6	Улсын төсөв
XV.1.1.44	Баруун-Урт-Сүхбаатар чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 61.9 км, гүүр, 24 у/м /Сүхбаатар, Баруун-Урт, Сүхбаатар сум/	УТ2402800160	2024	2025		11,146.9	5,573.5	Улсын төсөв
XV.1.1.45	Батсүмбэр сумаас Ахмад настны үндэсний төв хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, гүүр, 10.7 км /Төв, Батсүмбэр сум/	УТ2402804369	2024	2026		13,338.9	4,001.7	Улсын төсөв
XV.1.1.46	Баянхонгор-Шаргалжуут чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 54.18 км /Баянхонгор, Өлзийт, Эрдэнэцогт сум/	УТ2402804339	2024	2026		66,766.5	6,161.7	Улсын төсөв
XV.1.1.47	Бор-Өндөр-Хэрлэн чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 179.7 км /Хэнтий, Баянмөнх, Дархан, Бор-Өндөр сум/	УТ2402804408	2024	2026		216,979.6	22,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.48	Булган-Орхон-Хишиг-Өндөр-Гурванбулаг сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам /Булган/	УТ2402804341	2024	2025		13,374.1	6,687.1	Улсын төсөв
XV.1.1.49	Гэр хорооллын доторх хатуу хучилттай авто зам /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402804424	2024	2026		8,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.50	Даланзадгад-Баяндалай-Гурвантэс чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхлэл /Өмнөговь, Баяндалай, Гурвантэс сум/	УТ2402804362	2024	2025		16,776.3	8,388.2	Улсын төсөв
XV.1.1.51	Дүүргийн хатуу хучилттай авто зам, замын шинэчлэл, гүүрэн байгууламж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2402804384	2024	2024		22,950.0	22,950.0	Улсын төсөв
XV.1.1.52	Ерөө сумын төвөөс Бугант чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат, 27.8 км /Сэлэнгэ, Ерөө сум/	УТ2402804364	2024	2025		11,890.8	5,945.4	Улсын төсөв
XV.1.1.53	Жаргалтхаан-Дэлгэрхаан чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 59.2 км /Хэнтий, Жаргалтхаан, Дэлгэрхаан сум/	УТ2402804409	2024	2026		59,344.3	15,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.54	Жаргалтхаан-Өмнөдэлгэр чиглэлийн авто замаас Биндэр чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 152.5 км /Хэнтий, Өмнөдэлгэр, Баян-Адарга, Биндэр, Хэрлэн сум/	УТ2402804410	2024	2026		263,595.4	25,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.55	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Архангай, Өгийнуур сум/	УТ2402804426	2024	2025		3,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.56	Нутгийн зам төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэх хатуу хучилттай авто зам /Ховд, Булган, Буянт сум/	УТ2402804405	2024	2025		22,661.8	9,577.1	Улсын төсөв
XV.1.1.57	Сумыг хатуу хучилттай авто замтай холбох авто замын эхлэл /Говь-Алтай, Дэлгэр сум/	УТ2402804347	2024	2026		7,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.58	Сумын доторх болон улсын чиглэлийн хатуу хучилттай авто замаас сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам /Төв, Баяндэлгэр сум/	УТ2402804414	2024	2025		2,110.7	1,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.59	Сумын төвийн авто замын шинэчлэл, 2.15 км /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	УТ2402804425	2024	2026		4,755.7	1,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.60	Сумын төвийн доторх 1.5 км хатуу хучилттай авто зам /Архангай, Хайрхан сум/	УТ2402804413	2024	2025		1,500.0	500.0	Улсын төсөв
XV.1.1.61	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2402804417	2024	2026		4,741.0	1,200.0	Улсын төсөв
XV.1.1.62	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам /Сүхбаатар, Асгат сум/	УТ2402804363	2024	2026		4,259.0	1,277.7	Улсын төсөв
XV.1.1.63	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам /Ховд, Дөргөн сум/	УТ2402804427	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XV.1.1.64	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам 1.7 км /Төв, Эрдэнэ сум/	УТ2402804419	2024	2024		363.2	363.2	Улсын төсөв
XV.1.1.65	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 1.5 км /Архангай, Булган сум/	УТ2402804333	2024	2025		2,554.7	1,277.4	Улсын төсөв
XV.1.1.66	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 1.5 км /Архангай, Цахир сум/	УТ2402804334	2024	2025		2,554.7	1,277.4	Улсын төсөв
XV.1.1.67	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 1.5 км /Булган, Гурванбулаг сум/	УТ2402804342	2024	2025		1,500.0	750.0	Улсын төсөв
XV.1.1.68	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 1.7 км /Булган, Сайхан сум/	УТ2402804343	2024	2026		1,500.0	450.0	Улсын төсөв
XV.1.1.69	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 1.7 км /Булган, Сэлэнгэ сум/	УТ2402804344	2024	2026		2,200.0	660.0	Улсын төсөв
XV.1.1.70	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 10.3 км /Сэлэнгэ, Мандал сум/	УТ2402804365	2024	2026		10,006.8	3,002.0	Улсын төсөв
XV.1.1.71	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 2.5 км /Баян-Өлгий, Дэлүүн сум/	УТ2402804337	2024	2025		3,200.0	1,600.0	Улсын төсөв
XV.1.1.72	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 3.4 км /Говьсүмбэр, Баянтал сум/	УТ2402804349	2024	2025		4,673.1	2,336.6	Улсын төсөв
XV.1.1.73	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 4.2 км /Булган, Хишиг-Өндөр сум/	УТ2402804330	2024	2026		5,322.1	1,596.6	Улсын төсөв
XV.1.1.74	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто зам, 5.8 км /Баян-Өлгий, Бугат сум/	УТ2402804418	2024	2026		5,685.3	1,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.75	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто замын шинэчлэл /Өвөрхангай, Арвайхээр, Хархорин, Хужирт сум/	УТ2402804331	2024	2026		4,739.0	1,421.7	Улсын төсөв
XV.1.1.76	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто замын эхлэл, 0.8 км /Булган, Хутаг-Өндөр сум/	УТ2402804345	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XV.1.1.77	Сумын төвийн хатуу хучилттай авто замын өргөтгөл, шинэчлэл, 2.8 км /Дорнод, Хэрлэн сум, Лхамжавын гудамж/	УТ2402804356	2024	2025		9,100.0	6,030.0	Улсын төсөв
XV.1.1.78	Тосонцэнгэл-Улиастай чиглэлийн улсын чанартай төв хатуу хучилттай авто замаас Идэр сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 12.06 км /Завхан, Идэр сум/	УТ2402804430	2024	2026		16,846.9	3,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.79	Увс нуур-Улаангом чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат, 26.39 км /Увс/	УТ2402804371	2024	2026		46,659.1	6,840.3	Улсын төсөв
XV.1.1.80	Улаанбаатар-Арвайхээр чиглэлийн авто замаас Хужирт сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 43.3 км /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2402804360	2024	2026		70,206.3	8,103.2	Улсын төсөв
XV.1.1.81	Улаанбаатар-Шар хөтөл-Эрдэнэт чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхлэл, 92.13 км /Орхон, Дархан-Уул, Төв/	УТ2402804359	2024	2025		16,139.0	8,069.5	Улсын төсөв
XV.1.1.82	Улаангом-Тэс хүртэлх хатуу хучилттай авто замын эхлэл /Увс/	УТ2402804372	2024	2026		4,670.5	1,600.0	Улсын төсөв
XV.1.1.83	Улиастай сумын Чигэстэй багийн явган болон дугуйн зам, 3.9 км /Завхан, Улиастай сум/	УТ2402804431	2024	2026		2,545.2	503.5	Улсын төсөв
XV.1.1.84	Улсын чанартай авто замтай холбох хатуу хучилттай авто замын эхлэл /Сэлэнгэ, Хушаат сум/	УТ2402804367	2024	2025		2,450.0	1,225.0	Улсын төсөв
XV.1.1.85	Улсын чанартай авто замыг Шарга сумтай холбох хатуу хучилттай авто зам, 23.0 км /Говь-Алтай, Шарга сум/	УТ2402804433	2024	2026		34,500.0	3,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.86	Хамарын хийдийн 3 замын уулзвараас-Зүүнбаян чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат, 20.0 км /Дорноговь, Сайншанд сум/	УТ2402804354	2024	2025		12,432.4	6,216.2	Улсын төсөв
XV.1.1.87	Хар үзүүр, Ховд голын төмөр бетон гүүр, 217 у/м, хатуу хучилттай авто зам, 0.4 км /Баян-Өлгий, Алтанцөгц сум/	УТ2402804338	2024	2026		9,165.7	1,249.7	Улсын төсөв
XV.1.1.88	Хатуу хучилттай авто зам, 2.5 км /Сэлэнгэ, Баруунбүрэн сум/	УТ2402804368	2024	2025		2,781.2	1,390.6	Улсын төсөв
XV.1.1.89	Хатуу хучилттай авто зам, 4.1 км /Хэнтий, Батноров сум, Бэрх тосгон/	УТ2402804411	2024	2026		6,172.7	1,851.8	Улсын төсөв
XV.1.1.90	Ховд-Дөргөн сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 40.7 км /Ховд, Дөргөн сум/	УТ2402804406	2024	2026		49,859.3	5,539.9	Улсын төсөв
XV.1.1.91	Хэвтээ тэнхлэгийн хатуу хучилттай авто замтай Цэцэг сумыг холбох хатуу хучилттай авто зам, 32.4 км /Ховд, Дарви сум/	УТ2402804407	2024	2026		32,580.5	5,027.9	Улсын төсөв
XV.1.1.92	Хэрлэн голын төмөрбетон гүүр, 265 у/м, хатуу хучилттай авто зам, 14.2 км /Хэнтий, Хэрлэн сум/	УТ2402804412	2024	2026		54,472.5	16,341.7	Улсын төсөв
XV.1.1.93	Цэцэрлэг-Тосонцэнгэл чиглэлийн авто замаас Хорго, Тэрхийн цагаан нуур хүртэлх хатуу хучилттай авто зам, 13 км /Архангай, Тариат сум/	УТ2402804335	2024	2026		26,000.0	7,100.0	Улсын төсөв
XV.1.1.94	Чойбалсан хот доторх хатуу хучилттай авто замын шинэчлэл, сайжруулалт /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2402804357	2024	2025		9,153.8	4,319.9	Улсын төсөв
XV.1.1.95	Чойр-Мандалговь-Арвайхээр чиглэлийн хэвтээ тэнхлэгийн авто зам, Арвайхээр-Мандалговь чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат /Өвөрхангай/	УТ2402804361	2024	2025		17,994.3	8,997.2	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XV.1.1.96	Чойр-Мандалговь-Арвайхээр чиглэлийн хэвтээ тэнхлэгийн авто зам, Мандалговь-Чойр чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат /Дундговь/	УТ2402804358	2024	2025		17,994.3	8,997.2	Улсын төсөв
XV.1.1.97	Чойр-Мандалговь-Арвайхээр чиглэлийн хэвтээ тэнхлэгийн авто зам, Чойр-Их залаат овооны ар хүртэлх хатуу хучилттай авто замын эхний үе шат /Говьсүмбэр/	УТ2402804350	2024	2025		17,994.3	7,997.2	Улсын төсөв
XV.1.1.98	Шарын гол сумаас Улаанбаатар-Дархан чиглэлийн хатуу хучилттай 41.0 км авто замын эхлэл /Дархан-Уул, Шарын гол сум/	УТ2402804432	2024	2026		14,868.7	4,000.0	Улсын төсөв
XV.1.1.99	Шинэ суурьшлын бүсийн хатуу хучилттай авто зам /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402804353	2024	2025		9,723.0	4,861.5	Улсын төсөв
XV.1.1.100	Шинэ тосгоны гүүрнээс-Нисэхийн 11 дүгээр гудамж хүртэлх авто зам /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 4 дүгээр хороо/	УТ2402804416	2024	2025		1,047.1	500.0	Улсын төсөв
XV.1.1.101	Үерийн далан, 3.8 км /Төв, Лүн сум/	УТ2402804421	2024	2026		4,800.0	400.0	Улсын төсөв
XV.1.1.102	Өлгий-Сагсай-Улаанхус-Цэнгэл сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын дөрөвдүгээр хэсэг, 23.13 км /Баян-Өлгий/	УТ2402804336	2024	2026		46,888.9	11,688.6	Улсын төсөв
XV.1.2	II. Их засвар				6,700.0	6,507.8	338.9	
	<i>Шилжих</i>				6,700.0	6,457.7	288.8	
XV.1.2.1	Хорооллын авто замын шинэчлэл, өргөтгөл /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 13, 14, 15 дугаар хороо/	УТ2002800891	2020	2024	2,000.0	2,091.6	198.8	Улсын төсөв
XV.1.2.2	Хороолол доторх авто замын засвар /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 5, 6, 7, 9 дүгээр хороо/	УТ2002800895	2020	2024	4,700.0	4,366.1	90.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					50.1	50.1	
XV.1.2.3	Тал нуурын зам засвар /Баян-Өлгий, Толбо сум, 1 дүгээр баг/	УТ2402804422	2024	2024		50.1	50.1	Улсын төсөв
XV.1.4	IV. ТЭЗҮ				750.0	97,481.7	97,102.7	
	<i>Шилжих</i>				750.0	731.7	352.7	
XV.1.4.1	Дүүргийн авто зам шинэчлэлийн зураг төсөв /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2002800025	2021	2024	150.0	131.7	52.7	Улсын төсөв
XV.1.4.2	Дүүрэгт шинээр баригдах авто замын зураг төсөв /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2102800974	2022	2024	600.0	600.0	300.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					96,750.0	96,750.0	
XV.1.4.3	Сумын төвийн их тойруу хатуу хучилттай авто замын техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2402804332	2024	2024		450.0	450.0	Улсын төсөв
XV.1.4.4	Улаангом сумаас Тэс, Малчин, Хяргас, Зүүнговь, Цагаанхайрхан, Баруунтуруун сумд хүртэлх чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын зураг төсөв /Увс/	УТ2402804429	2024	2024		1,100.0	1,100.0	Улсын төсөв
XV.1.4.5	"Шинэ тойрог авто зам" төслийн урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улаанбаатар/	УТ2402804435	2024	2024		16,900.0	16,900.0	Улсын төсөв
XV.1.4.6	"Хөшигийн хөндий туннел" төслийн урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улаанбаатар, Төв, Хөшигийн хөндий/	УТ2402804436	2024	2024		55,300.0	55,300.0	Улсын төсөв
XV.1.4.7	Улаанбаатар хотын "Шинэ их тойруу" хурдны зам төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улаанбаатар/	УТ2402804443	2024	2024		23,000.0	23,000.0	Улсын төсөв
XV.2	Гүүр				3,800.0	75,308.4	39,660.1	
XV.2.1	I. Барилга байгууламж				3,800.0	46,708.4	11,060.1	
	<i>Шилжих</i>				3,800.0	5,519.1	1,444.1	
XV.2.1.1	Хануй голын төмөр бетон гүүр /Архангай, Хайрхан сум/	УТ2002800033	2021	2024	3,500.0	4,942.6	1,384.1	Улсын төсөв
XV.2.1.2	Хангилцагийн голын модон гүүр, 38.5 у/м /Увс, Цагаанхайрхан сум/	УТ2102801115	2022	2024	300.0	576.5	60.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					41,189.3	9,616.0	
XV.2.1.3	Богд, Чигэстэйн голын төмөр бетон гүүр, 290.03 у/м /Завхан, Улиастай сум/	УТ2402800568	2024	2026		20,205.0	4,061.5	Улсын төсөв
XV.2.1.4	Завхан голын төмөр бетон гүүр /Говь-Алтай, Жаргалант сум, Бүрэн баг/	УТ2402804434	2024	2026		8,928.0	1,000.0	Улсын төсөв
XV.2.1.5	Турууны голын төмөр бетон гүүр, 109.15 у/м, Бухын голын 9.6 у/м гүүр, 1.1 км авто зам /Увс, Баруунтуруун сум/	УТ2402800443	2024	2026		6,431.5	1,929.5	Улсын төсөв
XV.2.1.6	Туул голын хойд болон дунд салаан дээрх төмөр бетон гүүр /Төв, Алтанбулаг сум/	УТ2402804420	2024	2025		2,374.8	1,000.0	Улсын төсөв
XV.2.1.7	Түйн голын төмөр бетон гүүр, 64.75 у/м /Баянхонгор, Богд сум/	УТ2402804340	2024	2025		3,250.0	1,625.0	Улсын төсөв
XV.2.4	IV. ТЭЗҮ					28,600.0	28,600.0	
	<i>Шинэ</i>					28,600.0	28,600.0	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XV.2.4.1	"Өөдөө тэмүүлэх Монгол" ган татлагат гүүрэн байгууламжийн урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв /Улаанбаатар, Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгээс Хүрхрэн ам хүртэл/	УТ2402804437	2024	2024		28,600.0	28,600.0	Улсын төсөв
XV.3	Тээвэр				7,515.3	19,327.0	7,958.1	
XV.3.1	I. Барилга байгууламж				7,515.3	18,327.0	6,958.1	
	<i>Шилжих</i>				7,515.3	15,077.0	5,983.1	
XV.3.1.1	Дэлүүн болдог нисэх буудлын барилга /Хэнтий, Дадал сум/	УТ2002800921	2020	2024	5,000.0	10,484.2	4,983.1	Улсын төсөв
XV.3.1.2	Өлгий нисэх буудлын өргөтгөлийн барилга /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2102800085	2022	2025	2,515.3	4,592.9	1,000.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					3,249.9	975.0	
XV.3.1.3	Зорчигч тээврийн авто үйлчилгээний төвийн барилга /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2402804376	2024	2026		3,249.9	975.0	Улсын төсөв
XV.3.2	II. Их засвар					1,000.0	1,000.0	
	<i>Шинэ</i>					1,000.0	1,000.0	
XV.3.2.1	Нийтийн тээврийн автобусны буудлын тохижилт, шинэчлэл /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402804385	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVI	СОЁЛ, СПОРТ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, ЗАЛУУЧУУДЫН САЙД				347,366.9	859,484.3	243,634.0	
XVI.1	Аялал жуулчлал				1,600.0	21,799.6	16,399.6	
XVI.1.1	I. Барилга байгууламж				1,600.0	21,799.6	16,399.6	
	<i>Шилжих</i>				1,600.0	4,607.6	1,807.6	
XVI.1.1.1	Эрдэнэзуу музейн "Аялал жуулчлалын гудамж" төсөл /Өвөрхангай, Хэрхорин сум/	УТ2001350434	2020	2024	1,600.0	4,607.6	1,807.6	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					17,192.0	14,592.0	
XVI.1.1.2	Аялал жуулчлал, соёлын өв /Архангай, Цахир сум, Баянгол баг/	УТ2401300881	2024	2024		374.1	374.1	Улсын төсөв
XVI.1.1.3	Аялал жуулчлалын "Жавхлант" цогцолборын барилга /Завхан, Улиастай сум/	УТ2401300881	2024	2024		3,177.8	3,177.8	Улсын төсөв
XVI.1.1.4	Аялал жуулчлалын "Соёмбо" цогцолбор /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2401300895	2024	2024		5,170.0	5,170.0	Улсын төсөв
XVI.1.1.5	Аялал жуулчлалын "Хүслийн хад" цогцолбор /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум, Хатгал тосгон/	УТ2401300896	2024	2024		1,571.0	1,571.0	Улсын төсөв
XVI.1.1.6	Аялал жуулчлалын байгаль, түүх, соёлын өв бүхий газруудад ариун цэврийн байгууламж, авто зогсоол бүхий отоглох цэг /Увс, Малчин, Хяргас сум, Хяргас нуур/	УТ2401300906	2024	2026		1,500.0	500.0	Улсын төсөв
XVI.1.1.7	Аялал жуулчлалын байгаль, түүх, соёлын өв бүхий газруудад ариун цэврийн байгууламж, авто зогсоол бүхий отоглох цэг /Увс, Тариалан сум, Увс нуур/	УТ2401300883	2024	2025		1,874.1	874.1	Улсын төсөв
XVI.1.1.8	Аялал жуулчлалын байгаль, түүх, соёлын өв бүхий газруудад ариун цэврийн байгууламж, авто зогсоол бүхий отоглох цэг /Улсын хэмжээнд/	УТ2401300886	2024	2024		2,325.0	2,325.0	Улсын төсөв
XVI.1.1.9	Аялал жуулчлалын гол чиглэл, улсын чанартай хатуу хучилттай авто зам дагуу үйлчилгээний цогцолборын барилга /Увс/	УТ2401300884	2024	2025		1,200.0	600.0	Улсын төсөв
XVI.2	Соёл				257,771.4	566,968.0	154,881.0	
XVI.2.1	I. Барилга байгууламж				235,674.5	531,220.4	132,322.2	
	<i>Шилжих</i>				235,674.5	401,038.4	92,920.7	
XVI.2.1.1	"Төв халх" дуулалт жүжгийн театр /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2003400730	2011	2025	6,800.0	10,543.7	2,671.7	Улсын төсөв
XVI.2.1.2	Хөгжимт жүжгийн театрын барилга, 800 суудал /Завхан, Улиастай сум/	УТ2003400767	2011	2024	3,000.0	19,410.4	5,881.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.3	Аймгийн хөгжимт драмын театрын барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2103400012	2012	2024	7,100.0	20,967.3	6,985.1	Улсын төсөв
XVI.2.1.4	Үндэсний номын сангийн барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103400810	2012	2024	12,000.0	25,671.4	1,904.1	Улсын төсөв
XVI.2.1.5	Аймгийн хөгжимт драмын "Ойрад" театрын барилга /Увс, Улаангом сум/	УТ1903400003	2019	2024	6,800.0	15,373.6	4,559.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.6	Дүүргийн соёлын ордны барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2003400775	2019	2024	8,500.0	17,964.3	2,140.8	Улсын төсөв
XVI.2.1.7	Музейн барилга /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2003400776	2019	2024	3,000.0	4,478.5	849.2	Улсын төсөв
XVI.2.1.8	Солийн Данзаны нэрэмжит музей, цэцэрлэгт хүрээлэн /Архангай, Хотонт сум/	УТ2103400039	2019	2024	1,000.0	1,141.0	205.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.9	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Завхан, Нөмрөг сум/	УТ2003400747	2019	2024	1,200.0	1,567.4	70.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.10	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Завхан, Түдэвтэй сум/	УТ1903400005	2019	2024	1,200.0	2,081.2	548.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.11	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Дундговь, Цагаандэлгэр сум/	УТ2003400753	2019	2025	1,230.0	2,288.2	100.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVI.2.1.12	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Хөвсгөл, Арбулаг сум/	УТ2003400755	2019	2024	1,230.0	2,923.1	1,182.7	Улсын төсөв
XVI.2.1.13	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Өвөрхангай, Баянгол сум/	УТ2003400771	2019	2024	1,230.0	2,129.6	616.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.14	Соёлын төвийн барилга, 300 суудал /Баян-Өлгий, Улаанхус сум/	УТ1903400004	2019	2025	1,100.0	2,459.9	100.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.15	Байгалийн түүхийн музейн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2003400774	2020	2026	94,460.1	130,618.4	27,449.2	Улсын төсөв
XVI.2.1.16	Дуу бүжгийн "Боржигин" чуулгын барилга /Говьсүмбэр/	УТ2003400769	2020	2025	3,500.0	12,430.3	2,205.3	Улсын төсөв
XVI.2.1.17	Музейн барилга /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2003400777	2020	2024	5,000.0	7,549.4	727.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.18	Соёл, спортын төвийн барилга, 250 суудал /Төв, Баянжаргалан сум/	УТ2103401414	2020	2024	1,200.0	3,648.6	2,055.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.19	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Дорнод, Булган сум/	УТ2003450835	2020	2024	1,617.8	3,270.8	1,653.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.20	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Хөвсгөл, Ренчинлхүмбэ сум/	УТ2003400749	2020	2025	1,400.0	4,600.0	1,436.2	Улсын төсөв
XVI.2.1.21	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Баянхонгор, Өлзийт сум/	УТ2003400739	2020	2025	1,300.0	2,284.2	20.4	Улсын төсөв
XVI.2.1.22	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Дундговь, Дэлгэрцогт сум/	УТ2003400742	2020	2024	1,000.0	1,449.3	125.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.23	Соёлын төвийн барилга, 300 суудал /Баян-Өлгий, Толбо сум/	УТ2003400759	2020	2024	1,683.2	2,763.2	786.4	Улсын төсөв
XVI.2.1.24	Өв соёл, хүндэтгэлийн өргөө /Ховд, Yenч сум/	УТ2003450834	2020	2024	150.0	150.0	40.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.25	Ахмадын урлаг, соёлын төвийн барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2003400785	2021	2024	500.0	779.5	-	Улсын төсөв
XVI.2.1.26	Монголын Үндэсний археологи, палеонтологи, угсаатны музей, лаборатори /Төв, Зуунмод сум/	УТ2003400788	2021	2025	18,000.0	26,177.7	-	Улсын төсөв
XVI.2.1.27	Музей, номын сангийн цогцолбор /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2003400784	2021	2025	5,000.0	15,600.5	5,137.5	Улсын төсөв
XVI.2.1.28	Саран хөхөө театрын барилга, 700 суудал /Дорноговь, Сайншанд сум, 7 дугаар баг/	УТ2003400789	2021	2024	9,500.0	18,503.1	7,033.8	Улсын төсөв
XVI.2.1.29	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Булган, Бугат сум/	УТ2003400787	2021	2024	1,595.5	1,648.8	464.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.30	Соёлын төвийн барилга, 300 суудал /Сүхбаатар, Баяндэлгэр сум/	УТ2003400783	2021	2025	1,988.5	2,285.8	40.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.31	Аймгийн номын сангийн барилга /Өмнөговь, Даланзадгад сум/	УТ2103400525	2022	2024	4,200.0	4,159.3	977.4	Улсын төсөв
XVI.2.1.32	Кино театрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2103401202	2022	2025	2,453.8	5,432.9	2,896.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.33	Олон угсаатны театрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2103400029	2022	2025	16,021.1	15,758.5	4,000.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.34	Соёлын төвийн барилга /Өвөрхангай, Баруунбаян-Улаан сум/	УТ2103400498	2022	2024	500.0	1,707.9	1,207.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.35	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Говь-Алтай, Халиун сум/	УТ2103400371	2022	2024	2,292.1	3,195.1	1,949.1	Улсын төсөв
XVI.2.1.36	Соёлын төвийн барилга, 400 суудал /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2103400484	2022	2025	2,500.0	3,950.3	1,571.9	Улсын төсөв
XVI.2.1.37	Төв Монголын байгаль, түүх, соёлын цогцолборын барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2103400232	2022	2024	4,422.4	4,075.3	3,325.3	Улсын төсөв
	Шинэ					130,182.0	39,401.5	
XVI.2.1.38	Музейн, номын сангийн өргөтгөлийн барилга /Ховд, Дарви сум/	УТ2403401131	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.39	Соёл, спортын төвийн барилга /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2403401117	2024	2026		5,634.2	1,690.3	Улсын төсөв
XVI.2.1.40	Соёл, урлагийн цогцолборын барилга /Дундговь, Өндөршил сум/	УТ2403401124	2024	2026		2,796.8	500.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.41	Соёлын ордны барилга, 850 суудал /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг, 1 дүгээр хороо/	УТ2403401114	2024	2026		12,339.1	4,243.7	Улсын төсөв
XVI.2.1.42	Соёлын төвийн барилга /Архангай, Өгийнуур сум/	УТ2403401084	2024	2026		4,231.9	1,269.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.43	Соёлын төвийн барилга /Дорноговь, Дэлгэрэх сум/	УТ2403400618	2024	2026		4,191.9	1,257.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.44	Соёлын төвийн барилга /Дорноговь, Эрдэнэ сум/	УТ2403401111	2024	2026		3,456.9	1,037.1	Улсын төсөв
XVI.2.1.45	Соёлын төвийн барилга /Сэлэнгэ, Зүүнбүрэн сум/	УТ2403401094	2024	2026		3,886.0	1,165.8	Улсын төсөв
XVI.2.1.46	Соёлын төвийн барилга /Сүхбаатар, Онгон сум, 5 дугаар баг/	УТ2403400088	2024	2026		4,184.0	1,255.2	Улсын төсөв
XVI.2.1.47	Соёлын төвийн барилга /Увс, Малчин сум/	УТ2403401099	2024	2026		3,750.0	755.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.48	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Завхан, Дөрвөлжин сум/	УТ2403400682	2024	2026		4,512.5	1,065.7	Улсын төсөв
XVI.2.1.49	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Завхан, Отгон сум/	УТ2403401092	2024	2026		4,512.5	1,065.7	Улсын төсөв
XVI.2.1.50	Соёлын төвийн барилга, 200 суудал /Завхан, Сонгино сум/	УТ2403400551	2024	2026		4,968.0	600.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.51	Соёлын төвийн барилга, 230 суудал /Завхан, Ургамал сум/	УТ2403401130	2024	2026		3,628.0	500.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.52	Соёлын төвийн барилга, 240 суудал /Булган, Бүрэгхангай сум/	УТ2403400348	2024	2026		3,831.9	1,149.6	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVI.2.1.53	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Дундговь, Баянжаргалан сум/	УТ2403401091	2024	2025		2,868.9	1,434.5	Улсын төсөв
XVI.2.1.54	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Дундговь, Дэлгэрхангай сум/	УТ2403400532	2024	2025		2,868.9	1,434.5	Улсын төсөв
XVI.2.1.55	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Хөвсгөл, Ханх сум/	УТ2403401119	2024	2026		4,135.1	1,306.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.56	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Хөвсгөл, Эрдэнэбулган сум/	УТ2403401132	2024	2026		3,810.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.57	Соёлын төвийн барилга, 250 суудал /Өвөрхангай, Төгрөг сум, 1 дүгээр баг/	УТ2403401112	2024	2026		2,712.0	813.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.58	Соёлын төвийн барилга, 400 суудал /Сэлэнгэ, Ерөө сум/	УТ2403401095	2024	2025		3,885.9	1,943.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.59	Соёлын төвийн барилга, 400 суудал /Сэлэнгэ, Хүдэр сум/	УТ2403401096	2024	2025		3,627.2	1,813.6	Улсын төсөв
XVI.2.1.60	Соёлын төвийн барилга, 400 суудал /Хөвсгөл, Галт сум, 5 дугаар баг/	УТ2403401120	2024	2026		5,650.0	1,695.0	Улсын төсөв
XVI.2.1.61	Соёлын төвийн дулааны шугам /Баян-Өлгий, Улаанхус сум/	УТ2403401125	2024	2024		608.2	608.2	Улсын төсөв
XVI.2.1.62	Соёлын төвийн өргөтгөл, шинэчлэл /Увс, Зүүнхангай сум/	УТ2403401100	2024	2024		952.3	952.3	Улсын төсөв
XVI.2.1.63	Төв номын сангийн барилга /Булган, Булган сум/	УТ2403401086	2024	2025		3,130.2	1,565.1	Улсын төсөв
XVI.2.1.64	Хөгжимт драмын театрын барилга, 890 суудал /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2403401121	2024	2026		29,809.6	7,080.2	Улсын төсөв
XVI.2.2	II. Их засвар				6,096.9	7,450.4	2,216.6	
	<i>Шилжих</i>				6,096.9	6,450.4	1,616.6	
XVI.2.2.1	Соёлын ордны гадна тохижилт /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2003400792	2020	2024	2,000.0	2,528.8	362.0	Улсын төсөв
XVI.2.2.2	Улсын Драмын Эрдмийн Театрын барилгын их засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103400887	2022	2024	2,373.4	2,198.1	485.3	Улсын төсөв
XVI.2.2.3	Чойжин ламын сүм музейн сэргээн засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103400842	2022	2024	1,723.5	1,723.5	769.4	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					1,000.0	600.0	
XVI.2.2.4	Музейн дотоод интерьер /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2403401128	2024	2025		1,000.0	600.0	Улсын төсөв
XVI.2.3	III. Тоног төхөөрөмж				16,000.0	28,297.2	20,342.2	
	<i>Шилжих</i>				16,000.0	5,800.0	945.0	
XVI.2.3.1	"Хүүхэд залуучуудын театр"-ын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2103400780	2022	2024	5,000.0	5,000.0	145.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.2	Үндэсний номын сангийн өргөтгөлийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103400761	2022	2024	11,000.0	800.0	800.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					22,497.2	19,397.2	
XVI.2.3.3	Аймгийн хөгжимт драмын театрын тоног төхөөрөмж /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2403401083	2024	2025		3,000.0	1,500.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.4	Музейн тоног төхөөрөмж /Увс, Улаангом сум/	УТ2403401098	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.5	Музейн тоног төхөөрөмж /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2403400669	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.6	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403401129	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.7	Орон нутаг судлах танхимын тоног төхөөрөмж /Өмнөговь, Ноён сум/	УТ2403401093	2024	2024		65.1	65.1	Улсын төсөв
XVI.2.3.8	Орон нутгийн музейн соёлын өвийн тоног төхөөрөмж /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2403401087	2024	2025		3,200.0	1,600.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.9	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Булган/	УТ2403401123	2024	2024		153.0	153.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.10	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Дархан-Уул/	УТ2403401127	2024	2024		300.0	300.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.11	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Дундговь, Говьсүмбэр/	УТ2403401089	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.12	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2403401097	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.13	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2403401116	2024	2024		10,000.0	10,000.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.14	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2403401126	2024	2024		1,400.0	1,400.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.15	Соёлын салбарын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2403401118	2024	2024		300.0	300.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.16	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж /Булган, Бугат сум/	УТ2403401085	2024	2024		300.0	300.0	Улсын төсөв
XVI.2.3.17	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж /Говь-Алтай, Эрдэнэ, Бугат, Баян-Уул, Жаргалан, Дэлгэр сум/	УТ2403401088	2024	2024		519.1	519.1	Улсын төсөв
XVI.2.3.18	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж /Увс, Тэс сум/	УТ2403401101	2024	2024		60.0	60.0	Улсын төсөв
XVI.3	Спорт				87,995.5	270,716.7	72,353.4	
XVI.3.1	I. Барилга байгууламж				87,995.5	266,505.9	68,142.6	
	<i>Шилжих</i>				87,995.5	179,052.2	38,222.5	
XVI.3.1.1	Дүүргийн спорт цогцолбор, 1000 суудал /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2103100791	2010	2024	2,561.3	13,597.6	2,582.8	Улсын төсөв
XVI.3.1.2	Дүүргийн спорт цогцолбор, 700 суудал /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг/	УТ2003100011	2010	2024	1,885.2	15,025.7	526.5	Улсын төсөв
XVI.3.1.3	Спорт цогцолбор, 2200 суудал /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ1103100002	2011	2024	11,041.0	36,360.4	9,244.4	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVI.3.1.4	Дүүргийн спорт цогцолбор, 700 суудал /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2003100014	2014	2024	6,378.0	10,044.7	1,279.9	Улсын төсөв
XVI.3.1.5	Оюуны спортын ордны барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2003100015	2018	2024	4,000.0	4,297.5	500.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.6	Соёл, спорт цогцолборын барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2003100016	2019	2024	2,000.0	10,892.7	2,637.7	Улсын төсөв
XVI.3.1.7	Спорт заалны барилга /Говь-Алтай, Бигэр сум/	УТ2103100224	2019	2024	250.0	705.3	214.7	Улсын төсөв
XVI.3.1.8	Спорт заалны барилга /Говь-Алтай, Бугат сум/	УТ2103100227	2019	2024	250.0	952.0	340.3	Улсын төсөв
XVI.3.1.9	Спорт заалны барилга /Говь-Алтай, Цогт сум, Баянтоорой тосгон/	УТ2103100221	2019	2025	250.0	1,187.0	272.1	Улсын төсөв
XVI.3.1.10	Спорт заалны барилга /Дундговь, Говь-Угтаал сум/	УТ2103100384	2019	2024	1,000.0	1,275.2	500.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.11	Усан бассейн спорт цогцолборын барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2003100009	2019	2025	9,000.0	14,035.4	100.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.12	Усан бассейн, спорт фитнесийн барилга /Увс, Улаангом сум/	УТ2003150156	2019	2024	4,100.0	4,100.0	1,192.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.13	Спорт заалны барилга /Баянхонгор, Шинэжинст сум/	УТ2003100018	2020	2024	550.0	1,206.6	375.6	Улсын төсөв
XVI.3.1.14	Спорт заалны барилгын үлдэгдэл /Говь-Алтай, Тонхил сум/	УТ2003150028	2020	2024	200.0	662.0	372.1	Улсын төсөв
XVI.3.1.15	Спорт заалны барилга /Төв, Жаргалант сум/	УТ2103100001	2021	2024	600.0	1,643.3	259.7	Улсын төсөв
XVI.3.1.16	Спорт заалны барилга /Увс, Малчин сум/	УТ2003100055	2021	2024	950.0	1,394.7	362.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.17	Спорт заалны барилга /Увс, Хяргас сум/	УТ2003100056	2021	2024	950.0	2,535.8	28.6	Улсын төсөв
XVI.3.1.18	Спорт заалны барилга, 300 суудал /Ховд, Алтай сум/	УТ2003100058	2021	2024	1,300.0	2,334.1	1,034.1	Улсын төсөв
XVI.3.1.19	Спорт заалны барилга, 500 суудал /Говь-Алтай, Цогт сум/	УТ2003100061	2021	2024	1,500.0	4,420.2	1,791.7	Улсын төсөв
XVI.3.1.20	Усан бассейн бүхий спорт цогцолборын барилга /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2003100062	2021	2025	9,900.0	17,309.6	179.3	Улсын төсөв
XVI.3.1.21	Хөл бөмбөгийн талбай бүхий спортын цогцолбор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 3 дугаар хороо/	УТ2003100057	2021	2024	5,000.0	8,576.9	3,322.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.22	Спорт цогцолборын барилга, 150 суудал /Улаанбаатар, Багахангай дүүрэг, 2 дугаар хороо/	УТ2103100995	2022	2024	1,330.0	2,412.9	1,097.3	Улсын төсөв
XVI.3.1.23	Усан бассейн бүхий спорт цогцолборын барилга /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2103100369	2022	2025	13,000.0	12,840.4	4,013.6	Улсын төсөв
XVI.3.1.24	Усан спорт сургалтын төвийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2103100821	2022	2024	10,000.0	11,242.4	5,995.4	Улсын төсөв
	Шинэ					87,453.7	29,920.1	
XVI.3.1.25	Залуучуудын сургалт, спорт хөгжлийн төв /Хэнтий, Бор-Өндөр сум/	УТ2403100380	2024	2026		13,191.8	3,957.5	Улсын төсөв
XVI.3.1.26	Нийтийн биеийн тамирын төвийн барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум, 1, 2, 3, 5, 7 дугаар баг/	УТ2403100359	2024	2026		4,000.0	1,200.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.27	Спорт заалны барилга /Архангай, Эрдэнэбулган сум, Булганхангай хороолол/	УТ2403100360	2024	2025		1,154.9	577.5	Улсын төсөв
XVI.3.1.28	Спорт заалны барилга /Говь-Алтай, Халиун сум/	УТ2403100362	2024	2025		1,568.4	784.2	Улсын төсөв
XVI.3.1.29	Спорт заалны барилга /Дундговь, Луус сум/	УТ2403100365	2024	2025		1,398.1	699.1	Улсын төсөв
XVI.3.1.30	Спорт заалны барилга /Сэлэнгэ, Жавхлант сум/	УТ2403100367	2024	2025		1,871.7	935.9	Улсын төсөв
XVI.3.1.31	Спорт заалны барилга /Сэлэнгэ, Орхон сум, 1 дүгээр баг/	УТ2403100368	2024	2025		1,871.7	935.9	Улсын төсөв
XVI.3.1.32	Спорт заалны барилга /Сүхбаатар, Эрдэнэцагаан сум/	УТ2403100366	2024	2025		2,554.8	1,277.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.33	Спорт заалны барилга /Увс, Ховд сум/	УТ2403100370	2024	2025		2,554.8	1,277.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.34	Спорт заалны барилга /Увс, Цагаанхайрхан сум/	УТ2403400492	2024	2025		2,554.8	1,277.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.35	Спорт заалны барилга /Увс, Өмнөговь сум/	УТ2403100369	2024	2026		2,535.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.36	Спорт заалны барилга /Ховд, Мест сум/	УТ2403100379	2024	2025		1,893.1	846.6	Улсын төсөв
XVI.3.1.37	Усан бассейн бүхий спорт цогцолборын барилга /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2403400227	2024	2026		12,278.0	3,683.4	Улсын төсөв
XVI.3.1.38	Өвлийн спортын ордны барилга /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2403100364	2024	2026		19,113.3	5,734.0	Улсын төсөв
XVI.3.1.39	Өвлийн спортын ордны барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2403100375	2024	2026		19,113.3	5,734.0	Улсын төсөв
XVI.3.3	III. Тоног төхөөрөмж					4,210.8	4,210.8	
	Шинэ					4,210.8	4,210.8	
XVI.3.3.1	Биеийн тамир, спортын салбарын тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2403100361	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XVI.3.3.2	Биеийн тамир, спортын салбарын тоног төхөөрөмж /Төв, Зуунмод сум/	УТ2403100382	2024	2024		60.0	60.0	Улсын төсөв
XVI.3.3.3	Биеийн тамир, спортын салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2403100377	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XVI.3.3.4	Спорт цогцолборын агаар сэлгэлтийн тоног төхөөрөмж /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2403100381	2024	2024		460.8	460.8	Улсын төсөв
XVI.3.3.5	Усан бассейн чийрэгжүүлэлтийн төвийн тоног төхөөрөмж /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2403100363	2024	2024		90.0	90.0	Улсын төсөв
XVII	ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БАРИЛГА, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН САЙД				609,189.7	1,145,327.2	420,293.0	

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVII.1	I. Барилга байгууламж				574,060.3	1,045,998.2	370,715.6	
	Шилжих				574,060.3	680,756.6	255,684.1	
XVII.1.1	Барилга байгууламжийн хийц бүтээцийн газар хөдлөл, сорил шинжилгээний төв лабораторийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2102900930	2011	2025	2,807.4	8,151.0	100.0	Улсын төсөв
XVII.1.2	Гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, инженерийн дэд бүтэц /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2102900996	2013	2025	5,000.0	6,459.8	100.0	Улсын төсөв
XVII.1.3	Сумын төвийн шинэчлэл /Хэнтий, Биндэр сум/	УТ2002950244	2014	2024	5,000.0	5,441.5	441.5	Улсын төсөв
XVII.1.4	Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийн 11 г, д Ө800-ийн гол шугамыг Ø1000 мм голчтой болгон өргөтгөх зураг төсөв, барилга угсралтын ажил /1 дүгээр хорооллын урд талаас баруун 4 замын уулзвар хүртэл, павильон 19-өөс 3/11 холбоос хүртэл 3.4 км/ /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2302914875	2014	2025	15,640.0	39,655.7	15,512.2	Улсын төсөв
XVII.1.5	Нийслэл, аймгийн төвүүдийн инженерийн шугам сүлжээний өргөтгөл, шинэчлэлт /Улсын хэмжээнд/	УТ2102901151	2018	2025	35,000.0	4,119.8	363.1	Улсын төсөв
XVII.1.6	Нийслэл, аймгийн төвүүдийн үерийн хамгаалалтын шинэчлэлт, зураг төсвийн хамт /Улсын хэмжээнд/	УТ2102901157	2018	2024	15,000.0	268.5	80.5	Улсын төсөв
XVII.1.7	Халуун ус, ахуйн үйлчилгээний төвийн барилга /Дундговь, Цагаандэлгэр сум/	УТ2002950513	2018	2024	250.0	412.1	233.9	Улсын төсөв
XVII.1.8	Зайсан орчмын хотхонуудын усан хангамжийн төвлөрсөн систем /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2102900759	2019	2024	4,000.0	8,388.3	4,010.8	Улсын төсөв
XVII.1.9	Багийн явган хүний зам, тохижилт /Орхон, Баян-Өндөр сум, Рашаант, Цагаанчулуут, Наран, Даваат, Булаг, Баянбулаг, Уртбулаг, Бүрэнбүст баг/	УТ2002900239	2020	2024	2,000.0	2,173.4	258.7	Улсын төсөв
XVII.1.10	Гэр хорооллын гудамж, зам, талбайн гэрэлтүүлэг, камержуулалт /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 7, 9, 24, 25, 40, 41, 42 дугаар хороо/	УТ2002900254	2020	2024	1,000.0	1,092.7	234.5	Улсын төсөв
XVII.1.11	Ундны цэвэр усны шугам, 2.5 км /Хөвсгөл, Цагаан-Уул сум/	УТ2102901419	2020	2024	1,000.0	1,693.6	604.8	Улсын төсөв
XVII.1.12	Ус зайлуулах суваг, шугам /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 3 дугаар хороо, Нарны хороолол-Дунд гол/	УТ2102901082	2020	2024	350.0	431.9	81.9	Улсын төсөв
XVII.1.13	Үерийн далан /Хэнтий, Цэнхэрмандал сум/	УТ2002900229	2020	2024	581.0	760.9	65.5	Улсын төсөв
XVII.1.14	Үерийн усны хамгаалалтын далан суваг /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2002900230	2020	2025	13,200.0	23,896.7	4,557.1	Улсын төсөв
XVII.1.15	"Жишиг гудамж" төсөл /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 28 дугаар хороо/	УТ2002900069	2021	2024	2,500.0	2,672.0	275.3	Улсын төсөв
XVII.1.16	"Сумын төвийн шинэчлэл" хөтөлбөр /Баянхонгор, Галуут сум/	УТ2002900061	2021	2024	5,000.0	9,960.8	4,194.1	Улсын төсөв
XVII.1.17	"Сумын төвийн шинэчлэл" хөтөлбөр /Баянхонгор, Эрдэнэцогт сум/	УТ2102900134	2021	2024	5,000.0	5,179.9	253.0	Улсын төсөв
XVII.1.18	Инженерийн шугам сүлжээ бүхий гэр хорооллын төсөл /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2002900066	2021	2025	2,300.0	16,877.0	1,371.2	Улсын төсөв
XVII.1.19	Нийтийн халуун усны барилга /Хөвсгөл, Баянзүрх, Алаг-Эрдэнэ сум/	УТ2002900059	2021	2024	300.0	641.2	285.2	Улсын төсөв
XVII.1.20	Олон улсын стандартад нийцсэн хүүхдийн тоглоомын талбай /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 18, 19, 20 дугаар хороо/	УТ2102900925	2021	2024	1,500.0	1,489.0	29.7	Улсын төсөв
XVII.1.21	Сумын төвийн тохижилт /Увс, Улаангом сум/	УТ2002900054	2021	2024	7,800.0	967.4	104.8	Улсын төсөв
XVII.1.22	Сумын төвийн цэвэр усны шугам /Өвөрхангай, Төгрөг сум/	УТ2102900329	2021	2024	450.0	2,692.0	351.9	Улсын төсөв
XVII.1.23	Ухаалаг худаг бүхий нийтийн халуун усны барилга /Увс, Зүүнхангай сум/	УТ2002900057	2021	2024	340.0	440.4	37.0	Улсын төсөв
XVII.1.24	Чингис хотын бохир усны төв коллекторын шугамын шинэчлэл, өргөх станц /Хэнтий, Хэрлэн сум/	УТ2002900028	2021	2024	5,000.0	15,499.4	12,646.4	Улсын төсөв
XVII.1.25	"Гандангийн дэнж" шинэ аялал жуулчлалын бүсийн зураг төсөв, барилгын ажил /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2102900758	2022	2025	24,000.0	23,484.9	10,800.0	Улсын төсөв
XVII.1.26	"Залуус-1" орон сууцны хорооллын төслийн гадна инженерийн 1 дүгээр хэлхээний шугам сүлжээ, барилга байгууламж, авто зам /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2102900752	2022	2025	29,900.0	33,716.3	11,882.6	Улсын төсөв
XVII.1.27	Аймгийн төвийн 1800 айлын орон сууцны хорооллын цахилгаан хангамж, инженерийн шугам сүлжээ /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2102900346	2022	2025	9,800.0	9,749.6	5,120.3	Улсын төсөв
XVII.1.28	Аймгийн төвийн гэр хорооллын шинэчлэл, дэд бүтэц /Архангай/	УТ2102900392	2022	2025	30,000.0	26,964.8	5,500.0	Улсын төсөв
XVII.1.29	Аймгийн шинэ суурьшлын бүсийн инженерийн шугам сүлжээ /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2102900132	2022	2024	7,032.9	6,961.2	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.30	Аймгуудын шинэ суурьшлын бүсэд баригдах орон сууцны хорооллын шугам сүлжээ, дэд бүтэц /Улсын хэмжээнд/	УТ2102901139	2022	2025	100,000.0	109,856.3	38,656.1	Улсын төсөв
XVII.1.31	Ард Аюушийн өргөн чөлөөний гэрэлтүүлэг /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2102900983	2022	2024	520.0	1,509.8	304.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVII.1.32	Ашиглалтын шаардлага хангахгүй орон сууцны шинэчлэл /Улаанбаатар, Налайх дүүрэг, 2 дугаар хороо/	УТ2202911667	2022	2025	5,000.0	8,400.0	2,500.0	Улсын төсөв
XVII.1.33	Биеийн тамир, хүүхдийн тоглоомын талбай /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 13, 15, 16 дугаар хороо/	УТ2102900436	2022	2024	1,250.0	2,453.4	2,253.4	Улсын төсөв
XVII.1.34	Буянт Ухаа-2 хороолол орчмын ариутгах татуургын гол шугамын 2 дугаар ээлжийн ажил /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2102900986	2022	2024	2,073.0	1,981.8	790.9	Улсын төсөв
XVII.1.35	Гудамж, талбайн тохижилт, ногоон байгууламж /Дундговь/	УТ2102900383	2022	2024	1,000.0	888.1	100.0	Улсын төсөв
XVII.1.36	Гэр хорооллын дахин төлөвлөлт хийх замаар инженерийн нэгдсэн шугам сүлжээний холболт /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум, Индэрт баг/	УТ2102900220	2022	2025	946.2	3,031.6	1,091.3	Улсын төсөв
XVII.1.37	Гэр хорооллын дахин төлөвлөлт хийх замаар инженерийн нэгдсэн шугам сүлжээний холболт /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум, Харзат баг/	УТ2102900231	2022	2025	1,166.4	4,255.0	1,813.5	Улсын төсөв
XVII.1.38	Гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээ /Хэнтий, Хэрлэн сум/	УТ2102901339	2022	2024	29,950.0	50,978.9	27,262.5	Улсын төсөв
XVII.1.39	Гэр хорооллын цэвэр, бохир ус, дулааны шугам сүлжээний 2 дугаар ээлжийн ажил /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2102901263	2022	2025	7,000.0	22,672.5	4,085.5	Улсын төсөв
XVII.1.40	Гэр хорооллын цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2102900437	2022	2024	27,000.0	25,328.3	16,502.7	Улсын төсөв
XVII.1.41	Жишиг сум /Сэлэнгэ, Алтанбулаг сум/	УТ2102900588	2022	2024	4,000.0	3,980.0	1,379.0	Улсын төсөв
XVII.1.42	Иргэдэд зориулсан ногоон орчин, тохижилт /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2102900965	2022	2024	1,000.0	990.2	136.0	Улсын төсөв
XVII.1.43	Найрамдал төмөр замын цэцэрлэгт хүрээлэнгийн гэрэлтүүлэг /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 1, 3, 4 дүгээр хороо/	УТ2102901020	2022	2024	300.0	241.0	60.0	Улсын төсөв
XVII.1.44	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн тохижилт, гэрэлтүүлэг, хаягжуулалт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2102900989	2022	2024	1,000.0	965.8	315.2	Улсын төсөв
XVII.1.45	Ногоон байгууламж, тоглоомын талбай /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102900940	2022	2024	4,000.0	5,034.1	1,108.7	Улсын төсөв
XVII.1.46	Ногоон хороо /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102900854	2022	2024	4,500.0	4,496.8	400.0	Улсын төсөв
XVII.1.47	Орон сууцжуулах төслийн дэд бүтэц /Баянхонгор, Баацагаан сум/	УТ2102900143	2022	2025	2,300.0	9,663.9	2,686.6	Улсын төсөв
XVII.1.48	Орон сууцны хорооллын гадна инженерийн шугам сүлжээ /Төв, Зүүнмод сум/	УТ2102900645	2022	2024	6,041.5	6,036.4	5,137.0	Улсын төсөв
XVII.1.49	Соёл амралтын хүрээлэн /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2102900560	2022	2024	9,319.4	5,513.3	4,513.2	Улсын төсөв
XVII.1.50	Сум, багийн орчныг тохижуулах "Шинэ гудамж" төсөл /Увс, Улаангом сум/	УТ2102900706	2022	2024	1,000.0	953.6	100.0	Улсын төсөв
XVII.1.51	Сумын төвийн инженерийн шугам сүлжээний холболт, уурын зуухны барилга /Говь-Алтай, Бигэр сум/	УТ2102900230	2022	2024	2,493.8	2,493.8	2,293.8	Улсын төсөв
XVII.1.52	Сумын төвийн шинэчлэл /Баянхонгор, Баацагаан сум/	УТ2102900137	2022	2024	5,000.0	4,995.0	2,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.53	Сумын ундны усан хангамжийн дэд бүтэц /Говь-Алтай, Халиун сум/	УТ2102900235	2022	2024	2,565.0	2,463.1	1,184.8	Улсын төсөв
XVII.1.54	Сумын хөгжил, инженерийн дэд бүтцийн хангамж төсөл /Улсын хэмжээнд/	УТ2102901140	2022	2025	45,900.0	61,830.7	18,281.3	Улсын төсөв
XVII.1.55	Түүхий эдийн захын дэд бүтэц, инженерийн шугам сүлжээ /Булган, Орхон сум/	УТ2102900169	2022	2024	2,178.8	2,019.4	1,519.4	Улсын төсөв
XVII.1.56	Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ, тохижилт /Төв, Сэргэлэн, Эрдэнэ, Баянчандмань, Борнуур сум/	УТ2102900637	2022	2024	16,000.0	15,792.9	8,090.5	Улсын төсөв
XVII.1.57	Ундны усны худаг /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 23 дугаар хороо/	УТ2102901086	2022	2024	90.0	88.3	88.3	Улсын төсөв
XVII.1.58	Хабитат, Мангирт чиглэлийн дулаан хангамжийн 2 дугаар контур /Дархан-Уул, Дархан сум, 15 дугаар баг/	УТ2102900275	2022	2024	7,646.5	7,646.5	5,207.7	Улсын төсөв
XVII.1.59	Халуун усны барилга /Булган, Могод сум/	УТ2102900188	2022	2024	165.0	163.5	51.2	Улсын төсөв
XVII.1.60	Хороо, дүүргийн орчныг тохижуулах "Жишиг гудамж" тохижилтын төсөл /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102900907	2022	2024	3,000.0	2,947.1	2,047.1	Улсын төсөв
XVII.1.61	Хороо, дүүргийн орчныг тохижуулах "Шинэ хороо" төсөл /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 8, 11, 28 дугаар хороо/	УТ2102901003	2022	2024	1,000.0	999.2	60.0	Улсын төсөв
XVII.1.62	Хуучин орон сууцны дахин төлөвлөлт, дэд бүтэц, хотын инженерийн шугам сүлжээний засвар, шинэчлэл /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2102900518	2022	2024	1,000.0	5,200.0	4,200.0	Улсын төсөв
XVII.1.63	Цэвэр усны шугам сүлжээний шинэчлэл, 1.5 км /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2102900233	2022	2024	2,436.0	2,130.1	718.0	Улсын төсөв
XVII.1.64	Чингүнжавын гудамжны тохижилт /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2102901012	2022	2024	906.7	905.9	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.65	Үерийн далан /Өвөрхангай, Хархорин сум/	УТ2202911665	2022	2024	2,000.0	2,599.5	600.2	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVII.1.66	Үерийн хамгаалалтын байгууламж /Булган, Хутаг-Өндөр сум/	УТ2102900170	2022	2024	4,405.0	4,279.6	-	Улсын төсөв
XVII.1.67	Үерийн хамгаалалтын барилга байгууламж /Сэлэнгэ, Сант сум, Ивэн голын боомт/	УТ2102900603	2022	2024	3,155.7	2,907.6	1,167.9	Улсын төсөв
XVII.1.68	"Хөшигийн хөндийн шинэ хотын инженерийн дэд бүтэц" төсөл /Төв/	УТ2302914873	2022	2024	33,000.0	31,822.3	15,982.3	Улсын төсөв
	Шинэ					365,241.6	115,031.4	
XVII.1.69	"3х3" сагсан бөмбөгийн талбайн тохижилт, шинэчлэл /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402901629	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.70	"3х3" сагсан бөмбөгийн талбайн тохижилт, шинэчлэл /Ховд/	УТ2402901681	2024	2024		1,200.0	1,200.0	Улсын төсөв
XVII.1.71	"Цэвэр хот" ОНӨААТҮГ-ын ажилчдын байр, халуун усны байр /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2402901608	2024	2025		1,000.0	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.72	"Шинэ хороо" дэд бүтэц /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402901687	2024	2025		3,000.0	1,300.0	Улсын төсөв
XVII.1.73	1000 айлын орон сууцны хорооллын гадна дулаан хангамжийн шугам сүлжээ /Дорнод, Хэрлэн сум, 3 дугаар баг/	УТ2402901613	2024	2026		18,294.5	5,488.4	Улсын төсөв
XVII.1.74	Ариутгах татуургын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламж /Хэнтий, Өмнөдэлгэр сум/	УТ2402900708	2024	2026		3,269.0	980.7	Улсын төсөв
XVII.1.75	Ариутгах татуургын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламж, цэвэр усан хангамж, усан сангийн байгууламж /Хэнтий, Жаргалтхаан сум/	УТ2402900712	2024	2026		2,550.5	765.2	Улсын төсөв
XVII.1.76	Барилгын материалын сорилт шинжилгээний лабораторийн барилга /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402901609	2024	2025		3,407.5	1,703.8	Улсын төсөв
XVII.1.77	Гадна инженерийн шугам сүлжээ /Булган, Дашинчилэн сум/	УТ2402901676	2024	2026		2,680.8	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.78	Гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, инженерийн дэд бүтэц /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 14, 16, 18 дугаар хороо/	УТ2403901046	2024	2025		1,000.0	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.79	Гэр хорооллын дундын бохирын байгууламж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402901603	2024	2025		2,680.0	1,340.0	Улсын төсөв
XVII.1.80	Гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ /Төв, Зуунмод сум, 6 дугаар баг/	УТ2402901621	2024	2026		17,120.7	5,136.2	Улсын төсөв
XVII.1.81	Гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээ /Хэнтий, Хэрлэн сум, 3, 4, 5 дугаар баг/	УТ2402901673	2024	2026		62,820.9	15,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.82	Гэр хорооллын усан хангамжийн шугам /Баян-Өлгий, Өлгий сум, 8 дугаар баг/	УТ2402901678	2024	2024		265.0	265.0	Улсын төсөв
XVII.1.83	Гэр хорооллын цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ, бохир усны гол магистрал шугам 2 дугаар ээлж /Ховд, Жаргалант сум, Баатархайрхан, Бичигт, Тахилт, Алагтолгой, Бугат, Буянт, Хайрхан баг/	УТ2402901668	2024	2026		12,620.0	3,786.0	Улсын төсөв
XVII.1.84	Гэр хорооллын шугам сүлжээ /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2402901617	2024	2026		12,872.2	3,861.7	Улсын төсөв
XVII.1.85	Дахин төлөвлөлт гадна дулаан механик, ус хангамж, ариутгах татуургын гадна шугам сүлжээ /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг, 5 дугаар хороо, Залуус хэсэг/	УТ2402901630	2024	2026		9,246.5	2,773.9	Улсын төсөв
XVII.1.86	Залуус 1, 2 дугаар хорооллын инженерийн шугам сүлжээ, цахилгаан хангамж /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402900439	2024	2026		30,004.5	8,001.4	Улсын төсөв
XVII.1.87	Замчин нуурын гэр хорооллын "Дэд бүтцийн төв"-ийн гадна инженерийн хангамжийн шугам /Улаанбаатар, Багахангай дүүрэг, 2 дугаар хороо/	УТ2402901605	2024	2026		14,338.3	4,301.5	Улсын төсөв
XVII.1.88	Нийтийн халуун усны барилга /Хөвсгөл, Арбулаг, Бүрэнтогтох, Шинэ-Идэр сум/	УТ2402901671	2024	2026		1,730.1	519.0	Улсын төсөв
XVII.1.89	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Завхан/	УТ2402901616	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.90	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2402901632	2024	2026		12,570.0	3,570.0	Улсын төсөв
XVII.1.91	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402901693	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.92	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2402901680	2024	2026		1,500.0	300.0	Улсын төсөв
XVII.1.93	Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Мөнххайрхан, Буянт, Мөст, Ховд, Эрдэнэбүрэн сум/	УТ2402901675	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.94	Ногоон байгууламж бүхий эко хороо /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 4, 5, 6, 8, 15, 16, 18, 25, 30, 39, 40, 41 дүгээр хороо/	УТ2402901695	2024	2026		3,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.95	Ногоон байгууламж бүхий эко хороо /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402901690	2024	2025		2,500.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.96	Ногоон гудамж, дэд бүтэц /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402901688	2024	2026		3,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.97	Орон сууцны хорооллын дэд бүтцийн шугам, сүлжээ /Сэлэнгэ, Мандал сум/	УТ2402901697	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.98	Сумын инженерийн шугам сүлжээний шинэчлэл /Өвөрхангай, Нарийнтээл сум/	УТ2402901606	2024	2026		6,000.0	900.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVII.1.99	Сумын төвийн газар доогуурх дулаан, цэвэр усны төв шугам, худаг /Сэлэнгэ, Орхонтүүл сум/	УТ2402901696	2024	2026		1,800.0	500.0	Улсын төсөв
XVII.1.100	Сумын төвийн төвлөрсөн шугам сүлжээ /Сүхбаатар, Дарьганга сум/	УТ2402901618	2024	2026		13,661.7	3,637.7	Улсын төсөв
XVII.1.101	Сумын төвийн цэвэр усны шугам сүлжээ /Завхан, Тосонцэнгэл сум/	УТ2402901694	2024	2024		496.5	496.5	Улсын төсөв
XVII.1.102	Сумын төвийн цэвэр, бохир ус дулааны шугам сүлжээ /Ховд, Үенч сум/	УТ2402901689	2024	2025		3,000.0	1,500.0	Улсын төсөв
XVII.1.103	Талын наран цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ногоон байгууламж /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2402901684	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XVII.1.104	Тахилт хөгжлийн дэд төвийн барилга /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402901633	2024	2025		2,602.7	1,301.4	Улсын төсөв
XVII.1.105	Төвийн болон гэр хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ /Төв, Эрдэнэсант сум/	УТ2402901679	2024	2024		225.0	225.0	Улсын төсөв
XVII.1.106	Ундны усны 3000 м3 багтаамжтай усан сан /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	УТ2402901612	2024	2025		2,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.107	Ундны усны худаг /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402901634	2024	2024		800.0	800.0	Улсын төсөв
XVII.1.108	Уртын голын ногоон байгууламж /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2402901686	2024	2026		9,513.0	2,000.0	Улсын төсөв
XVII.1.109	Халуун усны барилга /Ховд, Дуут сум/	УТ2402901689	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XVII.1.110	Ховд хотын ундны усны хоёр дахь эх үүсвэр /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2402901667	2024	2026		38,071.2	11,421.4	Улсын төсөв
XVII.1.111	Хүүхдийн тоглоомын талбай /Булган, Дашинчилэн, Хангал, Хутаг-Өндөр, Бугат, Баян-Агт, Булган сум/	УТ2402901677	2024	2026		1,700.0	400.0	Улсын төсөв
XVII.1.112	Цэвэрлэх байгууламжийн барилга /Сэлэнгэ, Баянгол сум/	УТ2402901620	2024	2026		4,577.5	1,373.3	Улсын төсөв
XVII.1.113	Цэвэрлэх байгууламжийн шинэчлэл /Дархан-Уул, Орхон сум/	УТ2402901611	2024	2024		1,632.5	1,632.5	Улсын төсөв
XVII.1.114	Цэнхэр, Мөрөнгийн голын урсац сайжруулах усан сан /Хэнтий/	УТ2402901674	2024	2024		800.0	800.0	Улсын төсөв
XVII.1.115	Чойбалсан хотын ус хангамжийн шугам сүлжээний шинэчлэл /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2402901614	2024	2026		33,920.4	10,176.1	Улсын төсөв
XVII.1.116	Үерийн байгууламж /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402901610	2024	2025		3,367.9	1,684.0	Улсын төсөв
XVII.1.117	Үйлдвэрийн районы цэвэр усны шугам сүлжээ /Завхан, Улиастай сум, Өлзийт баг/	УТ2402901615	2024	2026		7,102.7	2,130.8	Улсын төсөв
XVII.1.118	"Сервис центр-2" дэд бүтцийн төв /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг 14, 16, 18 дугаар хороо/	УТ2402901604	2024	2025		6,000.0	2,960.3	Улсын төсөв
XVII.2	II. Их засвар				31,829.4	37,562.0	6,771.0	
	<i>Шилжих</i>				31,829.4	37,462.0	6,671.0	
XVII.2.1	Орон сууцны гадна тохижилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 7, 8, 9, 10 дугаар хороо/	УТ2102901016	2020	2024	2,000.0	1,937.4	107.4	Улсын төсөв
XVII.2.2	Нийтийн эзэмшлийн гудамж, зам, талбайн засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 1, 2, 3, 4, 5, 6 дугаар хороо/	УТ2102900953	2022	2024	1,500.0	1,462.6	462.5	Улсын төсөв
XVII.2.3	Нийтийн эзэмшлийн гудамж, зам, талбайн засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2102900908	2022	2024	2,000.0	1,984.6	984.6	Улсын төсөв
XVII.2.4	Нийтийн эзэмшлийн зам талбайн засвар шинэчлэлт, тохижилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2102900909	2022	2024	2,000.0	1,920.0	920.0	Улсын төсөв
XVII.2.5	Нийтийн эзэмшлийн орон сууцны байрны их засвар, тохижилт /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо, 1 дүгээр байр/	УТ2102900848	2022	2024	1,600.0	2,006.9	907.5	Улсын төсөв
XVII.2.6	Нийтийн эзэмшлийн орон сууцны гадна фасадын засвар /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 7 дугаар хороо, 2, 30, 31 дүгээр байр/	УТ2102900910	2022	2025	2,100.0	2,694.2	1,734.6	Улсын төсөв
XVII.2.7	Нийтийн эзэмшлийн орон сууцны гадна фасадын засвар /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 27, 29 дүгээр хороо/	УТ2102900954	2022	2024	2,000.0	1,996.7	15.0	Улсын төсөв
XVII.2.8	Нийтийн эзэмшлийн орон сууцны фасад, тохижилт, засвар /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102900292	2022	2024	3,000.0	3,379.1	439.3	Улсын төсөв
XVII.2.9	Сумын төвийн төвлөрсөн дулаан хангамж, цэвэр ус, ариутгах татуургын шугам сүлжээний их засвар /Хэнтий, Бор-Өндөр сум/	УТ2102901109	2022	2025	10,000.0	14,494.2	100.0	Улсын төсөв
XVII.2.10	Цэвэр усны шугамын шинэчлэл /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2102900306	2022	2024	5,629.4	5,586.3	1,000.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					100.0	100.0	
XVII.2.11	Гэр хорооллын ундны усны худгийн засвар /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402901638	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XVII.3	III. Тоног төхөөрөмж				3,300.0	28,867.0	11,606.5	
	<i>Шилжих</i>				3,300.0	3,203.2	905.3	
XVII.3.1	Эко жорлон төсөл /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 7, 10, 12, 13, 14, 15 дугаар хороо/	УТ2002900007	2021	2024	1,000.0	1,123.0	105.4	Улсын төсөв
XVII.3.2	Тоглоомын талбайн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2102901036	2022	2024	300.0	299.9	299.9	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVII.3.3	Эко жорлон /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2102900946	2022	2024	2,000.0	1,780.3	500.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					25,663.8	10,701.1	
XVII.3.4	Алслагдсан хороодын иргэдийн аюулгүй байдлын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402901685	2024	2024		820.0	820.0	Улсын төсөв
XVII.3.5	Алтанбулаг хилийн боомтын будгийн болон химийн лабораторийн тоног төхөөрөмж /Сэлэнгэ, Алтанбулаг сум/	УТ2402901619	2024	2025		6,470.0	3,235.0	Улсын төсөв
XVII.3.6	Барилгын материалын сорилт шинжилгээний түргэвчилсэн лабораторийн тоног төхөөрөмж /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	УТ2402901450	2024	2026		16,753.8	5,026.1	Улсын төсөв
XVII.3.7	Баруун бүсийн хүүхэд, залуучуудын хүрээлэнгийн тоног төхөөрөмж /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2402901682	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVII.3.8	Хот тохижилт, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний автомашин /Төв/	УТ2402901692	2024	2024		620.0	620.0	Улсын төсөв
XVII.4	IV. ТЭЗҮ					32,900.0	31,200.0	
	<i>Шинэ</i>					32,900.0	31,200.0	
XVII.4.1	"Сумын төвийн шинэчлэл" төслийн зураг төсөв /Баянхонгор, Хүрээмарал, Жаргалант сум/	УТ2402901683	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XVII.4.2	"Шинэ Хархорум" хотын усны эх үүсвэрийн судалгаа, байр зүйн зураглал, инженер, геологийн судалгаа, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ, хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон техник, эдийн засгийн үндэслэл /Архангай, Өвөрхангай/	УТ2402901607	2024	2024		30,000.0	30,000.0	Улсын төсөв
XVII.4.3	Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах төслийн 4 байршлын 8 хэсэгчилсэн талбайн гадна инженерийн шугам сүлжээний зураг төсөв /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 4, 5, 6, 7, 8 дугаар хороо/	УТ2402901691	2024	2026		2,500.0	800.0	Улсын төсөв
XVIII	ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД				91,604.2	246,081.3	123,588.3	
XVIII.1	I. Барилга байгууламж				82,954.2	179,239.2	61,037.9	
	<i>Шилжих</i>				82,954.2	115,605.6	34,962.9	
XVIII.1.1	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих төвийн барилга /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2001900928	2018	2024	2,200.0	2,408.1	450.0	Улсын төсөв
XVIII.1.2	Усан сан /Өвөрхангай, Баянгол сум/	УТ2101900514	2020	2024	80.0	170.2	90.2	Улсын төсөв
XVIII.1.3	Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтэц /Сүхбаатар/	УТ2101900552	2020	2024	1,400.0	2,949.1	609.3	Улсын төсөв
XVIII.1.4	Ахуйн үйлчилгээний төвийн барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2001900027	2021	2024	1,000.0	1,267.9	92.9	Улсын төсөв
XVIII.1.5	Бяслагийн үйлдвэр /Хөвсгөл, Жаргалант, Цагаан-Уул, Галт, Тосонцэнгэл, Ренчинлхүмбэ, Цагаан-Үүр, Рашаант, Их-Уул сум/	УТ2001900007	2021	2025	4,000.0	6,836.9	1,330.6	Улсын төсөв
XVIII.1.6	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих төвийн барилга /Сэлэнгэ, Баянгол сум/	УТ2001900006	2021	2024	2,000.0	2,197.9	208.3	Улсын төсөв
XVIII.1.7	Хүнс, ногооны агуулахын барилга, 500 тн /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2001900003	2021	2024	750.0	1,140.5	466.7	Улсын төсөв
XVIII.1.8	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар, лабораторийн барилга /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2001900026	2021	2024	1,913.2	2,263.4	360.5	Улсын төсөв
XVIII.1.9	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн кластер байгуулах /Баянхонгор/	УТ2001900025	2021	2025	12,000.0	15,284.4	2,000.0	Улсын төсөв
XVIII.1.10	"Шинэ Ховд" үйлдвэр технологийн паркийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалт /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2101901190	2022	2025	19,250.0	35,943.6	11,297.4	Улсын төсөв
XVIII.1.11	Аймгийн хүнс, хөдөө аж ахуйн лабораторийн барилга /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2101900660	2022	2024	2,000.0	1,932.0	200.0	Улсын төсөв
XVIII.1.12	Арсайн газар тариалангийн усалтын систем /Увс, Улаангом сум/	УТ2101900695	2022	2024	2,900.0	3,635.0	1,061.0	Улсын төсөв
XVIII.1.13	Бизнес инкубатор төвийн барилга /Увс, Улаангом сум/	УТ2101900694	2022	2024	2,311.0	2,300.1	1,850.1	Улсын төсөв
XVIII.1.14	Загвар хоршоод, орон нутгийн хөгжлийг дэмжих барилга /Увс/	УТ2101900687	2022	2024	3,000.0	2,978.4	948.8	Улсын төсөв
XVIII.1.15	Ноос хяргах байгууламж, тоног төхөөрөмж /Дундговь, Хулд сум/	УТ2101901118	2022	2024	250.0	469.6	249.6	Улсын төсөв
XVIII.1.16	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Сэлэнгэ, Баруунбүрэн сум/	УТ2101900835	2022	2024	500.0	806.4	315.4	Улсын төсөв
XVIII.1.17	Орон нутгийн үйлдвэрлэлийг дэмжих "Бяслаг" төсөл /Хөвсгөл, Цэцэрлэг, Алаг-Эрдэнэ, Бүрэнтогтох, Түнэл, Эрдэнэбулган, Тариалан, Арбулаг, Шинэ-Идэр, Төмөрбулаг, Улаан-Уул сум/	УТ2101901248	2022	2025	5,000.0	8,744.4	1,897.9	Улсын төсөв
XVIII.1.18	Түүхий эдийн төвийн барилга /Ховд, Мөст сум/	УТ2101901119	2022	2024	400.0	543.6	143.6	Улсын төсөв
XVIII.1.19	Хадлангийн талбайг сэргээх "Борбулан" төсөл /Булган, Баяннуур сум/	УТ2101900167	2022	2024	3,000.0	2,934.7	2,634.7	Улсын төсөв
XVIII.1.20	Хүнсний ногооны зоорь, 500 тонн /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2101901301	2022	2024	1,000.0	1,182.7	205.2	Улсын төсөв
XVIII.1.21	Хөдөө аж ахуйн Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төсөл /Баянхонгор/	УТ2101900131	2022	2025	10,000.0	10,990.1	5,930.6	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVIII.1.22	Цөцгийн тос үйлдвэрлэх сүүний ферм /Булган, Тэшиг сум/	УТ2101900166	2022	2025	3,000.0	3,695.9	120.0	Улсын төсөв
XVIII.1.23	Үр тариа хадгалах агуулах /Увс, Дорнод/	УТ2101900003	2022	2025	5,000.0	4,930.8	2,500.0	Улсын төсөв
	Шинэ					63,633.5	26,075.1	
XVIII.1.24	"Дархан арьс ширний цогцолбор"-ын бүтээн байгуулалтын арьс ширний үйлдвэрийн цэвэрлэх байгууламж /Дархан-Уул, Хонгор сум/	УТ2401900349	2024	2025		23,814.7	11,907.4	Улсын төсөв
XVIII.1.25	Бэлчээрийн усан хангамж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401900274	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв
XVIII.1.26	Бэлчээрийн усан хангамж /Хөвсгөл/	УТ2401900385	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XVIII.1.27	Бэлчээрийн худаг /Говь-Алтай/	УТ2401900346	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XVIII.1.28	Бяслагийн үйлдвэр, тоног төхөөрөмжийн хамт /Хөвсгөл, Мөрөн, Чандмань-Өндөр сум/	УТ2401900386	2024	2025		1,400.0	700.0	Улсын төсөв
XVIII.1.29	Төмс, хүнсний ногооны зoorь, 200 тн, 500 тн /Сэлэнгэ, Орхон, Мандал, Баянгол, Шаамар, Хушаат, Жавхлант, Зүүнбүрэн сум/	УТ2401900355	2024	2026		13,548.0	4,064.4	Улсын төсөв
XVIII.1.30	Усгалтын системийн шинэчлэл /Ховд, Дарви сум/	УТ2401900384	2024	2026		12,014.2	2,000.0	Улсын төсөв
XVIII.1.31	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын барилга /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2401900352	2024	2025		2,878.3	1,439.2	Улсын төсөв
XVIII.1.32	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2401900388	2024	2026		2,878.3	864.2	Улсын төсөв
XVIII.1.33	Хөдөө аж ахуйн үйлдвэржилтийн агропарк /Сэлэнгэ/	УТ2401900410	2024	2025		5,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XVIII.2	II. Их засвар					2,000.0	2,000.0	
	Шинэ					2,000.0	2,000.0	
XVIII.2.1	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын байгууллагуудын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2401900380	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3	III. Тоног төхөөрөмж				8,650.0	64,842.1	60,550.3	
	Шилжих				8,650.0	7,120.3	3,328.5	
XVIII.3.1	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Увс/	УТ2001900011	2021	2024	4,500.0	4,500.0	1,008.5	Улсын төсөв
XVIII.3.2	Малчид болон орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төслийн тоног төхөөрөмж /Өмнөговь, Баяндалай, Мандал-Овоо, Ханхонгор, Ханбогд, Номгон, Манлай, Баян-Овоо, Сэврэй, Ноён, Цогтцэций, Булган сум/	УТ2101901124	2022	2024	1,650.0	1,171.6	871.3	Улсын төсөв
XVIII.3.3	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Баянхонгор/	УТ2101901303	2022	2024	2,500.0	1,448.7	1,448.7	Улсын төсөв
	Шинэ					57,721.8	57,221.8	
XVIII.3.4	"Шинэ сэргэлт-Ховд" төслийн тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2401900411	2024	2024		1,147.1	1,147.1	Улсын төсөв
XVIII.3.5	"Шинэ хөдөө" төсөл /Баянхонгор/	УТ2401900398	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.6	"Шинэ хөдөө" төсөл /Ховд/	УТ2401900390	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XVIII.3.7	"Шинэ хөдөө-Тогтвортой хөгжил" төслийн тоног төхөөрөмж /Орхон, Жаргалант сум/	УТ2401900401	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.8	"Шинэ хөдөө-хүлэмж" төслийн тоног төхөөрөмж /Орхон, Жаргалант сум/	УТ2401900399	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.9	"Шинэ хөдөө-үйлдвэрлэгч өрх" төслийн тоног төхөөрөмж /Орхон, Жаргалант сум/	УТ2401900400	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.10	Бичил бизнес эрхлэгчдийг дэмжих тоног төхөөрөмж /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2401900396	2024	2024		2,200.0	2,200.0	Улсын төсөв
XVIII.3.11	Бичил үйлдвэр, үйлчилгээг дэмжих тоног төхөөрөмж /Дархан-Уул/	УТ2401900348	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.12	Жижиг, дунд үйлдвэрлэгчийг дэмжих төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2401900341	2024	2024		875.0	875.0	Улсын төсөв
XVIII.3.13	Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401900409	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.14	Загас үржүүлгийн баазын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл, Цагааннуур сум/	УТ2401900408	2024	2024		623.9	623.9	Улсын төсөв
XVIII.3.15	Загвар хоршоод, орон нутгийн хөгжлийг дэмжих барилгын тоног төхөөрөмж /Увс/	УТ2401900414	2024	2024		450.0	450.0	Улсын төсөв
XVIII.3.16	Мал аж ахуй, хөдөө аж ахуйн салбарын тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2401900343	2024	2024		2,500.0	2,500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.17	Мал эмнэлгийн хяналт, ариутгалын пунктн тоног төхөөрөмж худалдан авах /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2401900403	2024	2024		1,522.4	1,522.4	Улсын төсөв
XVIII.3.18	Малчид болон орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Мал аж ахуйн салбарын эдийн засгийн үр ашиг, хөдөлмөрийн бүтээмж" төслийн тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2401900344	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.19	Малын гаралтай түүхий эдийн цэвэрлэх байгууламжийн тоног төхөөрөмж /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2401900382	2024	2024		1,900.0	1,900.0	Улсын төсөв
XVIII.3.20	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Архангай/	УТ2401900342	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.21	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Баян-Өлгий/	УТ2401900393	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XVIII.3.22	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Булган/	УТ2401900345	2024	2025		2,100.0	1,600.0	Улсын төсөв
XVIII.3.23	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Говьсүмбэр, Дундговь/	УТ2401900347	2024	2024		1,500.0	1,500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.24	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Дархан-Уул/	УТ2401900350	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.25	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Дорноговь/	УТ2401900351	2024	2024		1,800.0	1,800.0	Улсын төсөв
XVIII.3.26	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Дорнод/	УТ2401900397	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.27	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Завхан/	УТ2401900353	2024	2024		2,500.0	2,500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.28	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Орхон/	УТ2401900395	2024	2024		820.0	820.0	Улсын төсөв
XVIII.3.29	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2401900412	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.30	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Сүхбаатар/	УТ2401900404	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XVIII.3.31	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Төв/	УТ2401900356	2024	2024		1,300.0	1,300.0	Улсын төсөв
XVIII.3.32	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Ховд/	УТ2401900383	2024	2024		4,000.0	4,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.33	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Хэнтий/	УТ2401900389	2024	2024		1,914.5	1,914.5	Улсын төсөв
XVIII.3.34	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Хөвсгөл/	УТ2401900387	2024	2024		4,000.0	4,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.35	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Өмнөговь/	УТ2401900354	2024	2024		834.9	834.9	Улсын төсөв
XVIII.3.36	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Завхан, Өвөрхангай, Хэнтий/	УТ2401900413	2024	2024		600.0	600.0	Улсын төсөв
XVIII.3.37	Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих "Шинэ хөдөө" төсөл /Төв/	УТ2401900357	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.38	Орон нутгийн үйлдвэрлэлийг дэмжих "Бяслаг" төсөл /Архангай, Тариат сум/	УТ2401900394	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XVIII.3.39	Хүлэмжийн аж ахуй /Улаанбаатар, Налайх, Багануур дүүрэг/	УТ2401900391	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.40	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2401900381	2024	2024		1,800.0	1,800.0	Улсын төсөв
XVIII.3.41	Хүнсний нарийн ногоо тарих зориулалт бүхий өвлийн хүлэмж /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2401900402	2024	2024		284.0	284.0	Улсын төсөв
XVIII.3.42	Хөдөө аж ахуйг дэмжих тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2401900406	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XVIII.3.43	Хөдөө аж ахуйн салбар болон "Хүлэмж-Хүнс" төслийн тоног төхөөрөмж /Булган/	УТ2401900392	2024	2024		2,500.0	2,500.0	Улсын төсөв
XVIII.3.44	Өрхийн үйлдвэрлэлийг дэмжих бичил төслийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2401900405	2024	2024		950.0	950.0	Улсын төсөв
XVIII.3.45	Өрхийн үйлдвэрлэлийг дэмжих бичил төслийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2401900407	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XIX	ЦАХИМ ХӨГЖИЛ, ИННОВАЦ, ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЙД				2,100.0	31,990.3	16,423.0	
XIX.1	I. Барилга байгууламж				2,100.0	28,900.3	13,333.0	
	<i>Шилжих</i>				2,100.0	2,075.6	655.6	
XIX.1.1	Шилэн кабельд холбох, зураг төсөв боловсруулах /Баян-Өлгий, Улаанхус сум, Хөххөтөл баг/	УТ2006700002	2021	2024	600.0	585.9	165.9	Улсын төсөв
XIX.1.2	Үүрэн холбооны сүлжээ /Баянхонгор/	УТ2106700145	2022	2024	1,500.0	1,489.7	489.7	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					26,824.7	12,677.4	
XIX.1.3	Хөдөөгийн алслагдсан багуудын харилцаа холбооны дэд бүтэц /Улсын хэмжээнд/	УТ2406700144	2024	2025		20,000.0	10,000.0	Улсын төсөв
XIX.1.4	Үүрэн холбооны дахин дамжуулах сүлжээ станц /Увс, Бөхмөрөн, Өмнөговь, Баруунтуруун сум/	УТ2406700137	2024	2024		900.0	900.0	Улсын төсөв
XIX.1.5	Үүрэн холбооны дахин дамжуулах сүлжээ станц /Увс, Улаангом сум, 8 дугаар баг, Сагил сум, Тариалан сум/	УТ2406700138	2024	2026		900.0	270.0	Улсын төсөв
XIX.1.6	Үүрэн холбооны сүлжээ /Хэнтий, Норовлин, Баян-Овоо, Галшар, Мөрөн, Батноров, Өмнөдэлгэр, Биндэр, Баян-Адарга, Дэлгэрхаан, Дархан, Баянмөнх, Баянхутаг сум/	УТ2406700146	2024	2026		2,924.7	877.4	Улсын төсөв
XIX.1.7	Үүрэн холбооны сүлжээ сайжруулах станц /Хөвсгөл, Төмөрбулаг, Цагаан-Үүр, Эрдэнэбулган, Галт, Түнэл, Жаргалант, Баянзүрх сум/	УТ2406700145	2024	2026		2,100.0	630.0	Улсын төсөв
XIX.3	III. Тоног төхөөрөмж					3,090.0	3,090.0	
	<i>Шинэ</i>					3,090.0	3,090.0	
XIX.3.1	"Цахим аймаг" төслийн тоног төхөөрөмж /Дундговь/	УТ2406700149	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XIX.3.2	Хороодын цахим үйлчилгээний тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2406700147	2024	2024		180.0	180.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XIX.3.3	Хөдөөгийн сумдын харилцаа холбооны тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2406700148	2024	2024		910.0	910.0	Улсын төсөв
XIX.3.4	Цахим орчны хүүхэд хамгааллын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2406700150	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
ХХ	ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД				375,448.7	630,872.4	227,294.0	
ХХ.1	I. Барилга байгууламж				375,448.7	626,131.7	222,553.3	
	Шилжих				375,448.7	428,606.4	139,140.2	
ХХ.1.1	Тайширын усан цахилгаан станцаас аймгийн төв рүү татах 110 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц /Говь-Алтай/	УТ2003000966	2019	2024	7,900.0	14,622.0	4,238.1	Улсын төсөв
ХХ.1.2	Хөшөөтийн уурхайгаас Ховд аймгийн Үенч сум хүртэл 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, Үенч дэд станцын өргөтгөл /Ховд, Үенч сум/	УТ2003000969	2019	2025	21,183.6	26,588.2	2,072.9	Улсын төсөв
ХХ.1.3	Дулааны цахилгаан станцын өргөтгөл /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2003000978	2020	2024	52,000.0	69,675.8	20,641.5	Улсын төсөв
ХХ.1.4	Хөшөөтийн нүүрсний уурхайг түшиглэсэн сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэр байгуулах /Ховд/	УТ2003000006	2021	2024	12,000.0	15,748.2	6,311.9	Улсын төсөв
ХХ.1.5	"Ховд дулааны станц"-ын өргөтгөл /Ховд/	УТ2103001131	2022	2024	8,000.0	8,000.0	4,395.7	Улсын төсөв
ХХ.1.6	110/35/6 кВ-ын Баянхонгор дэд станцын өргөтгөл, шинэчлэл /Баянхонгор/	УТ2103000129	2022	2024	14,003.6	13,296.7	7,312.7	Улсын төсөв
ХХ.1.7	Алтай Таван Богдын байгалийн цогцолборт газрын цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум/	УТ2103000093	2022	2025	2,400.0	3,551.7	1,120.0	Улсын төсөв
ХХ.1.8	Алтай сумын 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам /Говь-Алтай, Алтай сум/	УТ2103001132	2022	2024	8,500.0	8,369.4	3,378.7	Улсын төсөв
ХХ.1.9	Багийн төвийн сэргээгдэх эрчим хүчний холболт /Хөвсгөл, Ренчинлхүмбэ сум/	УТ2103001280	2022	2024	600.0	591.4	154.8	Улсын төсөв
ХХ.1.10	Гэр хорооллын айл өрхийн цахилгаан эрчим хүчний холболт, шугам сүлжээний шинэчлэл /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2103000987	2022	2024	1,000.0	937.9	336.0	Улсын төсөв
ХХ.1.11	Дулааны станцын халаалтын 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 дугаар хэсгийн 2 дугаар хэлхээний шугам сүлжээний өргөтгөл, шинэчлэл /Төв, Зуунмод сум/	УТ2103000636	2022	2024	11,632.5	11,590.5	10,853.2	Улсын төсөв
ХХ.1.12	Сум, суурин газрын цахилгаан хангамж, шугам сүлжээ, дэд станц /Улсын хэмжээнд/	УТ2103001149	2022	2024	12,000.0	11,782.2	5,061.2	Улсын төсөв
ХХ.1.13	Тэшиг сумын төвийн 35 кВ-ийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам /Булган, Тэшиг сум/	УТ2103001133	2022	2024	6,800.0	6,730.7	4,749.6	Улсын төсөв
ХХ.1.14	Улаанбаатар хотын гэр хорооллын цахилгаан эрчим хүчинд холбогдоогүй, хүчдэлийн уналттай айл өрхүүдийн цахилгаан хангамж /Улаанбаатар/	УТ2103000751	2022	2024	29,912.8	28,947.9	15,731.6	Улсын төсөв
ХХ.1.15	Хилийн цэргийн 0165 дугаар ангийн 1, 2 дугаар заставын цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Цэнгэл сум/	УТ2103000087	2022	2025	4,500.0	5,535.8	2,583.3	Улсын төсөв
ХХ.1.16	Хөшөөтийн нүүрсний уурхайг түшиглэсэн сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэрийн цахилгаан хангамж /Ховд, Дарви сум/	УТ2103001135	2022	2025	5,515.0	25,669.7	3,000.0	Улсын төсөв
ХХ.1.17	Чингис хаан аялал, жуулчлалын цогцолборын цахилгаан хангамж /Хэнтий, Батноров, Баян-Адарга, Дадал сум/	УТ2103001342	2022	2024	20,000.0	19,552.0	10,374.8	Улсын төсөв
ХХ.1.18	Шинэ нисэх-Зуунмод сумыг холбох 110 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, 110/35/10 дэд станц /Төв, Зуунмод сум/	УТ2103000635	2022	2024	18,648.6	18,632.5	10,669.3	Улсын төсөв
ХХ.1.19	Өгийнуурын зүүн эргээс Өгий баг хүртэлх цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц /Архангай, Өгийнуур сум/	УТ2103000033	2022	2024	500.0	431.0	100.0	Улсын төсөв
ХХ.1.20	"Хөшигийн хөндийн шинэ хотын инженерийн дэд бүтэц" төсөл /Төв/	УТ2103000366	2023	2026	138,352.6	138,352.6	26,054.8	Улсын төсөв
	Шинэ					197,525.4	83,413.2	
ХХ.1.21	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Архангай, Эрдэнэбулган сум/	УТ2403000697	2024	2025		1,602.0	801.0	Улсын төсөв
ХХ.1.22	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2403000700	2024	2025		2,341.2	1,170.6	Улсын төсөв
ХХ.1.23	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2403000702	2024	2025		3,097.7	1,548.9	Улсын төсөв
ХХ.1.24	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2403000709	2024	2025		3,256.0	1,628.0	Улсын төсөв
ХХ.1.25	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Завхан, Улиастай сум/	УТ2403000710	2024	2025		1,670.6	835.3	Улсын төсөв
ХХ.1.26	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2403000712	2024	2025		5,913.3	2,956.7	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XX.1.27	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Төв, Зуунмод сум/	УТ2403000713	2024	2025		3,097.7	1,548.9	Улсын төсөв
XX.1.28	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Хэнтий, Хэрлэн сум/	УТ2403000744	2024	2026		8,143.8	2,443.1	Улсын төсөв
XX.1.29	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2403000711	2024	2026		11,164.0	3,349.2	Улсын төсөв
XX.1.30	Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станц төслийн цахилгаан хангамж, дэд бүтэц, 2 дугаар хэлхээ /Говьсүмбэр, Сүмбэр сум/	УТ2403000704	2024	2025		11,575.6	5,787.8	Улсын төсөв
XX.1.31	Багийн төвийн цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Булган сум, Шүвтэрт, Улаанхус баг/	УТ2403000698	2024	2025		2,200.0	1,000.0	Улсын төсөв
XX.1.32	Бичигт, Алагтолгой, Баатархайрхан, Тахилт, Бугат, Буянт, Хайрхан багуудын цахилгаан хангамж /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2403000738	2024	2025		2,550.0	1,051.6	Улсын төсөв
XX.1.33	Дорноговь аймгийн дулааны станцын өргөтгөл /Дорноговь, Сайншанд сум/	УТ2403000707	2024	2025		5,999.8	2,999.9	Улсын төсөв
XX.1.34	Дулаан хангамжийн шугам сүлжээ, зуухны барилга /Сүхбаатар, Асгат сум/	УТ2403000751	2024	2026		2,138.9	500.0	Улсын төсөв
XX.1.35	Дулааны 1 дүгээр гол шугам ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2Ø400 мм голчтой дулааны магистраль шугамыг 2Ø800 мм голчтой болгох өргөтгөл /Дорнод, Хэрлэн сум/	УТ2403000708	2024	2026		14,562.8	4,368.8	Улсын төсөв
XX.1.36	Дулааны станцын шинэчлэл /Ховд, Жаргалант сум/	УТ2403000739	2024	2024		1,453.0	1,453.0	Улсын төсөв
XX.1.37	Дулааны станцын өргөтгөл, 21 МВт /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2403000742	2024	2025		16,639.9	8,000.0	Улсын төсөв
XX.1.38	Дулааны цахилгаан станцын бойлерын байгууламжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2403000705	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XX.1.39	Орон нутгийн цахилгаан болон дулаан хангамж /Улсын хэмжээнд/	УТ2403000736	2024	2024		6,000.0	6,000.0	Улсын төсөв
XX.1.40	Сумын цахилгаан хангамж /Булган, Могод сум/	УТ2403000701	2024	2024		707.3	707.3	Улсын төсөв
XX.1.41	Улаанбаатар хотын төвлөрсөн дулаан хангамжийн системийн оргил ачаалалд ажиллах тархмал дулааны эх үүсвэр /Улаанбаатар/	УТ2403000752	2024	2026		60,000.0	20,000.0	Улсын төсөв
XX.1.42	Уурын зуухны шинэчлэл /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2403000749	2024	2024		96.5	96.5	Улсын төсөв
XX.1.43	Хожуулын ам, Шивэртийн ам-1, Шар хоолойн Их амны цахилгаангүй айл өрхийн гадна цахилгаан хангамж, дэд станц /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 20 дугаар хороо/	УТ2403000747	2024	2026		2,281.5	755.0	Улсын төсөв
XX.1.44	Хорооллын дулаан хангамж /Дархан-Уул, Дархан сум, 31 дүгээр хороолол/	УТ2403000706	2024	2026		11,200.0	3,360.0	Улсын төсөв
XX.1.45	Хөлийн гол-2, 3, Хонхор нуур-2 орчмын цахилгаангүй айл өрхүүдийг цахилгаан эрчим хүчээр хангах /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 11 дүгээр хороо/	УТ2403000746	2024	2026		740.6	245.0	Улсын төсөв
XX.1.46	Хөшөөт-Үенч чиглэлийн 35 кВ цахилгаан дамжуулах агаарын шугамаас Алтай сум хүртэлх 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц /Ховд, Алтай сум/	УТ2403000740	2024	2025		2,899.7	1,449.9	Улсын төсөв
XX.1.47	Цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Алтай сум, 3, 5 дугаар баг, Баяннуур сум, 3 дугаар баг/	УТ2403000745	2024	2024		1,365.3	1,365.3	Улсын төсөв
XX.1.48	Цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Алтанцөгц сум, Хаш баг/	УТ2403000748	2024	2026		1,081.6	325.0	Улсын төсөв
XX.1.49	Цахилгаан хангамж /Баян-Өлгий, Бугат сум, Буга баг/	УТ2403000699	2024	2025		1,480.0	900.0	Улсын төсөв
XX.1.50	Цахилгаан хангамж /Ховд, Булган сум/	УТ2403000750	2024	2024		1,600.0	1,600.0	Улсын төсөв
XX.1.51	Цахилгааны шугам сүлжээ /Төв, Аргалант сум/	УТ2403000714	2024	2024		166.6	166.6	Улсын төсөв
XX.1.52	Шахмал түлшний үйлдвэр /Хөвсгөл, Мөрөн сум/	УТ2403000743	2024	2026		7,500.0	2,000.0	Улсын төсөв
XX.2	II. Их засвар					240.7	240.7	
	Шинэ					240.7	240.7	
XX.2.1	Зуухны барилгын их засвар /Увс, Улаангом сум/	УТ2403000719	2024	2024		240.7	240.7	Улсын төсөв
XX.3	III. Тоног төхөөрөмж					4,500.0	4,500.0	
	Шинэ					4,500.0	4,500.0	
XX.3.1	Нарны станцын тэжээлийн шинэчлэл /Говь-Алтай, Бугат сум, Тахийн тал баг, Тонхил сум, Алтан соёмбо баг/	УТ2403000703	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XX.3.2	Эрчим хүчний тусгай зориулалтын сэлбэг материал, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл /Улсын хэмжээнд/	УТ2403000737	2024	2024		4,000.0	4,000.0	Улсын төсөв
XXI	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД				173,619.2	690,345.1	281,079.0	
XXI.1	I. Барилга байгууламж				155,891.9	595,470.2	200,252.3	
	Шилжих				155,891.9	262,021.6	96,917.1	
XXI.1.1	Сэргээн засах төвийн барилга, 36 ор /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 10 дугаар хороо/	УТ2002001002	2018	2024	4,000.0	4,932.1	745.2	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XXI.1.2	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2102000997	2018	2024	2,800.0	9,502.6	265.2	Улсын төсөв
XXI.1.3	Ахмад настан, хүүхдийн эмнэлгийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2002000995	2019	2024	7,000.0	9,431.3	1,504.7	Улсын төсөв
XXI.1.4	Нэгдсэн эмнэлгийн амбулаторийн өргөтгөлийн барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2002001017	2019	2024	3,750.0	9,495.1	2,976.5	Улсын төсөв
XXI.1.5	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 100 ор /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2002001025	2019	2024	8,752.9	28,656.2	12,154.3	Улсын төсөв
XXI.1.6	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 100 ор /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ1902000014	2019	2024	8,752.9	10,147.3	20.0	Улсын төсөв
XXI.1.7	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 20 ор /Баян-Өлгий, Өлгий сум, Хотгор баг/	УТ1902000008	2019	2024	250.0	1,003.3	758.3	Улсын төсөв
XXI.1.8	Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум, Хатгал тосгон/	УТ1902000017	2019	2024	500.0	1,063.5	447.1	Улсын төсөв
XXI.1.9	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ1902000016	2019	2024	1,600.0	1,986.8	282.1	Улсын төсөв
XXI.1.10	Сумын эрүүл мэндийн төвийн барилга /Ховд, Алтай сум/	УТ2002000997	2020	2024	694.1	656.3	92.8	Улсын төсөв
XXI.1.11	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Баянхонгор, Хүрээмарал сум/	УТ2102001427	2020	2024	1,200.0	1,670.5	353.1	Улсын төсөв
XXI.1.12	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Төв, Эрдэнэсант сум/	УТ2102001424	2020	2024	744.6	1,096.2	387.0	Улсын төсөв
XXI.1.13	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл, их засвар, 5 ор /Сэлэнгэ, Жавхлант сум/	УТ2102000623	2020	2024	284.2	608.5	328.5	Улсын төсөв
XXI.1.14	Багийн эрүүл мэндийн төвийн барилга, 5 ор /Баян-Өлгий, Ногооннуур сум, Улаанхад баг/	УТ2102000115	2021	2024	160.0	770.4	293.7	Улсын төсөв
XXI.1.15	Зооноз өвчин судлалын төвийн барилга /Өвөрхангай, Арвайхээр сум/	УТ2002000016	2021	2024	1,800.0	2,625.9	-	Улсын төсөв
XXI.1.16	Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2002000021	2021	2024	2,200.0	3,979.1	819.2	Улсын төсөв
XXI.1.17	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 7, 8, 13 дугаар баг/	УТ2002000019	2021	2024	400.0	819.8	556.0	Улсын төсөв
XXI.1.18	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Хөвсгөл, Цэцэрлэг сум/	УТ2002000013	2021	2024	900.0	1,953.0	611.9	Улсын төсөв
XXI.1.19	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Богд сум/	УТ2002000017	2021	2024	1,000.0	1,587.0	487.0	Улсын төсөв
XXI.1.20	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Хужирт сум/	УТ2002000018	2021	2024	1,000.0	1,708.0	864.3	Улсын төсөв
XXI.1.21	Вакцины хяналтын лабораторийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2102000819	2022	2025	3,500.0	9,371.8	2,239.5	Улсын төсөв
XXI.1.22	Зооноз өвчин судлалын төвийн барилга /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2102000205	2022	2024	2,100.0	4,377.8	2,277.8	Улсын төсөв
XXI.1.23	Нийслэлийн 2 дугаар төрөх "Хүрээ амаржих" газрын барилга /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2102000823	2022	2024	18,031.4	45,472.6	18,118.5	Улсын төсөв
XXI.1.24	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 100 ор /Өвөрхангай, Хархорин сум/	УТ2102000472	2022	2024	11,500.0	13,729.6	6,143.1	Улсын төсөв
XXI.1.25	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 50 ор /Төв, Зуунмод сум/	УТ2102001229	2022	2024	5,500.0	6,095.4	1,167.7	Улсын төсөв
XXI.1.26	Нэгдсэн эмнэлгийн барилгын өргөтгөл /Говь-Алтай, Есөнбулаг сум/	УТ2102000198	2022	2024	4,900.0	7,949.2	5,022.0	Улсын төсөв
XXI.1.27	Сэргээн засах эмнэлгийн барилга, 40 ор /Өмнөговь, Даланзадгад сум, 6 дугаар баг/	УТ2102000527	2022	2025	4,692.0	9,356.1	3,655.6	Улсын төсөв
XXI.1.28	Эрт илрүүлэг, оношилгооны төвийн барилга /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2202011658	2022	2025	2,800.0	5,521.4	2,702.8	Улсын төсөв
XXI.1.29	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Говь-Алтай, Цогт сум, Баянтоорой тосгон/	УТ2102000244	2022	2024	2,480.0	2,322.5	1,041.0	Улсын төсөв
XXI.1.30	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 20 дугаар хороо, Гачуурт тосгон/	УТ2102000813	2022	2024	2,829.6	3,061.2	2,661.2	Улсын төсөв
XXI.1.31	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Завхан, Яруу сум/	УТ2102000402	2022	2024	1,900.0	3,070.6	2,056.7	Улсын төсөв
XXI.1.32	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Өвөрхангай, Гучин-Ус сум/	УТ2102001230	2022	2024	1,500.0	1,969.3	494.8	Улсын төсөв
XXI.1.33	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Өвөрхангай, Сант сум/	УТ2102001231	2022	2024	1,500.0	1,835.2	445.7	Улсын төсөв
XXI.1.34	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Өвөрхангай, Төгрөг сум, 1 дүгээр баг/	УТ2102000495	2022	2024	1,500.0	2,028.6	577.3	Улсын төсөв
XXI.1.35	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Увс, Давст сум/	УТ2102000707	2022	2025	1,152.2	1,527.3	100.0	Улсын төсөв
XXI.1.36	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Ховд, Мянгад сум/	УТ2202011661	2022	2024	2,000.0	1,809.4	105.3	Улсын төсөв
XXI.1.37	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Хөвсгөл, Арбулаг сум/	УТ2202011660	2022	2024	1,418.0	1,936.3	1,213.2	Улсын төсөв
XXI.1.38	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Хайрхандулаан сум/	УТ2202011656	2022	2024	300.0	546.5	-	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XXI.1.39	Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөл /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг, 4 дүгээр хороо/	УТ2102000764	2022	2025	16,000.0	19,349.9	5,580.9	Улсын төсөв
XXI.1.40	Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга, 15 ор /Өвөрхангай, Бат-Өлзий сум, 5 дугаар баг/	УТ2102000496	2022	2024	1,500.0	1,910.0	-	Улсын төсөв
XXI.1.41	Эх Хүүхдийн Эрүүл Мэндийн Үндэсний төвийн "Хүүхдийн зөвлөх поликлиник"-ийн барилгын өргөтгөл /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2202011659	2022	2024	17,300.0	20,674.3	16,214.0	Улсын төсөв
XXI.1.42	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 16 дугаар хороо/	УТ2102000912	2022	2024	1,600.0	1,913.5	493.7	Улсын төсөв
XXI.1.43	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УТ2102000913	2022	2024	1,600.0	1,691.9	381.1	Улсын төсөв
XXI.1.44	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга /Хөвсгөл, Мөрөн сум, 5, 6, 12 дугаар баг/	УТ2102001306	2022	2024	500.0	828.3	278.3	Улсын төсөв
	Шинэ					333,448.6	103,335.2	
XXI.1.45	"Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв-2"-ийн гадна инженерийн шугам, сүлжээ /Төв, Сэргэлэн сум/	УТ2402002224	2024	2026		13,340.7	4,002.2	Улсын төсөв
XXI.1.46	Жишиг өрхийн эмнэлэг /Хэнтий, Хэрлэн сум/	УТ2402002284	2024	2026		2,149.9	645.0	Улсын төсөв
XXI.1.47	Зооноз өвчин судлалын төвийн барилга /Өмнөговь, Даланзадгад сум/	УТ2402002233	2024	2026		3,427.7	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.48	Зүрх, судасны үндэсний төвийн барилгын гадна инженерийн шугам, сүлжээ /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг, 5 дугаар хороо/	УТ2402002254	2024	2025		2,252.1	1,126.1	Улсын төсөв
XXI.1.49	Наркологийн төв эмнэлгийн барилга /Баянхонгор, Баянхонгор сум/	УТ2402002210	2024	2026		7,713.8	2,314.1	Улсын төсөв
XXI.1.50	Нийслэлийн хүүхдийн сэргээн засах "Эрүүл үрс" төвийн барилга, 80 ор /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402002255	2024	2026		14,938.0	4,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.51	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, 100 ор /Завхан, Улиастай сум/	УТ2402000309	2024	2026		28,285.9	6,485.8	Улсын төсөв
XXI.1.52	Нэгдсэн эмнэлгийн барилгын өргөтгөл /Завхан, Тосонцэнгэл сум/	УТ2402002305	2024	2026		7,713.1	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.53	Сувилахуйн сургалт, судалгааны төвийн барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2402002251	2024	2026		13,162.0	3,948.6	Улсын төсөв
XXI.1.54	Хавдар судлалын Үндэсний төв-II барилга /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 11 дүгээр хороо/	УТ2402002302	2024	2024		10,000.0	10,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.55	Эмнэлгийн барилга худалдан авах /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 32 дугаар хороо/	УТ2402002289	2024	2026		40,000.0	5,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.56	Эмнэлгийн барилгын гадна цахилгааны шугам /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УТ2402002306	2024	2024		650.0	650.0	Улсын төсөв
XXI.1.57	Эмнэлгийн барилгын өргөтгөл, 15 ор /Хөвсгөл, Алаг-Эрдэнэ сум, Хатгал тосгон/	УТ2402002281	2024	2026		3,935.5	1,180.6	Улсын төсөв
XXI.1.58	Эрүүл мэндийн төвийн амбулаторийн барилга, шинэчлэл /Сүхбаатар, Халзан сум/	УТ2402002221	2024	2025		1,766.1	883.1	Улсын төсөв
XXI.1.59	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Дундговь, Дэрэн сум/	УТ2402002290	2024	2026		1,800.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.1.60	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Сэлэнгэ, Ерөө сум/	УТ2402002222	2024	2025		1,699.0	849.5	Улсын төсөв
XXI.1.61	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Сүхбаатар, Түмэнцогт сум/	УТ2402000325	2024	2026		3,430.7	1,029.2	Улсын төсөв
XXI.1.62	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Ховд, Цэцэг сум/	УТ2402000165	2024	2025		3,450.0	1,648.6	Улсын төсөв
XXI.1.63	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Өвөрхангай, Зүүнбаян-Улаан сум/	УТ2402002272	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XXI.1.64	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Өвөрхангай, Өлзийт сум/	УТ2402002273	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XXI.1.65	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Завхан, Баянхайрхан сум/	УТ2402000368	2024	2026		3,770.0	600.0	Улсын төсөв
XXI.1.66	Эрүүл мэндийн төвийн барилга, 15 ор /Хөвсгөл, Чандмань-Өндөр сум/	УТ2402002283	2024	2026		4,622.0	1,386.6	Улсын төсөв
XXI.1.67	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Ховд, Мөст сум/	УТ2402002278	2024	2025		3,297.3	1,648.7	Улсын төсөв
XXI.1.68	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Хэнтий, Цэнхэрмандал сум/	УТ2402002285	2024	2026		2,148.3	644.5	Улсын төсөв
XXI.1.69	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Өвөрхангай, Баруунбаян-Улаан сум/	УТ2402002271	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XXI.1.70	Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл, шинэчлэл /Хэнтий, Батноров сум, Бэрх тосгон/	УТ2402000339	2024	2026		4,005.2	1,201.6	Улсын төсөв
XXI.1.71	Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах төв /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402002274	2024	2026		140,000.0	42,000.0	Улсын төсөв
XXI.1.72	Өрхийн эмнэлгийн барилгын өргөтгөл /Дархан-Уул, Дархан сум, Амин холбоо өрхийн эмнэлэг/	УТ2402002214	2024	2025		1,601.4	800.7	Улсын төсөв
XXI.1.73	Өрхийн эрүүл мэндийн барилга /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг, 4 дүгээр хороо, "Энх-Өрх" өрхийн эмнэлэг/	УТ2402002300	2024	2026		1,644.5	500.0	Улсын төсөв
XXI.1.74	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402002217	2024	2025		1,835.4	917.7	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XXI.1.75	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Орхон, Баян-Өндөр сум/	УТ2402002134	2024	2025		3,671.8	1,835.9	Улсын төсөв
XXI.1.76	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг, 22 дугаар хороо/	УТ2402000396	2024	2024		1,835.4	1,835.4	Улсын төсөв
XXI.1.77	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Дархан-Уул, Дархан сум, Гэрэлтэй өрхийн эмнэлэг/	УТ2402002215	2024	2025		1,601.4	800.7	Улсын төсөв
XXI.1.78	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Дархан-Уул, Дархан сум, МЭДС ТОБ өрхийн эмнэлэг/	УТ2402002216	2024	2025		1,601.4	800.7	Улсын төсөв
XXI.2	II. Их засвар				15,757.3	36,950.8	24,768.6	
	<i>Шилжих</i>				15,757.3	28,212.6	17,777.0	
XXI.2.1	Эрүүл мэндийн салбарын их засвар /Улсын хэмжээнд/-Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг барилгын их засвар /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2402002135	2020	2025	919.6	1,560.5	100.0	Улсын төсөв
XXI.2.2	Нэгдсэн эмнэлгийн барилга, дотор сантехникийн засвар /Сэлэнгэ, Сүхбаатар сум/	УТ2102000580	2022	2024	2,735.0	3,562.4	965.4	Улсын төсөв
XXI.2.3	Эх Хүүхдийн Эрүүл Мэндийн Үндэсний төвийн барилгын их засвар /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2102000786	2022	2024	12,102.7	23,089.7	16,711.6	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					8,738.2	6,991.6	
XXI.2.4	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн Е блокийн цэвэр бохир усны шугам сүлжээ болон эрчимт эмчилгээ, дурангийн өрөөний салхивчны их засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402002263	2024	2024		1,690.5	1,690.5	Улсын төсөв
XXI.2.5	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн барилгын гадна их засвар /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402002262	2024	2025		3,493.2	1,746.6	Улсын төсөв
XXI.2.6	Эрүүл мэндийн салбарын их засвар /Улсын хэмжээнд/	УТ2402002120	2024	2024		3,554.5	3,554.5	Улсын төсөв
XXI.3	III. Тоног төхөөрөмж				1,970.0	57,924.0	56,058.1	
	<i>Шилжих</i>				1,970.0	1,665.9	1,100.0	
XXI.3.1	Дүүргийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2102000928	2022	2024	1,970.0	1,665.9	1,100.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					56,258.1	54,958.1	
XXI.3.2	Автомашинд суурилсан нүүдлийн клиник /Дундговь/	УТ2402002301	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.3	Ахмад настан, эрүүл мэндийн үйлчилгээг сайжруулах "Сонгинохайрхан" төслийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402002299	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XXI.3.4	Дүүргийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2402002252	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.5	Дүүргийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402002253	2024	2024		435.0	435.0	Улсын төсөв
XXI.3.6	Нэгдсэн эмнэлгийн ангиогракийн тоног төхөөрөмж /Дархан-Уул, Дархан сум/	УТ2402002213	2024	2024		4,200.0	4,200.0	Улсын төсөв
XXI.3.7	Нэгдсэн эмнэлгийн мэс заслын вакум өрөөний тохижилт, тоног төхөөрөмж /Дундговь, Сайнцагаан сум/	УТ2402002219	2024	2024		1,400.0	1,400.0	Улсын төсөв
XXI.3.8	Нэгдсэн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж /Дорноговь, Замын-Үүд сум/	УТ2402002218	2024	2024		499.3	499.3	Улсын төсөв
XXI.3.9	Нэгдсэн эмнэлгийн эмчилгээ, дүрс оношилгооны тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402002256	2024	2024		1,359.0	1,359.0	Улсын төсөв
XXI.3.10	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн соронзон резонанси томогракийн аппарат /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402002264	2024	2024		5,500.0	5,500.0	Улсын төсөв
XXI.3.11	Хавдар судлалын үндэсний төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2402002265	2024	2024		3,000.0	3,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.12	Хүүхдийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий, Өлгий сум/	УТ2402002293	2024	2024		150.2	150.2	Улсын төсөв
XXI.3.13	Хөдөөгийн айл өрхүүдэд анхан шатны эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2402002295	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.14	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 8 дугаар хороо/	УТ2402002307	2024	2024		350.0	350.0	Улсын төсөв
XXI.3.15	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2402002296	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.16	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, автомашин /Дархан-Уул/	УТ2402002297	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.17	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний автомашин /Хөвсгөл/	УТ2402901672	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XXI.3.18	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Булган/	УТ2402000732	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XXI.3.19	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402002267	2024	2024		900.0	900.0	Улсын төсөв
XXI.3.20	Эрүүл мэндийн салбарын автомашин, тоног төхөөрөмж /Өмнөговь/	УТ2402002220	2024	2024		700.0	700.0	Улсын төсөв
XXI.3.21	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Баян-Өлгий/	УТ2402002292	2024	2024		870.0	870.0	Улсын төсөв
XXI.3.22	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Баянхонгор/	УТ2402002211	2024	2024		900.0	900.0	Улсын төсөв
XXI.3.23	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Завхан/	УТ2402002291	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.3.24	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Төв/	УТ2402002286	2024	2024		3,200.0	3,200.0	Улсын төсөв

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XXI.3.25	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Увс/	УТ2402002304	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XXI.3.26	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2402002269	2024	2024		1,101.7	1,101.7	Улсын төсөв
XXI.3.27	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг, 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 37 дугаар хороо/	УТ2402002270	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.28	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402002298	2024	2024		800.0	800.0	Улсын төсөв
XXI.3.29	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2402002277	2024	2024		13,835.4	13,835.4	Улсын төсөв
XXI.3.30	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Ховд/	УТ2402002294	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.3.31	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Хөвсгөл/	УТ2402002282	2024	2025		1,000.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.3.32	Эрүүл мэндийн салбарын тоног төхөөрөмж /Өвөрхангай/	УТ2402002303	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.3.33	Эрүүл мэндийн төвийн автомашин /Говь-Алтай/	УТ2402002212	2024	2024		400.0	400.0	Улсын төсөв
XXI.3.34	Эрүүл мэндийн төвийн автомашин /Увс, Улаангом сум, 2, 8 дугаар баг/	УТ2402002227	2024	2024		160.0	160.0	Улсын төсөв
XXI.3.35	Эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Сэлэнгэ/	УТ2402002223	2024	2024		200.0	200.0	Улсын төсөв
XXI.3.36	Эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Увс, Ховд сум/	УТ2402002228	2024	2024		100.0	100.0	Улсын төсөв
XXI.3.37	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн автомашин, тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402002288	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.38	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Баянзүрх дүүрэг/	УТ2402002258	2024	2024		500.0	500.0	Улсын төсөв
XXI.3.39	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сонгинохайрхан дүүрэг/	УТ2402002243	2024	2024		2,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.40	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2402002259	2024	2024		1,000.0	1,000.0	Улсын төсөв
XXI.3.41	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ2402002260	2024	2024		97.5	97.5	Улсын төсөв
XXI.3.42	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж, автомашин /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2402002261	2024	2025		1,500.0	700.0	Улсын төсөв
XXII	АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗРЫН ДАРГА					2,658.2	2,658.2	
XXII.3	III. Тоног төхөөрөмж					2,658.2	2,658.2	
	<i>Шинэ</i>					2,658.2	2,658.2	
XXII.3.1	Авлигатай тэмцэх газрын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Сүхбаатар дүүрэг/	УТ2403300003	2024	2024		2,658.2	2,658.2	Улсын төсөв
XXIII	УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ШҮҮГЧ					11,528.8	11,528.8	
XXIII.2	II. Их засвар					8,227.4	8,227.4	
	<i>Шинэ</i>					8,227.4	8,227.4	
XXIII.2.1	Улсын дээд шүүхийн их засвар /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2400400009	2024	2024		8,227.4	8,227.4	Улсын төсөв
XXIII.3	III. Тоног төхөөрөмж					3,301.4	3,301.4	
	<i>Шинэ</i>					3,301.4	3,301.4	
XXIII.3.1	Улсын дээд шүүхийн тоног төхөөрөмж, тохижилт /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2400400010	2024	2024		3,301.4	3,301.4	Улсын төсөв
XXIV	ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА				15,000.0	90,779.9	19,825.0	
XXIV.1	I. Барилга байгууламж				15,000.0	85,654.9	14,700.0	
	<i>Шилжих</i>				15,000.0	75,954.9	5,000.0	
XXIV.1.1	Дүүргүүдийн шүүхийн нэгдсэн байр /Улаанбаатар, Хан-Уул дүүрэг/	УТ1300500001	2013	2026	15,000.0	75,954.9	5,000.0	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					9,700.0	9,700.0	
XXIV.1.2	Шүүхийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны суурь мэдээллийн систем, цөм систем /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2400500052	2024	2024		9,700.0	9,700.0	Улсын төсөв
XXIV.3	III. Тоног төхөөрөмж					5,125.0	5,125.0	
	<i>Шинэ</i>					5,125.0	5,125.0	
XXIV.3.1	Шүүхийн шүүх хуралдааны болон архивын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2400500054	2024	2024		5,125.0	5,125.0	Улсын төсөв
XXV	УЛСЫН ЕРӨНХИЙ ПРОКУРОР				12,485.3	45,989.9	11,348.3	
XXV.1	I. Барилга байгууламж				12,485.3	40,989.9	6,348.3	
	<i>Шилжих</i>				12,485.3	15,991.9	1,820.2	
XXV.1.1	Прокурорын газрын барилга /Улаанбаатар, Баянгол дүүрэг/	УТ2000601099	2020	2024	4,538.6	5,732.5	148.9	Улсын төсөв
XXV.1.2	Улсын ерөнхий прокурорын газрын харьяа байгууллагуудын конторын барилга /Улсын хэмжээнд/	УТ2000600002	2021	2024	7,946.7	10,259.4	1,671.3	Улсын төсөв
	<i>Шинэ</i>					24,998.0	4,528.1	
XXV.1.3	Прокурорын газрын барилга /Булган, Булган сум/	УТ2400600050	2024	2026		3,941.8	500.0	Улсын төсөв
XXV.1.4	Прокурорын газрын барилга /Сүхбаатар, Баруун-Урт сум/	УТ2400600004	2024	2025		4,056.2	2,028.1	Улсын төсөв

/сая төгрөгөөр/

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Эхлэх	Дуусах	Анхны төсөвт өртөг	2024 оны төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн	Эх үүсвэр
XXV.1.5	Эрүүгийн хэргийн төв архивын барилга /Улаанбаатар/	УТ2400600051	2024	2026		17,000.0	2,000.0	Улсын төсөв
XXV.3	III. Тоног төхөөрөмж					5,000.0	5,000.0	
	Шинэ					5,000.0	5,000.0	
XXV.3.1	Прокурорын байгууллагуудын тоног төхөөрөмж /Улсын хэмжээнд/	УТ2400600049	2024	2024		5,000.0	5,000.0	Улсын төсөв
XXVI	МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ АУДИТОР					881.1	881.1	
XXVI.3	III. Тоног төхөөрөмж					881.1	881.1	
	Шинэ					881.1	881.1	
XXVI.3.1	Үндэсний аудитын газрын тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402400002	2024	2024		881.1	881.1	Улсын төсөв
XXVII	САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ДАРГА					892.5	892.5	
XXVII.3	III. Тоног төхөөрөмж					892.5	892.5	
	Шинэ					892.5	892.5	
XXVII.3.1	Санхүүгийн зохицуулах хорооны тоног төхөөрөмж /Улаанбаатар, Чингэлтэй дүүрэг/	УТ2402500002	2024	2024		892.5	892.5	Улсын төсөв
	НИЙТ				4,082,097.4	11,583,391.9	3,833,414.6	

Монгол Улсын төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 3 дугаар хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨӨР 2024 ОНД ЭРГЭН ТӨЛӨЛТ ХИЙХ КОНЦЕССЫН БАРИХ-ШИЛЖҮҮЛЭХ ТӨРЛӨӨР ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭ, БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН ЖАГСААЛТ

Хуулийн дугаар	Төсөл, арга хэмжээний нэр, хүчин чадал, байршил	Төслийн код	Хугацаа		Төсөвт өртөг	Санхүүжих дүн
			Эхлэх	Дуусах		
I	МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН САЙД				287,401.2	25,000.0
I.1	I. Барилга байгууламж				287,401.2	25,000.0
	Шинэ				287,401.2	25,000.0
I.1.1	Дархан-Сэлэнгийн авто замаас Шаамар-Зүүнбүрэн-Цагааннуур-Түшиг-Зэлтэрийн боомт чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 120.85 км /Дархан, Сэлэнгэ/	KO2406600089	2024	2026	287,401.2	25,000.0
	НИЙТ				287,401.2	25,000.0

Танилцуулга

Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар

Төсвийн тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлд төсвийн төсөл боловсруулахад олон нийтийн оролцоог хангах, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, төсвийн төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлэхтэй холбоотой зохицуулалт тусгагдсан. Тус хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.2} дахь хэсэгт хэлэлцүүлгийг салбар бүрээр санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага зохион байгуулахаар тусгасан зохицуулалтыг өөрчилж, салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагууд өөрсдийн салбарын төсвийн төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж байхаар тусгалаа.

Төсвийн тухай хуульд 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр өөрчлөлт орж, жилийн төсвийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх хугацаа нэг сараар урагшилж, улмаар санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага 08 дугаар сарын 15-ны дотор Засгийн газарт хүргүүлэн 09 дүгээр сарын сарын 01-ний дотор Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр зохицуулсан. Энэ нь Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын төсөв боловсруулах хугацааг хэт богино болгож, тайлан болон төлөвлөгөөний хугацаа давхцах зэргээр төсвийн төлөвлөлтийн чанарт сөргөөр нөлөөлөхөөр байна. Иймд төсвийн цаглабарт өөрчлөлт оруулж, 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тусгалаа.

Дэлхийн улс орнууд зардлын зүйл заалтаар төлөвлөж төсөв хуваарилдаг уламжлалт орцод суурилсан хэлбэрээс үр дүн, гүйцэтгэлийн гарцад суурилсан төсөвлөлт рүү шилжиж улмаар төсөв ба улс орны бодлогын уялдаа холбоог сайжруулахад ач холбогдол өгч байна.

Манай Улсын хувьд 2021 оноос эхлэн эрүүл мэндийн салбарт, 2022 оноос боловсролын салбарт гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн механизмыг нэвтрүүлээд байна. Цаашид энэхүү шинэ тогтолцоонд шилжин ажиллах салбар, байгууллагын тоог эрчимтэй нэмэгдүүлэх замаар төрийн үйлчилгээний бүтээмж, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх боломж байна. Иймд Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7 дахь хэсэгт заасан төсөв зарцуулах эрхийн зохицуулалтыг зөвхөн боловсрол, эрүүл мэндийн салбараар хязгаарлахгүйгээр санхүүжилтийн шинэ механизм нэвтрүүлсэн салбар бүрд хамааралтай байхаар хуулийн төслийг боловсрууллаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Төсвийн тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.2} дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“28^{1.2}. Энэ хуулийн 28^{1.1.1}-д заасан хэлэлцүүлгийг салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагууд жил бүрийн 08 дугаар сарын 15-ны дотор дараах журмаар зохион байгуулна:

28^{1.2.1}. олон нийтийн хэлэлцүүлэгт зориулж санал авах асуудлаар хялбаршуулсан танилцуулгыг боловсруулах;

28^{1.2.2}. хэлэлцүүлгийг салбар бүрээр явуулах;

28^{1.2.3}. төсвийн төслийг боловсруулахад ашигласан тоон мэдээлэл, судалгаа, аргачлал нь олон нийтэд нээлттэй байж, санал өгөх боломжтой байх;

28^{1.2.4}. хэлэлцүүлгээс гарсан эдийн засгийн үр ашигтай, нийгмийн ач холбогдол бүхий, зардал бууруулах саналыг нэгтгэн эрэмбэлж, тухайн жилийн төсвийн төслийг боловсруулахад тусгах;

28^{1.2.5}. иргэд, иргэний нийгмийн байгууллага, энэ хуулийн 10.2-т заасан Зөвлөл, Төсвийн тогтвортой байдлын зөвлөл, төрийн аудитын байгууллага болон хэлэлцүүлгийн асуудалтай холбоотой салбарын асуудал эрхэлсэн төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн байгууллагын удирдах албан тушаалтныг оролцуулж болно.”

2 дугаар зүйл. Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.1 дэх заалтын “09-ний” гэснийг “25-ны” гэж, 8.4.2 дахь заалтын “07 дугаар сарын 20-ны” гэснийг “08 дугаар сарын 01-ний” гэж, 8.4.3 дахь заалтын “07 дугаар сарын 25-ны” гэснийг “08 дугаар сарын 15-ны” гэж, 8.4.4 дэх заалтын “08 дугаар сарын 15-ны” гэснийг “09 дүгээр сарын 15-ны” гэж, 8.4.5 дахь заалтын “09 дүгээр сарын 01-ний” гэснийг “10 дугаар сарын 01-ний” гэж, 8.4.7 дахь заалтын “09 дүгээр сарын 25-нд” гэснийг “10 дугаар сарын 15-ны дотор” гэж, 8.4.8 дахь заалтын “09 дүгээр сарын 20-нд” гэснийг “10 дугаар сарын 10-ны дотор” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.9 дэх хэсгийн “эрүүл мэнд, боловсролын салбарын” гэснийг, 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.4} дэх хэсгийн “, дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийг өргөн мэдүүлэхээс 14-өөс доошгүй хоногийн хугацаанд” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 28¹ дүгээр зүйлийн 28^{1.3} дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийн 2 дугаар зүйлийг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн талаар

Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг болон Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор баталсан Шинэ сэргэлтийн бодлогод туссан төр-хувийн хэвшил, хөрөнгө оруулагчдын идэвхтэй түншлэлд тулгуурлан Монгол Улсын хөгжлийг хязгаарлаж байгаа хүчин зүйлсийг арилган боомт, эрчим хүч, аж үйлдвэр, хот, хөдөөгийн сэргэлтийг хангаж, ногоон хөгжил, төрийн бүтээмжийн нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд Монгол Улсын Их Хурлаас 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгатай хамт Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт тухай хуулийг баталсан.

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай дээрх хуулиар улсын төсвөөс сүүлийн 3 жил дараалан санхүүгийн дэмжлэг аваагүй, эсхүл 100 000, түүнээс дээш хүн амтай аймаг, нийслэл нь эрчим хүч, дулаан хангамж, хог хаягдлыг дахин, эсхүл сэргээн ашиглах, дахин боловсруулах, менежмент, гадаргын ус, саарал усны барилга байгууламж, менежмент, цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламж, багтаамж ихтэй нийтийн тээвэр, тээвэр логистикийн төв, хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах чиглэлийн барилга байгууламжийн салбарт түншлэлийн төслийг бие даан хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчин бүрдсэн. Гэвч дээрх хуулийн дагаж мөрдөх хугацааг Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга хүчин төгөлдөр болох 2025 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр заасан нь нийслэл Улаанбаатар хотын хувьд цаг алдалгүй шийдвэрлэх шаардлагатай эрчим хүчний чадлын дутагдал, ариутгах татуургын хангамжийн хүрэлцээгүй байдал, аюултай хог хаягдлын менежмент, хүнсний хангамжийн асуудлыг шийдвэрлэх боломжийг хязгаарлаж байна.

Иймд Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжил, шинэ сэргэлтийн бодлого, зорилтыг хэрэгжүүлэх, Монгол Улсын Үндсэн хуулиар баталгаажсан иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, дэд бүтцийн болон нийгмийн суурь үйлчилгээг иргэдэд үзүүлэх зорилгын хүрээнд аймаг, нийслэл нь зарим салбарын төсөл, хөтөлбөрийг тодорхой шалгуурын хүрээнд төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төсөл, хөтөлбөрийг бие даан хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн хуулийн үйлчлэх хугацааг урагшлуулах шаардлагатай байх тул Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗҮЙЛ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төрийн болон орон нутгийн өмчийн
хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан
 авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын дагуу хэрэгжүүлэх бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөрийн худалдан авах ажиллагааг тендер шалгаруулалтын тусгай аргаар зохион байгуулах, тендер шалгаруулалтад гадаад улсын нэр хүнд бүхий аж ахуй эрхлэгчдийг урьж оролцуулах ажиллагааг хялбаршуулах зорилтын хүрээнд 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулсан.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд дараах асуудлыг зохицуулахаар тусгасан. Үүнд:

- Засгийн газраас баталсан жагсаалтад тусгагдсан бүтээн байгуулалтын төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгохдоо чадавх, туршлагын өндөр чадамж бүхий аж ахуй эрхлэгчдийг урьж, тендер шалгаруулалтад оролцуулан, хэлэлцээ хийх замаар гэрээ байгуулах зохицуулалт бүхий “чадавхад суурилсан хэлэлцээний арга”-ыг тусгайлан журамлалаа. Чадавхад суурилсан хэлэлцээний тендер шалгаруулалтын хувьд хэлэлцээний явцад оролцогчтой гэрээний нөхцөл, гэрээний хэл, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх валют зэрэг чухал нөхцөлийг хэлэлцэн тогтоох боломжтой тул гадаад улсын нэр хүнд бүхий аж ахуй эрхлэгчдийг оролцуулахад илүү тааламжтай нөхцөл бүрдэнэ гэж үзэж байна.

- Монгол Улсад урьд өмнө хэрэгжүүлж байгаагүй зарим бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөрийн хувьд төсвийн бодит тооцоолол хийх боломжгүй нөхцөл үүсэж байх тул “түлхүүр гардуулах гэрээ” (Engineering, procurement, and construction (EPC))-ний зохицуулалтыг сэргээх, түүнчлэн төсөв батлагдахаас өмнө төсөл, арга хэмжээний тендер шалгаруулалтыг зарлах зохицуулалтыг хуулийн төсөлд тусгалаа. Түлхүүр гардуулах гэрээ нь Монгол Улсад хэрэгжиж буй бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүд болон улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих төслүүдийг нэг тендер шалгаруулалтаар явуулснаар цаг хугацаа, хүн хүчний зардал хэмнэх ач холбогдолтой байна.

- Салбарын хууль тогтоомжид аж ахуй эрхлэгчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа, тэдгээрийн гүйцэтгэж буй гэрээний гүйцэтгэл, чанарын талаар тухайлан зохицуулалт байгаа боловч хариуцлагатай, чадавхтай аж ахуй эрхлэгчдийг төрийн

худалдан авах ажиллагаанд оролцуулахыг дэмжих хүрээнд дараах асуудлыг тусгалаа. Үүнд: а.Салбарын төрийн захиргааны төв байгууллага болон мэргэжлийн нэгдсэн холбоо хамтран тухайн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй зөвшөөрөл эзэмшигчийн чадавхын болон туршлагын оноог гаргах бөгөөд уг оноонд үндэслэн аж ахуй эрхлэгчдийн оролцох тендер шалгаруулалтыг тогтоох; б.Захиалагч юу худалдан авах вэ гэдгийг тодорхойлж буй гол баримт бичиг болох техникийн тодорхойлолтыг боловсруулахад барилгын үйл ажиллагаа болон материалтай холбоотой техникийн зохицуулалтыг үндэслэхийг тусгалаа. Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 дахь заалтад зааснаар “техникийн зохицуулалт” нь заавал дагаж мөрдөх баримт бичиг байх бөгөөд тухайлбал барилга угсралтын ажлын явц болон түүнд хэрэглэх материалын техникийн зохицуулалтыг техникийн тодорхойлолтод тусгаж өгснөөр гэрээний хэрэгжилтэд чанарыг харгалзах нөхцөл бүрдэх ач холбогдолтой байна. в.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-аар эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тендер шалгаруулалтад үнэ ба чанарын хосолмол үнэлгээний үндсэн шалгуур байхаар тусгасны дагуу эм, эмнэлгийн хэрэгслийг худалдан авч байна. Иймээс гурав хүртэл жилийн хугацаагаар эм, эмнэлгийн хэрэгслийг ерөнхий гэрээний аргаар цахим дэлгүүрээс худалдан авахад үнэ ба чанарын хосолмол үнэлгээг хэрхэн хийж, хамгийн өндөр оноотой эм, эмийн хэрэгслийг авах зохицуулалтыг нарийвчлан тусгасан.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.5 дахь хэсэг:

“6.5.Энэ хуулийн 7.1.8, 7.1.9-д заасан аж ахуй эрхлэгч тендер шалгаруулалтад сонирхогч этгээд, оролцогч, түншлэл, туслан гүйцэтгэгчээр оролцох, эсхүл бараа, үйлчилгээний нийлүүлэгч, үйлдвэрлэгч, ажлын гүйцэтгэгчээр санал ирүүлэхийг хориглоно.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.14 дэх хэсэг:

“10.14.Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, инженерийн тооцоо, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх, суурилуулах, тохируулах, уг барилга байгууламжийг ашиглалтад бэлэн болгохтой холбогдсон хоорондоо уялдаа холбоо бүхий хэд хэдэн бараа, ажил, үйлчилгээг бүхэлд нь хамарсан, эсхүл зураг төсөл, барилга угсралт, тохируулгын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгох тендер шалгаруулалтыг түлхүүр гардуулах нөхцөлтэй зохион байгуулж болно.

3/12 дугаар зүйлийн 12.10 дахь хэсэг:

“12.10.Барилгын зураг төсөл, барилгын ажил, зөвлөх үйлчилгээг гүйцэтгэх техникийн тодорхойлолт барилгын үйл ажиллагаа болон материалтай холбоотой техникийн зохицуулалтад үндэслэсэн байна.”

4/15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсэг:

“15.7.Энэ хуулийн 54.11-д заасан оноо бүхий салбарын аж ахуй эрхлэгчид тавигдах чадавхын болон туршлагын оноог тендер шалгаруулалтын баримт бичигт зааж болно.”

5/31 дүгээр зүйлийн 31.1.5 дахь заалт:

“31.1.5.чадавхад суурилсан хэлэлцээ.”

6/31 дүгээр зүйлийн 31.5, 31.6 дахь хэсэг:

“31.5.Тендер шалгаруулалтыг тухайн аргаар хоёроос доошгүй удаа зарлахад нэг ч тендер ирээгүй бол төрийн болон орон нутгийн өмчит, эсхүл өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдээр тухайн худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээг гүйцэтгүүлж болно.

31.6.Нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар хоёроос доошгүй удаа тендер шалгаруулалт зарлахад энэ хуулийн 26.9-д заасан шаардлагад нийцсэн нэг ч тендер ирээгүй бөгөөд тендер шалгаруулалтыг дахин зарлах бол энэ хуулийн 32.3-т заасан хугацааг ажлын таваас доошгүй өдрөөр зааж болно.”

7/36¹ дүгээр зүйл:

“36¹ дүгээр зүйл.Чадавхад суурилсан хэлэлцээний арга

36¹.1.Бараа, ажил, үйлчилгээний цар хүрээ, төсөвт өртөг өндөр, хоорондоо уялдаа холбоо бүхий хэд хэдэн бараа, ажил, үйлчилгээг цогцоор нь гүйцэтгэх шаардлагатай төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх чадавхтай аж ахуй эрхлэгчийн тоо хязгаарлагдмал тохиолдолд гүйцэтгэгчийг энэ зүйлд заасан аргаар сонгож болно.

36¹.2.Энэ хуулийн 36¹.1-д заасан төсөл, арга хэмжээнд дараах үе шатыг хэрэгжүүлэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахаар тогтоож болно:

36¹.2.1.төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх анхан шатны судалгаа, техникийн тодорхойлолт боловсруулах;

36¹.2.2.гэрээний хэрэгжилтэд захиалагчийн нэрийн өмнөөс хяналт хэрэгжүүлэх, төслийн менежментийн үйлчилгээ үзүүлэх;

36¹.2.3.энэ хуулийн 10.14-т заасан нөхцөлтэй ажил;

36¹.2.4.захиалагчийн шаардлагатай гэж үзсэн бусад.

36¹.3.Захиалагч чадавхад суурилсан хэлэлцээний аргаар зохион байгуулах тендер шалгаруулалтад оролцох чадавх бүхий аж ахуй эрхлэгчийг төсөл, арга хэмжээний зорилго, цар хүрээ, хүлээн зөвшөөрөгдсөн байдал зэрэгт үндэслэн тендер шалгаруулалтад оролцох сонирхлоо илэрхийлэх урилгыг аж ахуй эрхлэгчид хүргүүлнэ.

36¹.4.Чадавхад суурилсан хэлэлцээний аргаар зохион байгуулах тендер шалгаруулалтад оролцох сонирхлоо илэрхийлэх мэдэгдэл, тендер ирүүлэх, хэлэлцээ ирүүлэх журмыг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана.

36¹.5.Энэ хуулийн 36¹.1-д заасан төсөл, арга хэмжээний цар хүрээ, онцлогийг харгалзан тендер шалгаруулалтын баримт бичигт дараах болон бусад нөхцөлийг энэ хуульд зааснаас өөрөөр зааж болно:

36¹.5.1.тендер, тендерийн баталгааг цахимаар, эсхүл цаасан хэлбэрээр хүлээн авах;

36¹.5.2.тендер шалгаруулалт зохион байгуулах, гэрээ байгуулах хэлийг олон улсын худалдаанд өргөн хэрэглэгддэг гадаад хэл байх.

36¹.6.Хэлэлцээний шатанд дараах нөхцөлийг оролцогчтой харилцан тохиролцож болно:

36¹.6.1.тендерийн үнэ, гэрээний үнэ, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх валют;

36¹.6.2.олон улсад өргөн хэрэглэгддэг худалдан авах гэрээний нөхцөл, маргаан шийдвэрлэх журам;

36¹.6.3.худалдан авах гэрээний бусад нөхцөл.

36¹.7.Захиалагч оролцогчтой хэлэлцээ хийх ажлын хэсгийг томилон ажиллуулна.

36¹.8.Энэ хуулийн 36¹.2.2, 36¹.2.3-т заасан гүйцэтгэгч харилцан хамааралтай байхыг хориглоно.

36¹.9.Энэ зүйлийн 36¹.1-д заасан жагсаалтыг тендер шалгаруулалтыг зохион байгуулах этгээдийн хамт Засгийн газар батална.

36¹.10.Чадавх бүхий аж ахуй эрхлэгчээр энэ хуулийн 36¹.2.1-д заасан үе шатыг шууд сонгон гүйцэтгүүлж болно.”

8/37 дугаар зүйлийн 37.8 дахь хэсэг:

“37.8.Эм, эмнэлгийн хэрэгслийг худалдан авах ерөнхий гэрээний аргын нэгдүгээр үе шатны тендер шалгаруулалтад энэ хуулийн 37.4-т заасан хянан үзэх ажиллагаанд оролцогчийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасан аргачлалаар чанарыг хянан үзэж, оноо өгнө.”

9/38 дугаар зүйлийн 38.8 дахь хэсэг:

“38.8.Энэ хуулийн 38.4-т заасан үнийн санал дуудах ажиллагаа хаагдахад гүйцэтгэгчийн ирүүлсэн эцсийн үнийн санал, энэ хуулийн 37.8-д заасан оноог тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заасан аргачлалын дагуу тооцож, үнэ болон чанарын үнэлгээнд харгалзах онооны нийлбэрээр хамгийн өндөр оноотой эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тендерийн гүйцэтгэгчтэй захиалагч гэрээ байгуулна.”

10/48 дугаар зүйлийн 48.9 дэх хэсэг:

“48.9.Хуулийн 36¹.9-д заасан жагсаалтад багтсан төсөл, арга хэмжээний тендер шалгаруулалтыг санхүүжилтийн эх үүсвэр батлагдахаас өмнө эхлүүлж болно.”

11/49 дүгээр зүйлийн 49.10 дахь хэсэг:

“49.10.Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх 10 тэрбум төгрөгөөс дээш төсөвт өртөгтэй нийгмийн болон бүтээн байгуулалтын төсөл, арга хэмжээний тендер шалгаруулалтыг худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллага гүйцэтгэнэ.”

12/54 дүгээр зүйлийн 54.11, 54.12 дахь хэсэг:

“54.11.Барилга, эрчим хүч, автозам, төмөр зам, харилцаа холбооны үндсэн сүлжээ зэрэг дэд бүтцийн салбарын зөвшөөрөл эзэмшигчийн чадавхын болон туршлагын оноог салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн нэгдсэн холбоо хамтран тогтооно.

54.12.Энэ хуулийн 54.11-д заасан аж ахуй эрхлэгчийн чадавхын болон туршлагын оноо олгох журмыг салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.”

2 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.3.7 дахь заалтын “Төрийн аудитын” гэсний өмнө “Засгийн газраас хөгжлийн бодлого, шинэчлэлийн хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх асуудлаар нэр хүнд бүхий тусгай мэдлэг, ур чадвартай зөвлөх хувь хүн, хуулийн этгээдийг сонгох шаардлагатай гэж шийдвэрлэсэн болон” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.5 дахь хэсгийн “төсвийн” гэсний өмнө “болон орон нутгийн” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/36 дугаар зүйлийн 36.1.3 дахь заалт:

“36.1.3.нээлттэй тендер шалгаруулалтын аргаар худалдан авсан бараа, үйлчилгээний анхны гэрээний үнийн 20 хувиас хэтрэхгүй нөхцөлд анхны гэрээний дагуу нийлүүлсэн бараа, тоног төхөөрөмжийн зарим хэсгийг солих, засварлах болон нэмж бараа нийлүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх үед гүйцэтгэгчийг өөрчлөх нь захиалагч өөр төрлийн техникийн үзүүлэлттэй материал авахад хүргэх, энэ нь ашиглалт болон засвар үйлчилгээнд техникийн хүндрэл учруулах, эсхүл үргүй зардал гаргахаар бол;”

2/49 дүгээр зүйлийн 49.9 дэх хэсэг:

“49.9.Гадаад улс, олон улсын байгууллагын санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний тендер шалгаруулалтыг Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ.”

4 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.7 дахь хэсгийн “26.4.2, 26.4.3-т” гэснийг “26.4-т” гэж, 26.9 дэх хэсгийн “Тендер шалгаруулалтын” гэснийг “Энэ хуулийн 26.7-д өөрөөр заагаагүй бол тендер шалгаруулалтын” гэж, 34 дүгээр зүйлийн 34.12 дахь хэсэг, 50 дугаар зүйлийн 50.4 дэх хэсгийн “байна.” гэснийг “байж болно.” гэж, 51 дүгээр зүйлийн 51.5 дахь хэсгийн “түүнтэй адилтгах бусад нөхцөл байдлаас шалтгаалан” гэснийг “хүндэтгэн үзэх бусад шалтгаанаар” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.4 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төрийн болон орон нутгийн өмчийн
хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан
 авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай
хуулийн төслийн талаар*

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хамт Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд тендер шалгаруулалттай холбоотой зохицуулалт тусгагдсан тул тус хууль хүчин төгөлдөр болохоос өмнө зарласан тендер шалгаруулалтыг нэмэлт, өөрчлөлт орохын өмнөх зохицуулалтын дагуу зохион байгуулж дуусгах тухай харилцааг зохицуулсан.

Мөн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 11 дэх хэсэг болон 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн дагуу худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллага буюу худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын чиг үүргийг нэмэгдүүлэх агуулга тусгагдсан бөгөөд уг чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүний нөөцийн болон бусад бэлтгэл ажлыг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хангах боломжтой тул тус зохицуулалтын хэрэгжих хугацааг өөрөөр заасан. Түүнчлэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 болон 12 дахь хэсэгт мэргэжлийн нэгдсэн холбоодтой холбоотой зохицуулалт орсон тул Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөртэй уялдуулан үйлчлэх хугацааг тусгалаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА,
АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болохоос өмнө зарласан тендер шалгаруулалтыг нэмэлт, өөрчлөлт орохын өмнөх зохицуулалтын дагуу зохион байгуулж дуусгана.

2 дугаар зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 11 дэх хэсэг болон 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс, 1 дүгээр зүйлийн 4 болон 12 дахь хэсгийг Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн тус тус дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн талаар

Монгол Улсын Их Хурлаас 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийг дагалдуулан Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл мөн өдөр батлагдсан.

Уг хуулиар нийслэл хотын хот тохижилт, авто зам, халаалт, цэвэр, бохир усны шугам, үерийн далан сувгийн засвар, арчилгаа, хог хаягдалтай холбоотой ажил, үйлчилгээ зэрэг нийслэл хотын хотын аж ахуй, инженер хангамжийн бараа, ажил, үйлчилгээг тухайн салбарын төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газраар гүйцэтгүүлэх боломжтой болсон.

Дээрх хуулийн хүчин төгөлдөр болох хугацааг Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга хүчин төгөлдөр болох өдрөөс буюу 2025 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр заасан. Гэтэл гамшиг, осолд хамаарахгүй бөгөөд бороо, үеийн нөхцөл байдал болон бусад шалтгаанаар хойшлуулшгүй сэргээн босголтын ажлыг гүйцэтгэх, хотын аж ахуй, инженерийн хангамжийн төлөвлөгөөт бус бараа, ажил, үйлчилгээ нэмэлтээр худалдан авах шаардлага төсөвт жилийн дундуур үүсээд байна.

Иймд хотын хот тохижилт, авто зам, халаалт, цэвэр, бохир усны шугам, үерийн далан сувгийн засвар, арчилгаа, хог хаягдалтай холбоотой ажил, үйлчилгээ зэрэг нийслэл хотын хотын аж ахуй, инженер хангамжийн бараа, ажил, үйлчилгээг тухайн салбарын төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газраар гүйцэтгүүлэх боломжийг нэн даруй бүрдүүлэх зорилгоор Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хуулийн хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх хугацааг баримталсан дээрх хуулийн 2 дугаар зүйлийг хүчингүй болгох тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа. Хуулийн төсөл батлагдсанаар нийслэл Улаанбаатар хот цахилгаан, дулаан, усаар тасрахгүй хэвийн байх, үер ус, бохирдол, хог хаягдал, ногоон байгууламж зэрэг хотын аж ахуйн үйл ажиллагааг хэвийн үргэлжлүүлэх тусгай чиг үүргийн байгууллагууд гамшигын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх хотын аж ахуйн үйл ажиллагаа хэвийн тасралтгүй үргэлжлэх, иргэдийн эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах амьдралын чанар хангагдана гэж үзэж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА,
АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗҮЙЛ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын
тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
тухай хуулийн төслийн талаар*

Хувийн хэвшил нийгмийн хариуцлагын хүрээнд байгалийн нөөцийг хамгаалах, нэмэгдүүлэх, зохистой ашиглах, цөлжилтийг сааруулах, орчны бохирдлыг бууруулах, соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн асрамж, хамгааллын үйл ажиллагаа явуулах, боловсрол, шинжлэх ухааныг дэмжих чиглэлээр тэтгэлэг, санхүүгийн дэмжлэг олгох, биеийн тамир, спортын барилга байгууламж барьж ашиглах зэрэг нийгэмд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт, төсөл хөтөлбөрүүдийг өөрийн хөрөнгөөр санаачлан хэрэгжүүлж, төрийн үүрэх ачааллыг хуваалцаж байгааг татварын бодлогоор дэмжих нь зүйтэй байна.

Иймд хуулийн төсөлд заасан чиглэл, зориулалтаар нийгмийн хариуцлагын хүрээнд албан татвар төлөгч нь элэгдэл тооцох үндсэн хөрөнгөд оруулсан хөрөнгө оруулалт болон харилцан хамааралгүй этгээдэд олгосон санхүүгийн дэмжлэг, хандивын зардлыг тухайн жилийн татвар ногдох орлогын 1 хувиас хэтрэхгүй дүнгээр үйл ажиллагааны орлогод төлбөл зохих албан татвараас хасаж хөнгөлөхөөр Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

Хуулийн төсөл батлагдсанаар хувийн хэвшил өөрийн санаачилга, хөрөнгөөр нийгмийн хариуцлагын хүрээнд бодитой бүтээн байгуулалт, төсөл хэрэгжүүлэхэд татварын хөнгөлөлт эдэлж, нийгэмд хувь нэмрээ оруулах идэвх, санаачилгыг нэмэгдүүлэн урамшуулж эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд эерэг нөлөө үзүүлж, төсвийн ачааллыг бууруулах чухал ач холбогдолтой юм.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оныдугаар
сарын-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 22.9-22.13 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“22.9.Албан татвар төлөгчийн орлого олох үйл ажиллагаатай хамааралгүй доор дурдсан үйл ажиллагааг нийгмийн хариуцлагын хүрээнд дэмжих зорилгоор элэгдэл тооцох үндсэн хөрөнгөд оруулсан хөрөнгө оруулалт, харилцан хамааралгүй бусад этгээдэд олгосон санхүүгийн дэмжлэг, хандивын зардлыг энэ хуулийн 20.1-д заасны дагуу ногдуулсан албан татвараас тухайн татварын жилийн татвар ногдох орлогын 1 хувь хүртэл хэмжээгээр хасаж хөнгөлнө:

22.9.1.ой, амьтан, ус зэрэг байгалийн баялаг хамгаалах, нөөцийг нэмэгдүүлэх, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, агаар, ус, хөрсний бохирдлыг бууруулах, цөлжилтийг сааруулах;

22.9.2.ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн асрамжийн үйлчилгээ, тэдгээрийн эрхийг хангах, хамгаалах;

22.9.3.соёлын өвийг хамгаалах, сэргээх, музей, номын сангийн үйл ажиллагаа болон хөгжим, кино, дуу-дүрс, дүрслэх урлаг, уран сайхны гэрэл зураг, гар урлал, тайзны урлагийн бүтээл туурвих, тоглох, түгээх, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн цогцолбор барьж байгуулах, ашиглах;

22.9.4.нийтийн эзэмшлийн зам, талбай, цэцэрлэгт хүрээлэн /парк/ барьж байгуулах, ашиглах, хамгаалах, тохижуулах, цэцэрлэгжүүлэх, нийтийн тээврийн хөгжлийг дэмжих;

22.9.5.давагдашгүй хүчин зүйл болон түүнтэй адилтгах бусад гамшгийн улмаас хохирол барагдуулах;

22.9.6.спортын барилга байгууламж барьж байгуулах, ашиглах;

22.9.7.өөрийн ажилтнаас бусад оюутан, сурагчид олгосон сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг;

22.9.8.их, дээд сургууль, шинжлэх ухааны академид судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар олгосон тэтгэлэг;

22.9.9.мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээдийн хуульд заасан үйл ажиллагаа;

22.9.10.төрийн болон орон нутгийн өмчийн боловсрол, эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагаа;

22.9.11.Засгийн газрын тусгай сангийн үйл ажиллагаа.

22.10.Энэ хуулийн 22.9.1-д заасан нөхөн сэргээх зардалд энэ хуулийн 13.4, 22.5.9-д зааснаас бусад нөхөн сэргээх зардал хамаарна.

22.11.Энэ хуулийн 22.9-д заасны дагуу хөнгөлөлт эдлэх бүтээн байгуулалт, төсөл, үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага, стандартыг салбарын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн баталж, хяналт тавина.

22.12.Энэ хуулийн 22.9-д заасан хөнгөлөлтөд хамаарах зардал нь энэ хуулийн 13.1.1, 13.1.3, 13.1.4, 13.1.5-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

22.13.Энэ хуулийн 22.9-д заасан хөнгөлөлтөд хамаарах хөрөнгө оруулалт, зардлыг татварын албанаас баталсан маягтын дагуу энэ хуулийн 26.1, 26.2-т заасан тайланд хавсаргаж тайлагнана.”

2 дугаар зүйл.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.12 дахь заалтын “15.1.6, 15.1.7, 15.1.8, 15.1.9, 15.1.10-т” гэснийг “22.9-д” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.6, 15.1.7, 15.1.8, 15.1.9, 15.1.10, 15.1.16, 15.1.17 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлийг 2031 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүртэл дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Цөмийн энергийн тухай хуульд өөрчлөлт
оруулах тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдрийн анхдугаар чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль болон түүнтэй хамт өргөн мэдүүлсэн холбогдох бусад хууль тогтоомжийн төслийг хэлэлцэн баталсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт орж, Засгийн газрын бүтэц, бүрэлдэхүүн шинэчлэн батлагдаж, зарим яамдын нэр, Засгийн газрын гишүүдийн эрхлэх асуудалд өөрчлөлт орсон.

Цацраг идэвхт ашигт малтмал болон цөмийн энерги ашиглах асуудал Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайдын эрхлэх асуудалд шилжсэн тул Цөмийн энергийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

--oOo--

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ЦӨМИЙН ЭНЕРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 11¹ дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 11^{1.1} дэх хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсэг, 18 дугаар зүйлийн 18.8 дахь хэсэг, 19 дүгээр зүйлийн 19.8 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.2.6, 28.2.7, 28.2.8 дахь заалт, 32 дугаар зүйлийн 32.2 дахь хэсэг, 36 дугаар зүйлийн 36.1.5 дахь заалт, 43 дугаар зүйлийн 43.4 дэх хэсэг, 48 дугаар зүйлийн 48.1 дэх хэсгийн “боловсролын” гэснийг “цөмийн энергийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн зарим зүйл хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн талаар

Улсын болон орон нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд онцгой ач холбогдол бүхий бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөр болон уур амьсгалын өөрчлөлтөөс үүдэлтэй сөрөг үр дагавар болох гамшгаас хамгаалах, гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үйл ажиллагаанд байгалийн нөөцийн тодорхой хэсэг өртдөг бөгөөд тухайн өртөх хэсгийн байгалийн нөөцийн экологи-эдийн засгийн үнэлгээг хийх, байгалийн нөөцөд учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх асуудал үүсдэг. Гэвч энэ төрлийн зардлыг санхүүжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэр орон нутгийн төсөвт байдаггүй. Үүнээс үүдэн урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, бүс нутаг, салбарын хөгжлийн төлөвлөгөө, хөрөнгө оруулалтын бодлогод туссан зорилго, зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажил удааширч, гамшгаас хамгаалах, гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах боломжийг хязгаарладаг.

Дээрх асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор Монгол Улсын Их Хурлаас 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгатай хамт баталсан Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулиар хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт тусгасан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчин болон байгалийн нөөцөд учруулсан хохирлыг нөхөн төлөхөд шаардагдах хөрөнгийг тухайн төсөл, арга хэмжээний төсөвт тусгуулж байх үүргийг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад хүлээлгэж, гамшгаас хамгаалах болон гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үйл ажиллагааг уг нөхөн төлбөрөөс чөлөөлөхөөр болсон.

Гэвч дээрх хуулийн хүчин төгөлдөр болох хугацааг Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга хүчин төгөлдөр болох өдрөөс буюу 2025 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр зохицуулсан нь уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөгөөр ус, цаг агаарын гэнэтийн аюулт үзэгдлийн давтамж, эрчим нэмэгдсэн өнөөгийн нөхцөлд нийслэл Улаанбаатар хотод үүсэж болзошгүй гамшгийн эрсдэлийг бууруулах, хор уршиг, үр дагавраас урьдчилан сэргийлэх, хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажлыг нэн даруй хэрэгжүүлэх бодит шаардлагад нийцэхгүй байна.

Иймд Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх хугацааг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр мөрдөгдөх өдрөөс эхлэн дагж мөрдөх нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор холбогдох хуулийн төслийг боловсрууллаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗҮЙЛ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд
нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын эрхлэх ажлыг тодорхойлсон бөгөөд Хэрэг эрхлэх газар нь Засгийн газрын шийдвэр боловсруулах, хэрэгжүүлэх, төрийн захиргааны төв болон нутгийн захиргааны байгууллагын харилцан ажиллагааг зохицуулахад туслах, хүний нөөцийн удирдлага, нийтлэг үйлчилгээний удирдлагаар хангах асуудлыг эрхлэн гүйцэтгэдэг.

Хууль тогтоомж, бодлого, шийдвэрийг хэрэгжүүлэхэд хяналт тавих ажиллагааг Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуулиар зохицуулж байгаа боловч Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг болон Засгийн газрын шийдвэрийн биелэлтийг нэгтгэж, Засгийн газарт оруулах чиг үүрэг тодорхойгүй байна.

Түүнчлэн, Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын төсвийн багцын дотоод аудит, хяналтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа буюу байгууллагын үйл ажиллагаа болон бодлогын зорилго, зорилт, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтэд үнэлгээ өгөх нэгж нь буюу хяналт-шинжилгээ хийсний үндсэн дээр үнэлэлт дүгнэлт хийх, энэ чиг үүргийг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

Иймд Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, бодлогын баримт, бичиг болон тогтоол, шийдвэрийн биелэлтийг нэгтгэж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, танилцуулах болон Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын төсвийн багцын дотоод аудит, хяналтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар хариуцан гүйцэтгэхээр Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 13, 14 дэх заалт нэмсүгэй:

“13/Бодлогын баримт бичгийн биелэлт, гүйцэтгэлийг улсын хэмжээнд нэгтгэн тооцож, цаашид авах арга хэмжээний талаарх саналыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ;

14/Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын төсвийн багцын дотоод аудит, хяналтыг хэрэгжүүлнэ.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд
нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай
хуулийн төслийн талаар*

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр батлагдаж 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөж эхэлсэн. Энэхүү хууль нь 9 бүлэг 60 зүйлтэй анхдагч хууль бөгөөд төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн шинэ харилцааг нарийвчлан зохицуулахыг зорьж, олон улсын жишигт нийцүүлэн дэд бүтцийн төслүүд, төрийн үйлчилгээг хувийн хэвшлийн оролцоо, хөрөнгө оруулалтыг татан, түншлэлийн гэрээний дагуу урт хугацаанд үр ашигтай хамтран ажиллаж хэрэгжүүлэх, төсвийн ачааллыг бууруулах боломжийг бий болгох эрх зүйн таатай орчныг бүрдүүлэх өндөр ач холбогдолтой.

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх нийтийн зориулалттай дэд бүтэц, төрийн үйлчилгээг урт хугацааны туршид хувийн хэвшлээр хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа нь төслийг тодорхойлох, төслийн санал гаргах, урьдчилсан үнэлгээ хийх, түүнийг хянан баталгаажуулах, хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгах, бүрэн шинжилгээ хийх, түүнийг хянах, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх, сонгон шалгаруулалт зохион байгуулах, хэлэлцээр хийх, гэрээ байгуулах эрх олгох эсэхийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх, гэрээ байгуулах, хэрэгжүүлэх зэрэгт багагүй цаг хугацаа, олон байгууллагуудын оролцоо, хүн хүч, санхүүгийн эх үүсвэр, судалгаа тооцоо шаардсан үйл ажиллагааг нарийвчлан зохицуулсан. Хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой холбогдох байгууллагуудын санал, төслийн саналыг хүлээн авч үнэлэх, түншлэлийн төслийн бэлтгэл ажлыг хангаж, хуулийг хэрэгжүүлэх явцад зарим хуулийн хэсэг, заалтууд хоорондын уялдаа холбоо алдагдсан, нэр томьёоны тайлбар дутмаг, оролцогч байгууллагуудын чиг үүрэг нь давхардсан болон тодорхойгүй зэрэг асуудлууд үүсээд байна. Иймээс хуулийн зарим зүйл, заалтын уялдаа холбоог сайжруулах, хэрэгжүүлэгч байгууллагуудын чиг үүргийг тодорхой болгох, нэр томьёо хэрэглээг ойлгомжтой болгох, хөгжлийн томоохон төслүүдийн хэрэгжилтийг оновчтой зохион байгуулах хэрэгцээ шаардлагын улмаас Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

Хуулийн төслөөр урьдчилсан үнэлгээ хийхтэй холбоотой үйл ажиллагаа, холбогдох байгууллагын чиг үүргийг ойлгомжтой болгож, бүрэн шинжилгээ болон сонгон шалгаруулалтын зохион байгуулалтыг оновчтой болгосон бөгөөд хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгах үйл ажиллагаа, төслийн бэлтгэл ажлын төлбөр, түншлэлийн гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хувийн хэвшлийн түншлэгчийн эзэмшилтэй холбоотой зохицуулалтуудыг тодорхой болгож тусгасан.

Түүнчлэн цаг хугацааны хувьд нэн яаралтай хэрэгжүүлэх шаардлага үүссэн төслүүдийг төрөөс санхүүжүүлэх боломж хомс учраас нийтийн зориулалттай дэд бүтэц,

төрийн үйлчилгээг хэвийн, тасралтгүй хангах нэн яаралтай нөхцөл үүссэн шалтгаанаар төрөөс санхүүжилт гаргахгүйгээр хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг татах зорилгоор төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хувийн хэвшилтэй сонгон шалгаруулалтгүйгээр хэлэлцээ хийж түншлэлийн гэрээ байгуулах шаардлага үүссээр байна.

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн дагуу төслийг бэлтгэх, сонгон шалгаруулалт зарлах, түншлэлийн гэрээ байгуулахад хамгийн багадаа 2 жилийн хугацаа зарцуулахаар байгаа тул нэн яаралтай хэрэгжүүлэх шаардлага үүссэн түншлэлийн төслүүдийг уг хугацаагаар явуулах нь цаг хугацааны хувьд боломжгүй байдал үүсгэж байгаа болно.

Иймд Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нийтийн зориулалттай дэд бүтэц, төрийн үйлчилгээг хэвийн, тасралтгүй хангах нэн яаралтай нөхцөл үүссэн тохиолдолд сонгон шалгаруулалт зарлахгүйгээр төслийг хэрэгжүүлэх чадвартай хоёроос доошгүй хувийн хэвшлийн түншлэгчид урилга хүргүүлж, төслийн санал авч, хэлэлцээ хийж, хамгийн сайн нөхцөл санал болгосон түншлэгчтэй гэрээ байгуулах боломжийг нэмэлтээр тусгасан болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/37 дугаар зүйлийн 37.1.3 дахь заалт:

“37.1.3.нийтийн зориулалттай дэд бүтэц, төрийн үйлчилгээг хэвийн, тасралтгүй хангах нэн яаралтай нөхцөл үүссэн шалтгаанаар энэ хуульд заасан аргаар төслийг зарлаж, сонгон шалгаруулах хугацааг мөрдөх боломжгүй.”

2/37 дугаар зүйлийн 37.7-37.11 дэх хэсэг:

“37.7.Энэ хуулийн 37.1.3-т заасан аймаг, нийслэлийн болон 2-оос дээш аймгийн нутаг дэвсгэр дамжин хэрэгжих түншлэлийн төслийг Засгийн газар хэрэгжүүлнэ.

37.8.Засгийн газар энэ хуулийн 37.7-д заасан бүрэн эрхээ аймаг, нийслэлд шилжүүлж болно.

37.9.Энэ хуулийн 37.7-д заасан түншлэлийн төслийн хэлэлцээг хийх, гэрээ байгуулах асуудлыг түншлэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцан зохион байгуулах ба дараах журмыг баримтална:

37.9.1.хэлэлцээ хийж, дүгнэлт гаргах ажлын хэсэг байгуулах;

37.9.2.төслийг хэрэгжүүлэх 2-оос доошгүй хувийн хэвшлийн түншлэгчид төслийн санал ирүүлэх урилга хүргүүлэх;

37.9.3.хувийн хэвшлийн түншлэгчээс төслийн санал хүлээн авах;

37.9.4.төслийн санал ирүүлсэн хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй хэлэлцээ хийх;

37.9.5.хамгийн сайн нөхцөл санал болгосон хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах дүгнэлт гаргах;

37.9.6.энэ хуулийн 37.9.5-д заасан дүгнэлтийг Засгийн газарт хүргүүлж, түншлэлийн гэрээ байгуулах зөвшөөрөл авах;

37.9.7.түншлэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хамтран түншлэлийн гэрээ байгуулах, энэ хуульд заасан гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих.”

37.10.Энэ хуулийн 37.8-д заасан түншлэлийн төслийг хэрэгжүүлэгч нь аймаг, нийслэлийн Засаг дарга байна.

37.11.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хэлэлцээ хийж гэрээ байгуулахад энэ хуулийн 13.3-т заасан журмаас гадна дараах журмыг баримтална:

37.11.1.хэлэлцээ хийж, дүгнэлт гаргах ажлын хэсэг байгуулах;

37.11.2.төслийг хэрэгжүүлэх 2-оос доошгүй хувийн хэвшлийн түншлэгчид төслийн санал ирүүлэх урилга хүргүүлэх;

37.11.3.хувийн хэвшлийн түншлэгчээс төслийн санал хүлээн авах;

37.11.4.төслийн санал ирүүлсэн хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй хэлэлцээ хийх;

37.11.5.хамгийн сайн нөхцөл санал болгосон хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй түншлэлийн гэрээ байгуулах дүгнэлт гаргах;

37.11.6.энэ хуулийн 37.11.5-д заасан дүгнэлтийг аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хуралд хүргүүлж, түншлэлийн гэрээ байгуулах зөвшөөрөл авах;

37.11.7.түншлэлийн гэрээ байгуулах, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавих.”

3/50 дугаар зүйлийн 50.8 дахь хэсэг:

“50.8.Түншлэлийн төслийн бэлтгэл ажлын төлбөрийг түншлэлийн гэрээнд заасны дагуу санд төвлөрүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсэг:

“20.3.Энэ хуулийн 20.2-т заасан төслийн багийн бүрэлдэхүүнд түншлэлийн болон салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, түншлэлийн төслөөс хамааран холбогдох төрийн байгууллага, төсөл хэрэгжих аймаг, нийслэлийн төлөөлөл байх бөгөөд шаардлагатай бол төслийн багийн бүрэлдэхүүнд санхүү, эдийн засаг, хууль, эрх зүй, нийгэм, байгаль орчин болон холбогдох бусад салбарын

үндэсний, олон улсын мэргэжлийн судлаач, зөвлөх, хөндлөнгийн хараат бус зөвлөх гишүүн оруулж болно.”

2/24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг:

“24.2.Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд хөндлөнгийн хараат бус гишүүн оруулж болно.”

3/37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь хэсэг:

“37.2.Энэ хуулийн 37.1.1, 37.1.2-т заасан саналыг түншлэлийн болон салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага гаргаж, Засгийн газарт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх бөгөөд гэрээ байгуулах асуудлыг энэ хуулийн 7.2.3, 37.9-д заасан журмаар зохицуулна.”

3 дугаар зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.4 дэх заалтын “үнэлэх” гэснийг “урьдчилсан үнэлгээ хийх” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн “2 сараас” гэснийг “1 сараас” гэж, 37 дугаар зүйлийн 37.6 дахь хэсгийн “37.1-д” гэснийг “37.1.1, 37.1.2-т” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.6 дахь хэсгийн “байхыг хориглоно” гэснийг “байж болно” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.2 дахь заалтын “түншлэлээр хэрэгжүүлэхээр хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан” гэснийг, 19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсгийн “болон санхүү, төсвийн” гэснийг, 19.5 дахь хэсгийн “, хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдаагүй” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “Түншлэлээр хэрэгжүүлэхээр хөгжлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан төсөлд” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.4 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг
дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд нэмэлт
оруулах тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын Их Хурлаас 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр баталсан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөс дагаж мөрдөгдөж эхэлсэн.

Засгийн газрын 2022 оны 309, 2023 оны 253, 355, 379 дүгээр тогтоолуудаар Зам, тээврийн салбарт хэрэгжих “Дархан-Алтанбулаг чиглэлийн авто замыг 4 эгнээ болгон өргөтгөн шинэчлэх төсөл”, “Рашаант-Хөшигийн хөндий-Хоолт зөрлөг” чиглэлийн 4 эгнээ, “Налайх-Багахангай-Чойр-Сайншанд-Замын-Үүд” чиглэлийн 2 эгнээ тусгай зориулалтын авто зам барих төсөл”, “Шинэ тойрог зам” төслийн урд хэсэг “Туулын авто зам” төсөл”, “Туулын авто замыг Нисэхийн хурдны авто замтай холбох Наадамчдын гудамжны авто зам дээгүүр барих 800 у/м гүүрэн байгууламжийн төсөл”, “Хөвсгөл аймгийн “Мөрөн” нисэх буудлын хөөрч буух зурвасыг өргөтгөн хүчитгэж олон улсын 4С ангиллын болгох төсөл”, “Ховд аймгийн “Ховд” нисэх буудлын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж 4С ангиллын болгох төсөл”, “Дорнод аймгийн “Чойбалсан” нисэх буудлын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж 4С ангиллын болгох төсөл”, “Өмнөговь аймгийн “Гурвансайхан” нисэх буудлын хүчин чадлыг нэмэгдүүлж 4D ангиллын болгох төсөл”-үүдийн концессын төслийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулахыг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт даалгасан. Мөн Засгийн газрын 2023 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 35 дугаар тэмдэглэлээр Концессын тухай хуулийн дагуу концессын төсөл сонгон шалгаруулах уралдаант шалгаруулалтыг зохион байгуулах, шууд гэрээ байгуулах дүгнэлт гаргах ажлыг зохион байгуулж, дүнг тухай бүр Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулахыг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт, шалгарсан аж ахуй нэгжтэй гэрээ байгуулан хэрэгжүүлж ажиллахыг тухайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад даалгасан. Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас эдгээр төслүүдийн концессын уралдаант шалгаруулалтыг Концессын тухай хуулийн хүрээнд зарласан ба эдгээр төсөл хөтөлбөрүүд нь агаарын замын байнгын ажиллагаатай олон улсын боомтын тоо болон авто замын хүчин чадал, нэвтрэх чадварыг нэмэгдүүлэх, гадаад дотоод худалдаа, экспортыг нэмэгдүүлэх, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх болон нийслэл Улаанбаатар хотын авто замын түгжрэлийг бууруулахад өндөр ач холбогдолтой төсөл хөтөлбөрүүд болно. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөс дагаж мөрдөж эхэлснээр Концессын тухай хуулийн дагуу зарласан уралдаант шалгаруулалтыг үргэлжлүүлэх эсэх болон шалгарсан этгээдтэй гэрээ байгуулах асуудлыг аль хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх талаар эрх зүйн зохицуулалтгүй байх тул ойлгомжгүй нөхцөлийг үүсгэхээр байна. Концессын тухай хуулийн дагуу зарласан дээрх улсын хэмжээний томоохон төсөл, арга хэмжээнүүдийн уралдаант шалгаруулалт үргэлжилж

байх хугацаанд Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль үйлчилж эхэлснээр эдгээр төсөл, арга хэмжээнүүдэд уралдаант шалгаруулалтыг дахин зарлаж, өмнөх уралдаант шалгаруулалт үр дүнгүй болохоор байна. Тиймээс төсөл, арга хэмжээнүүдийн уралдаант шалгаруулалтыг дахин зохион байгуулснаар цаг хугацаа алдаж, эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй байдалд хүргэх ба хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгээр дэвшүүлсэн дараах зорилтод хүрэхэд хүндрэл бэрхшээл үүсэхээр байна. Иймд Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.1.5 дахь заалтад зааснаар Концессын тухай хуулийн хүрээнд уралдаант шалгаруулалт зарлагдсан дээрх төслүүдэд тухайн хуулийн дагуу сонгон шалгаруулалт, гэрээ байгуулахтай холбоотой зохицуулалтууд нь үйлчлэхээр Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл боловсруулсан.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ
ЖУРМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 7¹ дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“7¹ дүгээр зүйл.Энэ хууль хүчин төгөлдөр үйлчлэхээс өмнө Төсөл сонгон шалгаруулах уралдаант шалгаруулалт зарласан тохиолдолд шалгарсан этгээдтэй Концессын тухай хуулийн дагуу концессын гэрээ, дагалдах гэрээг байгуулна.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуульд
нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын Их Хурлаас 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдөр баталсан Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулиар Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газрын албан тушаал нь Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлд хамаарахаар заасныг хүчингүй болгож, “Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 13 дугаар тогтоолоор Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газрыг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байхаар зохион байгуулсан өөрчлөлт нь Засгийн газраас харьяа яам, агентлаг, тэдгээрийн албан тушаалтны хууль болон албаны чиг үүргээ хэрэгжүүлэх байдалд сөргөөр нөлөөлөх, зохих хяналтыг хэрэгжүүлэх боломжгүй болоход хүргэж байх тул Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар Монгол Улсын Засгийн газрын оновчтой, үр ашигтай засаглалыг бэхжүүлэх, Засгийн газрын харьяа байгууллага, албан тушаалтан үйл ажиллагаа, албаны чиг үүргээ хууль тогтоомжийн хүрээнд явуулж байгаа эсэх, чиг үүргээ бүрэн, хуульд зааснаар хэрэгжүүлж байгаа эсэх, төрийн үйлчилгээг хүнд суртал, дарамтгүй үзүүлж буй эсэхэд Засгийн газрын хяналтын байгууллага шууд хяналт тавих, алдаа дутагдал, хуулийн зөрчлийг таслан зогсоох, хуулийн дагуу хариуцлага тооцох шуурхай, илүү үр дүнтэй тогтолцоо бүрдэх юм.

--o0o--

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**ЗАСГИЙН ГАЗАР ДАХЬ ХЯНАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 16.7 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“16.7.Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газрын албан тушаал нь Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлд хамаарна.”

2 дугаар зүйл.Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.5 дахь заалтын “үзүүлэх” гэсний дараа “, үйл ажиллагаанд нь хяналт тавих, зохицуулах” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.7 дахь хэсгийн дугаарыг “16.8” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд
өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар*

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдрийн анхдугаар чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль, Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хууль болон түүнтэй хамт өргөн мэдүүлсэн холбогдох бусад хууль тогтоомжийн төслийг хэлэлцэн баталсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт орж, Засгийн газрын бүтэц, бүрэлдэхүүн шинэчлэн батлагдаж, Засгийн газрын гишүүдийн эрхлэх асуудалд өөрчлөлт орсон.

Хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавих асуудал Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны даргын эрхлэх асуудалд шилжсэн тул Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсрууллаа.

--o0o--

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 5¹ дүгээр зүйлийн 5^{1.1} дэх хэсгийн “Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт” гэснийг “Хяналт, үнэлгээний үндэсний хороонд” гэж, 5^{1.2} дахь хэсгийн “Засгийн газар” гэснийг “Хяналт, үнэлгээний үндэсний хороо” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төрийн өмчийг Нийслэлийн өмчид шилжүүлэх тухай
Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн талаар*

Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 98 дугаар тогтоолоор баталсан “Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөр” болон “Түүхий нүүрс хэрэглэхийг хориглох тухай” Засгийн газрын 2018 оны 62 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор “Эрдэнэс Монгол” ХХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2018 оны 23 дугаар тогтоолоор “Тавантолгой түлш” ХХК байгуулагдсан. Засгийн газрын 2021 оны 316 дугаар тогтоолын дагуу тус компанийн хувьцааг хуваарилсан ба хувьцааны 51 хувийг “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК, 39 хувийг Эрчим хүчний яам, 10 хувийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар тус тус эзэмшиж байна. Тус компани нийслэлийн 7 дүүрэгт 650 борлуулалтын цэгээр борлуулалтын үйл ажиллагааг явуулж, 200 мянга гаруй айл өрхөд 2018 оноос хойш нийт 2.5 сая тонн түлшийг борлуулсан байна.

Шахмал түлшний чанар, стандарт, хэрэглээнд Эрчим хүчний яам, Хими, химийн технологийн хүрээлэн, Ашигт малтмал, газрын тосны газар, Нийслэлийн Агаар, орчны бохирдолтой тэмцэх газар, Эрүүл мэндийн яамны зүгээс хяналт тавьж хамтран ажилладаг бөгөөд хүйтний улирлын агаарын чанарын гол үзүүлэлт болох PM2.5, PM10 тоосонцрын хэмжээ 43-56%-иар буурсан үр дүнг үзүүлсэн.

Түүнчлэн, тайлант оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт урт хугацаат өр төлбөр буюу “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-аас авсан санхүүжилт 1,242 тэрбум төгрөг, нийт хөрөнгийн дүн 468.6 тэрбум төгрөг байгаагаас эргэлтийн хөрөнгө 178.9 тэрбум, эргэлтийн бус хөрөнгө 289.7 тэрбум төгрөг, хуримтлагдсан алдагдал 790.3 тэрбум төгрөг тус тус байна.

Шахмал түлшний үндсэн хэрэглэгч нь нийслэлийн өрх айл бөгөөд хадгалалт, тээвэрлэлт, борлуулалт, түгээлтийг нийслэлийн Засаг даргын тамгын газар, түүний харьяа байгууллагуудаас шалгаруулсан аж ахуйн нэгж хариуцан гүйцэтгэхээс гадна Улаанбаатар хотын харьяа хэрэглэгчдэд үйлчлэх төвөөс шахмал түлшний хэрэглээнд хөндлөнгийн хяналт шууд тавьж, улмаар дээрх бүх үйл ажиллагаанд шаардагдах санхүүжилтийг орон нутгийн төсвөөс олгодог тул тус компанийн төрийн эзэмшлийн хувийг нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлж, үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлийг хариуцуулах нь зүйтэй гэж үзэж холбогдох Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг боловсрууллаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ТӨРИЙН ӨМЧИЙГ НИЙСЛЭЛИЙН ӨМЧЛӨЛД ШИЛЖҮҮЛЭХ ТУХАЙ

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

- Төрийн өмчит “Тавантолгой түлш” ХХК-ийн төрийн эзэмшлийн хувийг Нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлсүгэй.
- Энэ тогтоолыг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Танилцуулга

*Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо,
бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах
тухай тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт
оруулах тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын
төслийн талаар*

Монгол Улсын Их Хурлаас 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдөр “Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” 13 дугаар тогтоолыг баталж, уг тогтоолоор Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газрыг Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны даргын эрхлэх асуудлын хүрээнд Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байхаар баталсан.

Монгол Улсын Их Хурал Засгийн газраас харьяа яам, агентлаг болон орон нутагт төрийн удирдлагыг хэрэгжүүлж байгаа Засаг дарга нарын хууль болон албаны чиг үүргээ хэрэгжүүлэх байдалд хяналт тавих тогтолцоо бүрдүүлэх үзэл баримтлалтайгаар Монгол Улсын Засгийн газраас санаачилсан Засгийн газар дахь хяналтын тухай хуулийн төслийг 2022 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр баталсан.

Засгийн газар дахь хяналтын тухай хууль 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэн ба Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газар нь уг хуулиар тогтоосон бүрэн эрхийн хүрээнд яам, Засгийн газрын агентлаг, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, тэдгээрийн албан тушаалтан, улсын төсөвт үйлдвэрийн газар, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд хууль ёсыг сахиулах, сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэх, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хянах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

“Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 13 дугаар тогтоолоор Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газрыг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг байхаар зохион байгуулсан өөрчлөлт нь Засгийн газраас харьяа яам, агентлаг, тэдгээрийн албан тушаалтны хууль болон албаны чиг үүргээ хэрэгжүүлэх байдалд сөргөөр нөлөөлөх, зохих хяналтыг хэрэгжүүлэх боломжгүй болгоход хүргэж байна.

Иймд тогтоолын төсөлд “Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 13 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Засгийн газрын тохируулагч болон хэрэгжүүлэгч агентлагийн жагсаалт"-ын "Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний үндэсний хорооны даргын эрхлэх асуудлын хүрээний "Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг" гэсэн хэсэгт "Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэгч газар" гэснийг хасахаар тусгасан болно.

Ийнхүү дээр дурдсан тогтоолд өөрчлөлт оруулснаар Монгол Улсын Засгийн газрын оновчтой, үр ашигтай засаглалыг бэхжүүлэх, Засгийн газрын харьяа

байгууллага, албан тушаалтан үйл ажиллагаа, албаны чиг үүргээ хууль тогтоомжийн хүрээнд явуулж байгаа эсэх, чиг үүргээ бүрэн, хуульд зааснаар хэрэгжүүлж байгаа эсэх, төрийн үйлчилгээг хүнд суртал, дарамтгүй үзүүлж буй эсэхэд Засгийн газрын хяналтын байгууллага шууд хяналт тавих, алдаа дутагдал, хуулийн зөрчлийг таслан зогсоох, хуулийн дагуу хариуцлага тооцох шуурхай, илүү үр дүнтэй тогтолцоо бүрдэх юм.

--o0o--

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

**ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТОЛЦОО, БҮТЦИЙН ЕРӨНХИЙ
БҮДҮҮВЧИЙГ ШИНЭЧЛЭН БАТЛАХ ТУХАЙ ТОГТООЛЫН ХАВСРАЛТАД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. “Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 07 дугаар сарын 10-ны өдрийн 13 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Монгол Улсын сайд, Хяналт, үнэлгээний Үндэсний хорооны даргын эрхлэх асуудлын хүрээнд” хамаарах “-Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газар” гэснийг хассугай.

2. Энэ тогтоолыг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТООЦООЛЛЫН ХАВСРАЛТУУД

УЛААНБААТАР ХОТ
2024 он

	НЭГДСЭН ТӨСӨВ	УЛСЫН ТӨСӨВ	НДС	ЭМДС	ОРОН НУТАГ	ҮБС
НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	38.68	26.07	7.44	2.48	7.75	1.63
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	0.60	0.60	0.00	0.00	0.00	0.00
ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙН САН	1.63	0.00	0.00	0.00	0.00	1.63
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	36.45	25.47	7.44	2.48	7.75	0.00
1. Татварын орлого	34.01	21.36	5.96	2.48	6.26	0.00
1.1. Орлогын албан татвар	10.08	4.77	0.00	0.00	5.31	0.00
1.1.1. Хувь хүний орлогын албан татвар	2.84	0.00	0.00	0.00	2.84	0.00
1.1.2. Аж, ахуйн нэгж байгууллагын орлогын албан татвар	7.24	4.77	0.00	0.00	2.46	0.00
1.1.3. Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.2. Нийгмийн даатгалын орлого	6.39	0.00	5.96	2.48	0.00	0.00
1.3. Хөрөнгийн албан татвар	0.45	0.00	0.00	0.00	0.45	0.00
1.4. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	7.85	7.85	0.00	0.00	0.00	0.00
1.5. Онцгой албан татвар	1.22	1.22	0.00	0.00	0.00	0.00
1.6. Тусгай зориулалтын орлого	0.04	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00
1.7. Гаалийн албан татвар	2.44	2.44	0.00	0.00	0.00	0.00
1.8. Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	5.54	5.03	0.00	0.00	0.50	0.00
2. Татварын бус орлого	2.44	4.11	1.48	0.00	1.49	0.00
2.1. Нийтлэг татварын бус орлого	1.73	1.39	0.00	0.00	0.39	0.00
2.2. Хөрөнгийн орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.3. Тусламжийн орлого	0.70	0.70	0.00	0.00	0.00	0.00
2.4. Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.00	2.02	1.48	0.00	1.10	0.00
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	38.49	28.63	6.46	2.33	7.75	0.00
А. УРСГАЛ ЗАРЛАГА	28.32	20.74	6.55	2.44	6.27	0.00
1. Бараа, үйлчилгээний зардал	11.61	10.09	0.00	0.09	2.12	0.00
1.1. Цалин, хөлс	6.82	6.17	0.00	0.01	0.64	0.00
1.2. Нийгмийн даатгалын шимтгэл	0.00	0.60	0.00	0.00	0.08	0.00
1.3. Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	4.79	3.31	0.00	0.08	0.00	0.00
2. Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	1.48	1.48	0.00	0.00	0.04	0.00
3. Татаас ба урсгал шилжүүлэг	15.22	9.17	6.55	2.35	3.12	0.00
3.1. Татаас	1.12	2.30	0.00	0.00	0.30	0.00
3.2. Урсгал шилжүүлэг	14.11	6.87	6.55	2.35	2.82	0.00
Б. ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	10.19	7.72	0.00	0.00	2.47	0.00
1. Барилга байгууламж	6.70	6.47	0.00	0.00	0.23	0.00
2. Их засвар	0.22	0.11	0.00	0.00	0.11	0.00
3. Тоног төхөөрөмж	0.87	0.87	0.00	0.00	0.00	0.00
4. Бусад хөрөнгө	2.38	0.26	0.00	0.00	2.13	0.00
5. Стратегийн нөөц хөрөнгө	0.01	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
В. ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-0.02	0.17	-0.08	-0.11	0.00	0.00
1. Эргэж төлөгдөх дотоод цэвэр зээл	-0.60	-0.41	-0.08	-0.11	0.00	0.00
2. Эргэж төлөгдөх гадаад цэвэр зээл	0.58	0.58	0.00	0.00	0.00	0.00
НЭГДСЭН ТӨСВИЙН СУУРЬ ТЭНЦЭЛ	2.02					
ТӨСВИЙН ТЭНЦЭЛ (ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГООР ТООЦСОН)	-2.04	-3.16	0.97	0.15	0.00	0.97
ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	79,215,619.3	79,215,619.3	79,215,619.3	79,215,619.3	79,215,619.3	79,215,619.3

	᠕ᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠤᠰ									ᠵᠡᠷᠦᠭᠦ
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	ᠭᠤᠢᠨ	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	ᠲᠣᠶᠢᠨᠭᠡᠰ	9-ᠪ.
17. Стандартчлал, хэмжил зүйн газар										
1. Бусад орлого	2,884.8	4,484.3	3,949.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	2,884.8	4,484.3	3,949.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
18. Хилийн мэргэжлийн хяналтын алба										
1. Армууталын хураалц	0.0	1,118.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	0.0	1,118.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
19. Монгол Улсын далайн захиргаа										
1. Бусад орлого	190.0	209.0	210.0	223.0	230.0	230.0	210.0	300.0	300.0	0.0
	190.0	209.0	210.0	223.0	230.0	230.0	210.0	300.0	300.0	0.0
20. Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний ерөнхий газар										
1. Бусад орлого	600.0	550.0	550.0	104.8	0.0	662.5	1,606.8	850.0	850.0	0.0
	600.0	550.0	550.0	104.8	0.0	662.5	1,606.8	850.0	850.0	0.0
21. Үндэсний геологийн алба										
1. Үйлчилгээний орлого /Геологийн мэдээллийн төв/	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	170.0	110.0	130.0	20.0
2. Үйлчилгээний орлого /Геологийн тов архив/	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	170.0	50.0	60.0	10.0
	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	60.0	70.0	10.0

ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙН САНГИЙН 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ТӨСӨЛ

Хавсралт №11

		/сая төгрөг/
		2024
		Тод төс
		1.
ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙН САН		
А. ОРЛОГО		1,288,497.9
Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн 11.1.2-т заасан уул уурхайн олборлолт, ашигт малтмалын боловсруулах салбарын төрийн өмчит болон		
1. төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээд дэх төрийн эзэмших хувьцааны ногдол ашиг		499,529.2
Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн 11.1.1-а-д заасан ашигт малтмалын		
2. нөөц ашигласны төлбөрөөс Төсвийн тогтворжуулалтын болон Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн санд хуваарилаад үлдэх хэсгээс 20 хувь		788,968.7
Б. ЗАРЛАГА		0.0
Хуримтлалын сангаас иргэдэд үзүүлэх дэмжлэг		0.0
		1,288,497.9
ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД ЭЗЛЭХ ХУВЬ		
Үндэсний баялгийн сангийн нийт эх үүсвэр		2%
Үндэсний баялгийн сангийн нийт зардал		0%
ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН		79,215,619.3

	Суурь зарлага		Үндсэн тэнцэл			Санхүүгийн
	Суурь орлого	Төсвөөс санхүүжих	Тэнцэл	Орон нутгийн төсөвт үлдэх	Улсын төсөвт төвлөрүүлэх	дэмжлэг
. 1 .	. 2 .	. 3=1-2 .	. 4 .	. 5 .	. 6 .	
1. Архангай	21,227.2	55,059.1	-33,831.9	0.0	0.0	33,831.9
2. Баян-Өлгий	23,003.6	45,084.1	-22,080.6	0.0	0.0	22,080.6
3. Баянхонгор	24,580.3	58,762.7	-34,182.5	0.0	0.0	34,182.5
4. Булган	47,960.6	58,192.9	-10,232.3	0.0	0.0	10,232.3
5. Говь-Алтай	22,036.7	48,101.6	-26,065.0	0.0	0.0	26,065.0
6. Дорноговь	85,575.1	46,329.0	39,246.1	27,472.3	11,773.8	0.0
7. Дорнод	49,077.4	40,346.9	8,730.4	6,111.3	2,619.1	0.0
8. Дундговь	21,872.8	40,068.4	-18,195.6	0.0	0.0	18,195.6
9. Завхан	19,531.2	57,113.0	-37,581.9	0.0	0.0	37,581.9
10. Өвөрхангай	31,181.6	58,862.4	-27,680.8	0.0	0.0	27,680.8
11. Өмнөговь	1,549,273.8	76,057.8	1,473,216.0	53,240.4	1,419,975.6	0.0
12. Сүхбаатар	29,520.4	43,438.0	-13,917.6	0.0	0.0	13,917.6
13. Сэлэнгэ	64,619.6	56,926.3	7,693.3	5,385.3	2,308.0	0.0
14. Төв	49,150.1	65,990.7	-16,840.6	0.0	0.0	16,840.6
15. Увс	22,489.7	53,366.7	-30,877.0	0.0	0.0	30,877.0
16. Ховд	40,299.7	53,281.8	-12,982.1	0.0	0.0	12,982.1
17. Хөвсгөл	31,323.4	69,281.2	-37,957.8	0.0	0.0	37,957.8
18. Хэнтий	26,124.7	64,902.4	-38,777.6	0.0	0.0	38,777.6
19. Дархан-Уул	53,201.1	48,684.0	4,517.1	3,162.0	1,355.1	0.0
20. Улаанбаатар	2,829,607.0	2,764,305.5	65,301.5	45,711.1	19,590.5	0.0
21. Орхон	210,639.6	42,928.4	167,711.2	30,049.9	137,661.3	0.0
22. Говьсүмбэр	12,187.5	19,023.9	-6,836.4	0.0	0.0	6,836.4
Нийт	5,264,482.9	3,866,106.8	1,398,376.0	171,132.2	1,595,283.5	368,039.7

	ОНХНС-с ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлэг			Улсын төсвөөс ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлэг		Аймаг, нийслэлийн ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн нийт дүн	ОН-н нийт хөрөнгө оруулалт
	ГТНАТ-н 30%	АМНАТ-н 10%	ЖГҮ	АМХТЗ-н 100%	АМАТЗ-н 50%		НИЙТ
1. Архангай	333.5	11,683.9	554.8	0.7	118.0	12,690.8	12,690.8
2. Баян-Өлгий	320.7	11,094.2	235.2	137.4	162.0	11,949.5	11,949.5
3. Баянхонгор	432.9	18,645.3	1,028.5	24.4	1,445.9	21,577.0	21,577.0
4. Булган	298.3	12,755.2	658.9	98.6	417.5	14,228.4	14,228.4
5. Говь-Алтай	451.7	15,621.4	92.9	435.9	755.4	17,357.4	17,357.4
6. Дорноговь	2,313.8	35,417.2	2,444.7	536.6	1,995.8	42,708.1	70,180.4
7. Дорнод	2,336.7	20,009.5	2,133.7	378.9	563.2	25,422.0	31,533.3
8. Дундговь	315.4	12,948.3	972.3	494.1	1,150.3	15,880.4	15,880.4
9. Завхан	355.7	13,468.6	562.4	82.2	231.9	14,700.7	14,700.7
10. Өвөрхангай	355.6	12,777.3	1,075.6	79.7	192.5	14,480.8	14,480.8
11. Өмнөговь	558.9	43,035.2	1,165.1	235.8	2,721.1	47,716.0	100,956.5
12. Сүхбаатар	352.0	15,075.2	2,096.0	275.1	417.4	18,215.7	18,215.7
13. Сэлэнгэ	307.0	25,014.2	1,932.8	28.5	485.9	27,768.4	33,153.6
14. Төв	356.6	24,481.5	2,218.7	179.8	1,130.2	28,366.8	28,366.8
15. Увс	348.1	12,089.5	365.6	75.4	190.4	13,069.0	13,069.0
16. Ховд	354.0	26,904.6	1,807.4	67.5	251.7	29,385.2	29,385.2
17. Хөвсгөл	442.5	15,297.0	937.0	0.4	62.2	16,739.1	16,739.1
18. Хэнтий	352.4	16,219.1	1,279.4	282.2	454.1	18,587.1	18,587.1
19. Дархан-Уул	253.8	18,772.0	1,671.1	0.7	65.7	20,763.4	23,925.4
20. Улаанбаатар	1,394.2	48,735.1	-	0.0	37.7	50,167.0	95,878.0
21. Орхон	251.3	32,402.1	1,947.5	2.0	107.4	34,710.3	64,760.1
22. Говьсүмбэр	168.6	6,035.0	642.7	12.5	141.5	7,000.3	7,000.3
Нийт	12,653.5	448,481.4	25,822.4	3,428.3	13,098.0	503,483.6	674,615.8

[illegible]

	/сая төгрөг/		
	Гадаад зээл	Гадаад тусламж	НИЙТ
САНГИЙН САЙД	2,209,000.0	558,000.0	2,767,000.0
Зээлийн батлан даалтын системийг дэмжих замаар эдийн засгийг төрөлжүүлэх, ажлын байрыг бий бол	51,320.5	0.0	51,320.5
Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл - нэмэлт	677.7	0.0	677.7
Төсвийн санхүүгийн удирдлагын ил тод, үр ашигтай байдлыг дэмжих төсөл	596.5	0.0	596.5
Дэд бүтэц төсөл - Туул, сэлбэ голын орчныг сайжруулах дэд бүтцийг хөгжүүлэх төсөл	10.0	0.0	10.0
Дэд бүтэц төсөл - Нүхэн гарц төсөл	16,000.0	0.0	16,000.0
Монгол-Энэтхэгийн хамтарсан мэдээллийн технологийн боловсрол болон аутсорсингийн төвийг байгуул	8,700.0	0.0	8,700.0
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл-ЕХОБ /FI-83097/	1.0	0.0	1.0
Тогтвортой амьжиргаа-3 төсөл /Зээл/ нэмэлт санхүүжилт	354.0	0.0	354.0
Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах төсөл /АХБ/	265.6	0.0	265.6
Өрсөлдөх чадвартай дээд боловсрол төсөл	10.0	0.0	10.0
Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх /ХБНГУ/	604.8	0.0	604.8
Эрчим хүчний төсөл 2 /ДБ/	934.8	0.0	934.8
Түлэнхийн төв барих төсөл	0.0	69.0	69.0
10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл /БНСУ зээл/	60,306.3	0.0	60,306.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан тусгай тоноглол бүхий спорт цогцолбор барих	0.0	10.0	10.0
Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл	824.9	0.0	824.9
Эдийн засгийн хүндрэлийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг дэмжих төсөл	890.8	0.0	890.8
Тогтвортой аялал жуулчлалыг дэмжих төсөл	860.8	0.0	860.8
УБ хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл	83,566.5	0.0	83,566.5
Аймгийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөн шинэчлэх, шинээр барих төсөл	6,800.0	0.0	6,800.0
Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төслийн нэмэлт санхүүжилт	95.8	0.0	95.8
Улаанбаатар хот, аймгийн төвийн гудамж талбайг камержуулах төсөл	10.0	0.0	10.0
Эрчим хүчний төсөл-2 (ДБ) тусламж	0.0	4,500.0	4,500.0
Харилцаа холбооны салбарын хүртээмж, чанар, хяналтыг сайжруулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх төсөл - нэмэлт санхүүжилт	178.2	0.0	178.2
Хилийн боомтын дэд бүтэц төсөл (БНХАУ-ын тусламжын төсөл)	0.0	36,886.3	36,886.3
Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруул	855.3	0.0	855.3
Орон нутагт явуулын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх тусгай тоноглолгдсон автомашин ханган ни	1.0	0.0	1.0
Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох төсөл /ХБНГУ тусла	0.0	22,477.7	22,477.7
Архивын ерөнхий газрын цогцолбор барилгын тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн хангалт төсөл	24,048.3	0.0	24,048.3
Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийг шинээр барих	220,636.5	0.0	220,636.5
1008 айлын түр суурьшуулах орон сууцны төсөл (БНХАУ-ын тусламжын төсөл)	0.0	49,668.1	49,668.1
Бүс нутгийн авто замыг хөгжүүлэх, засвар арчлалтын төсөл	877.2	0.0	877.2
Бүс нутгийн авто замыг хөгжүүлэх, засвар арчлалтын төсөл -2	27,067.7	0.0	27,067.7
Өндөрхаан нисэх онгоцны буудлыг шинэчлэх төсөл	0.0	950.0	950.0
Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих төсөл	170,550.0	0.0	170,550.0
Хүнсний ногооны тариалалт, усалгаатай газар тариаланг дэмжих төсөл	485.6	0.0	485.6
Махны үйлдвэр, хорио цээрийн бүс бүхий цогцолбор байгууламж барих техникийн шинэчлэл хийх төсөл	1.0	0.0	1.0
Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төсөл (АХБ)	0.0	164.1	164.1
Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц	256,801.0	0.0	256,801.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн оролцоог хангах үйлчилгээг сайжруулах төсөл	490.4	0.0	490.4
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл-2-MON-3525 /OCR/	15,227.0	0.0	15,227.0
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл-2-MON-3526 /COL/	8,579.3	0.0	8,579.3
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл -2 - ЕХОБ- /FI-83873/	8,762.1	0.0	8,762.1
Улаанбаатар хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн орон сууц ба хотын дахин төлөвлөлтийн төсөл (Тусгай	1,470.0	0.0	1,470.0
Улаанбаатар хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн орон сууц ба хотын дахин төлөвлөлтийн төсөл (Ногоон	1.0	0.0	1.0
Усны шугам сүлжээг шуудуу ухалгүйгүйгээр сэргээн засварлах технологи нэвтрүүлэх төсөл	2,510.5	0.0	2,510.5
Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлыг боловсруулах байгууламжийг шинэчлэх төсөл /ЕСБХБ-ны тусла	0.0	4,910.0	4,910.0
Улаанбаатар хотын хатуу хог хаягдлыг боловсруулах байгууламжийг шинэчлэх төсөл /ЕСБХБ-ны зээл/	1,900.1	0.0	1,900.1
Экспортыг дэмжих төсөл /ДБ/ -/ТҮҮАЗ/	5,467.5	0.0	5,467.5
Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл / ТҮҮАЗ /	5,501.0	0.0	5,501.0
Хилийн үйлчилгээг сайжруулах бүс нутгийн төсөл-нэмэлт / ТҮҮАЗ /	9,259.8	0.0	9,259.8
Төсвийн санхүүгийн удирдлагын ил тод, үр ашигтай байдлыг дэмжих төсөл -/ТҮҮАЗ/	8,140.7	0.0	8,140.7
Баруун бесийн босоо тэнхлэгийн авто замыг хөгжүүлэх 2 дахь шатны төслийн нэгж (PIU) -/ТҮҮАЗ/	24,005.0	0.0	24,005.0
Ургамал, малын эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах төсөл /АХБ/	1,647.1	0.0	1,647.1
Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл -/ТҮҮАЗ/	24,890.0	0.0	24,890.0
Эдийн засгийн хүндрэлийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг дэмжих төсөл -/ТҮҮАЗ/	16,845.0	0.0	16,845.0
Тогтвортой аялал жуулчлалыг дэмжих төсөл -/ТҮҮАЗ/	5,000.0	0.0	5,000.0
Инженер технологийн дээд боловсрол төсөл /Япон зээл/ -/ТҮҮАЗ/	5,600.0	0.0	5,600.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн оролцоог хангах, үйлчилгээг сайжруулах төсөл /ТҮҮАЗ/	4,074.4	0.0	4,074.4
Улаанбаатар хотын цэвэр агаар төсөл II /ТҮҮАЗ/	840.0	0.0	840.0
Зах зээл ба бэлчээрийн удирдлагын хөгжил төслийн нэмэлт санхүүжилт -/ТҮҮАЗ/	9.6	0.0	9.6
Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эсрэг гэр бүлийн хүчэрхийлэлтэй тэмцэх төсөл (ТҮҮАЗ)	0.0	232.0	232.0
Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төсөл (ТҮҮАЗ)	0.0	2,139.9	2,139.9
Эрчим хүчний төсөл 2 /ДБ/ /ТҮҮАЗ/	20,087.6	0.0	20,087.6
Дархан хотын бохир усны менежментийг сайжруулах төсөл MON-3244 /Энгийн/- /ТҮҮАЗ/	3,292.6	0.0	3,292.6
Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл -/ТҮҮАЗ/ тусламж	0.0	2,841.0	2,841.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн оролцоог хангах, үйлчилгээг сайжруулах төсөл /Тусламж/	0.0	1,963.5	1,963.5
Бүс нутгийн авто зам хөгжүүлэх, засвар арчлалтын төсөл ТҮААЗ	4,464.0	0.0	4,464.0
Онцгой байдлын байгууллагад агаараас аврах ажиллагаа явуулах нэгж байгуулах, нисдэг тэрэг, гал ун	30,716.6	0.0	30,716.6
УБ хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл	0.0	31,000.0	31,000.0
Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийг сайжруулах төсөл /ДБ/	1,000.0	0.0	1,000.0
Улаанбаатарын төвийн дулаан хангамжийн төсөл /Европын сэргээн босголт хөгжлийн банк/	3,325.0	0.0	3,325.0
Мал аж ахуйн эдийн засгийн эргэлтийг нэмэгдүүлэх төсөл ТҮААЗ	6,765.0	0.0	6,765.0
Эдийн засгийн чөлөөт бүсийг хөгжүүлэх төсөл	428.8	0.0	428.8
Эрчим хүчний сүлжээнд ашиглах том чадлын хуримтлуурын төсөл	556.5	0.0	556.5
Солонго 1 орон сууцны хороолол барих төсөл	252,463.6	0.0	252,463.6
Байгаль орчны төв лабораторийн чадавхийг сайжруулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Монгол Германы хамтарсан Аппигт ялтмал технологийн их сургууль төсөл	1,018.6	0.0	1,018.6
УБ-Дарханы замд нэмэлт 2 эгнээ зам барих төсөл /ЕСБХБ/	209,040.0	0.0	209,040.0
УБ хотын ус хангамжийг нэмэгдүүлэх төсөл /МССан/	0.0	328,356.8	328,356.8
Баянголлын ам түрээсийн орон сууцны хороолол барих төсөл /БНСУ/	1,600.0	0.0	1,600.0
Инженерийн дэд бүтцийг сайжруулах төсөл /БНХАУ/	0.0	10.0	10.0

	/сая төгрөг/		
	Гадаад зээл	Гадаад тусламж	НИЙТ
УБ хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл	0.0	2,208.0	2,208.0
Бүс нутгийн авто замыг хөгжүүлэх, засвар арчлалтын төслийн нэмэлт санхүүжилт	0.0	5,250.0	5,250.0
Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруул	0.0	10,000.0	10,000.0
УБ хотын ахуйн хог хаягдлыг дахин боловсруулах төсөл	0.0	457.1	457.1
Мал аж ахуйн эдийн засгийн эргэлтийг нэмэгдүүлэх төсөл ТХН	699.4	0.0	699.4
Ковид-19 халдвараас урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ, бэлэн байдлыг хангах төсөл - ДБ	369.8	0.0	369.8
Нийслэлийн нийтийн тээвэрт дүүжин замын тээвэр нэвтрүүлэх төсөл	750.3	0.0	750.3
Гэр хорооллын нийтийн тээврийн үйлчилгээг сайжруулах төсөл	0.0	120.6	120.6
Гэр хорооллын нийтийн тээврийн үйлчилгээг сайжруулах төсөл ТТИАЗ	0.0	1,520.6	1,520.6
УБ хотын хүнсний хог хаягдлыг дахин боловсруулах төсөл ТУУАЗ	0.0	4,311.0	4,311.0
Эрчим хүчний сүлжээнд ашиглах том чадлын хуримтлуурын төсөл ТТИАЗ	123,804.5	0.0	123,804.5
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөрийн 3 дугаар үе шат	3,263.0	0.0	3,263.0
Хүнсний ногооны тариалалт, усалгаатай газар тариаланг дэмжих төсөл ТТИАЗ	8,897.0	0.0	8,897.0
Хүнсний ногооны тариалалт, усалгаатай газар тариаланг дэмжих төсөл /Тусламж/	0.0	680.0	680.0
Хоршоолсон хэлбэрээр ногооны аж ахуй эрхлэх замаар өрхийн амьжиргааг сайжруулах төсөл (АХБ) нэл	0.0	525.8	525.8
Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруул	16,531.2	0.0	16,531.2
Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруулалт	2,864.0	0.0	2,864.0
Онцгой байдлын үеийн дэмжлэг болон хөдөлмөр эрхлэлтийн төсөл	15,585.8	0.0	15,585.8
Ковид-19 халдвараас урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ, бэлэн байдлыг хангах төсөл - ТТИАЗ	21,988.9	0.0	21,988.9
Онцгой байдлын үеийн дэмжлэг болон хөдөлмөр эрхлэлтийн төсөл ТХНэгж	745.6	0.0	745.6
Хорт хавдрын навигаци болон стереотактик эмчилгээний төв байгуулах	26,490.5	0.0	26,490.5
Тэгш хамран суралцуулах боловсролыг дэмжих төсөл	0.0	919.5	919.5
Монгол Улсын боомтын гаалийн хяналт шалгалтын тоног төхөөрөмж төсөл	0.0	10.0	10.0
Улаанбаатар хотын төвийн дулаан хангамжийн төсөл /ЕСБХБ-тусламж/	0.0	4,205.0	4,205.0
Улаанбаатар хотын ногоон орон сууц төсөл /ЕСБХБ-тусламж/	0.0	10.0	10.0
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөрийн 3 дугаар үе шат	64,421.5	0.0	64,421.5
Эрт сэргээжүүлэх тогтолцоо болон гамшгийн эсрэг бэлэн байдлыг бэхжүүлэх төсөл /OCR+COL/	10.0	0.0	10.0
Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл - 2	1.0	0.0	1.0
Ногоон, уур амьсгалд дасан зохицох чадвар бүхий Аймаг сумдын төвийг хөгжүүлэх бүс нутгийн хөрөнгө	850.0	0.0	850.0
Ногоон, уур амьсгалд дасан зохицох чадвар бүхий Аймаг сумдын төвийг хөгжүүлэх бүс нутгийн хөрөнгө	1.0	0.0	1.0
Судалгаанд суурилсан их сургуулийг хөгжүүлэх хөтөлбөр төсөл	10.0	0.0	10.0
Жижиг багцыг санхүүжүүлэх хөтөлбөр төсөл	1.0	0.0	1.0
150ш лифт төсөл	1.0	0.0	1.0
Эрдэнэт хотын гамшигт тэсвэртэй байдал төсөл	1.0	0.0	1.0
Улаанбаатар хотын ногоон орон сууц төсөл /ЕСБХБ-зээл/	1.0	0.0	1.0
Чойр-Сайншандын 230км цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл	1.0	0.0	1.0
Шүүхийн шинжилгээний байгууллагын хүчин чадлыг сайжруулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Солонго 2 орон сууцны хороолол барих төсөл	86,233.0	0.0	86,233.0
Төсөв, санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх төсөл - нэмэлт санхүүжилт ТТИАЗ	569.3	0.0	569.3
Улаанбаатар хотын дулаан хангамжийг сайжруулах төсөл /ДБ/ТТИАЗ	45,264.5	0.0	45,264.5
Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бис хөгжүүлэх төсөл - ТТИАЗ	2,259.9	0.0	2,259.9
МУ-д КОВИД-19 аас урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авах, бэлэн байдлыг хангах төсөл - нэмэл	1,596.1	0.0	1,596.1
Эрүүл мэндийн системийн тархалтын хариу арга хэмжээ авах чадавхийг бэхжүүлэх төсөл	0.0	11,397.2	11,397.2
Ковид-19 ийн эсрэг вакцинжуулалтын арга хэмжээ төсөл	63,645.7	0.0	63,645.7
Улаанбаатар хотын тогтвортой зам, тээвэр төсөл	1,550.0	0.0	1,550.0
Тэгш хамруулах боловсролыг дэмжих төсөл	0.0	140.1	140.1
УБ хотын төлбөрийн чадварт нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл	1,300.3	0.0	1,300.3
Цар тахлын 1ед хариу арга хэмжээ авах нийгмийн хамгааллын төсөл-2 ТХН	269.9	0.0	269.9
КОВИД-19 ийн эсрэг вакцинжуулалтын арга хэмжээг дэмжих төсөл -2	9,645.7	0.0	9,645.7
АШУУИС болон эмнэлгүүдийн тоног төхөөрөмж шинэчлэх төсөл	27,310.1	0.0	27,310.1
Дархан хотын цэвэр усны шугам сүлжээг өргөтгөх, шинэчлэх, ухаалаг тоолуур нэвтрүүлэх төсөл	12,245.0	0.0	12,245.0
Монгол Улсын тээврийн холболт ба логикийг сайжруулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Хүнсний ногооны үйлдвэрлэл ба усалгаатай хөдөө аж ахуй төсөл /3896/	10.0	0.0	10.0
Эдийн засгийн хүндрэлийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл - нэмэлт санхүүжил	1.0	0.0	1.0
Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний удирдлагыг сайжруулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Эмзэг бүлгийн иргэдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруул	10.0	0.0	10.0
Хавдрын урьдчилан сэргийлэлт, эрт илрүүлгийн үндэсний сүлжээ байгуулах төсөл	1.0	0.0	1.0
Цар тахлын 1ед хариу арга хэмжээ авах нийгмийн халамжийн төсөл-2 /МОН 4052 зээл/ ТУУАЗ	3,789.3	0.0	3,789.3
Тогтвортой амьжиргаа-3 төсөл нэмэлт санхүүжилт - ТХНэгж	49.0	0.0	49.0
УБ хотын хатуу хог хаягдлын байгууламжийг шинэчлэх төсөл - ТХНэгж	11.5	0.0	11.5
Цар тахлын эсрэг шуурхай арга хэмжээ авах төсөл - ТХН	0.0	515.9	515.9
Тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх төсөл - /3787/	600.0	0.0	600.0
Хийхэд эмэгтэйчдийн эсрэг гэр билийн хичирхийлэлтэй тэмцэх төслийн нэмэлт санхүүжилт - ТТИАЗ	0.0	125.2	125.2
Улаанбаатар хотын тогтвортой авто зам, тээвэр төсөл - ТХН	1,000.0	0.0	1,000.0
Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлыг бэхжүүлэх төсөл	0.0	448.5	448.5
Аймаг, сумын бичилсэн, ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр	1.0	0.0	1.0
Аюулгүй, шуурхай худалдааг дэмжих уян хатан, нэгдсэн хилийн үйлчилгээ төсөл	1.0	0.0	1.0
Багануур-Чойр чиглэлийн 220 кВт-ын 2 хэлхээт ЦДАШ	1.0	0.0	1.0
Бис нутгийн авто замыг хөгжүүлэх төсөл	1.0	0.0	1.0
Дархан-Уул аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг барих төсөл	1.0	0.0	1.0
Дарханы нэмэлт 2 эгнээ зам барих төсөл	1.0	0.0	1.0
Мандалговь-Арвайхээр чиглэлийн 220 кВт-ын 2 хэлхээт ЦДАШ	1.0	0.0	1.0
Улаанбаатар хотын өрсөлдөх чадвар, нөхөн сэргээлтийг дэмжих төсөл	1.0	0.0	1.0
Ухаалаг засаг төсөл-II	1,276.8	0.0	1,276.8
Хөдөө аж ахуй, хөдөөгийн хөгжил 2 төсөл	1.0	0.0	1.0
Эрдэнэбүрэн Мянгад -Улиастай 220кВт-ын эрчим хүчний дамжуулах шугам төсөл	1.0	0.0	1.0
Сайншанд-Цагаан суваргын 220 кВт-ын ЦДАШ, дэд станц барих төсөл	1.0	0.0	1.0
Монгол Улсын Зүрх Судлал, Зүрхний мэс засал ба Телемедицин	0.0	2,680.0	2,680.0
Тэгш боломжийг бийрүүлэх замаар суралцахуйг дэмжих төсөл	0.0	436.7	436.7
Тэгш боломжийг бийрүүлэх замаар суралцахуйг дэмжих төсөл ТТИАЗ	0.0	8,060.0	8,060.0
Улаанбаатар хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих төсөл 83873	3,380.0	0.0	3,380.0
Улаанбаатар хотын орлогод нийцсэн ногоон орон сууц ба дасан зохицох чадвар бүхий хотын шинэчлэл т	342.0	0.0	342.0
УБ хотын гэр хорооллыг хөгжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг дэмжих хөтөлбөр-3 MON-3947	950.0	0.0	950.0
УБ-Дархан чиглэлд нэмэлт 2 эгнээ зам барих төсөл - ТХН	427.6	0.0	427.6

	/сая төгрөг/		
	Гадаад зээл	Гадаад тусламж	НИЙТ
Сэргээгдэх эрчим хичний халаалтын системийн туршилтын төсөл	0.0	1,003.8	1,003.8
Ухаалаг засаг төсөл-II /ТХН/	523.0	0.0	523.0
УБ хотын тогтвортой авто зам, тээвэр төсөл-тусламж	0.0	2,000.0	2,000.0
Индэсний урлагийн их театр барих төсөл /тусламж/	0.0	10.0	10.0
Чойр-Сайншандын 220 кВт-ын ЦДАШ дэд станц барих төсөл /тусламж/	0.0	5,200.0	5,200.0
МУ-ын тээврийн холболт болон логиcтикийг сайжруулах төсөл-ТХН	750.7	0.0	750.7
Сэргээгдэх эрчим хичний халаалтын системийн туршилтын төсөл-ТХН	0.0	66.7	66.7
Аймаг, сумын бичилсэн, ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр -I шат /4307/-ТХН	909.7	0.0	909.7
Эрдэнэт хотын гамшигт тэсвэртэй байдал төсөл-ТХН	149.3	0.0	149.3
Аймаг, сумын бичилсэн, ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр -I шат /0885-тусламж/	0.0	10.0	10.0
Хилийн ір бїтээмжийг сайжруулж тогтвортой худалдааг дэмжих төсөл /4420/	10.0	0.0	10.0
Хилийн ір бїтээмжийг сайжруулж тогтвортой худалдааг дэмжих төсөл /тусламж/	0.0	10.0	10.0
Онцгой байдлын ерөнхий газрын агаараас аврах ангид нэмэлт сургалт явуулах төсөл	28,900.0	0.0	28,900.0
Монгол Улсын Онцгой байдлын байгууллагад гал тїймэр унтраах тусгай зориулалтын автомашин нийг	7,126.2	0.0	7,126.2
Зудын гамшгийн эсрэг ізїлэх хариу арга хэмжээ төсөл	0.0	9,500.0	9,500.0
Хилийн ір бїтээмжийг сайжруулж, тогтвортой худалдааг дэмжих төсөл-ТХН	278.4	0.0	278.4

	ЭМНЭГЭЙН САНГИЙН ТӨСӨВ									
	2016	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	Заруу	
	Гүйц	Гүйц	Гүйц	Гүйц	Гүйц	Гүйц	Бат	Тэдгээс	Заруу	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦӨБӨР ЗЭЭЛИЙН ДҮН										
УРСГАЛ ЗАРЛАЛ										
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	311,726.4	350,859.0	426,384.4	1,200,819.6	1,472,777.2	1,507,998.3	1,648,171.6	1,648,171.6	0.0	0.0
Цалин, хянал болон нэмэгдэл уршил	311,726.4	350,859.0	426,384.4	1,208,116.8	1,480,083.5	1,602,080.8	1,533,178.8	1,533,178.8	0.0	0.0
Мэдсэндэгл	3,376.2	4,458.9	42,381.4	47,415.9	45,099.0	90,071.1	99,567.0	99,567.0	0.0	0.0
Урьдчилсан	1,208.9	1,884.3	2,168.0	2,446.2	4,466.3	5,189.1	5,189.1	5,189.1	0.0	0.0
Урьдчилсан	762.0	951.3	1,365.2	2,509.1	2,426.8	3,216.0	5,087.8	5,087.8	0.0	0.0
Урьдчилсан	111.9	122.7	145.9	50.4	389.3	556.1	719.3	719.3	0.0	0.0
Урьдчилсан	240.2	194.2	260.7	275.1	278.7	192.8	895.5	895.5	0.0	0.0
Гэрээт ажилчдын зардал	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгал төлөх шимтгэл	148.2	196.6	197.7	613.6	569.9	791.9	1,086.3	1,086.3	0.0	0.0
Тэтгэврийн даатгал	114.5	134.3	206.4	447.2	364.2	533.0	738.7	738.7	0.0	0.0
Тэтгэмжийн даатгал	5.6	15.7	22.8	47.1	74.2	82.7	88.9	88.9	0.0	0.0
ҮОМШЭЙН даатгал	4.3	12.6	19.4	37.7	32.9	62.0	99.5	99.5	-0.0	-0.0
Ажилчдын даатгал	1.2	2.6	4.5	9.4	10.0	12.5	17.4	17.4	0.0	0.0
Эргүүлчийн даатгал	22.8	31.1	45.6	94.2	87.9	129.4	173.8	173.8	0.0	0.0
Байр ашиглагчийн холбоотой тогтмол зардал	34.0	41.2	64.6	115.6	174.9	187.1	234.8	234.8	0.0	0.0
Гэрэл, цахилгаан	15.0	17.1	22.1	31.0	30.0	33.5	54.9	54.9	0.0	0.0
Тулга, хавгал	16.2	20.2	24.2	32.5	35.5	38.4	44.1	44.1	0.0	0.0
Цэвэр, бохир ус	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Байрны түрээс	0.0	0.0	0.0	47.9	73.0	64.8	106.4	106.4	0.0	0.0
Хангамж, бараа материалын зардал	111.6	156.0	225.5	181.1	217.4	227.1	263.6	263.6	0.0	0.0
Бичлэг хэрэг	25.3	38.1	65.2	86.5	91.6	67.4	86.4	86.4	0.0	0.0
Тээвэр, шатвар	28.6	39.8	40.7	22.7	17.3	14.5	21.9	21.9	0.0	0.0
Шуудан, холбоо, интернетын төлбөр	77.1	47.2	50.0	41.5	33.7	62.8	84.4	84.4	0.0	0.0
Нөм. хэргийн зардал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хөгжлийн зардал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бага үнэтэй, турган зогсох, ахуйн эд зүйлс	32.2	31.1	87.5	50.3	74.8	82.3	90.9	80.9	0.0	0.0
Норматив зардал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эм. болгонд эмхэтгэсэн зардал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Холд. хүсн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нормын хувиас, өмчлөн олол	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	227.3	484.0	748.1	933.5	180.3</					

	/сая төгрөг/				
	НЭГДСЭН ТӨСӨВ	УЛСЫН ТӨСӨВ	ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САН	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САН
Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн албан хаагчид олгох нөхөн олговор	2,402.1	2,358.8	43.3	0.0	0.0
Хэлмэгдэгсэд тэдний ар гэрт олгох тэтгэмж	7,409.7	7,409.7	0.0	0.0	0.0
Бусад тусламж, дэмжлэг	840.5	840.5	0.0	0.0	0.0
Төрөөс эрүүл мэндийн даатгалыг нь хариуцах иргэдийн хураамж	324,113.0	324,113.0	0.0	0.0	0.0
Цэргийн алба хааж байсан иргэдийн НДШ	508.2	508.2	0.0	0.0	0.0
Багийн ИИХ-ын даргын урамшуулал	9,109.2	0.0	9,109.2	0.0	0.0
Шүүхийн шийдвэрийн дагуу иргэдэд олгох төлбөр	26.1	26.1	0.0	0.0	0.0
Цаатан иргэдийн НДШ	237.9	237.9	0.0	0.0	0.0
Ерөнхийлөгч асанд хуулийн дагуу олгох цалин	263.8	263.8	0.0	0.0	0.0
Хөрөнгийн зардлын зориулалт	5,994,597.9	4,035,467.2	1,959,130.7	0.0	0.0
Авто зам, гүүрийн байгууламж	73,788.9	0.0	73,788.9	0.0	0.0
Геологи хайгуул, судалгаа	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0	0.0
Бусад	5,745,809.1	3,970,467.2	1,775,341.8	0.0	0.0
Концессоор хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээ	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0	0.0
Авто замын түгжрэлийг бууруулах, нийтийн тээврийн үйлчилгээний төрөл, чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	110,000.0	0.0	110,000.0	0.0	0.0
Ангилдагаагүй нөөцийн зориулалт	219,105.1	128,480.0	37,062.5	0.0	53,562.6
Засгийн газрын нөөц хөрөнгө	128,480.0	128,480.0	0.0	0.0	0.0
Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	37,062.5	0.0	37,062.5	0.0	0.0
Эрсдэлийн сангийн нөөц хөрөнгө	53,562.6	0.0	0.0	0.0	53,562.6
Хувь эзэмшил, санхүүгийн хөрөнгө оруулалтын зориулалт	83,673.5	83,673.5	0.0	0.0	0.0
Дүрмийн сан	83,673.5	83,673.5	0.0	0.0	0.0
Нөөц хөрөнгийн зориулалт	17,733.5	15,739.0	1,994.5	0.0	0.0
Хүнс барааны нөөц	977.4	977.4	0.0	0.0	0.0
Шатахууны нөөц	2,380.6	2,380.6	0.0	0.0	0.0
Машин техникийн нөөц	1,250.0	1,250.0	0.0	0.0	0.0
Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц	2,943.0	2,943.0	0.0	0.0	0.0
Өвс, тэжээлийн нөөц	5,114.5	3,120.0	1,994.5	0.0	0.0
Үрийн нөөц	4,005.5	4,005.5	0.0	0.0	0.0
Улсын нөөцийн барааны сэлгэлт, бүрдүүлэлт	1,082.5	1,082.5	0.0	0.0	0.0
Зээл, өрийн үйлчилгээ	631,092.5	752,153.4	31,171.3	-67,232.2	-85,000.0
Дамжуулан зээлдүүлсэн зээл	-526,161.2	-526,161.2	0.0	0.0	0.0
Дотоод эх үүсвэрээс олгох зээл	-70,864.8	81,367.4	0.0	-67,232.2	-85,000.0
Засгийн газрын үнэт цаас	676,463.3	676,463.3	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын зээл	528,328.1	497,156.8	31,171.3	0.0	0.0
Дамжуулан зээлийн эргэн төлөлт	23,327.1	23,327.1	0.0	0.0	0.0
Төрийн нийтлэг арга хэмжээ	159,982.9	154,685.5	5,297.4	0.0	0.0
УИХ-ын сонгууль	39,177.3	39,177.3	0.0	0.0	0.0
Орон нутгийн сонгууль	40,145.7	40,145.7	0.0	0.0	0.0
УИХ-д суудалтай намуудад олгох дэмжлэг	7,122.1	7,122.1	0.0	0.0	0.0
Засаг захиргааны нэгж, төрийн захиргааны байгууллагыг үр дүнгээр шагнах, урамшуулах	1,238.0	1,238.0	0.0	0.0	0.0
Хүн амын тооллого	796.9	796.9	0.0	0.0	0.0
Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа	3,007.4	3,007.4	0.0	0.0	0.0
Ардчилсан засаглалын судалгаа	25.0	25.0	0.0	0.0	0.0
Мал, тэжээвэр амьтдын тооллого	186.4	186.4	0.0	0.0	0.0
Хараглээний үнийн судалгаа	60.1	60.1	0.0	0.0	0.0
Статистикийн бусад тооллого, судалгаа	84.0	84.0	0.0	0.0	0.0
Мерийн хөтөлбөрт тусгагдсан зарим арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	14,226.1	8,928.7	5,297.4	0.0	0.0
Төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэх	7,023.3	7,023.3	0.0	0.0	0.0
Олон улсын хурал, зөвлөгөөн зохион байгуулах	7,610.8	7,610.8	0.0	0.0	0.0
Иргэний үнэмлэх хэвлэж тараах	26,295.9	26,295.9	0.0	0.0	0.0
Гадаадын иргэдийг албадан гаргах	39.2	39.2	0.0	0.0	0.0
Цаг ашиглалтын судалгаа	93.7	93.7	0.0	0.0	0.0
Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хохирогчийн судалгаа	83.7	83.7	0.0	0.0	0.0
Хагас жилийн мал тооллого	682.2	682.2	0.0	0.0	0.0
Малын ашиг шимийн судалгаа	206.0	206.0	0.0	0.0	0.0
Аж үйлдвэрийн салбарын үнийн судалгаа	58.9	58.9	0.0	0.0	0.0
Алслагдсан орон нутагт хүргэх шуудан, харилцаа холбооны үйлчилгээ	4,900.0	4,900.0	0.0	0.0	0.0
Хөрөнгө оруулагчдын харилцааг идэвхижүүлэх	211.5	211.5	0.0	0.0	0.0
Ахмадын сан	225.0	225.0	0.0	0.0	0.0
"Бүх нийтийн эрх зүйн боловсрол" хөтөлбөр	43.2	43.2	0.0	0.0	0.0
"Нэг иргэн-нэг бүртгэл" хөтөлбөр	353.2	353.2	0.0	0.0	0.0
Хууль тогтоомжийг боловсруулах	272.0	272.0	0.0	0.0	0.0
Монголын улаан загалмай нийгэмлэгээр гэрээгээр гүйцэтгүүлэх	186.2	186.2	0.0	0.0	0.0
Цахим бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	3,067.2	3,067.2	0.0	0.0	0.0
Сум, багийн хөгжлийг дэмжих, чадавхижуулах хөтөлбөр	600.0	600.0	0.0	0.0	0.0
Ергэн нэвтрүүлгийг хөгжлөлх	1,962.0	1,962.0	0.0	0.0	0.0
Эрүүл мэндийн арга хэмжээ	1,177,028.7	874,684.3	0.0	0.0	302,344.4
Эрүүл мэндийг дэмжих	9,810.0	9,810.0	0.0	0.0	0.0
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт	16,734.2	16,734.2	0.0	0.0	0.0
Халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт	981.0	981.0	0.0	0.0	0.0
Дадлагажигч эмч бэлтгэх	27,382.5	27,382.5	0.0	0.0	0.0
Төр хариуцах эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	2,771.2	2,771.2	0.0	0.0	0.0
Вакцинуулалт	43,279.2	43,279.2	0.0	0.0	0.0
Элэг бүтэн Монгол хөтөлбөр	7,357.5	7,357.5	0.0	0.0	0.0
Улсын төсвөөс хариуцах эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний санхүүжилт	746,804.8	746,804.8	0.0	0.0	0.0
Нийтийн эрлл мэндийн тандалт судалгаа	5,866.4	5,866.4	0.0	0.0	0.0
Эрлл мэндийн боловсрол олгох	12,385.5	12,385.5	0.0	0.0	0.0
Өндөр ертөгтэй мэргэжлийн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээ	1,312.1	1,312.1	0.0	0.0	0.0
Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөр ертөгтэй оношилгоо, шинжилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бусад өдрийн эмчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өдрийн мэс засал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өдрийн эмчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Уламжлалт анагаах ухааны тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хөнгөвчлэх тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээ	61,963.0	0.0	0.0	0.0	61,963.0
Телемедициний тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тогтсн тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Яаралтай тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрлэл	62,841.1	0.0	0.0	0.0	62,841.1
Сувицлын тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Амны хөндий, шдний тусламж, үйлчилгээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гэрээр тэйлэх тусламж үйлчилгээ	38,217.6	0.0	0.0	0.0	38,217.6
Хөнгөлөлттэй эмийн зардал	137,322.8	0.0	0.0	0.0	137,322.8
Төр төлбөрийг нь хариуцах эмийн зардал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрлл мэндийн үйлчилгээний чанар, йр дүнгийн урамшуулал	2,000.0	0.0	0.0	0.0	2,000.0
Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	231,666.9	76,982.6	154,684.3	0.0	0.0
Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх	92,767.6	3,199.9	89,597.7	0.0	0.0

	нэгдсэн төсөв	улсын төсөв	ОРОН НУТГИЙН төсөв	/сая төгрөг/	
				НИЙТГИЙН ДААТГАЛЫН САН	ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САН
Мөнгө угаах, терроризмийг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх үйл ажиллагаа	5,790.0	5,790.0	0.0	0.0	0.0
Уул уурхай, дэд бүтэц, тээвэр, барилга, харилцаа холбоо	11,685.6	11,685.6	0.0	0.0	0.0
Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилга	481.1	481.1	0.0	0.0	0.0
INTELSAT ба REUTERS-ийн суваг ашигласны төлбөр	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0	0.0
Радио шугам, хиймэл дагуул, VPN ашиглалт	5,740.2	5,740.2	0.0	0.0	0.0
Барилгын техник хяналт	1,989.0	1,989.0	0.0	0.0	0.0
Төлслөсчийн газрын тйл ажиллагааг дэмжих хөрөнгө	1,975.3	1,975.3	0.0	0.0	0.0
Хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэл, худалдаа	373,432.2	361,265.1	12,167.0	0.0	0.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	8,744.7	0.0	8,744.7	0.0	0.0
Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	7,036.9	3,616.9	3,420.0	0.0	0.0
Малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	50,058.7	50,058.7	0.0	0.0	0.0
Малыг архаг халдварт өвчнөөс эрүүлжүүлэх	7,040.3	7,040.3	0.0	0.0	0.0
Малын өвчний лабораторийн оношилгоо, шинжилгээ	1,386.7	1,386.7	0.0	0.0	0.0
Мал эмнэлгийн ариутгал, халдвартгүйжүүлэлт	946.2	946.2	0.0	0.0	0.0
Үлийн цагаан оготготой тэмцэх	710.0	710.0	0.0	0.0	0.0
Отрын бүс байгуулах, хамгаалах	37.6	37.6	0.0	0.0	0.0
Ургачын комисс, төв штаб, удирдлагын зардал	57.5	57.5	0.0	0.0	0.0
Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал, хяналтын судалгаа	151.6	149.2	2.4	0.0	0.0
Сайн малчны шагнал	1,982.0	1,982.0	0.0	0.0	0.0
Улаан буудайн урамшуулал	16,677.0	16,677.0	0.0	0.0	0.0
Ноосны урамшуулал	23,847.6	23,847.6	0.0	0.0	0.0
Хөнгөн үйлдвэрийн үндэсний хөтөлбөрүүд	382.6	382.6	0.0	0.0	0.0
"Монголд үйлдвэрлэв" үзэсгэлэн	360.0	360.0	0.0	0.0	0.0
Монгол мал хөтөлбөр	1,576.2	1,576.2	0.0	0.0	0.0
Арьс ширний урамшуулал	11,039.8	11,039.8	0.0	0.0	0.0
Мал, амьтан эрүүлжүүлэх	2,338.7	2,338.7	0.0	0.0	0.0
ХАА-н салбарын бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийг дэмжих урамшуулал	239,078.2	239,078.2	0.0	0.0	0.0
Хөдөлмөр эрхлэлт	96,455.7	96,455.7	0.0	0.0	0.0
ХБИ-ийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих	13,154.4	13,154.4	0.0	0.0	0.0
Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих	1,981.0	1,981.0	0.0	0.0	0.0
Хөдөлмөр эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаа хөтөлбөр	103.3	103.3	0.0	0.0	0.0
ЗГ, Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үндэсний зөвлөлийн тодорхойлсон хөтөлбөр, төсөл	7,797.5	7,797.5	0.0	0.0	0.0
Хөдөлмөр эрхлэлтийн нийтлэг үйлчилгээ	1,836.7	1,836.7	0.0	0.0	0.0
Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалт	2,377.7	2,377.7	0.0	0.0	0.0
Аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих санхүүгийн дэмжлэг	49,753.4	49,753.4	0.0	0.0	0.0
Түр ажлын байрыг дэмжих	10,190.6	10,190.6	0.0	0.0	0.0
Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагааны зардал	9,261.1	9,261.1	0.0	0.0	0.0
Болзошгүй өр төлбөрийг мөнгөжүүлэх	-13,580.5	-13,580.5	0.0	0.0	0.0
Хадгаламж эзэмшигчдийн хохирлын нөхөн төлбөр	-20,600.7	-20,600.7	0.0	0.0	0.0
Байгалийн гамшиг, ослын үр дагаврыг арилгах	7,020.2	7,020.2	0.0	0.0	0.0
Баяр, наадам, тэмдэглэлт ой	9,948.6	2,905.0	7,043.6	0.0	0.0
Улсын их баяр наадам	9,948.6	2,905.0	7,043.6	0.0	0.0
Гадаад харилцаа	5,525.1	5,525.1	0.0	0.0	0.0
Гадаад харилцааг эдийн засагжуулах	3,710.2	3,710.2	0.0	0.0	0.0
Монгол улсыг гадаадад сурталчилах	1,471.5	1,471.5	0.0	0.0	0.0
Засгийн газар хоорондын комисс	343.4	343.4	0.0	0.0	0.0
Эдийн засгийн бусад	44,219.0	44,219.0	0.0	0.0	0.0
Төсөл, арга хэмжээний бэлтгэл хангах	6,493.9	6,493.9	0.0	0.0	0.0
Хөтөлбөрт суурилсан төсвийн төлөвлөлт	994.3	994.3	0.0	0.0	0.0
Хөтөлбөр төслийн дотоод урсгал зардал	23,836.0	23,836.0	0.0	0.0	0.0
Блүмбергийн мэдээллийн системийн төлбөр	293.9	293.9	0.0	0.0	0.0
Нийгмийн бүлэгт чиглэсэн хөтөлбөрүүд	7,600.8	7,600.8	0.0	0.0	0.0
Орон сууцжуулах	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0	0.0
Ангилалдаагүй бусад зориулалт, арга хэмжээ	4,434.1	4,434.1	0.0	0.0	0.0
Ангилалдаагүй бусад зориулалт, арга хэмжээ	4,434.1	4,434.1	0.0	0.0	0.0
Нэг удаагийн арга хэмжээ	16,821.4	3,878.4	12,943.0	0.0	0.0
Хүүхдийн спортын наадам	10,000.0	0.0	10,000.0	0.0	0.0
ЕБС-д Олон улсын стандарт нэвтрүүлэх бэлтгэл хангах арга хэмжээ	3,878.4	3,878.4	0.0	0.0	0.0
Ір днд суурилсан санхүүжилт	2,943.0	0.0	2,943.0	0.0	0.0